

Vol. VII

No. 2

24th September 1985

(Tuesday)

2 Asvin, 1907 S.E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	Pages
1. Oral Answers to Questions ...	253
2. Short Notice Questions and Answers ...	286
3. Business of the House ...	291
4. Petition re : Problems of aided and Private School teachers in the State—Presented ...	308
5. Matters under Rule 304 re : Irregularities and Misuse of funds in MARKFED ...	309
re : Arrest of a Watchman of Municipal High School, Santhapet, Chittoor District. ...	321
6. Announcement re : Laying of Answer to Calling Attention Matters and Laying of Papers on the Table of the House included in the agenda on 24-9-85 ...	338
7. Business of the House ...	339

(To be Contd. on IIIrd Cover Page)

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri G. Narayana Rao

Deputy Speaker : Sri A. V. Suryanarayana Raju

Panel of Chairmen :

1. Smt. Y. Sita Devi
2. Sri M. Rajaiah
3. Sri H. B. Narsc Goud
4. Sri K. Yerram Naidu
5. Sri D. Sripada Rao
6. Sri C. Narsi Reddy

Secretary : Sri E. Sadasiva Reddy

Deputy Secretaries :

1. Sri A. V. G. Krishna Murthy
2. Sri C. Venkatesan

Assistant Secretaries :

1. Sri P. Bashaiah
2. Sri N. Pattabhrama Rao
3. Sri P. Satyanarayana Sastry
4. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sarma
5. Sri V.V. Subrahmanyam
6. Sri K. R. Gopal
7. Sri T. Muralidhara Rao
8. Sri V. V. Bhaskara Rao
9. Sri S. Suryanarayana Murthy

Chief Reporter : Smt. M.V.S. Jayalakshmi

(Contd. from Ist Cover Page)

Government Bills		
The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1985.	...	344
The Andhra Pradesh Urban Areas Police Bill 1985.	...	344
Annual Financial Statement (Budget) for 1985-86		
Demands for Grants		
Civil Supplies Administration		
Governor and Council of Ministers		
Elections		
General Administrative Services		
information and Publicity		
Other General Economic services		
Tourism		
State Legislature.	...	344
Government Bill		
The Telugu University Bill 1985	...	350
Short Discussion on Drought Situation Prevailing in the State		
	...	350
Government Bills		
Andhra Pradesh (Krishna, Godavari and Pennar Delta area) Drainage Cess Bill, 1985 (L.A. Bill No. 30 of 1985)	...	395
Appendix	...	435
Papers Laid on the Table	...	437

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES OFFICIAL REPORT

Twenty Ninth Day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday the 24th September, 1985.

The House met at Half-Past Eight of the Clock

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Pollution Due to Tobacco Company. Kukatpally

281—

*196-Q—Sarvasri N Raghava Reddy, (Nakkrekal), P. Venkapatapathy, (Sattenapalli), A. Lakshminarayana (Miryalaguda), A. Narendra (Himayatnagar), and Ch. Vidyasagar Rao (Metpally) Will the Chief Minister be pleased to state :

- a) Whether the Government are aware that large scale pollution is caused by the Tobacco Company near Kukatpally, Hyderabad;
- b) whether the Government are also aware that severe illness is suffered by the people of Kukatpally, Sangeethnagar and Dayarguda villages near Hyderabad due to the poisonous gases of the Golden Tobacco Company ;
- c) if so, the steps taken against the management for causing pollution : and
- d) the safety measures taken by the management to prevent further pollution ?

* An asterisk before the name indicates Confirmation by the member.

చిన్న తరహా పరిశ్రమలకాని మంత్రి శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :

ఎ) చెడువాసన వెలువడడంపై ప్రభుత్వానికి ఫిర్యాదులు అందాయి.

బి) లభించింది.

సి) ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలుష్య నియంత్రణ మండలి 24.7.1985 తేదీన ఆ పరిశ్రమ మీద కొద్దులో ఒక తేసు పెట్టింది. చట్టం క్రింద ప్యాక్టరీ పనిని ఆపు చేయడానికి చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. తదనుగుణంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి మండలి భారత విద్యుచ్ఛక్తి చట్టం క్రింద ఆ ప్యాక్టరీకి ఒక వారం రోజుల వాయిదా నోటీసును జారీ చేస్తున్నట్లు, ఆ నోటీసు ఇచ్చిన తేదీనుండి వారం తర్వాత ఆ ప్యాక్టరీకి విద్యుచ్ఛక్తి నిలుపుదల చేస్తున్నట్లు కాలుష్య నియంత్రణ మండలికి తెలియజేసింది

డి) ఆ పరిశ్రమ కాలుష్య నియంత్రణకు చర్యలు తీసుకోలేదు.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : కాలుష్య నివారణ చర్యలు తీసుకొనేంతవరకూ ఆ ప్యాక్టరీ తెరవకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము అని కాదు ఇంతవరకు తీసుకున్నారా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : పొల్యాషన్ బోర్డు సందర్శించి తరువాత తీసుకోవలసిన నియమావళి రూపొందించి ఆ కార్యక్రమం తీసుకోవలసిందని అనేక సార్లు చెప్పినప్పటికీ నిర్లక్ష్యం చేసిన సందర్భంలో వున్న అధికారాలను తీసివేయటానికి అధికారం లేదు. కొద్దులో తేసు పెట్టటం జరిగింది. ముందుగా రెక్టిఫై చేయటానికి నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : ఇంతకుముందు రెండుమూడు సార్లు వేరు వేరు ప్యాక్టరీలకు సంబంధించి ప్రశ్నలు వచ్చినప్పుడు కొద్దుగా వెల్లొము అనే సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. అవసరంలేని చట్టాలు లేస్తూ ప్రభుత్వం అవసరమైన చట్టాలు తీసుకురావడం లేదు. ప్రజల ప్రాణాలను రక్షించే ఇబ్బందే చట్టాలు తొందరగా తీసుకురావడానికి ఎందుకు పూనుకోరు? వచ్చే మాసం లోపుగా ఈ చట్టాన్ని తీసుకువస్తారా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : దీనిని అధికటటానికి మనకు వున్న అధికారాలు చాలవని ఈ మధ్య ముఖ్యమంత్రిగారు సంబంధిత అధికారులతో చర్చించి తేలిక ప్రభుత్వం నుండి సమగ్రమైన చట్టం రూపొందించేట్లు చూడాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఒకటి రెండు నెలల్లో చట్టం రూపొందించటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ పి. వెంకటపతి : తేంద్రమా, రాష్ట్రమా అని చెప్పడంలోనే దీని తీవ్రతను ప్రభుత్వం గుర్తించడం లేదని ఆర్థం అవుతున్నది. ప్రభుత్వం అవసరం అనుకున్న పోలీసు బిల్లును తీసుకురావడానికి 24 గంటలు పట్టటం లేదు. అవసరమనుకున్న ఆర్డినెన్సులు 14 తీసుకురావడానికి రెండు నెలలు పట్టటం లేదు. ఇంత ముఖ్యమయిన కాలుష్య నివారణకు అవసరమైన చట్టాన్ని తీసుకురావడానికి ఎంత కాలం పడుతుంది? ఎందుకు ఆలస్యం అవుతున్నది?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : ప్రభుత్వం ఏమీ చేయడం లేదనేది వాస్తవం కాదు. 1983కు పూర్వం కాలుష్య నివారణ బోర్డు ఆదేశాల ప్రకారం కొన్ని పార్షియల్ గానూ, కొన్ని పూర్తిగానూ ఆమలు చేశాయి. క్రమశిక్షణతో అజమాయిషి చేస్తూ ప్రతి ప్యాక్టరీపై విచారణ జరిపి ఎంతవరకూ రెడ్డిజై చేయటానికి వీలున్నదో అంతవరకూ చేయించడం జరిగింది.

శ్రీ పి. వెంకటపతి : అద్యక్షా, ప్రశ్న సూటిగా వుండాలని తమరు ఆదేశిస్తూ వుంటారు. అట్లాగే సమాధానం కూడా సూటిగా వుండాలని మంత్రులను ఆదేశించాలి. ఎన్నిటిని మూసివేశారు, కాలుష్య నివారణకు నోటిసు ఇస్తే వాటిని అమలు జరపని వాటిని మూసివేశారా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : తేనులు పెట్టాము. అవి పరిష్కారం కావడానికి సంవత్సరాల తరబడి పడుతున్నది. మూసివేసే అధికారాలు, అవకాశాలు చట్టం ప్రకారం ప్రభుత్వానికి లేవని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : లైసెన్స్ ఇచ్చేటప్పుడు పొల్యూషన్ కంట్రోలు చేసే పరికారాలు ఏర్పాటు చేసిన తరువాతనే లైసెన్స్ ఇవ్వాలి కదా. అటువంటి పరికరాలు లేకుండా లైసెన్స్ ఎలా ఇస్తున్నారు?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : నో అబ్జెక్షన్ సర్టిఫికేట్స్ రెండు సందర్భాలలో ఇవ్వవలసి వుంటుంది. ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభించే సమయానికి వలనా వలనా పరికరాలను, కాలుష్య నివారణ యంత్రాలను సమకూర్చాలని వుంటుంది. 1976 నుండి ఆమలు జరుగుతున్నది కాని కొందరు అమలు చేయలేదు. వెంటనే రెక్టిఫై చేయక పోతే క్లోజ్ చేయించటానికి చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి : (తైరతాబాద్) : కాలుష్యంతో అనారోగ్యంతో బాధ పడుతున్నవారికి ఏవిధమైన సహాయం అందజేస్తున్నారు? మెడికల్ డ్రీట్ మెంట్ ఇప్పించటానికి తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి? ప్రజలు మేలు కోసం పాటు పడ రామని చెప్పే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వారి మేలు కోసం ఏమి చర్యలు తీసు కుంటున్నది?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం ప్రజల సంక్షేమం కోసం వుంది. ఆ సంగతి యావత్ భారతదేశమునకు తెలుసు. ప్రజల ఆరోగ్యానికి భంగం కలుగకుండా అన్ని చర్యలూ తీసుకుంటుంది.

గౌరవసభ్యులు : దీనికి సంబంధించి మెడికల్ ఎక్స్‌పర్ట్స్‌తో సంప్రదించారా? వారు ఏ అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : ఈ పర్తిక్యులర్ యాస్పెక్ట్‌లో డిస్టిక్ట్ మెడికల్ ఆఫీసర్, రెవెన్యూడివిజన్‌లో ఆఫీసరుకు అర్జీలు అందాయి. వారు అశ్చర్యపోయి, చేశారు. రెక్టిఫై చేయటానికి పొల్వ్యాషన్ బోర్డుకు వ్రాయడం జరిగింది. రెక్టిఫై చేయటానికి బోర్డు నుండి ఆదేశాలు జారీ చేయబడ్డాయి.

శ్రీ సి.పావ్. విద్యాసాగరరావు : పొల్వ్యాషన్ కంట్రోలు చేసే ఎక్స్‌పెర్ట్‌లతో సమకూర్చుకొనటానికి ఇండస్ట్రీస్‌కు సబ్సిడీ ఇచ్చే పథకం ఆలోచనలో వున్నదా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : అది పరిశీలించవలసి వుంటుంది.

Purchase of Materials By A.P.S.E.B

282—

*1369-Q.—Smt. Yerneni Sita Devi (Mudinepalli) and Sri D. Rajasekhara (Kankipadu) : Will the Minister for Finance and Power be pleased to state :

- whether the materials required for the Andhra Pradesh State Electricity Board are being purchased from the Small Scale Industries ; and
- if so, the details thereof ?

ఆర్థిక, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్) :

ఎ) అవునండీ.

బి) వివరాలు సభాసమక్షంలో ఉంచాము.

లఘు పరిశ్రమల యూనిట్ల నుండి కొనుగోలు చేసిన సామాగ్రి వివరాలు.

విలువ.

1983-84 1984-85

రూ. లక్షలలో రూ.లక్షలలో

1. స్టీలు

.... 202.5

2. హెచ్.బి.స్టీలు వైరు, జి.ఐ. వైరు

.... 20.5

3. ఇన్సులేటర్లు, హాక్వేర్	3.07	30.61
4. కండెక్టర్లు, కేబుల్స్	1367.05	1628.80
5. విద్యుత్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు	2.95	66.88
6. పంపిణీ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లు	939.42	578.73
7. స్విచ్ కంట్రోల్, ప్రొటెక్టివ్ గేరు	75.98	352.09
8. మీటర్లు, మీటరింగ్ సామాగ్రి		16.34
9. సాధారణ వరికరాలు		7.45
	2389.47	2903.94

శ్రీ డి. రామేశ్వర్ : ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ప్రతి సంవత్సరం కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి సేఫ్ట్ పార్ట్స్ కొంటున్నారు. అలా కాకుండా వారే ఒక ఇండస్ట్రి పెట్టి తయారు చేస్తే బాగుంటుంది కదా అటువంటి ప్రతిపాదన ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన సలహాను పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : మన రాష్ట్రంలో గూడూరులో నీరమిక్ ఫ్యాక్టరీ వుంది. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు తనకు కావలసిన పింగాణి సామాగ్రిని అక్కడ కొనకుండా యు.పి. నుండి ఎందుకు కొనవలసి వస్తున్నది? బోర్డు కొన్న ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ కాని, ఇతర పార్ట్స్ కాని ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఎన్ని కొన్నారు? ఇతర రాష్ట్రాలనుండి ఎన్ని కొన్నారు?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : ఎన్ని బయట రాష్ట్రాలనుండి కొన్నారనే వివరాలు లేవు. 5 నుండి పది వరకు లిమిట్ పెట్టి స్థానిక సంస్థల నుండి కొనుగోలు చేయాలని నిధానం అనుసరించ బడుతున్నది. అప్పుడప్పుడు టెండర్స్ పిలుస్తారు. రేట్స్ కోట్ల ఛస్తారు, సంప్రదింపులు జరుపుతారు. ఇవేవీ సాధ్యం కానప్పుడు బయట నుండి కొనుగోలు చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : ఇంతవరకు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు కొంటున్న పనిముట్లలో మన రాష్ట్రంలోని చిన్న పరిశ్రమల నుండి ఎన్ని కొన్నది, బయట రాష్ట్రాలనుండి ఎన్ని కొన్నారో ఆ లిస్ట్ మాస్తే అర్థం అవుతుంది. ఆ వివరాలు తెప్పించుకుని పరిశీలించండి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : వీరై సంతవరకూ స్థానిక సంస్థల నుండి కొనడం జరుగుతున్నది. రాఘవరెడ్డి గారిచ్చిన సూచన ప్రకారం లిస్టు తెప్పించుకుని పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి (కారవాన్) : సిటిలో ఉపయోగిస్తున్న ట్యూబ్ లైట్స్ నాని రకంవి వాడుతున్నాడు. బోన్స్, ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ పై ఎన్.ఎస్.ఐ. మార్క్ వుండటం లేదు. ఏ సంస్థనుండి కొంటున్నారో తెలియడం లేదు. ఇందులో ఏదో కుంభకోణం వున్నట్లు అనిపిస్తోంది. బోర్డు వాడే వనిముట్ల కొరకు వారే ఒక ఇండస్ట్రి పెడితే బాగుంటుంది. దానిని గురించి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్ నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం) : ఈనాడు రైతులకు, కస్ట్యూ మర్స్ కు కావలసిన చిన్న చిన్న సదికరాలు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు సప్లయ చేయలేక పోతున్నది. ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్, మీటర్స్ ఇటువంటివాటిని రామే ఉత్పత్తి చేసి అంద చేయటానికి వీలుగా బోర్డు తరపున ఇండస్ట్రి స్థాపించటానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. రామిరెడ్డి (తిరుపతి) : కర్నాటక గవర్నమెంటు, అంద్రా గవర్న మెంటు కలసి తిరుపతిలో ఒక ట్రాన్స్ ఫార్మర్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టారు. కాని ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు అక్కడ నుండి కొనుగోలు చేయటంలేదు. దానికి కారణం చెబుతారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : ఆ సమాచారం నా వద్ద లేదు. సభ్యులు ఆ వివరాలు వంపిస్తే చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ ఎమ్. రామిరెడ్డి : రెండు ప్రభుత్వాలు కలసి ఏర్పాటు చేసిన ఫ్యాక్టరీ అది. దాని గురించి సీనియర్ మంత్రి సమాచారం లేదంటే ఎట్లా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : ప్రభుత్వమే పెడితే కొనుగోలు ప్రశ్నే వుండదు. అది ప్రభుత్వ పరిశ్రమా? ఆ విషయం నేను కనుక్కొంటాను.

శ్రీ డి. చిన్న మల్లయ్య (ఇందుర్తి) : మన రాష్ట్రంలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా కొరత ఎంత ఉందో వేరే చెప్పనక్కరలేదు. మా ప్రాంతంలో చాలా కొరతగా ఉంది. 1979 ఆ ప్రాంతంలో 100 కె.వి. ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ మంజూరు అయినవి చాలా ఉన్నాయి. కాని అవి ఈనాటి వరకు 60 కె.వి. పైనే నడుస్తున్నాయి. వాటికి 100 కె.వి. ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ ఇవ్వడంలేదు. దానివల్ల రైతులయొక్క మోటర్లు అనేకం కాలిపోయి సప్టాలు జరుగుతున్నాయి. దానికి బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకో వడం లేదు. 100 కె.వి. ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ మంజూరు అయినవి ఎప్పటిలోగా నెల కొల్లుతారు? ఈ ట్రాన్స్ ఫార్మర్స్ ఇక్కడ తయారు అవుతున్నాయి. కాని అందులో అమర్చవలసిన మెషిన్ ఇతర దేశాలనుంచి తీసుకొని రావాలి. అది అయ్యేవని కాదు. అవి వచ్చేవరకు పెండింగులో ఉంచుతున్నారు. ఆ విధంగా కాకుండా

వెంటనే ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్‌ను అమర్చి రైతాంగానికి విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసే నష్టాలు లేకుండా చేయుటకు ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : తప్పకుండా చేస్తాము.

Drilling of Community Bores

283—

'1398-Q.—Sri Ratakonda Narayana Reddy (Madanapalli)
Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state .

- whether the Government stop indiscriminate drilling of Community bores in Chittoor District which are adversely affecting the agricultural wells, owned by small farmers . and
- if so, the action taken by the Government ?

బారీ, మధ్య తరహా నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి : శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :

- ఎ) బి) చిత్తూరు జిల్లాలో విచక్షణా రహితంగా సామాజిక గొట్టపు బావులను త్రవ్వే పని చేపట్టలేదు, కొత్తగా గొట్టపు బావులను త్రవ్వేటప్పుడు, ఇది వరకే వున్న గొట్టపు బావులకు లేదా బావులకు కొత్తగా త్రవ్వే గొట్టపు బావులకు మధ్య ఎంత దూరం ఉండాలి, అనే అంశంపై రాష్ట్ర ధూగర్ప జలాల శాఖ, జాతీయ వ్యవసాయ, గ్రామీణాభివృద్ధి బ్యాంకు మార్గదర్శక సూత్రాలను రూపొందించాయి. కొత్తగా గొట్టపు బావులను ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు ఆ మార్గదర్శక సూత్రాలను ఖచ్చితంగా పాటించవలసినదని కోరుతూ రాష్ట్ర నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ ఇదివరకే తమ వెబ్‌సైట్‌లో ఇంజనీర్లందరికీ ఆదేశాలను జారీ చేసింది.

శ్రీ పి.వి. నర్సేగౌడ్ (మడకసీర) : తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గొట్టపు బావులమీద కొన్ని కోట్ల రూపాయలను వెచ్చించడం జరుగుతున్నది. దీనివల్ల ఏమైనా లాభం పొందామా అంటే కొంచెము తక్కువగా ఉంది. జియాలజిస్టులు బయటికి వెళ్లి చూడటం చేసేటప్పుడు ఆవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. ఎన్ని గొట్టపు బావులైతే వేస్తున్నారో దానిలో 30% పెయిల్ అవుతున్నాయి. బయటికి కేషన్లు సరిగా చేయడంలేదు. ఇకముందు వేసే బోర్ వెల్లు 4.1/2 అంగుళాలు కాకుండా 6 అంగుళాలు వేస్తే బాగుంటుంది. రాయలసీమ మెట్ట ప్రాంతంలో 6 అంగుళాలు వేసే ఆలోచన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి : గౌరవసభ్యులు చేసిన సలహా స్వీకరిస్తాము.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నరసపూర్) : దీనికి మార్గదర్శక సూత్రాలు ఏవిధంగా ఉన్నాయి; బావికి గొట్టపు బావులకు మధ్యలో ఎంత దూరం ఉండాలి; గొట్టపు బావులకు, కొత్తగా త్రవ్వే గొట్టపు బావులకు మధ్య ఎంత దూరం ఉండాలి అనే విషయంలో మీరు మార్గదర్శక సూత్రాలు జారీ చేసారు. కాని వాటిని అమలు చేయడంలేదు. వాటిని అమలు చేయడానికి స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి : రెండు వెల్లుకు మధ్యలో 100 మీటర్లు నుంచి 500 మీటర్లు వరకు ఉండాలని, దానిని ఖచ్చితంగా అమలు జరపాలనేదే మెయిన్ గైడ్ లైన్లు. ఆవిధంగా కాకుండా ఇంకా దగ్గరగా ఎక్కడైనా డిగ్గింగు జరిగిందనే విషయం మా దృష్టికి రాలేదు. గౌరవనీయులు చేసిన సూచనను పరిశీలించి ఖచ్చితంగా ఈ మార్గదర్శక సూత్రం అమలు చేసేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి (నగరి) : చిత్తూరు జిల్లాలో మీడియం ఇరిగేషను ప్రాజెక్టు ఆరేసీయర్ ఉంది. మద్రాసు స్టేట్ లో ఉన్నప్పుడు దాని ప్రారంభోత్సవం చేసారు. అక్కడ రిహబిలిటేడ్ చేసేటటువంటి మనుషులకు గొట్టపు బావులు ఇస్తామని ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది కొన్ని ఏరియాలలో ఈలపూడి, కొప్పేడు, గుండ్ర మొదలైన గ్రామాలలో ఈ గొట్టపు బావులు వేయాలని చెప్పారు. కొన్ని వేనారు, కొన్ని నిలిపి వేసారు. రిహబిలిటేడ్ అయినవారు ఆర్మీలో డస్ట్ టెన్టు అయిన వ్యక్తులు. కాబట్టి వారికి ఇచ్చినటువంటి మామూలు వారు సాగు చెయ్యకొనడానికి గొట్టపు బావులు అవకాశం కలుగజేస్తారా?

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి : పరిశీలిస్తాము.

గౌరవ సభ్యుడు : చిత్తూరు జిల్లాలోనే కాకుండా రాయలసీమ ప్రాంతం లోను, తెలంగాణా ప్రాంతంలోను కొన్ని సంవత్సరాలుగా వర్షాలు లేక గ్రౌండు వాటరు తగ్గిపోతున్నది. ఓపెన్ వెల్లులో నీరు తగ్గిపోవడంవల్ల ప్రతివారు బోరు వెల్లు వేయడం జరుగుతున్నది. ఈనాడు బావులు ఎండిపోయే పరిస్థితి ఉంది. గ్రౌండు వాటర్ ను ఎక్కువ చెయవలసిన అవసరం ఉంది. తెలంగాణా ఏరియాలో, రాయలసీమ ప్రాంతంలో పర్యులేషను టాంకు తీసుకొని గ్రౌండు వాటరు పాలెన్సి యాలిటీని పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. అందువల్ల దానికి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించి పర్యులేషను టాంకులు ఎక్కువ చేసే ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా?

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి : సభ్యులు చేసిన సూచన పరిశీలించాము. ఇప్పటికే పర్యులేషన్ టాంకులు ఎక్కువ తీసుకోవాలనే ప్రతిపాదన గవర్నమెంటులో ఉంది. తప్పకుండా చేబడతాము.

Collections by Mulkanur Co-operative Rural Bank

284—

*1356-Q.—SRI D. Venkata Rao (Huzurabad) · Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

- a) whether it is a fact that the Mulkanur Co-operative Rural Bank, Karimnagar District is collecting the penal interest along with interest and premium from 1984-85 from the marginal and small farmers much contrary to the Government orders for 1984-85 in the drought affected areas ; and
- b) if so, whether the Government order to stop such collections and also refund the collections made so far ?

సహకార బాంకులకు శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :

- ఎ) స్టేటు బ్యాంకు ఆఫ్ హైదరాబాదు వారు కరీంనగర్ జిల్లా, ముల్కూరు సహకార గ్రామీణ బ్యాంకును రుణ సౌకర్యం కోసం దత్తత చేసుకున్నారు, ఆ గ్రామీణ బ్యాంకు 1984 ఖరీఫ్ పంట కాలంలో 12500 మంది సన్నకారు పేద రైతులనుండి 7 వేల 113 రూపాయల అవరాధ వడ్డీతో సహా ఒక లక్ష 7 వేల 604 రూపాయల వడ్డీని వసూలు చేసింది.
- బి) 1984 ఖరీఫ్ పంటకాలంలో అనావృష్టికి గురి అయిన ప్రాంతాలుగా ప్రకటించిన ప్రాంతాలలోని సన్నకారు, పేద రైతులకు ఆ పంటకాలం వాణిజ్య బ్యాంకుతో సహా రుణాలు అందజేసే సంస్థలు 10 వేల, రూపాయల వరకు యిచ్చిన అన్ని పంట రుణాల వడ్డీకి సబ్సిడీ యిస్తూ రెవిన్యూ బాంకు 1985 జూన్ లో ఉత్తరువులు జారీ చేసింది. ఈ మేరకు బ్రాంచి వారీగా బ్యాంకుల క్లెయిములను పరిష్కరించే నిమిత్తం ప్రతి జిల్లా కలెక్టరుకు 10 లక్షల రూపాయల మొత్తాన్ని ప్రభుత్వం విడుదల చేసింది. రుణం వడ్డీ పూర్తిగా గానీ పాక్షికంగా గానీ చెల్లించిన సన్నకారు, పేద రైతులకు ఈ ప్రయోజనాన్ని కల్పించ వలసిందిగా కలెక్టర్లను కోరడం జరిగింది. అందువల్ల ఆ రైతులు ఆ ఖరీఫ్ పంట కాలానికి తీసుకొన్న రుణం మీద వారికి పూర్తి వడ్డీ సబ్సిడీగా లభిస్తుంది. ప్రభుత్వం యిచ్చిన ఈ రాయితీ దృష్ట్యా, ముల్కూరు సహకార గ్రామీణ బ్యాంకు రైతులకు వడ్డీ సబ్సిడీ మొత్తాన్ని చెల్లించేందుకుగాను 12-8-85 తేదీన తమ క్లెయిమును బాంకులు చేసినట్లు తెలియ వచ్చింది.

శ్రీ డి. వెంకటరావు : నేను అడిగిన ప్రశ్న కేవలం ములకనూరుకు సంబంధించిందేకాదు, మన రాష్ట్రానికి సంబంధించింది. 1984-85 వ సంవత్సరంలో కోఆపరేటివ్ అచ్చులు తీసుకున్న సన్నకారు రైతులకు వడ్డీ మాఫీ చేయడానికి ఏదైతే జి.ఓ. ఇచ్చారో దాని ప్రకారంగా చేయడంలేదు. అసలు, వడ్డీ వసూలు చేసే తరువాత సబ్సిడీ వచ్చిన వెంటనే రైతులకు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. అసలు, వడ్డీ వసూలు చేసిన తరువాత ప్రభుత్వం ఆ సబ్సిడీ ఇచ్చిన తరువాత మినహాయిస్తామని, మేము మాత్రం వసూలు చేయడం జరుగుతుందని చెప్పి అధికారులు వసూలు చేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో సన్నకారు రైతులు ఎంత అప్పు తీసుకున్నారు, ప్రభుత్వం ఎంత సబ్సిడీ ఇవ్వాలి? ఎంత ఇచ్చారు? సరిపోయేంత ఇచ్చారా లేదా?

9.00 A.M

శ్రీ వె. రామకృష్ణుడు : ఈ ప్రశ్న ములకలూరు సొసైటీకి సంబంధించి అడగడం జరిగింది. అందువల్ల ఆ సొసైటీకి సంబంధించినంతవరకు సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. స్మార్ట్ పార్మర్స్, మ్యానల్ పార్మర్స్ విషయంలో ప్రభుత్వం రెండు జి.ఓ.లు ఇవ్వడం జరిగింది. ములకలూరు కోఆపరేటివ్ సొసైటీ వడ్డీ చూఫీ చేయలేదు. రెండవ జి.ఓ.లో రు. 2.20 కోట్లు రైతులకు కమర్షియల్ బ్యాంకుస్థాయికి దూరం బ్యాంకు నుంచి పడ్డ సబ్సిడెజు చేశాము. ఎవరైనా ఇంప్రెస్టు వసూలు చేసి ఉంటే, కలెక్టరుకు తెలిపితే వడ్డీ సబ్సిడెజు చేస్తారు. ముల్కలూరు సొసైటీ నుంచి వసూలు చేయడం జరిగింది లక్ష రూపాయలు వైచిలుకు - రీయింబర్స్ చెయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. వెంకటరావు : కరువు వచ్చినది రుబాయి ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. వడ్డీ ఇవ్వడం అంటే కష్టంగా ఉంటుంది. మళ్ళీ కరువు వచ్చింది కనుక వడ్డీ మాఫీ చేసే అవకాశం ఉంటుంది. తిక్మకగా జి.ఓ.లు ఇవ్వకుండా స్వప్రయోగ ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ వె. రామకృష్ణుడు : రెండు జి.ఓ.లలో పన్ను జి.ఓ. కోఆపరేటివ్ సొసైటీ లకు, సెకండ్ జి.ఓ. కమర్షియల్ బ్యాంకుకు, వ్యవసాయ బ్యాంకులకు అప్లయ్ అయ్యేటట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. ములకలూరు సొసైటీ విషయం రెక్రిఫయ్ చేశాము. వసూలు చేసినవారికి రీయింబర్స్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. వెంకటపతి : ఇటువంటి ప్రశ్నలు ఒక గ్రామానికి సంబంధించి అడిగినప్పుడు సార్వత్రిక సమస్యలు ఇమిడి ఉంటాయి. సమాధానం ఆ ఊరికే చెప్పతాము అంటే నబబు కాదు. అంతకు ముందు ఉన్న ప్రభుత్వం కూడా రైతాంగ గాత్రం ఒక ఒప్పందానికి వచ్చింది. కొన్ని జి.ఓ.ను ఇమ్మూ చేసింది. రుణాలు వడ్డీలతో అసలుకు రెట్టిరెట్టుకు ఎక్కువైతే ఆ వడ్డీ వసూలు చేయము అని జి.ఓ. అంజయ్యగారి దైములో ఇచ్చారు. అది అమలుజరవడం లేదు. రైతులకు కన్నెవన్న

ఇచ్చిన జి.ఓ.లు ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా అమలు జరగడం లేదు. ఫిరంగిపురం సమితిలో గుడిపూడి అనే గ్రామంలో ఒక రైతుకు రు. 2 వేలు అసలు వడ్డీతో రు. 71 వేలు అయింది. రైతులకు అనుకూలంగా ఉన్న జి.ఓ.లు వెలికితీసి అమలు చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు జప్తులు చెస్తున్నారు. మంత్రి హామీ ఇచ్చిన తరువాత కూడా జప్తులు జరుగుతున్నాయి. ఈ సమావేశాలు జరుగుతున్నా కూడా జప్తులు జరుగుతున్నాయి. వాటిని ఆరికడుతారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : రాష్ట్రవ్యాప్తంగా డ్రవున్ వచ్చిన కారణంగా కోప రేటివ్ సొసైటీలు, కమర్షియల్ బ్యాంక్స్, వ్యవసాయ బ్యాంక్స్ నుంచి స్మార్ట్ పార్కర్స్ మార్జినల్ పార్కర్స్ నుంచి వడ్డీ వసూలు చేసుకూడదని ఆదేశించడం, రెండు జి.ఓ.లు ఇవ్వడం జరిగింది. మొదటి జి.ఓ.లో రు. 4.00 కోట్లు రెండవ జి.ఓ.లో రు. 2.20 కోట్లు మొత్తం రు. 6.20 కోట్లు స్మార్ట్, మార్జినల్ పార్కర్స్ కు వడ్డీ సబ్సిడైజ్ చేయడానికి రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. వడ్డీ క్రింద సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. దాదాపు రు. 45.66 కోట్ల వరకు షార్ట్ టరమ్ లోన్లు మీడియమ్ టరమ్ లోన్లుగా మార్పు చేయడం జరిగింది. ఆర్డర్స్ అన్ని అమలు చేయడం జరిగింది. అన్నిచోట్ల ఈ బెనిఫిట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. వారు చెప్పిన కేసు పరిశీలించి న్యాయం చేస్తాము. జప్తుల గురించి అధికారులతో మాట్లాడి సరైన చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ పి. వెంకటవతి : అంజన్య ముత్రివర్గం ఖారీ చేసిన జి.ఓ. వడ్డీ అసలు కంటే రెట్టింపు అయితే వసూలు చేయమని అన్నది లమ.ఎ చేస్తున్నారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : అది పాత జి.ఓ. నాకు తెలియదు - ఇప్పుడు ఇచ్చిన రెండు జి.ఓ.లు అందరూ వాడుకుంటున్నారు.

శ్రీ డి. వీరయ్యచౌదరి (పొన్నూరు) : కరీవు ప్రాంతాలుగా కొన్ని ప్రాంతాలు నోటిఫయ్ చేశారు. తరువాత కొన్ని ప్రాంతాలు చేశారు. అక్కడ ఉన్న షార్ట్ టరమ్ లోన్లును మీడియమ్ టరమ్ లోన్లుగా మార్చడానికి ప్రభుత్వం నాబార్డ్ కు రికమెండ్ చేసిందా - లేకపోతే ఇప్పుడు చర్య తీసుకుంటారా? వాటిని మీడియమ్ టరమ్ లోన్లుగా మార్చకపోతే వచ్చే సంవత్సరం కట్టవలసివస్తుంది.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : ఇది నెవరేట్ క్వశ్చన్. గౌరవసభ్యులకు సాయం క్రంలోగా పూర్తి సమాచారం అందిస్తాను.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య : మంత్రి జి.ఓ.లు అమలు చేస్తున్నామన్నారు. కరీం నగర్ జిల్లాలో రెండవ జి.ఓ. అమలు జరగడం లేదు. ఈ ప్రశ్న వర్తపాతానికి సంబంధించిన ప్రశ్న. వారు ములకలూరు ఒక్కటే చెప్పారు. మొత్తం వడ్డీతో

సహ వనూలు చేస్తున్నారు. నేను ముఖ్యమంత్రితో మంత్రితో మొత్తుకున్నాను-జి.ఓ. అమలు చేయడం లేదని. లంబాదా, కోయ రైతులు జప్తులు చేస్తున్నారని దరఖాస్తు ఇచ్చారు మంత్రికి - దాని మీద ఎలాంటి చర్య తీసుకోలేదు. వెంటనే అనులు జరిపేందుకు ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : అనులు జరుగుతున్నాయి. ఒకటి రెండు కేసుల్లో లేదా ఉంటే - నేను కలెక్టర్లకు, అధికారులకు ఆదేశాలు ఇస్తాను - అందరికీ న్యాయం జరపమని. ఈ జి.ఓ.లకు సంబంధించి ఎక్కడా అవకతవకలు జరగ లేదు. స్మాల్ మార్జినల్ ఫార్మర్స్ అందరికీ సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరిగింది.

Losses in A.P.D.D.C

285—

*836-Q.-Sri Gangineni Venkateswara Rao (Vinukonda) : Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state :

- the amount of loss sustained till now by Andhra Pradesh Dairy Development Corporation :
- the reasons for sustaining loss :
- the steps being taken by the Government to improve the activities of the Corporation : and
- whether automatic milk yielding units are going to be started to remove the difficulties of the consumers in supplying the milk ?

వ్యవసాయ, పశుసంవర్ధకశాఖామూల్యలు తరఫున లిముపర్మిషనులశాఖామంత్రి శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :

- ఆంధ్రప్రదేశ్ పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి సంస్థ/ఆంధ్రప్రదేశ్ పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి సహకార సంఘాల సమాఖ్యకు రూ. 506.27 లక్షల నష్టం వచ్చింది.
1. ఆ ప్రాంతాలలో పాల ఉత్పత్తి తక్కువగా ఉన్నందువల్ల, లాభ సాటిగా లేని యూనిట్లను నిర్వహించడం, పాడి పశువులను పొందిన ప్రయోజనదారుల నుండి పాలను నేకరించాలనే సామాజిక లక్ష్యంతో, లాభసాటిగా లేని మార్గాల ద్వారా పాలు రవాణా చేయడం :

2. పాలు సమృద్ధిగా లభించే కాలంలో ఉత్పత్తిదారులకు పాల కొనుగోలు ధరను తగ్గించడంలో అడ్డంకులు :

గి. వినియోగదారులకు అమ్మే పాల ధరను పెంచడంలో అడ్డంకులు :

4. నూనెలు, ఇంధనం, విద్యుచ్ఛక్తి, రవాణా వ్యయం, ప్యాకింగు సామాగ్రి, రసాయనాలు మొదలైనవాటి నిర్వహణ వస్తువుల ధరలు పెరుగుతూ ఉండడంవల్ల, ఏటా నిర్వహణా వ్యయం పెరుగుతూ ఉండడం :

5. అప్పుడప్పుడు ప్రభుత్వం తమ ఉద్యోగులకు చేసిన ఊతపు సవరణలను పురస్కరించుకుని ఊతపు స్కేళ్ల సవరణవల్ల, కరువు భత్యం, ఇంటి అద్దెభత్యం, పరిహార భత్యం, ఇతర సంకెమి ప్రయోజనాలలో పెరుగుదల వల్ల సిబ్బంది వ్యయం పెరగడం :

సి) 1. తలసరి ఖర్చును క్రమంగా తగ్గించడం :

2. పాల సేకరణ మార్గాలను పునర్వ్యవస్థీకరించడం :

3. విద్యుచ్ఛక్తి, నీరు, వర్షాను అయిదు, బొగ్గు మొదలగు వాటిని వినియోగించుకోవడంలో సూత్రాలను నిర్ణయించడం :

4. వివిధ స్టాంట్లలోని యంత్రాలు, పరికరాలు పాడైపోకుండా నివారణ చర్యలు తీసుకోవడం :

5. బ్యాంకుల నుండి కాకుండా, తక్కువ వడ్డీతో భారత పాడి సంస్థ సమకూర్చిన నిర్వహణ మూలధనం రుణాన్ని వినియోగించుకోవడం :

6. అన్ని యూనిట్లు కార్యాలయాల బెలిఫోన్ల ఎస్.టి.డి. సౌకర్యాన్ని తొలగించడం, లాభసాటిగా లేని యూనిట్లను మూసివేయడం, డ్రైరీ కార్యాలయాలను స్వంత భవనాల్లో ఏర్పాటుచేసి, అద్దె మొదలగు వాటిని ఆదా చేయడం :

డి. అవునండీ. దీనిని దశలవారీగా చేపట్టడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. శ్రీరాములు (వర్ధన్నపేట): పాడి పరిశ్రమలో నష్టం రావడానికి మంత్రిగారు 4, 5 ఐడెమ్స్ చెప్పారు. అవి వస్తువుల ధరలు ఇంధనములు ధరలు పెరగడంవల్ల వినియోగదారులకు యిచ్చే పాలు ధరలు పెంచక పోవడంవల్ల అని అన్నారు. యిది చాలా తప్పు ఈ పాడి పరిశ్రమలో యే ఒక్క ఎం.డి. ఐ.పి.ఎస్ ఆఫీసరు ఒక సంవత్సరం దాటితేరు. వీరిని 10, 11 నెలలకే ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తున్నారు.

నవ సమాజం, యువ సమాజం, తెలుగుదేశం అని చెప్పి స్వచ్ఛమైన పాలు నష్టం చేస్తే మన చెప్పే యీ ప్రభుత్వంలో కూడా కాంగ్రెసు వారి వద్దటి తప్పు వేరేది కనిపించడం లేదు. 1983లో అజిత్ సింగ్, ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరు ఆర్.టి.సి లో పని చేసి రెండు సంవత్సరములలో తారనాకాలో ఆర్.టి.సి. కార్మికులకు ఒక ఆనువృత్తిని కట్టించినారు. అట్లాగే పార్లసారధిగారని ఒక ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరును వేస్తే వారు రి నెలల్లో లేబర్ కు అనేక మంచి కార్యక్రమాలు చేసినారు. మీరు కూడా ఒక ఎం.డి మంచి ఆఫీసరును కి, 4 సంవత్సరములు వరకు ఉండేటట్లు వేస్తే మీకు నష్టాలు రాకుండా ఉంటాయి. దీనిని గురించి చర్యలు తీసుకుంటారా? పాడి పరిశ్రమలో ఉన్నటువంటి 10,000 మంది ఉద్యోగస్తులను యీ యొక్క పెడరేషన్ కు ఎటాచ్ చేసి వీరికి గవార్నమెంటు ఎంప్లాయిస్ లో సమానంగా లాభాలు, ప్రీవిలేజెస్ అంద వేయడానికి మంత్రిగారు అన్యూరెన్సు ఇవ్వాలి ఇది కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ అయిన తర్వాత అనేక జిల్లాల్లో ఈనాడు ఉన్న మోటార్లు, యంజన్లు అమ్మకోవడం మొదలు పెట్టినారు. కృష్ణా జిల్లాలో ఈనాడు కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో మిల్క్ డెరీ మేనేజర్ ఎవరయితే ఎన్నికయినారో వారు రెండుసార్లు మోటార్లు అమ్ముకున్నారు. ఈ అమ్ము కున్న దానిని గురించి చర్చాపు జరపాలి.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : మేనేజింగ్ డైరెక్టర్లను బదిలీ వేయడంవల్ల యీ నష్టం వచ్చిందనేది వాస్తవం కాదు. కొన్ని సంవత్సరాలలో శ్రీ బి. ఆత్మరాయ్ ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరు తర్వాత శ్రీ సంతానం, ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరు మూడు సంవత్సరాలకు పైబడి ఇదే సంస్థలో పనిచేసిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. అక్కడున్న యాజమాన్యం దృష్ట్యా, సరిపాలనా సౌలభ్యం దృష్ట్యా సమర్థులయిన అధికారులను ఉంచడం సహజంగా ప్రభుత్వంలో ఉన్న విషయం. నేను యిదివరలో చెప్పినాను. ఇది తెవలం సామాజిక శ్రేయస్సును నడిపేటటువంటి సంస్థ మూలమే ఇది రూస్ ఇంటియా వంటి సంస్థ కాదు. లాభం అయినా, నష్టం అయినా వినియోగదార్లకు, ఉత్పత్తిదార్లకు మధ్య ఒక ఆవగాహన, ఒక సమగ్రమైన కార్యక్రమం రూపొందించే సంస్థ యిది. తమకు తెలుసు, ఈ పాల వెల్లువ రెండవ కార్యక్రమం ప్రకారం గ్రామీణ సహకార సంఘాలు, జిల్లా యూనియన్స్, పెడరేషన్ ఈ మూడు పద్ధతులలో త్రి టైర్ వద్దటిలో ఈ వ్యవస్థ నడుస్తున్నది మనము తీసికున్న నిధులు, వారు మంజూరు చేసిన సందర్భంలో వారు నియమించిన నియమావళిని వారి డీటాలు పెంపుదల వగైరాలు నిర్వహించబడుతూ ఉంటాయి.

శ్రీ పి. శ్రీరాములు : ఈ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి సంస్థ ప్రారంభం అయినప్పటి నుంచి ఇంతవరకు ఎంత నష్టం వచ్చిందీ అసలు అచిరీతి, దుబారా ఈ పద్ధతులను అనుసరించడం వల్లనే నష్టం వచ్చింది. మీరేమో మార్గదర్శక యాత్రాల ప్రకారం అందరినీ తొలగించినామనీ చాచి సరిచేసినామని చెప్పినారు.

దానిని పునరుద్ధరణ చేసేందుకు ఈ అధిక వ్యయం తగ్గించేందుకు ఈ కార్యక్రమం పెట్టడానికి పూనుకుంటారా :

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : అవినీతి, అక్రమాలు, అవకతవకలు జరిగే సందర్భంలో వారిపై విచారణ జరిపి అక్కడిక్కడ ప్రభుత్వం కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటూనే ఉంది. నష్టానికి కారణాలు చెప్పినాను. లాభ నష్టాలు ప్రమేయం లేకుండా సౌకర్యాలు కల్పించడం అనేది ఒకటి. రెండవది రీ వర్సంటు వెన్ను ఉండేటటువంటి గేదెపాలకు మనము రూ. 75 లు యిస్తూ ఉన్న సందర్భంలో ఆవు పాలకు కూడా అదే రేటు యివ్వాలనే ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకోవడం ద్వారా యీ వారు సుమారు ఆవుపాలు 240 లక్షలు లీటర్స్ మనకు వస్తూ ఉంది. గేదె పాలతో సమానంగా యివ్వాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించడం ద్వారా ఆ 240 లక్షల లీటర్స్ కు అంటే సుమారు 70, 80 పైసలు లీటర్ పైన గేదె పాలు కంటే తక్కువ యివ్వబలసిన సందర్భంలో, దానితో సమానంగా ఇవ్వడంవల్ల యీ నష్టాలు వస్తున్నాయి.

Cases Pending in Abids, Saifabad,
Humayun Nagar Police Stations

186—

*1346-AQ.—Saiyasa P. Janardhan Reddy and Md. Jani (Guntur-I) : Will the Minister for Home be pleased to state :

- Number of cases of theft, snatching of motor cars, motor cycles pending under the Abids, Saifabad and Humayun Nagar Police Stations since January 1985 : and
- the number of cases disposed ?

హోంశాఖ మంత్రి : శ్రీ వసంత-నాగేశ్వరరావు :

ఈ హైదరాబాదులో ఉన్నటువంటి అబిడ్స్, సైఫాబాదు, హుమయూన్ నగర్ పోలీసు స్టేషన్స్ లో మోటార్ కార్లు, మోటారు సైకిళ్లను దొంగతనంగా హత్యగా ఎత్తుకుపోవడానికి సంబంధించిన కేసులు, 1985 లో యీ దొంగతనం కేసులు యిప్పటివరకు మోటార్ కార్లు 3, మోటార్ సైకిళ్లు 5 తీరి ఎత్తుకొని పోయినాడు కనపడకుండా సడన్ గా అప్పటికప్పుడు ఎత్తుకొనిపోయినటువంటి వాహనాలు 4. పొరబాటున కేసులు రివర్ చేసిందొక్క కేసు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ దర్యాప్తు జరుగుతున్నాయి. ఇందులో ఆయా కేసులకు తెలిసికొనలేకపోయిన, నివేదించిన కేసులు విచారణలో ఉన్నాయి. ఈ మూడు పోలీసు స్టేషన్స్ లో వెంటనే యేదైతే మాకు రిపోర్ట్ వచ్చినా దానికి వెంటనే విచారణ జరిపించడం, అటువంటి ముత్యాలు కాని, అటువంటి వాటికి అలవాటు పడిన వారిపైన కాని సిబ్బంది పోలీసు కమిషనర్ చర్యలు తీసుకోవడానికి ఉన్నాడు. వీటిపైన పోలీసులు నగరంలో అప్రమత్తంగానే ఉన్నారు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి : మంత్రిగారు మోటారు సైకిల్ పోయిందని ఒప్పుకోవడం జరిగింది అబద్ధం పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో రెండు వర్గాల మధ్య తగాదాలు జరిగినందువల్ల మోటారు సైకిల్ నెం. ఎటోయం రిగిరిటి ని సీ చేసి పోలీసు కంట్రోలు రూమ్ దగ్గర పెట్టారు. అది నిజమేనా? అయితే ఆ మోటారు సైకిల్ అక్కడి నుంచి పోయిందన్నది నిజమేనా? మంత్రిగారు ఈ విషయాలు తెలిపారా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు : వెహికిల్ నెంబర్స్ పోయినవి చెప్పే సమాచారం నా దగ్గర లేదు. గౌరవసభ్యులు చెప్పిన దానిపైన మా పోలీసు కమిషనర్ గారికి ఇచ్చి ఎంక్వయరీ చేయిస్తాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి : ఆ మోటారు సైకిల్ పోయిందా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు : ఎన్నో మోటారు చార్జులు, మోటారు సైకిళ్లు పోతే వలానా జనార్దనరెడ్డిగారికి తెలిసిన వారిది పోయిందా ...

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి : మాట తెలిసిన విషయం పోలీసు కంట్రోలు రూమ్ లో దొంగతనం జరిగింది. పోలీసు కంట్రోలు రూమ్ లో పోయింది మంత్రిగారికి తెలియడం పోతే వారు ఎక్కడికో పోయి ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ ని ఎలా కంట్రోలు చేస్తారు? పోలీసు కంట్రోలు రూమ్ లోనే దొంగతనం జరిగితే ప్రజలకు మీ మీద సమ్మెరం, విశ్వాసం ఎలా ఉంటుంది?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు : ఏదో పోయింది. జరిగిందా లేదా అనే సమాచారం రెడ్డిగా నా దగ్గర ఉండదు. వారు ఇచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్ పోలీసు కమిషనర్ చెప్పి వివరాలు వారికి అందిస్తాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి : ప్రెస్ రిపోర్టు వచ్చిన విషయం మంత్రిగారికి తెలుసు. పోలీసు కంట్రోలు రూమ్ లో దొంగతనం జరిగినందుకు వారు బాధపడుతున్నారో ఏమో? సరయిన జవాబు మంత్రిగారి దగ్గర ఉంది.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు : వారు చెప్పిన విషయాన్ని నేను వెంటనే ఎంక్వయరీ చేయించి వారికి మళ్ళా సమాధానం చెప్తాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి : అది కాని వ్య.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు : నేను సమాధానం చెప్తాను అంటే కాని వని ఏమిటి?

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి : కనుక్కొని చెప్పండి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు : కనుక్కొనే గౌరవసభ్యులకు చెప్తాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జాని : ఈవేళ జంట నగరాలలో కార్లు, మోటారు సైకిళ్ల దొంగతనాలు విచ్చలవిడిగా జరుగుతున్నాయి. రోజూ ఇలాంటివి కేసులు ఎన్నో మీ దృష్టికి రావడం జరుగుతూ ఉంది. పోలీసులు స్టా చేసిన వెహికిల్ ఎడ్యు రిగిరిరి ఎసిపి పర్యవేక్షణలో ఉన్నప్పుడు పోలీసు కంట్రోలు రూమ్ లో పోవడం అన్నది వాస్తవమేనా? ఆ పోలీసు వెహికిల్ ను హోమ్ మినిస్టర్ గారు తెప్పించి ఇద్రారా తెప్పించలేని పరిస్థితులలో ఎవరిదైతే వారికి పోలీసు కంట్రోలు రూమ్ లో పోలీసుల ఆదీనములో పోయినదో, దానికి నష్టపరిహారం చెల్లిస్తారా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు : గౌరవసభ్యులు జానీగారు, జనార్దనరెడ్డిగారు చెప్పినదానిపైన ఎంక్వయిరీ చేయించి జనార్దనరెడ్డిగారికి సమాధానం చెప్పాలను. పోలీసులు నష్టపరిహారం చెల్లించే ప్రశ్న ఉత్పన్నము కాదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి : ఎసిపి గారి ఆదీనములో ఉండగా పోయింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : మంత్రిగారు ఎంక్వయిరీ చేయించి చెపుతానని చెప్పారు, ఏక్షన్ తీసుకుంటామని చెప్పారు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి : ఎన్ని మోటారు సైకిళ్లు పోయాయో నెంబరు చెప్పమనండి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు : 3 మోటారు కార్లు, 3 మోటారు సైకిళ్లు పోయాయి. అందులో 3 మోటారు సైకిళ్లు కేసులు విచారణలో ఉన్నాయి. మోటారు కార్లు 3 కనుగొన్న కేసులు ఉన్నాయి. మోటారు కార్లకు సంబంధించిన 2 కేసులు, మోటారు సైకిళ్లవి 24 దర్యాప్తులో ఉన్నాయి. ఈ రిగిరిరి విషయం ఎంక్వయిరీ చేసి చెబుతాను. పోలీసు కార్స్, మోటారు సైకిళ్లు నెంబర్స్ ఏమిటి అనేది లేదు. ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు చెప్పిన మోటారు సైకిల్ విషయంలో ఎంక్వయిరీకి పోలీసు కమిషనర్ ను ఆదేశించి నేను తీసుకున్న చర్య వివరాలను వారికి తెలియపరుస్తాను. ఈ కేసు విషయములో పోలీసు వారితో సహకరించవలసిందిగా జనార్దనరెడ్డిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ (నుజాతానగర్) : పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్. డైమ్ ఇలా ఇవ్వడంవల్ల తరువాత వచ్చే ప్రశ్నలు ముఖ్యమైనవి, వాటికి అన్యాయం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అందుకని ముఖ్యమైనవన్నీ వచ్చేలా చూడాలని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : నేను మొదటి నుంచి చెబుతూనే ఉన్నాను. ఇలా

సప్లిమెంటరీస్ వేస్తూ ఉండడంవల్ల తరవాత మినిస్టర్స్ చేత ఆన్సర్స్ చెప్పించడం మాత్రమే జరుగుతుంది, వాటి మీద డిస్కస్ చేసే అవకాశం ఉండదు.

Sri M, V. Krishna Rao (Tanuku) : Sir, it is purely a local affair. It is not in the public interest. I do not know why this question has been allowed at all. The Hon'ble Member should have obtained this information from any Police Station.

Sri N. Indrasena Reddy (Malakpet) : But, Sir, this shows about the administration of the Government.

శ్రీ వి. జనార్దనరెడ్డి : వారి ఇప్టముతో ప్రశ్నలు వేస్తామా? మేము అడిగేది అనవసరమా?

Import of cement by Andhra Pradesh State Trading Corporation

287—

595—Sri Md. Rajab Ali : Will the Minister for Small Scale Industries, Textiles Commerce and Marketing be pleased to state :

- whether any deal has been struck up by the Andhra Pradesh State Trading Corporation, wherein the Union Government has been cheated upto Rs. 6 crores in a Cement Import affair from Korea :
- whether the said fraud has been made possible with the active connivance of some highly placed officials of State Trading corporation ; and
- if so, the action taken by the Government against the said officials and to recover the amount lost ?

చిన్న తరహా పరిశ్రమల కాబ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి) :

ఎ) లేదండి.

బి) సి) ఈ ప్రశ్నలకు కావులేదు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ : మాకు ఉన్న సమాచారం ప్రకారంగా మన అధికారులు కొంత మంది సెంటర్ ని మోసము చేసినట్లుగా తెలుస్తున్నది. ఇందులో ఐదారు కోట్ల రూపాయల మేరకు మోసం చేయడం జరిగిందనే వార్త విస్తృతమైన ప్రచారం అయిపోయింది. మంత్రిగారు ఏమీ లేదని చెప్పారు. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఇది అగ్ని పర్వతములా బద్దలయే పరిస్థితి వస్తుంది. నిప్పు లేనిదే పొగరాదు. ఏమీ లేకుండా విషయం బయటకు రాదు. దీనిని తిరిగి ఒకసారి ఆలోచించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : 1982-83లో పీప్ రంప్రూలర్ ఆఫ్ ఇంస్ట్రక్ట్, ఎండ్ ఎక్స్‌పోర్ట్స్ వారు ఒకటి నిర్దేశించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఏదయినా పేజెస్ ద్వారా ఈ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటుచేసి, సిమెంట్ దిగుమతి చేసుకోవలసిన కార్యక్రమం వుంది. అక్కడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఎన్. టి. సి. సి. జి. బి. 704 లేదా 22-11-1982లో నామినేట్ చేసింది. ఆ సందర్భములో వీరు టెండరు కమిషన్ కాన్స్టిట్యూట్ చేయడం, వారి ఆధ్వర్యములో తక్కువ టెండరున్న వాటి ఏర్పాటు చేశారు. మీరు చెప్పింది వాస్తవం కాదు ఈ సంస్థకు కి కొట్టు రూపాయలు రాదం వచ్చింది. ఆ రకమైన అవకతవకలతో ఏ రకమైన సంస్థము లేకపోగా, దాని కోఆపరేటివ్ కోరియానుండి రీరీ చేల టప్పులు; రొరియా సిమెంట్ ఎక్స్‌పోర్ట్స్ కార్పొరేషన్ నుండి రీరీ వేల మెట్రిక్ టన్నులు, ఏ.ఎన్.ఐ. సిమెంట్ కార్పొరేషన్, తైవాన్ నుండి రీరీ వేల మెట్రిక్ టన్నులు దిగుమతి చేసుకొన్నాము. సమస్య అనుమానానికి ఆస్కారము లేదు.

Mineral Industry

288—

994—Sarasri Ch. Vidyasagar Rao and A. Narendra : Will the Minister for Mines be pleased to state :

- whether it is a fact that the Conservation of Forests Ordinance issued recently by the Central Government is acting against the further growth of mineral industry in Andhra Pradesh : and
- if so, the alternative steps taken by the State Government for the growth of mineral industry ?

గనులు, దూగర్పశాఖ మంత్రి (శ్రీ డి. సత్యనారాయణ)

ఎ) అవునండి.

బి) పారిశ్రామిక వేత్తలకు ఖనిజాల రాయితీ మంజూరు చేయటానికి బీలున్న ప్రదేశాలలో ప్రత్యామ్నాయ స్థలాలు చూపించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. రిజర్వు అడవులలో ఖనిజాలు పున్నట్లుగా గుర్తించిన ప్రాంతాల విషయంలో రాష్ట్ర అటవీశాఖ ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అనుమతి పొందడానికి కూడ ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు : ఒక పారెస్టు మచ్చన బంగారం దొరుకుతుందని, బంగారు గని వుందని మీకు తెలిస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఏదయినా చర్య తీసుకొని, ఎక్స్‌కవేషన్ చేయటానికి అధికారాలున్నాయా? మీరు ప్రత్యామ్నాయంగా ఏమి చేస్తారు?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ : మాకు అధికారాలు లేవు. ప్రత్యామ్నాయంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పారెస్టు డిపార్టుమెంట్ ద్వారా కేంద్రానికి అభ్యర్థన చేస్తుంది. దాన్ని ఏజర్స్ పారెస్టునుండి రిజర్వ్ చేయమని మేము అభ్యర్థన చేస్తాము.

Scarcity of Medicines in General Hospitals

289—

272-Q.—Sri V. Rambhupal Choudary (Kurnool) : Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

- whether the Government are aware of the scarcity of Medicines in Government General Hospitals in the State ;
- whether the Government are aware of the Hospital Heads placing orders for Medicines with the substandard pharmaceutical manufacturers ; and
- the steps proposed by the Government to tackle the problem ?

వైద్య ఆరోగ్య శాఖమంత్రి డాక్టర్ ఎం.ఎస్.ఎస్. కోటేశ్వరరావు :

- లేదండీ. ప్రభుత్వ జనరల్ ఆసుపత్రులలో మందుల కొరత లేదు.
- లేదండీ.
- ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ వి. రామభూపాల్ చౌదరి : ప్రభుత్వ జనరల్ ఆసుపత్రిలో మందులు లేవన్న సాకుతో బయట మందులు తెచ్చుకొమ్మని వ్రాస్తున్న విషయం వాస్తవం కాదా? అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? మందుల కొనుగోలులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జనరల్ హాస్పిటల్ సూపరిన్ టెన్ డెంట్రకు అధికారాలిచ్చారా? ఇస్తే గైడులెన్సు ఏమి ?

డా. ఎం.ఎస్.ఎస్. కోటేశ్వరరావు : ఏదయినా వర్తిక్యులర్ మందు ఇండెంటుతో లేకపోతే, పేషెంటుయొక్క ఆతురతను బట్టి యిచ్చివుండవచ్చు. లేకపోతే రోగి బయట తెచ్చుకొంటానని కోరివుంటే అలాగైనా యిచ్చి వుండవచ్చు. నబ్బిస్టి ట్యూబ్ డ్రగ్స్ సామాన్యంగా ఉంటాయి. గైడ్ లైన్స్ అంటే, అక్కడున్న స్పెషలిస్టు ఒక కమిటీగా ఏర్పడి డ్రగ్స్ నిర్ణయం చేసి, ఇండెంటుకు ఏర్పాటు చేస్తారు. లేటు కాంట్రాక్టులో వున్న టరమ్స్ ని దృష్టిలో ఉంచుకోవలెను. 50 శాతం ప్రభుత్వ ఫరమ్స్ నుండి, 25 శాతం స్మోల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రీస్ నుండి. 25 శాతం లోకల్ ఫరమ్స్ నుండి మామూలుగా కొనడం జరుగుతూ వుంటుంది.

Medical University

290—

*1334-Q.—Sri B. Sundara Rami Reddy (Atmakur) : Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

- whether there is any proposal to start a Medical University in our State : and
- if so, the details thereof ?

వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి డా. ఎం.ఎస్.ఎస్. కోదేశ్వరరావు :

ఎ) అవునుండీ.

బి) ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం తీవ్రంగా పరిశీలిస్తున్నది.

శ్రీ కె.వి. సుబ్బారెడ్డి : (నెల్లూరు) : అది ఎక్కడ స్థాపించారు? దానికి ఇన్‌ప్రాస్ట్రక్చర్ వుందా? రెండవ ప్రశ్నకు సంబంధించి అది పరిశీలనలో వుందని అన్నారు. దానికి సంబంధించిన వివరాలు సభకు ఇస్తారా? ఏ పూర్వ ఎంత కాస్ట్ ?

డా. ఎం.ఎస్.ఎస్. కోదేశ్వరరావు : ప్రభుత్వము మెడికల్ యూనివర్సిటీ స్థాపించాలని ఒక నిర్ణయానికి వచ్చింది. ఈ విషయంలో ఒక సమగ్రమైన రిపోర్టును రెండుమాసాలలో సబ్మిట్ చేయాలని ఒక స్పెషల్ ఆఫీసరును వేయడం జరిగింది. స్టడీ గ్రూపు నలుగురితో ఏర్పాటు చేశాము. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత సభకు ఇస్తాను.

L.A.Q.s Postponed from 20-9-1985

Misappropriation of Funds in Weavers
Society, Machilipatnam

268—

*1351-O.-Q.—Sri Vadde Ranga Rao (Bandar) : Will the Minister for Small Scale Industries, Textiles, Commerce and Marketing be pleased to state :

- Whether the Government are aware of the fact that an amount of rupees fifty thousand was embezzled in the Weavers Co-operative Society at Machilipatnam ;
- if so, the steps taken by the Government against the persons responsible for it ; and
- if not, the reasons therefor ?

చిన్నతరహా పరిశ్రమలు, చేనేత, జొర, వాణిజ్య మార్కెటింగు శాఖమంత్రి శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :

ఎ) అవునండీ. దృవ్యాచూరణ జరిగినట్లు చేసిన ఆరోపణ ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చింది.

బి) ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకారసంఘాల చట్టంలోని 51వ విభాగం క్రింద, 2-8-85 తేదీన పట్టబడ్డమైన విచారణకు ఆదేశాలు జారీ అయ్యాయి. ఆ సంఘం మాజీ ప్రెసిడెంటును పట్టుకోవలసిందని కోరుతూ 7-8-85 తేదీన "ఇనగుదురుపేట" పోలీసు స్టేషనులో ఒక ఫిర్యాదును దాఖలు చేశారు. చట్టంలోని 73వ విభాగం క్రింద మాజీ ప్రెసిడెంటుకు, ఇతర శుభ్యులకు చెందిన ఆస్తులను షరతుపూర్వకంగా జప్తు చేయడానికి చర్య ప్రారంభించడం జరిగింది.

సి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ వడ్డే రంగారావు : మొత్తము ఎంతో సెలవిస్తారా? ఇంతవరకు ఏవిధమైన వారి ఆస్తులను సీజ్ చేశారు? ఎవరినైనా అరెస్టు చేశారా? ఏ విధమైన చర్య తీసుకున్నారు?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : వాళ్ల ఆస్తులను జప్తు చేయటానికి ఎటాచ్ మెంట్ పెట్టడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : డబ్బు దుర్వినియోగము ఎప్పుడు జరిగింది? 51వ విభాగం క్రింద ఎప్పుడు విచారణ ప్రారంభించారు? ఏ ఏ ఆస్తులను ఇప్పటివరకు జప్తు చేశారు? ఆ జప్తు మీ ఆదీనంలో వుందా? వారి ఆదీనంలో వుందా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : 5-8-1984 నుండి 30-6-1985 వరకు నామినేటెడ్ కమిటీ వుండింది. ఈ మధ్యలో అవకతవకలు జరిగాయి. 11-5-1985 నుండి 21-6-1985 వరకు నాలుగు దఫాలుగా 2,31,982.03 రూపాయల దాకా ఈ దగా జరిగినట్లు వుంది. అనామొత్తు రశీదులలో ఈ మొత్తం సరుకులు అమ్ముకొన్నట్లుగా రుజువు వుంది. తనకు తానుగా చెల్లించడానికి బదులుగా, భార్య కుమారుడు, ఎకౌంటెంటు ద్వారా దాదాపు లక్ష 32 వేల రూపాయలు జమ రావడం జరిగింది. ఈ రోజు జరిగిన మాట వాస్తవం. రూ. 7,64,446.23 లు ఇప్పటివరకు రాబట్టవలసి వుంది.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : ఎంత ఆస్తిని కాజేశారు? ఇది నామినేటెడ్ కమిటీ అన్నారు. ఎవరు ఈ కమిటీని నామినెట్ చేశారు? ఈ రెకమెండేషన్ కు ఎవరు ప్రధాన కారణం? వారికి కూడా భాగం వుందా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : 1-1-1983 నుండి 31-12-1983 వరకు ఎలెక్ట్రెడ్ బాడి వుంది. తరువాత యాక్ట్ 32 సెక్షన్ 7 ఎ. ప్రకారం బోర్డు ఐదుగురిని నామినేట్ చేసింది. దానికి సంబంధించిన డైరెక్టరేట్ డిపార్టుమెంటు నామినేట్ చేసింది. ముందగా ఏడుగురు వుండేవారు. తరువాత ఎలెక్ట్రెడ్ బాడిలో ఏడుగురు వుంటే నామినేట్ ఐదుగురిని పీళ్లనే సేసి, సెక్షన్ 15 'ఎ' ప్రకారం ఎంక్వయిరి జరుగుచున్నది.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : జప్తుచేసిన ఆస్తి విలీన చెప్పలేదు. అర్థ రూపాయి ఆస్తిని కూడా జప్తు చేశామని చెప్పవచ్చు. ఇది చెప్పక పోవడంవల్ల, తనకు 1000 రూపాయలే ఆస్తి వుందని చెప్పి, తప్పించుకోడానికి పీలుంది. అతని ఆస్తుల ఎంత వున్నట్లు కనుగొన్నారు? అతని బంధువుల ఆస్తులను కూడా జప్తు చేయవచ్చుననేది ఆలోచన చేశారా? అందుకు రూలు వరిధి వుందా? అతనికన్న ఆస్తిని జప్తు చేయటానికి, చరిశీలన చెయడానికి ఆర్డరువేయకపోతే ప్రభుత్వానికి సబ్బము వస్తుంది.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : అది కాదు అదృష్టం. 19-7-1985 లో అక్కడ అవకతవకలు జరిగినట్లు ప్రజా ధనము దుర్వినియోగం అవుతున్నట్లు ఒక ఇన్ లాండు లెటరు కలెక్టరుకి వచ్చిన్ తక్షణమే కలెక్టరుగారు ఎండార్సు చేసి నా దగ్గరకు వంపడం జరిగింది. 22-7-1985 లో మరొక కంప్లయింటు కూడా వచ్చింది. దాని పైన 23-7-1985 న నేను పోవడం తరువాత సెక్షన్ 7-ఎ, 15-ఎ ప్రకారంగా వాళ్లమీద ఎంక్వయిరీచేసి వారిని ఆరెస్టు చేయడానికి తరువాత వారికి సంబంధించిన ఆస్తులు ఏలియనేషన్ గాని అమ్ముకోవడం గాని జరగకుండా ఎటాచ్ మెంటు పెట్టడం జరిగింది. అవసరమైతే ఏ రకంగా అయినా వాళ్ల వారసుల పైన ఉన్నటువంటి ఆస్తులను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుని కావలసిన సౌమ్మును రాబట్టుకోడానికి తగిన అన్ని చర్యలు తీసుకోడానికి ఆక్షేపణ లేదు. తగిన ఆదేశాలు కూడా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అదృష్టం నేను చెప్పాను మొత్తం జరిగినది. రూ. 2,31,982.03 అయితే దానికి సంబంధించి 1,54,454 రూపాయలు వసూలు కూడా కావడం జరిగింది. ఈ రోజు కావలసినది మాత్రం 76,446 రూపాయలు మాత్రమే.

Losses in Chirala Spinning Mills

269—

520-Q.—Sarasri Gangineni Venkateswara Rao, A. Narendra, Baddam Bal Reddy, and C. Naisi Reddy : Will the Minister for Small Scale Industries, Textiles, Commerce and Marketing be pleased to state :

- a) Whether the Chirala Co-operative Spinning Mill is running on huge losses :

- b) if so, how much ;
 c) the reasons therefor ;
 d) whether it is also a fact that the Chief Executive of the Mill requested the Government to sanction 50 lakh rupees towards its working capital to stop losses : and
 e) if so, the steps taken by the Government ?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి :

ఎ' అవునండి.

- బి) గత ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో చీరాల సహకార స్పిన్నింగు మిల్లకు వచ్చిన నష్టాలు ఇలా ఉన్నాయి :

1980-81	రూ. 89.76 లక్షలు.
1981-82	రూ. 1.23 కోట్లు.
1982-83	రూ. 1.35 కోట్లు.
1983-84	రూ. 1.78 కోట్లు.

1985 మే, నాటికి పేరుకు పోయిన నష్టం రూ. 2.45 కోట్లు

- సి) సామర్థ్యాన్ని తక్కువ ప్రమాణంలో వినియోగించుకోవడం తక్కువ ఉత్పత్తి జరగడం పని భారాలను అమలు చేయక పోవడం, ప్రత్తి దరలు బాగా పెరిగిపోవడం మొదలైనవి సప్లాలకు ప్రధాన కారణాలు.

డి) అవునండి.

- ఇ) బడ్జెట్ లో నిధుల కొరతవల్ల చీరాల సహకార స్పిన్నింగు మిల్స్ కు నిధులు కేటాయించడానికి సాధ్యం కావడంలేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి : ఈ మిల్లు మూత పడ్డదా, నడుస్తున్నదా? అసలు అందులో అవినీతి ఏమీ లేదా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : మూత పడలేదు. నడుస్తున్నది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి : అవినీతి లేనేలేదా, అవినీతి లేకుండానే నడుస్తున్నదా?

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి : నష్టము రావడానికి ఒక అవినీతి కారణమే నేను అనుకున్నా. అవినీతి లేదు అని నేను అనును. మొత్తం ఉత్పాదకశక్తి ఉపయోగ

గించలేక పోవడము కార్మికులు సరిగా పనిచేయకపోవడము మొదలైన కొన్ని కారణాలవల్ల నష్టము వచ్చిన మాట వాస్తవము. కాని గత 2, 3 నెలల నుంచి లాభం వస్తూ ఉంది. ఇదివరలో అవినీతికి కారణమైన మేనేజింగు డైరెక్టరు పైన ఎంక్వయిరీ చేయడం వారిని బదిలీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి : బదిలీ అనేది శిక్ష కాదు. వాళ్ళమీద క్రిమినల్ కేసు పెట్టి అరెస్టు చేసి ఎందుకు ప్రాసిక్యూట్ చేసేందుకు వూనుకోరు?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : అవినీతి జరిగినట్లుగా ఆరోపణలు అందిన వరు వాత ఆ వ్యక్తి ఆధ్వర్యంలో, ఆ వ్యక్తి సమక్షంలో వాస్తవాలు, నిజానివాలు రాబట్టడానికి కష్టము అని ప్రస్తుతానికి ఆయనను ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తూ విచారణ రంధప్తు చేస్తూ ఉన్నాము.

(Sri H. B. Narsegowd in the Chair)

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి : ఎంక్వయిరీ ఆపినరు ఎవరు?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : చొదరి అనే వ్యక్తిని ఎంక్వయిరీకి వేయడం జరిగింది. అన్రమాలు, అవక తవకలు జరిగినవని రుజువు అయితే నిర్దాక్షిణ్యముగా శిక్షించడానికి ఆర్డీవణలేదు. నేరారోపణ రుజువు అయ్యేవరకు రాజీనామాను కూడా ఏకైపు చేయకుండా అతని ఉంచాము. చట్టరీత్యా తీసుకోవలసిన అన్ని చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎడ్డం బాల్ రెడ్డి : అంత నష్టము కలిగినప్పుడు అక్కడ ఉన్న అది కారులమీద మామూలు చర్య తీసుకోవడం మంచిదికాదు. వాళ్ళపైన క్రిమినల్ కేసు పెట్టి క్రిమినల్ చర్య తీసుకోండి. కార్మికులపైన ఎందుకు చెబుతారు?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి : ఉత్పాదక శక్తిని పూర్తిగా వినియోగించుకోలేక పోవడం జరిగింది. ఆ మిల్లులో రిరీ వర్సంటు రిరీ వర్సంటు మాత్రమే దాని ఉత్పాదక శక్తిని వినియోగించుకున్నారు. ఇంకా అనేక కారణాలవల్ల ఈ నష్టము వచ్చిన మాట వాస్తవం. చట్టరీత్యా తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకోడానికి ఏమీ ఆక్షేపణ లేదు.

డా. ఎస్. చంద్రమౌళి : బీరాల స్పీన్నింగు మిల్లు మొట్టమొదటి నుంచి నష్టము తోటే నడుస్తూ ఉంది. 10-9-1984 న మేనేజింగు డైరెక్టరు దార్జి తీసుకున్న తరువాత 8 నెలల కాలంలో రిరీ లక్షల రూపాయలు నష్టము ఎక్కువ అయింది. అక్కడ సోఫిస్టికేటెడ్ మెషినరీ ఉంది. ప్రొడక్షను పెరిగింది. రిరీ లక్షల దాకా ఆ గుప్త అనే అతను స్వాహా చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. ప్రభుత్వం వెంటనే వారిని

ట్రాన్స్ఫర్ చేయడం జరిగింది. అతని రాజీనామా ఆంగీకరించకుండా అతని మీద ఎ.సి.బి. ఎంక్వయిరీ పెట్టి ఎక్కడెక్కడ పని చేశాడో ఎంతెంత ఆస్తి సంపాదించాడో లెక్కుకుని చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

(No Answer)

L.A.Q. Postponed from 13-9-1985

Khader Ali Khan Enquiry Commission on Wakf Properties

223—

1345-E-Q.—Sarvasri G. Butchaiah Chowdary and Bashiruddin Babukhan : Will the Minister for Sugar Industries and Wakfs be pleased to state.

a) whether the State Government have appointed Khader Ali Khan Enquiry Commission during the year 1982 to save Wakf property of Andhra Pradesh. If so, the Commission has submitted its report and the action taken on the report ;

b) How many mosques, Peerlapanjas, Dargahs are situated in Andhra Pradesh and the properties owned by these institutions ;

c) whether recognised Mutavallies (Trustees) have been appointed on all the wakf properties as per the Wakf Act 1954 or not ?

వక్ఫ్ శాఖా మంత్రి : శ్రీ ఎస్. ఫరూక్ :

ఏ) అవునండీ.

బి) ఖాదర్ అలీఖాన్ విచారణ సంఘం 1982 లో ఆప్యాయించు అయినది 1984 సంవత్సరంలో కావి రిపోర్టు ప్రభుత్వానికి అందింది. ప్రభుత్వం దానిని పరిశీలిస్తున్నది. వక్ఫ్ సంస్థలు అంటే జేరుల సంఘాలు, దర్గాలు, వాటి ఆస్తుల వివరాలు యీ పట్టికలో యివ్వబడినాయి.

సి) అవునండీ. దస్తా వేజులు ఉన్న ఆస్తులు ప్రకారం చూడడానికి మత్వా లీసును నియమిస్తున్నారు. చాలాకాలం నుంచి వక్ఫ్లు ఉంటాయి. ఆయా ప్రాంతాలలో ఉన్న రివాజుల ప్రకారం చట్టాల ప్రకారం ముతవలీసును వాటిని పరిశీలించడానికి నియమిస్తారు.

శ్రీ మహమ్మద్ కాని : ఈ ఖాదర్ అలీఖాన్ ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు సభ ముందు పెడతారా? ఈ వక్ఫ్ ఆస్తులను ప్రిజర్వు చేయడం కోసము కాదర్ అలీఖాన్ రిపోర్టులో చెప్పడం జరిగింది. వక్ఫ్ బోర్డుల విషయంలో వాటి ఆస్తులను కాపాడాలంటే

ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలో వాటిని యీ ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నదా? తరువాత వర్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ నుంచి ఎండోమెంటు డిపార్టుమెంటుకు అప్పాయింట్మెంటులు జరిగినట్లే యీ వర్క్స్ కు కూడా సర్వీసు కమిషన్ వారి చేతనే నియమించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. పరూఖ్ : బాదరు అలీఖాన్ రిపోర్టు మా వద్ద ఉంది. కావాలంటే దానిని సభ ముందు పెడతాను. కాదర్ అలీఖాన్ రిపోర్టులో చెప్పిన ప్రకారం ప్రతి వర్క్ బోర్డుకు ముతవలీలను నియమించడం జరిగింది. కాన్స్టిట్యూషన్ జరుగుతుంది. ఐ.సి.ఎస్. ఆఫీసర్లను వర్క్ బోర్డుకు వేస్తే బాగుంటుందని కాదర్ అలీఖాన్ రిపోర్టులో నూచించడం జరిగింది. ఆ ప్రకారంగా వర్క్స్ కు కమిటీలను స్వీరలో కాన్స్టిట్యూట్ చేస్తాము.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి) : 1982 వ సంవత్సరంలో బాదర్ అలీఖాన్ ను ఈ వర్క్ బోర్డుల ఆస్తులను పరిశీలించడానికి నియమిస్తే 1984 వ సంవత్సరంలో వారు రిపోర్టు ఇచ్చారు. ఈ వర్క్స్ అనేక కోట్ల రూపాయలు మిస్ అప్రోప్రియేషన్ చేసినట్లు తెలుస్తున్నది. దాని మీద పంత్రిగారు ఏమి యాక్షన్ తీసుకోబోతున్నారు?

శ్రీ ఎన్. పరూఖ్ : బాదర్ అలీఖాన్ రిపోర్టు ప్రకారం ముతవలీలను నియమించడం జరిగింది. తరువాత వర్క్ బోర్డు కాన్స్టిట్యూషన్ కు ఈ నియామకాలకు ఏమీ సంబంధంలేదు. వర్క్ బోర్డు రికార్డులను అన్నింటినీ పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

Sri Bashiruddin Babukhan (Bodhan): The Hon'ble Chief Minister is also present in the House. It is more than a year since the Wakf Enquiry Report of Khader Ali Khan came as well as the Wakf (Amendment) Act which has been passed by the Centre and sent to the State for adoption. I would request the Hon'ble Chief Minister to see that these two documents are placed on the Table of the House and these are brought into force immediately.

The Khader Ali Khan Enquiry Commission had examined the working of the Wakf Board and had advised as to how the working can be improved in the management of these huge properties. As has been listed, many acres of land is belonging to three Institution—Mosque, Darga and Peer Panja. The administration, as per the Commission's advice, is to tone up if these properties are to be protected or developed further. It is therefore my earnest request to the Hon'ble Chief Minister that these two documents are placed on the Table of the House immediately.

బాదర్ అలిఖాన్ వక్స్ బోర్డు ఆవకతవకలు విషయం మీద రిపోర్టు ఇచ్చారు. పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషన్ ద్వారా రిక్యూట్ మెంటు చేస్తారా? లేక ఏ విధంగా చేస్తారో మంత్రిగారు చెప్పాలి అని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. పరూఖ్ : కాదర్ అలిఖాన్ రిపోర్టు ఈ సభ ముందు పెట్టే ముందు దానిమీద మరల ఏకపక్ష కమిషన్ మెంబరుతో రిపోర్టు కొరకు పంపడం జరిగింది. ఒక ఐ.ఏ.ఎస్. ఆఫీసరును కమిషనుకు నియమిస్తే బాగుంటుందని సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు ఇచ్చిన సూచన ప్రకారం చేయవలసి ఉంది కాబట్టి దానిని త్వరలో కాన్స్టిట్యూట్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి : కాదర్ అలిఖాన్ రిపోర్టు 1984 లో ఇచ్చారు. వక్స్ బోర్డు ఆస్తుల మిస్ అప్రెషియేషన్ పరిశీలనకు ఆ కమిషన్ ను నియమించడం జరిగింది. దిగ్గా ఆస్తులలో మిస్ అప్రెషియేషన్ జరిగింది కాబట్టి ఎంత జరిగిందనేది మాకు కావాలి. వివరాలు మంత్రిగారు సభా సమక్షంలో ఉంచారా?

శ్రీ ఎస్. పరూఖ్ : నా దగ్గర ఉన్న ఇన్ ఫర్ మేషన్ సభ్యులకు అందజేస్తాను. తరువాత వక్స్ బోర్డు రికార్డులు ఆన్ లై కూడా పరిశీలించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

شری ابراہیم بن عبد اللہ مستطی۔ قادر علیٰ ان کمیشن قائم کیا گیا تھا
لیکن اس کی رپورٹ پر عمل پوری نہیں کی گئی اور دوسری بات یہ
ہے کہ جتنے بھی درگاہیں اور مساجد ہیں اس کے تعلق سے کوئی
جواب نہیں دیا گیا۔

شری این فاروق۔ میرے پاس اس تعلق سے کوئی جواب نہیں ہے
شری ابراہیم بن عبد اللہ مستطی۔ یہ جو مساجد اور قبستان کے متولیاں ہیں یہ لوگ
قبرستانوں کو برباد کر رہے ہیں اور درگاہوں کو بھی برباد کر رہے ہیں
وقف بورڈ اس تعلق سے کوئی توجہ نہیں دے رہا ہے۔ کیا
مساجد کی نگرانی کے لئے متولیوں کو قائم کیا گیا ہے۔ کیا
وقف بورڈ کے پاس ان لوگوں کے تعلق سے کوئی پروگرام ہے۔
وقف بورڈ کو جو بھی آمدنی ہوتی ہے وہ پوری کی پوری ڈپارٹمنٹ
والے کھا جاتے ہیں۔ وقف بورڈ میں جتنے بھی کام کرنے والے ہیں وہ
سب وظیفہ یاب چور اور رشوت خور جمع ہیں۔ یہ فائلوں کو کو غائب کر دیتے
ہیں۔ کیا ان لوگوں پر کوئی کارروائی نہیں کی جاتی۔ وقف بورڈ کے پاس
ریکارڈ ہونے کے باوجود درگاہیں اور مساجد کو برباد کیا جا رہا ہے۔
وقف بورڈ کچھ کام نہیں کر رہا ہے۔ کیا وقف بورڈ منسٹر صاحب یہ بتا سکتے
ہیں کہ آپ میں اور وقف بورڈ کے آفیسر میں کوئی اتفاق نہیں ہے

جس کی وجہ سے تمام درگاہیں اور مساجد کے تعلق جو ریکارڈ ہوتا ہے وہ اس ریکارڈ کے کاغذات کو غائب کیا جا رہا ہے۔ آپ ان لوگوں پر کوئی کارروائی نہیں کر رہے ہیں۔

شری این فاروق۔ یہ سچ ہے کہ قادر علی خان صاحب کی رپورٹ حکومت کو پیش کی گئی ہے۔ وقف بورڈ کو دوبارہ ڈسمبر میں تشکیل دیا جائے گا۔ اور اس کے بعد کوئی خراب کام نہیں ہوگا۔ یہ میں وعدہ کر رہا ہوں۔

شری ابراہیم بن عبداللہ مسقطی۔ آپ کے پاس مساجد کو پیسہ دینے کا کوئی پروزل ہے۔ لوگ خانگی کمیٹی بنا کر اپنے اپنے محلہ کے مساجد کی مرمت وغیرہ کر لیتے ہیں۔ لیکن آپ مساجد سے کرایہ وغیرہ حاصل کرنے کے بعد بھی اس کی مرمت کے لئے کوئی پیسہ نہیں دیتے۔ یہاں تک چونا وغیرہ ڈالنے کے لئے بھی پیسہ نہیں دیتے۔

شری این فاروق۔ ضرور کریں گے لیکن اب وقف بورڈ کے پاس پیسہ نہیں ہے جب وقف بورڈ کی دوبارہ تشکیل عمل میں آنے کے بعد پیسہ میں حاصل ہوگا اس وقت پیسہ خرچ کرنے کے موقف میں رہیں گے۔

شری ابراہیم بن عبداللہ مسقطی۔ قادر علی خان کمیشن کی رپورٹ اسر ہاؤز کی میز پر کب رکھیں گے۔

శ్రీ సి.హెచ్. విఠల్ రెడ్డి : కోట్ల రూపాయలు యీ వక్స్ బోర్డుద్వారా మిస్యూర్ అరిగింది. కొందరు సర్దులు కోట్ల రూపాయల ఆస్తిని కాజేసి లబ్ధి కున్నారు. ఇప్పుడు ఎంట్రీగారి వద్ద ఉన్న కాదర్ అరీకా రిపోర్టును డిజిల్ మీద పెడితే మాకు ధూర్తి ఇన్వెస్ట్మెంట్ తెలుస్తుంది. దీనిమీద అధ్యక్షుల వారు ఆర్డరు వర్క్స్ వర్క్స్ ఇచ్చారు. లాబ్బీ వెంటనే యీ వక్స్ బోర్డు మీద ఆర్డరు యాన్ ఆఫ్ డిస్కంపెన్సుకు వర్క్స్ ఇచ్చి మొదలు పెట్టాలి కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వరూప్ : రిపోర్టు నా దగ్గర ఉంది. కావాలంటే ఆర్డరు వర్క్స్ ద్వారా అనుమతి ఇవ్వవచ్చును. నాకేమీ లభ్యతరం లేదు.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు : ఎంట్రీగారి వద్ద ఉన్న వక్స్ బోర్డుకు సంబంధించిన రిపోర్టు అస్థుల వివరాలు మాకు అందించమని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, డిటెయిల్స్ డిస్కంపెన్సు పెట్టమనండి. రిపోర్టు రిపోర్టుగా ఉంది. 10 00 A.M.

శ్రీ ఎన్. వరూప్ : అధ్యక్షా, రిపోర్టు నా దగ్గర ఉన్నది. అది యిప్పుడే సమర్పించడం జరుగుతుంది.

చైర్మన్ : రిపోర్టు అందించవలసిందిగా అడుగుతున్నారు. శ్రీమల్ పైన పెడతారా?

శ్రీ ఎన్. వరూప్ : పెడతాము అధ్యక్షా.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు : అధ్యక్షా, లిస్టు ఆఫ్ ది టేరిఫ్స్ ప్రొఫర్ టీస్ అండ్ ది ట్రస్టీసు

చైర్మన్ : రిపోర్టుకు ముందే డిజిల్ మీద పెడతాము అడుగుతున్నామని మినిస్టర్ గారు

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు : వక్స్ ప్రొవైస్ అమ్మకం అవుతున్నారు. వేరియస్ ప్రావర్సిస్ డిస్కంపెన్సు వైస్, టేర్ వైస్ వర్క్సులర్స్ కావాలి. అసలు వున్నాయో, లేదో కోట్ల కొలది అమ్మకం అవుతున్నారని చెబుతున్నారు. ట్రస్టీస్ లేరు. మొత్తం వివరాలు, మొత్తం ప్రావర్సిస్, తరువాత ట్రస్టీలను అప్పాయింట్ చేసినట్లు యితే ఆ డిటెయిల్స్ మాకు ఇవ్వవలసింది.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి : అధ్యక్షా, మేము ఈ డిటెయిల్స్ అడగడంలో వుద్దేశం ఏమంటే అసలు మంత్రిగారికి కూడా ఈ వక్స్ బోర్డ్ సమాచారం ఇవ్వడం లేదన్నట్లు మాకు తెలుస్తున్నది. వారి యిష్ట ప్రకారం వారికి సాగుతున్నది. వారు ఎక్కడికక్కడ అస్థులను దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. అన్యాయం, ఆక్రమణలు చేస్తున్నారు. వక్స్ అస్థుల విషయంలో సరియగు శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదు, సరియగు

శ్రద్ధ తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ముతవరీస్ ఎవరయితే గతం నుండి వున్నారో వారు ఆక్రమిస్తున్నారు. గోరి దిబ్బలతో సహా పూడ్చడానికి డబ్బు తీసుకుంటున్నారు. ఒక్క హైదరాబాద్ లోనే కాదు, రాయలసీమలో, కోస్తా ఆంధ్రలో విచ్చలవిడిగా ఆక్రమించి అమ్ముకుంటున్నారు. రాజమండ్రిలో రూ. 2 కోట్ల అస్తిని అక్రమణ చేయడం జరిగింది. అందువల్ల ఆస్తుల పవరాలు యివ్వాలని ముఖ్యంగా కోరుతున్నాను.

మొత్తం : మొత్తం పవరాలు సభముందు పెడతారా లేదా అని అడుగుతున్నారు. సమాధానం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. పరూబ్ : అధ్యక్షా, కాచర్ ఆరీకాన్ గారి రిపోర్టు ప్రకారం నా దగ్గర వున్న సమాచారం దేబుల్ ముందు పెట్టడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఆయన దగ్గర వున్న సమాచారం కాదు. మొత్తం రాష్ట్రంలోని వర్క్ ప్రావర్టీస్ అంతా సభ ముందు పెట్టాలి. అలాగే కాచర్ అలికాన్ గారి రిపోర్టు కూడా దేబుల్ మీద పెట్టవలసిన అవసరం వుంది. ఇంతకు ముందు సభలోకూడా అదే అడిగాను. వక్స్ బోర్డుపాత డాక్యుమెంట్లు చాలా వున్నవి. అవి చాలా వాల్క్యూబుర్ డాక్యుమెంట్స్. కొన్ని వందల సంవత్సరాల క్రితం డాక్యుమెంట్స్ ప్రిజర్వ్ చేసినవి వున్నవి. దానికి కూడా దయచేసి సమాధానం కావాలి, మొత్తం వర్క్ ఆస్తులు ఎంత; ఆ సంస్థలకు ట్రస్టీలు ఎవరు; వివరమైన స్టేట్ మెంట్ ఒకటి సభ ముందు పెడితే ఏ సంస్థలో ఎంత ఆస్తి పోయిందో మాకు వెతుక్కోడానికి అవకాశం వుంటుంది. మాకు సమాచారం అందే లోపలే యివి పోతున్నవి. మీరు దొంగలను తీసుకువెళ్లి ఆక్కడ పెట్టారు అంటున్నారు. దొంగలను శిక్షించకుండా ఆక్కడ ఎందుకు పెట్టారు. ఈ సమావేశం ముగిసే లోపల వివరాలు సభ ముందు పెడతారా?

శ్రీ సి హెచ్. విద్యాసాగర్ రావు : జిల్లాలలో వున్న కొన్ని వర్క్ ప్రావర్టీస్ లెక్కలోకి వేస్తే, వక్స్ ప్రావర్టీస్ స్వంత ఆస్తి క్రింద అవుతున్నది, కోట్ల కొలది ఆస్తి దుర్వినియోగం అవుతున్నది. దయచేసి మొత్తం ట్రస్టీస్, డిస్ట్రిక్టువైస్ ప్రావర్టీస్ లిస్ట్ వర్మిన్ చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. పరూబ్ : అధ్యక్షా, నా దగ్గర సమాచారం వున్నది. సభ ముందు పెట్టడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే గౌరవ సభ్యులు సూచించినట్లుగా వర్క్ బోర్డులో గతంలో అవకతవకలు చాలా జరిగాయి. ప్రస్తుతం ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన అవకతవకలు జరగలేదు. ఎవరికి నయా పైసా కాని, నెంట్ ఆస్తి కాని యివ్వడం జరగలేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : అధ్యక్షా, మేము అడిగిన దానికి క్లియర్ గా సమాధానం కావాలి. వక్స్ ఆస్తుల విషయంలో ట్రస్టీలు ఎవరు? సభ ముందు వివరమైన స్టేట్ మెంట్ పెడతారా?

శ్రీ ఎన్. పరూఖ్ : అధ్యక్షా, ట్రస్టీలు కొన్ని వేలు వున్నాయి. జండా వాలా దస్తగిరి, దాదాపు 40, 50 వేలు సర్కిల్స్ లో పోతాయి. దాని సమాచారం అందజేయడం కష్టం అవుతుంది. కాదర్ అలికాన్ రిపోర్టు

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : నెక్స్టు సభలో పెట్టండి. ఎందుకంటే సమాచారం లేమిండా, ఎన్ని ఆస్తులు పోతున్నవో, యిదంతా తెలికుండా.

శ్రీ ఎన్. పరూఖ్ : అధ్యక్షా, బోర్డ్ రికాన్స్ట్రీట్యూషన్ సాధ్యమైనంత త్వరలో అవుతుంది కనుక సాధ్యమైనంత త్వరలో సరియగు సమాధానం వస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. సభ్యులు అడిగిన వివరాలు ఖచ్చితంగా తెలియజేయడం జరుగుతుంది. బోర్డు రికాన్స్ట్రీట్యూషన్ జరిగినప్పుడు ఐ.ఏ.ఎస్. వారు కమిషనర్ గా వస్తారు కనుక అవకతవకలు ముందు జరుగవని తెలియజేస్తున్నాను.

سری ابراہیم بن عبد اللہ متقی - میر
 کہنے کا مطلب یہ ہے کہ وقف بورڈ کے
 ملے آنیسر اور آپ میں اتفاق ہیں
 اس لیے وقف بورڈ کا کوئی کام نہیں
 ہو رہا ہے - جب وقف بورڈ کیلئے ایک
 سیٹا فائلز آپ کا ہے تو یہ وقف بورڈ کے
 تشکیل کب عمل میں آئی ہے۔

سری ای. بی. فاروقی - میں آپ سے مدد کرنا
 چاہتا ہوں کہ سسر میں وقف بورڈ کو وارنر
 تشکیل عمل میں آئی ہے اور اسکے بعد
 کوئی غلط کام نہیں ہو گا۔

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

290-A

Non-Payment of Salaries to the Aided Teachers in Krishna District

SNQ. 1365-A . Sarvasi Vedde Ranga Rao, D. Rajasekhar, N. Raghava Reddy, N. Raghuram (Jaggayyapet), S. Satyanarayana (Secunderabad-Contonment), H.B. Narse Gowd, K. Vidyadhara Rao (Chintalapudi) and K. Appala Naidu (Uttarapalli) ; Will the Minister for Education be pleased to state ;

- Whether it is a fact that salaries amounting to Rs 94 lakhs payable to 2700 teachers of aided elementary schools of Krishna district for the month of December, 84 have not yet been paid ;
- If so, the reasons therefor ;
- The action taken by the Government to pay the said salaries;
- Whether it is also a fact that arrears accumulated for the last 5 to 6 years to the tune of Rs. 1 crore have to be paid to the said teachers ;
- If so, the date by which the above amounts will be paid ?

విద్యారాజ మంత్రి శ్రీ జి. ముద్దు రృష్ణమనాయకు :

- అవును. కృష్ణా జిల్లాలోని ప్రైవేటు చూడమాన్యాల క్రిందవున్న 685 ప్రాథమికోన్నత పాఠశాలల్లో పనిచేసే 2,809 మంది ఉపాధ్యాయులకు 1984 డిశంబరు నెల జీతాలు క్రింద రూ. 28,88,100/లు చెల్లించాల్సి ఉంది.
- 1985, జనవరిలో కృష్ణా జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి తగినన్ని నిధులు విడుదల చేసినప్పటికీ, చెల్లింపు చేయలేదు. కృష్ణా జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిపై అవసరమైన క్రమశిక్షణా చర్య తీసుకుంటున్నారు.
- డి) 1984, డిశంబరు నెల జీతం, కరువు బత్తం బకాయిలు, 1984-85 శాలింపు జీతం క్రింద రూ. 68,96,400 -లో మొత్తాన్ని విడుదల చేయవలసిందిగా పాఠశాల విద్యాశాఖా డైరెక్టరుకు ప్రభుత్వం ఇది వరకే అవసరమైన ఆదేశాలను జారీ చేసింది.

శ్రీ వడ్డె రంగారావు : అధ్యక్షా, ఇది దురదృష్టకరం ఎయిడెడ్ స్కూల్ టీచర్స్-వీరు కార్మికులు. ఎప్పుడూ కూడా పీళ్లకు ఈ విధానంలో జీతాలు అందడం లేదు. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే అందరు టీచర్స్ కు ఎలా ఆయితే జీతాలు ముట్టచెబుతున్నారో, అలా జీతాలు అప్పవెప్పడానికి గవర్నమెంట్ ఆలోచిస్తుందా అనేది ఒకటి. రెండు, అదేవిధంగా ప్లానింగ్ టీచర్స్ కూడా వున్నారు. వాళ్లకు కూడా జీతాలు వెనుకబడిపోయినట్లయితే నెలా, రెండు నెలలు అయినా జీతాలు పే చేయడం లేదు. వారికి ఈవిధంగా పే చెసి, రక్షణ కల్పించడానికి ఆలోచించేస్తుందా? ఎప్పుడు మీరు పే చేస్తారు? నిర్దేశమైన స్థితిని చెప్పగలుగుతారా?

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు : అధ్యక్షా, మా గిరి ఒకల పైన రిటైర్ చేయడం జరిగింది. త్వరలో పే చేస్తారు. ఈ జిల్లాలో తప్ప ఏ జిల్లాలోనూ యిటు వంటి రిప్రజెంటేషన్స్ రాలేదు. డి.యి.వో. సరియగు చర్యలు తీసుకోలేదు చురుకైన వంటి పరిస్థితి అక్కడ జరిగింది.

శ్రీ హెచ్. బి. నర్సేగౌడ్ : అధ్యక్షా, ఇటువంటి అవకతవకలు కృష్ణా జిల్లా లోనే కాదు, ప్రతి జిల్లాలో కూడా వున్నాయి. ఎక్కడయితే ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ వున్నాయో, అక్కడంతా కూడా యిటువంటి గ్రాంట్స్ లేకుండా సంవత్సరానికి ఒక్కసారి పంపించడం లేదా రెండు సంవత్సరాలకు ఒక్కసారి పంపించడం జరుగుతుంది. అటువంటిది జరగకుండా, యికముందు అయినా యిప్పు సంవత్సరాలు జరుగకుండా చర్య తీసుకొని దాన్ని వునరుద్ధరించి పేద ఉపాధ్యాయులకు కొంత భృతి కల్పిస్తే బాగుంటుందని ప్రతి నెలకు లేదా మూడు నెలలకు అయినా గ్రాంట్స్ పంపిస్తే వాళ్లకు కనీసం మూడు నెలలకు ఒకసారి అయినా జీతపత్రాలు యివ్వడానికి సహాయంగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రివర్యులు తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలి తమద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు : అధ్యక్షా, మూడు నెలలకని కాదు, కంటి న్యూయన్ గా కావలసిన గ్రాంటుస్ రిలీఫ్ చేస్తున్నాము. ఏ యిబ్బందిలేదు. డి.యి.వో. సరిగా ప్రవర్తించకపోవడం వల్ల ల్యాప్స్ చేయడంవల్ల యిబ్బంది వచ్చింది. కృష్ణా జిల్లాలో తప్ప యింక ఎక్కడా లేదు. సకాలంలో జీతాలు పే చేయడం జరుగుతుంది. వాళ్లకు మొత్తం రిలీఫ్ చేశాము. త్వరలో ఎరియర్స్ పే చేస్తాము.

శ్రీ డి. రాజశేఖర్ : మా దురదృష్టం ఏమిటోగా? కృష్ణా జిల్లాకు వచ్చేసరికి ఎలక్ట్రిసిటీనుంచి ఎడ్యుకేషన్ వరకూ ప్రతిదానిలోనూ కోత విధిస్తున్నారు. కృష్ణా జిల్లాలోని ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ నిబ్బందికి 1984 డి సెంబరునుంచి ఇప్పటివరకూ జీతాలు చెల్లించలేదు. డి.ఇ.ఓ. ఇన్ ఎఫీషియన్సీవల్ల ఇలా జరుగుతోందో ఏమోగాని

అయినమీద చర్య తీసుకొంటారా? అట్లాగే మై స్కూల్స్‌లో కొన్ని ప్లానింగ్ పోస్టులు ఏర్పాటు చేశారు. వాళ్లు కూడా ఎప్పుడో సంవత్సరానికి ఒకసారి డబ్బు రిలీజ్ చేస్తున్నారు. వారిని రెగ్యులర్లైజ్ చేసి రెగ్యులర్‌గా జీతాలు చెల్లించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ముద్దుకృష్ణమనాయుడు : డి.ఇ.ఓ. పొరపాటువల్ల డీ నెంబరునుంచి శీతాలు లేకుండా పోయాయి. అతన్ని సస్పెండ్ చేయడం కూడా జరిగింది. డి. ఎస్. ఇ. నుంచి ఒక ఆఫీసరును పంపించి ఖజానాగా ఎంక్వయరీ చేయిస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : వారికి జీతాలు చెల్లించడానికి రీవీ లక్షల రూపాయలే రిలీజ్ చేశారు. ఇంకా కొంత డబ్బు రిలీజ్ చేయవలసి వుంది, కాబట్టి మిగతా డబ్బు కూడా రిలీజ్ చేస్తారా? ఇక డి.ఇ.ఓ. మూలంగా ఈ విధంగా అలస్యం జరిగింది కాబట్టి జీతాలు చెల్లించడంలో ఈ విధమైన జాప్యంచేసిన డి. ఇ. ఓ. లపై చర్య తీసుకొంటామని తెలియజేస్తారా?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు : తప్పకుండా.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : రు. రీవీ లక్షలే ఇచ్చామన్నారు, మిగతా డబ్బు సంగతి చెప్పలేదు.

(సమాధానం లేదు)

290-B

Deplorable State of Condition of Houses Constructed for Banjara Colony at Gundla Singaram

SNQ. 1353-F- : Sarvasri V. Venkateswara Rao (Hanumakonda) and B. Rajaiah (Saluru) : Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state :

- Whether it is a fact that nearly half of the Banjara colony houses constructed near Gundla Singaram, Hanumakonda are in a dilapidated condition and cracks were developed to the remaining half of the houses :
- Whether any enquiry has been made in this regard to unearth the persons who are responsible for this :
- Whether it is a fact that the officers are harassing Banjaras by collecting instalments now : and
- The number of beneficiaries residing in the houses in that colony ?

దేవాదాయ, గృహ నిర్మాణ శాఖా మంత్రి : శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :

ఎ) ఈ కాలనీలో మొత్తం 126 ఇళ్ల నిర్మాణం పూర్తి అయింది. వాటిలో ఎనిమిది ఇళ్ల మాత్రమే కూలిపోయే స్థితిలో ఉన్న విషయం, సుమారు యాభై ఇంపు కొద్దిగా దెబ్బతిన్న విషయం వాస్తవమే.

బి) ఈ విషయంలో బాధ్యులైన వారిని కనుగొనడానికి వరంగల్లు కలెక్టరు చర్య తీసుకుంటున్నారు. ఈ పని జరుగుతున్నది.

సి) ప్రయోజనదారుల నుండి ఆస్తిని వాయిదాలలో వసూలు చేయడానికి గాను 18-2-1984 తేదీ సాంఘిక సంక్షేమ (ఎన్) శాఖ ఎం. ఎస్. నెం. 28 జి.ఓ.లో ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీ చేసింది. దాని ప్రకారం ప్రయోజనదారులకు డిమాండు నోటీసులను జారీ చేయడం జరిగింది. అయితే వారు ఆ నోటీసులను తీసుకొనేందుకు నిరాకరించడమే కాకుండా, ఏ వాయిదాలను కూడా చెల్లించలేదు. బంజారాలను వేర్పించడం జరగలేదు.

డి) ప్రస్తుతం ఈ కాలనీ ఇండ్లలో 110 మంది ప్రయోజనదారుల నివసిస్తున్నారు.

డాక్టర్ వి. వెంకటేశ్వరరావు : నిజంగా ఇది ఒక పెక్కులియర్ సిట్టుయేషన్. ఇళ్ల కూలిపోయినవారికి ఇళ్ల కట్టించి రిహబిలిటేట్ చేయడం విన్నాం, ఇళ్ల కాలిపోయినవారిని రిహబిలిటేట్ చేయడం గురించి విన్నాం. కాని ఎవరికోసమైతే మనం ఇళ్ల కట్టించామో వారు కట్టిన ఇళ్లలోకి ప్రవేశించవలసిందే వారిని రిహబిలిటేట్ చేయవలసిరావడం బహుశా చరిత్రలో ఇదే మొదటిసారి. చలహిన వర్గాలవారికి రెండు వందల ఇళ్ల నిర్మించడానికి గృహనిర్మాణ సంస్థ పంక్షన్లు చేకూర్చడం జరిగింది. అయితే ఈ సంస్థ స్వయంగా ఇళ్ల కట్టకుండా, బెనిఫిషరీస్కు అయినా ఈ పనిని అప్పగించకుండా కాకతీయ అర్బన్ డెవలప్మెంట్ అథారిటీకి ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే వారు కూడా స్వయంగా కట్టకుండా కాంట్రాక్టరును పెట్టి కట్టించినట్టు తెలిసింది. అసలు మొట్టమొదట సైట్ సెలక్షనే రాంగ్ సెలక్షన్. అది లో లైయింగ్ ఏరియా. కెనాల్ ప్రక్కనే ఇళ్ల కట్టడం జరిగింది. దాదాపు 15, 20 ఇళ్ల నీటి మడుగులో ఉన్నాయని తెలిసింది. అ సైట్ను ఎలా సెలక్ట్ చేయడం జరిగిందని అడుగుతున్నాను. ఇక రెండివది ఎమిటందే-డెఫిషిషరీస్కు ఇవ్వకుండా ఈ పనిని కాకతీయ అర్బన్ డెవలప్మెంట్ అథారిటీకి ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? ఇక మూడవ విషయం ఏమిటందే ఆ స్థలం చుట్టుముట్టు భూములు కలిగిన భూస్వాములు అక్కడ ఇళ్ల నిర్మిస్తే తమ భూముల విలువ పెరుగుతుందనే ఉద్దేశంతో ఈ సైట్ సెలక్షన్కు ప్రపోజ్ చేసినట్టు తెలిసింది. ఇది వాస్తవమేనా?

ఇకపోతే ఇన్స్టాల్ మెంట్స్ కట్టడానికి బెనిఫిషరీస్ కు నోటీసులు జారీ చేయడం జరిగిందని మంత్రిగారు చెప్పారు. అసలు వాళ్లు ఇళ్లల్లోకి ప్రవేశించకముందే ఇన్స్టాల్ మెంట్స్ ఎట్లా కలెక్టు చేస్తారు; ఈ విషయాలన్నీ ఆలోచించి వారికి న్యాయం చేకూర్చాలని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. యతిరాజారావు : 1983-84లో తీసుకోవడ కాలనీ ఇది. ఈ యూనిట్ కాస్తు 9 వేల రూపాయలు అందులో వెయ్యి రూపాయలు సబ్సిడీ, 7,700 రూపాయలు లోను, 300 రూపాయలు బెనిఫిషరీ కాంట్రీ బ్యూజన్. దీని క్రింద మొత్తం 170 ఇళ్లు నిర్మించే స్కీము ఉంది. అయితే 118 ఇళ్లు మాత్రం పూర్తి చేయబడ్డాయి ; 15 ఇళ్లు ప్రోగ్రెస్ లో ఉన్నాయి, 128 ఇళ్లు మాత్రం కట్టి బెనిఫిషరీస్ ముందుకు తాకపోవడంవల్ల మిగతావి ఆపుచేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు 80 ఇళ్లు మాత్రం పూర్తిగా నివాసయోగ్యంగా లేకుండా పోయాయి. మిగతావన్నీ నివాసయోగ్యంగా ఉన్నాయి. కాని రూఫ్ కూ, గోడల సుదృఢ సందు వుండడంవల్ల వర్షా కాలంలో లీక్ కావడం జరుగుతోంది. కాక తీయ అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ వారు ఇళ్లు కట్టే బాధ్యతను తీసుకొన్నారు. అయితే అది లో లైయింగ్ ఏరియా. అప్పుడు మంత్రిగా వున్న సత్యనారాయణ గారు ఆ స్థలాన్ని తీసుకొమ్మని చెప్పినందువల్ల జిల్లా అధికారులు ఆ స్థలాన్ని తీసుకొని పని ప్రారంభించారు. అది లో లైయింగ్ ఏరియా అన్న మాట వాస్తవం. 36 ఇళ్లు మాత్రం బాగా లీక్స్ అవుతున్నాయని చెప్పాను. వాటిని రిపేర్ చేసే ఇవ్వవలసిందిగా కాకతీయ అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ వారికి కార్పొరేషన్ ద్వారా ఉత్తరం వ్రాయడం జరిగింది. ఈ మధ్య డిస్మిట్ల మేనేజర్ ను (హౌజింగ్) పంపించి ఈ కాలనీని తనదే చేయించడం జరిగింది. ఇళ్లలో ప్రస్తుతం 110 మంది ఉంటున్నారు. వారికి మాత్రమే లోన్ ఇన్స్టాల్ మెంట్ పే చేయడానికి డిమాండ్ నోటీసు ఇవ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. రాజయ్య : గుండ్లనేంగారం వద్ద నిర్మించిన బంజారా కాలనీలో ఎన్ని ఇళ్లు ఉన్నాయో, వాటిలో శిథిలమైపోయిన ఇళ్ళు ఎన్నో వివరాలు చెప్పగలుగుతారా?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు : అందులో 80 ఇళ్ళు మాత్రమే నివాసయోగ్యంగా లేకుండా పోయాయని ఇప్పడే చెప్పాను. మిగతావాటిలో 36 ఇళ్ళు లీక్స్ అవుతున్నాయి. అంటే మొత్తం 44 ఇళ్ళు మాత్రం పనికిరాని స్థితిలో ఉన్నాయి. మిగతావి నివాసయోగ్యంగా ఉన్నాయి. ఈనాటికి అక్కడ మొత్తం 128 ఇళ్ళు పూర్తి అయినాయి.

శ్రీ కె. బుజ్జి (భూదాచలం) : ఖమ్మం జిల్లా భద్రాచలం డివిజన్ లోని కాకుడు పల్లి అనే గ్రామంలో గృహ నిర్మాణ సంస్థ 100 గృహాలను నిర్మించడం జరిగింది.

అయితే అవి మొత్తం కూలిపోయి ఉన్నాయి, వాటిలో ఏ ఒక్క కుటుంబం కూడా నివసించడం లేదు. దీనిని గురించిన వివరాలు మంత్రిగారు చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు : ఇది సెవరేట్ క్వశ్చర్. ప్రస్తుతం దానికి సంబంధించిన వివరాలు చా దగ్గర లేవు.

శ్రీ వి. రాజయ్య : ఎలహీన వర్గాల కోసం కడుతున్న ఇళ్లు అనువైన స్థలంతో కట్టాలి. కాగి వరంగల్ జిల్లాలో అందుకు బిన్నంగా జరుగుతోంది. లోలయింగ్ ఏరియాలో, కెనాల్స్ ప్రక్కన కట్టడంవల్ల నీరువచ్చి ఇప్పుడు చూలిపోయే పరిస్థితి ఉంది. అందువల్ల అక్కడినుంచి మార్చి ఎత్తయిన ప్రదేశంలో ఇప్పుడు కట్టే విషయాన్ని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ మన్. యతిరాజారావు : అదృష్టం, 126 ఇళ్లు నిర్మించబడ్డాయి. 16 ఇళ్లు నిర్మాణం పూర్తి అయ్యే స్టేజీలో ఉన్నాయి. 28 ఇళ్లు తీసుకోవద్దని నిర్ణయించడం జరిగింది. తిరిగి అక్కడ, కట్టడం అనే ప్రసక్తి రాదు. లోలయింగ్ ఏరియా కనుక అట్లా కట్టడం మానుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు నిర్మాణంలో కట్టడంలో దొరకాట్లు జరిగి సక్రమంగా లేవు. సరేయిడానికి చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా జిల్లా కలెక్టర్ ను ఆదేశించాము. అందుకు బాధ్యులను నిర్ణయించడానికి కూడా జిల్లా కలెక్టర్ ను కోరడం జరిగిందని ఎనవి చెప్తున్నాను.

శ్రీ యు. సాంబయ్య (నెలెళ్ళ) : అధ్యక్షా, సివాసయోగ్యం కాకుండా 46 ఇళ్లు భిరిరావ్వుతో ఉన్నాయని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. వాటి క్రింద ప్రత్యామ్నాయంగా మంత్రిగారు ఏ పనులను బంజారాలకు కల్పించబోతున్నారు? తమ ద్వారా మంత్రిగారి సమాధానం చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ మన్. యతిరాజారావు : 8 ఇళ్లు పూర్తిగా సివాసయోగ్యంగా లేవు 96 సివాసయోగ్యంగా ఉన్నాయి. వాటిని రిపేయింగ్ చేస్తే వుండడానికి అవకాశం వుందని మనవి చెప్తున్నాను.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి : స్పీకర్ సర్, ఒక ట్రివిలేట్ మోషన్ యిచ్చాము. దిస్ అగన్స్ట్ హౌస్ హ్యాస్ డిస్రెజెడ్ టు డిక్లేర్ ది అసెంబ్లీ ఆఫ్ దిస్ మినిస్టర్స్ అండ్ అదర్స్. ముఖ్యంగా మన లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ ఎన్నెన్సో ప్రసంగములు, చేశారు. సెప్టెంబర్ 15వ తారీఖు లోపల అందరి అసెంబ్లీ యిన్ క్లూడింగ్ మినిస్టర్స్, అందరినీ డిక్లేర్ చేస్తామని అన్నారు. ప్రాజెక్టులు మొదలైనవి నిర్మించుటకు కేంద్ర ప్రభుత్వం అడ్డు వస్తున్నదని అన్నారు. అసెంబ్లీ డిక్లేర్ చేయడానికి కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం అడ్డు వస్తుందా అని అడుగుతున్నాను.

చైర్మన్ : ఆజెండాలో లేదు. నేను అలా చేయను.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి : అధ్యక్షా, 6 కోట్లమంది ప్రజలు యిందు కోసం వెయిట్ చేస్తున్నారు.

చైర్మన్ : ఆజెండాలో లేని విషయం చర్చించడానికి అనుమతించలేను. ఐయాం సారీ.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి : అధ్యక్షా, తెలుగు ప్రజలకు తెలుగు క్యాసెట్స్ యివ్వడం ఎంత సులభమో? ఎసెట్స్ చెప్పడం ఏమి సమస్య? యివ్వ వచ్చురా కదా.

చైర్మన్ : అది యిక్కడ యిప్పుడు డిస్కస్ చేయవలసిన అంశం కాదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి : అధ్యక్షా, మా నోటీస్‌ను అలా చేయాలి.

చైర్మన్ : ఇప్పటికిప్పుడే నోటీసులు ఆర్డర్ ద్వారా సాంప్రదించడం లేదు. ఆ విషయం మీ ఆందరికీ తెలుసు.

శ్రీ పి. వెంకటపతి : అధ్యక్షా, నేను నోటీసు యిచ్చాను. గుంటూరు జిల్లాలో కుడి కాల్య ప్రాంతం అంతా వెలాది ఎకరాల పైరు ఎండి పోతున్నది. నీరు సరఫరా కావడం లేదు. అది తక్షణ సమస్య. ఎడమ కాల్య పరిస్థితి కూడా అలాగే వుంది. పొలాలకు నీరు వెళ్ళడంలేదు. ఇంజనీర్స్ కాల్యాలకు నీరు వస్తున్నాయి అంటున్నారు. కానీ పొలాలకు నీరు అందడం లేదు. మూడు దఫాల మంత్రిగారికి రిప్రజెంట్ చేశాము. ఏమి చర్య తీసుకున్నది సమాధానంగాలేదు. నిన్ను ఉదయం రైతులు డెలిగ్రామ్స్ పంపించారు. ఈ విషయం గురించి 304 క్రింద నోటీసు యిచ్చి వున్నాను. ఆ నోటీసును ఏమి చేసింది చెప్పడం లేదు. ఇంతరంటే అప్రామ్యుత గల ఆసేక విషయాలు సభ ముందుకు వస్తున్నాయి. ఈ విషయం చర్చించబడాలని నేను కోరుతున్నాను. వేలాది రైతులు నష్టపడుతూ వుంటే మనం యిక్కడ యితర విషయాలు ముచ్చటిస్తూ కూర్చోవడం న్యాయం కాదు. ఆ విషయం చర్చకు రావాలని నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

చైర్మన్ : సాయంత్రం కరువు పరిస్థితుల మీద డిస్కషన్ వుంది. అప్పుడు మీరు మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. వెంకటపతి : ఇది డ్రాట్ కాదు,

చైర్మన్ : ఇది చర్చలోలేదు.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి : ఇది డ్రాట్ విషయం కాదు. ఈ విషయం నాగార్జున సాగర్ కుడి ఎడమ కాల్యాలలో నీరు ప్రవహించక వేలాది ఎకరాలు ఎండి పోవడానికి సంబంధించిన విషయం. వేలాది మంది నష్టపడుతున్నారు. దీనికి డ్రాట్ కు ఎట్లా సంబంధం? మంత్రికి రిప్రజెంట్ చేసినా ఆ సమస్య పరిష్కరించ బడలేదు. తిరిగి సభ దృష్టికి తీసుకు వస్తే నోటీసు అడ్మిట్ కాదు. ఎందుకో గాని తమరి ఆఫీస్ ఇలాంటి ప్రజల సమస్యల మీద తక్కువ ప్రాధాన్యత, తగాదాల మీద ఎక్కువ ప్రాధాన్యత యిచ్చి వాటిని అడ్మిట్ చేస్తున్నారు. యిటువంటివి రావడం లేదు. వేలాది ఎకరాల పంట ఎండిపోతూ, వేలాది మంది రైతులు నష్టపోతున్నారు. మీరు ఏమి చేయబోతున్నారు?

చైర్మన్ : పెద్దలు, గౌరవనీయులు రాఘవరెడ్డిగారూ, మీరు నన్ను ఏమి చేయమంటారో చెప్పండి?

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి : వేలాది ఎకరాల పంటలు ఎండి పోతుంటే ఏమి చేయమంటారు? ఏమి చేస్తున్నారు?

శ్రీ పి. వెంకటపతి : మనపట్ల ప్రజల గౌరవం కనుక్కోవడం లేదు. తమ విషయాలు చర్చకు రావడం లేదని ప్రజలు అందోళన పడుతున్నారు. వారికి నీరు యిస్తేచాలు, తరువాత మనం ఏదయినా చర్చించవచ్చు? పైరులు ఈ నెలలో ఎండి పోతున్న సంగతి చెబుతూ వుంటే దీన్ని తరువులో కలుపుతారు ఏమిటి అధ్యక్షా?

చైర్మన్ : మీరు చెప్పే దానిలో నాకు సంపూర్ణమైన సానుభూతి వుంది. నన్ను యిక్కడ కూర్చుని ఏమి చేయమంటారో చెప్పండి?

శ్రీ పి. వెంకటపతి : మమ్మల్ని ఏమి చేయమంటారో చెప్పండి? ప్రభుత్వం యిక్కడ వుందా, లేదా?

చైర్మన్ : వినడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నరసంపేట) : అధ్యక్షా, మాది ఒక తీవ్ర సమస్య. నిన్న నేను ఊరి నుంచి రాగానే ఒక వార్త ఏమిటంటే నా నియోజక వర్గంలో మా పార్టీ కార్యకర్త అయిన గొల్లా ఆయిలయ్యను కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన వారు చంపి వేశారు

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. వెంకటపతి : అధ్యక్షా, మేము అడిగిన దానికి సమాధానం కావాలి. మిగతా విషయాలు తరువాత చూడండి.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు : అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. మీరు ఇది ఒక్కా చెసినట్లయితే, మంత్రి గారితో సమాధానం ఇప్పించినట్లయితే మూడూ 110 సమస్యలు వున్నాయి. పి.ఆర్. కాలేజ్, నెల్లూరు మూతపడి వుంది. నోటీసు చూడండి.

(ఇంటరప్షన్)

చైర్మన్ : విద్యాసాగరరావు గారూ, మీరు నా తీర్పు వింటారా? వినే ఓపిక వుంటే చెబుతాను. వారు ఒక పాయింట్ రెయిట్ చేశారు. నేను మంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పమని కోరలేదు. వారు చెబితే నాకు అభ్యంతరం లేదు. నేను అలా చెయలేదు రిజెక్టు చేయలేదు. నాకు చెబితే చెప్పనివ్వండి. అందువల్ల లాభం వుంటే సప్లం ఏమి వుంది?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వున్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా, వర్షాభావంవల్ల ఇప్పుడు వున్న ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులలో వాటర్ రెగ్యులేషన్లు ఇబ్బంది ఏర్పడిన మాట వాస్తవం. వారు చెప్పినట్లు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టులో దాదాపు ఈ రోజు వాటర్ లెవల్ 20 అడుగులు తగ్గింది. అందువల్ల మేము అది కాదులకు కెనాల్స్ మీదకు వెళ్ళి రైతులతో చర్చించి అక్కడ వున్న ప్రాప్లమ్మను సాల్వ్ చేయడం ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. రైతు ప్రతినిధులు చర్చ జరపడం లేదని ఆందోళన జరుపుతున్నారు. నేను కోరేది ఏమిటంటే వారు ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు మా ఆఫీసుకు వచ్చి మాలో చర్చించి ఏ విధంగా రైతులను ఆదుకోవాలో, సూచనలు చేస్తే ఆ విధంగా ఏర్పాటు చేయడానికి ఎప్పుడూ సిద్ధంగా వున్నాము. నీరు లేకపోతే ఏమి చేస్తాము? మీరూ ఆలోచించాలి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : నేను నిన్న రాగానే నాకు తెలిసిన ఒక దాదాపు వార్త ఎం.సి.పి.ఐ. కార్యకర్తల నా నియోజక వర్గంలోని బొత్తూరు రంగాచారం అనే గ్రామంలో 19 వ తారీకునాడు హత్య చేశారు. ఆ గ్రామంలో అతని మీద అక్కడి ధూస్వాములు, కాంగ్రెస్ వారు సాగిస్తున్న అగడాలకు తట్టకలేక అతడు సంసం పేటలో స్థిరపడడానికి సామానులు సర్దుకొని, వస్తూ వుంటే ఊరి బయట బండి అపి వట్టవగలు హత్య చేశారు.

ఇంతవరకు ఏరకమైన చర్య పోలీసులు తీసుకోలేదు. పరిస్థితి భయానకంగా ఉంది. మంత్రిగారి దృష్టికి ఈ విషయం తీసుకువచ్చాను. దయచేసి దీని మీద సవివరంగా చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

10-20 A.M

శ్రీ వనంత్ నాగేశ్వరరావు : తప్పకుండా దీనిపైన నేను ఎంక్వయిరీ చేయిస్తాను.

Sri V. Rambhupal Chowdary : We have given notice under rule 149 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

నేను ఆనార్డనరెడ్డిగారు ఇచ్చాము. ఇందులో ప్రధానమైన అంశం ఏమిటంటే— 12-8-1985న యునానిమస్ గా డెసిషన్ తీసుకున్నాము.

We have taken an Unanimous decision that the Members, and the Chief Minister have to declare their assets.

సెప్టెంబరు 15 డెడ్ లైన్ గా పెట్టుకొన్నాము. డైమ్ అయిపోయింది. మొత్తం ఆరు కోట్ల ప్రజలు ఎంతో ఏంక్షన్ గా వెయిట్ చేస్తున్నారు. మనము ఎన్నో ప్రసంగాలు, ప్రామిస్ చేశాము. కనీసం శాసనసభకు చేసిన వ్యాసము నిబంధనతోపాటు అవసరం లేదా?

ఈ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : 15వ తేదీ తోపునే మా సభ్యులందరూ ఇచ్చారు,

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి : దీనిపైన రూలింగ్ కావాలి.

చైర్మన్ : నా రూలింగ్ ఇస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : మా సభ్యులు 11 మంది 15వ తేదీ ముందే ఆస్తుల వివరాలు మీకు ఇచ్చాము. పత్రికలలో ప్రకటించడానికి మేము ఇష్టపడుతున్నాము. మేము సీల్ చేసి కూడా ఇవ్వలేదు, ఓపెన్ కవర్స్ లోనే అందచేశాము.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు : మనము సీలు వేసి ఇచ్చినంత మాత్రాన సరిపోదు. ఇచ్చిన డిక్లరేషన్స్ ను ఈ హౌస్ లో ఓపెన్ గా చదివి వినిపించాలి. లేదా అందరికీ ఓపెన్ గానే పెట్టండి. పత్రికా ప్రకటనల ద్వారా తెలిపితే బాగా ఉంటుంది. మనము చేసే ప్రకటనలు మన నియోజకవర్గంలోని వారు తెలుసుకొనే అవకాశం కలుగజేయాలి. మంత్రులది, ముఖ్యమంత్రిగారిది ఆస్తుల వివరాలు చదివి వినిపిస్తే బాగా ఉంటుంది. ప్రశ్న కేవలం మంత్రులకు సంబంధించినది తిరిగి మొత్తం సభ్యులు అందరి మీద పడింది.

చైర్మన్ : రాంభూపాల్ చౌదరిగారు ఇచ్చినటువంటి ప్రీవీలెడ్ మోషన్ ఎజెండాలో లేదు. ఇప్పుడే నేను సెక్రటరీ గారిని అడిగి తెలుసుకున్నాను. అది ఎలా కాలేదు, డిజెలా చేయబడింది. కాబట్టి చర్చకు అవకాశం లేదు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : 15వ తారీఖు నాటికి అన్నీ రాలేదు : 16, 17 వరకు వస్తాయి అని అధ్యక్షుల వారు అన్నారు. ఇప్పుడు డైమ్ అయిపోయింది కాబట్టి ఆ విషయం కెప్పాలని కోరుతున్నాము.

చైర్మన్ : ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమో చెబుతారు.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎం. టి. రామారావు) : అధ్యక్షా, ఏదైనా ఒక నిర్ణయం సహజంగా తీసుకున్న తరువాత గౌరవనీయులైన మంత్రిమండలి సభ్యులు అది ఆచరించడం బాధ్యముగా ఉంటుంది. ఆ ఉద్దేశంతోనే మా మంత్రిమండలి సభ్యులకు ఉత్తరువులు ఇవ్వడం జరిగింది. వారందరూ వారి వారి అనుబంధ వివరాలు సీట్ కవర్స్ లో అందజేయడం జరిగింది. కాబట్టి అందరూ మంత్రిమండలి కూడా వారి వారి ఆస్తులు ఇదివరకే నాకు అందజేశారని చూపిస్తున్నాను. నేను కూడా నాకు సంబంధించిన ఆస్తుల వివరాలు చీప్ సెక్రటరీ గారికి ఇవ్వడం జరిగిందని ముఖ్యమంత్రి చెబుతున్నాను. మిగిలిన కొంతమంది ఎంపెల్ ఏల విషయములో గౌరవనీయులైన స్పీకర్ గారికి వారివారి ఆస్తుల వివరాలు అందజేస్తున్నారని తెలిసింది. ఎంతమంది అందిందారు, ఎంతమంది అందించలేదు అన్నది తెలియదు. కాని మంత్రిమండలి సంబంధించినంతవరకు ఈ వివరాలు తన ద్వారా సభకు తెలిజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఇంద్రసేనారెడ్డి : స్పీకర్ గారు నెప్టెంబరు 15వ తేదీ లోపల ఆస్తుల వివరాలు ఇవ్వాలని చెప్పారు. ఈ సదలో ఉన్నటువంటి మంత్రులు కాని ముఖ్యమంత్రి కాని వారు ప్రథమంగా మెంబర్ అవుతారు. ఇంతకుముందు స్పీకర్ గారు ఒక సర్క్యులర్ ఇష్యూ చేశారు. సర్క్యులర్ లో ఎంపెల్ ఏలు అందరూ కూడా నెప్టెంబరు 15వ తేదీ లోపల ఆస్తుల వివరాలు ప్రవచించాలని చెప్పి కవర్ లో పెట్టి ఇవ్వాలని చెప్పారు. ఆ సర్క్యులర్ ప్రకారం ఈ హౌస్ లో ఉండేటటువంటి ముఖ్యమంత్రి కాని, మంత్రులు కాని సభ్యులు కాని అందరూ సభ్యులే అవుతారు. ప్రథమంగా దానిని పాటించిన తరువాత మిగతా విషయాలు వస్తాయి. ఆ సర్క్యులర్ ప్రకారం ఏరు స్పీకర్ గారికి ప్రావర్టీస్ విషయములో ఇప్పటివరకే దాఖ్యర ఉంది. దాని విషయములో మీరు చెప్పండి.

చైర్మన్ : ఇచ్చామని చెప్పారు.

శ్రీ ఎం. ఇంద్రసేనారెడ్డి : చీప్ సెక్రటరీకి కాదు, స్పీకర్ గారికి ఇవ్వాలి.

శ్రీ ఎం. దాగారెడ్డి : ఆ రోజున తీసుకున్న నిర్ణయం శాసనసభ్యుల ఆస్తుల పట్టిక అధ్యక్షుల వారికి సబ్మిట్ చేయాలని. ఇది ఏవరికి తెలియని విషయం కాదు, మన రికార్డులో కూడా ఉంది. మంత్రులు కాని, ముఖ్యమంత్రి కాని, శాసనసభ్యులు కాని, పెద్దలు పిదతల రంగారెడ్డిగారు కూడా దానికి సబ్మిట్ చేశారు. కేవలం ముఖ్యమంత్రి, మంత్రుల ఆస్తుల వివరాలు చేప్పమంటే శాసనసభ్యులు అందరూ చెప్పాలని నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. మంత్రులు కాని, ముఖ్యమంత్రి కాని, శాసనసభ్యులు కాని వారి యొక్క ఆస్తుల పట్టికను అధ్యక్షుల దగ్గర ఉంచవలసినదే.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు : బహిరంగముగా ప్రకటించడానికి ఏమి అభ్యంతరం?

చైర్మన్ : ఆ రోజు స్పీకర్ గారికి ఇవ్వాలని మాత్రమే నిర్ణయం తీసుకున్నాము. బహిరంగముగా ప్రకటించాలని లేదు. ఎవరైనా ప్రకటించడమనుకుంటే ఆప్షెన్ లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు : మీ ద్వారా నేను కొరుకుంటున్నాను తెలుగుదేశం మంత్రులను, ముఖ్యమంత్రిగారిని వారు వారి ఆస్తుల వివరాలు బహిరంగముగా ప్రకటించగలుగుతారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు : ఆస్తుల వివరాలు అడిగింది బహిరంగముగా ప్రకటించడానికో లేకపోతే బోర్డులు కట్టడానికో కాదు. చేపలం ఆ తరువాత ఏమైనా వారి మీద ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు వారి గత ఆస్తులతో ఆ తరువాత వచ్చిన ఆరోపణలు ఏమిటి, దానిలో సత్యాసత్యాలు ఏమిటి అనే దానిని విచారించి వారు ఏమైనా అన్యాయక్రమం కాని మరొక విధంగా గాని, దురాక్రమణి ద్వారా గాని జరిపి ఆస్తులు సంపాదించే అధికారాన్ని, హోదాని వినియోగించి అది సేరముగా భావించడం, దాని మీద విచారణ జరుగుతుందనే భావముతో ఆస్తుల వివరాలు అడగడం జరిగిందని మీకు నవినయముగా మనవి చేస్తున్నాను. నేను ముందుగానే మనవి చేశాను, ఇది తమిళనాడు వేటరన్ ఆవలంబిస్తున్నామని, మంత్రి వర్గము శాసన సభ్యులు ఆయి నప్పటికి వారికి హోదాలు కలుగచేయబడ్డాయి. వారు మంత్రివర్గములు. కాబట్టి తమిళ నాడు వేటరన్ ప్రకారంగా మంత్రులు వారి ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇవ్వడం, ముఖ్యమంత్రిగారు వారు ఆస్తుల వివరాలు మంత్రి మండలి ముందు ఉంచడం జరుగుతున్న విధానం. ఇదే యూనియన్ ప్రభుత్వంతో కూడా ఉంది. మంత్రివర్గము అందరూ కూడా ప్రధానమంత్రిగారికి వారి ఆస్తుల వివరాలు అందచేయడం జరుగుతోంది. కాబట్టి ఇదే విధానాన్ని అనుసరించి ఆ రోజు సభ్యులు స్పీకరు గారికి ఇవ్వాలని ప్రకటన చేశారు. మంత్రులు అందరూ నాకు వివరాలు అందజేశారు. నేను నా వివరాలు నా మంత్రి మండలి ముందు ఉంచాను. కాబట్టి దీని విషయములో సరయిన సక్రమమైన విధానాన్ని అనుసరించబడిందని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. జనార్దనరెడ్డి : ముఖ్యమంత్రిగారు తెలుగుదేశం మేనిఫెస్టోలో చెప్పారు మంత్రుల, ముఖ్యమంత్రి ఆస్తులు బహిరంగముగా ప్రకటిస్తామని.

శ్రీ యు. సాంబయ్య : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సద్వివరణ సభ ముందు పెట్టారు. ఎవరైనా కాని తాను సంపాదించిన ఆస్తి కన్నా హోదా వినియోగించు కోవడానికి, అందుకు గాను ఆస్తులను సంపాదించుకున్నప్పుడు ఏదైనా డిటిషన్ వస్తే అప్పుడు వివరణ చేస్తానని అన్నారు. కాని ప్రస్తుతం అతడికి ఎంత ఆస్తి ఉంది

అనేది తెలియాలి. సుస్పష్టంగా వివరణ జరగడానికి అతను ఎంత ఆస్తిని సంపాదించాడు అనేది తెలుసుకోవడానికి దానిపై అభ్యంతరం తెలపడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కనుక వివరణ జరిగితేనే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : అధ్యక్షా, 12 ఆగస్టు నాడు ఈ శాసన సభలో వచ్చిన తరువాత అందరికీ తెలిసినదే, ప్రశ్న యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశమేమిటో మంత్రి మండలి సభ్యుల, ముఖ్య మంత్రి గారి ఆస్తుల వివరాలు బహిరంగంగా ప్రశాముఖంగా ప్రకటించవలసిన అవసరం ఉంది అన్నదే ప్రధాన ప్రశ్న. దానికి సభ్యులందరూ కూడా ఇవ్వాలంటే మాకు అభ్యంతరం లేదనడం, దాని మీద అందరం ఏకాభిప్రాయానికి రావడం, దాని ప్రకారం స్పీకరు గారు బుటెడిన్ ఇన్చూ చేయడమూ, 17 సెప్టెంబరులోగా అందరూ తమ తమ ఆస్తుల వివరాలను అందచేయాలని అంటే అదే రకంగా ఇచ్చాము. బహిరంగంగా, పబ్లిక్ గా ఇచ్చే విషయాన్ని దాట వేసి మా ఆస్తుల వివరాలను మీ స్టీల్ కవరులో బంధించడంవల్ల ఉపయోగమేమిటి? ప్రజలకు తెలియాలి. తమ శాసన సభ్యులకు, మంత్రులకు ఎంత ఆస్తులున్నాయో అన్నది బహిరంగంగా తెలియాలి అవసరం ఉంది. దానికి ఏమీ అభ్యంతరం ఉండకూడదు. చీఫ్ సెక్రటరీ గారికో, ముఖ్య మంత్రి గారికో ఇవ్వడం కాదు. సభ ముందు పెట్టాలి. ప్రజల ముందు పెట్టడానికి అభ్యంతరం తెలపకుండా సభ ముందు ఓపెన్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ ఎస్.టి. రామారావు : అధ్యక్షా, నేను విధానాన్ని మనవి చేసాను. స్పీకరు గారికి మంత్రి మండలి సభ్యులు, ఒక్కొక్క కాపీని అందచేయడం జరిగింది. ఏవైనా ఎలిగేషన్స్ ఉంటే, అన్యాయంగా సంపాదించారంటే వారి మీద అభియోగాలుంటే, స్పీకరు గారికి ఇవ్వవచ్చును, ఆలోచించవచ్చును.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : విషయాన్ని దాటవేయడం కాదు.

శ్రీ ఎం. గోపాలకృష్ణ (కాకినాడ) : అధ్యక్షా, చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్నా సమస్యల విషయంలో చాలా ప్రశ్నలు వేశాము. రేపటిలోగా మా పెండింగ్ క్వశ్చన్స్ కి అన్సర్స్ ఇస్తారా? అప్పటి వరకూ జవాబు రాలేదు. ఇంత ఆలస్యం ఎందుకు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : ఇవాళ, రేపు కార్యక్రమం చాలా ఉంది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : అధ్యక్షా, ఎజెండా కార్యక్రమాలు పూర్తి చేయాలనే కుతూహలం ఉంది. నిర్ణయించుకున్నట్లుగా సరైన ప్రకటన చేయాల్సి ఉంది. ఆ రోజు ప్రకటించిన దానికి ఎందుకు వెనక్కి పోతున్నారు. స్టీల్ కవర్ లో పెట్టడ

మేమిటి? మేము పెట్టదలచుకోలేదు. ఓపెన్ చేయించండి. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా సి.ఎస్.కి. ఇచ్చామంటున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. కార్యక్రమం ప్రకారం, ఎజెండా ప్రకారం మనం కంప్లీట్ చేసుకోవలసింది చాలా ఉంది. సభ్యులడిగిన దానికి ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. దీని మీద చర్చ ఆనవసరం అని భావిస్తున్నాను. తరువాత రూల్ 304.....

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : చర్చ కాదు. ఆ రోజు సభలో అనుకున్న దానికి విరుద్ధంగా పాటించవలసిన అవసరం ఏమిటి. ఆ మాటకు అనుకూలంగా ఉండాలి కదా? అదే ప్రధాన ప్రశ్న. ముఖ్యమంత్రిగారు సి.ఎస్.కు ఎందుకు ఇచ్చాలి? స్పీకరు గారికి ఇవ్వాలి. ఇచ్చారా లేదా? 295 మంది సభ్యులలో ఎంత మంది ఆస్తుల వివరం తమ వద్దకు వచ్చింది? ఎంత మంది ఇవ్వలేదు? చెప్పండి. నేను వేసే ప్రశ్నను దాటవేస్తున్నారు. మాట్లాడిన దానికి విలువ ఉందా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : స్పీకరుగారు లేరు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : స్పీకరుగారి ఆఫీసు లేదా? సెక్రటరీగారున్నారు. వారికి తెలియదా?

(ఆస్తి వివరాలు ప్రకటించడానికి ఎందుకు భయపడుతున్నారు అని కొందరు ప్రతిపక్ష సభ్యులు అన్నారు)

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి (జహీరాబాద్) : అధ్యక్షా, నరేంద్రగారు చెప్పినట్లుగా 295 మంది సభ్యులలో ఎంత మంది వివరాలు ఉండలేదు? అది చెప్పడానికి అభ్యంతరం ఉండదు. స్పీకరుగారు ఆ వివరాలు తమ వెంట పట్టుకుని చెల్లరు అనుకుంటాను. ఆఫీసులోనే ఉండవచ్చును. సెక్రటరీగారి వద్ద ఉండవచ్చును. అవి కనుక్కుని చెప్పాలి. దీనికి సమాధానం ఉందా?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : అధ్యక్షా, 294 మందిలో 100 మంది సమర్పించారు అని కాకుండా రేపు పేర్లతో సహా ప్రకటించండి. పరచాలేదు. తమ ప్రతినిధులకు ఎంత ఆస్తి ఉందో ప్రజలకు తెలియాలి. దాని వలనే సభ్యులు తమ ఆస్తులు పెంచుకుంటున్నారా, తగ్గించుకుంటున్నారా అనేది తెలుస్తుంది. ప్రకటించడమే మంచిది. రేపు తెలుసుకుని ప్రకటించండి.

డా. వై. ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి (పులివెందుల) : అధ్యక్షా, సమర్పించని వారి పేర్లను కూడా ప్రకటించండి. సమర్పించిన వారి ఆస్తుల వివరాలు బహిరంగంగా ప్రకటించండి.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : స్పీకర్ గారికి సబ్మిట్ చేసినవి వారు ఆన్సర్ చేస్తారు. ఈ రోజున ఎజెండా ప్రకారం పోదాము.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : అధ్యక్షా, స్పీకర్ ఆఫీసు వర్క్ ఆఫీసు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ : స్పీకరుగారు 15న ప్రకటిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. రామవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు రేపు అయినా ఆ అన్యూరెన్సుని ఫుల్ ఫీల్ చేయండి.

మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయాలు నేను స్పీకర్ గారికి అందజేస్తాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి : అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ కి సంబంధించి 9550 మంది ఉపాధ్యాయుల సంతకాలతో వారు తమ సర్వీసులు ప్రొవిన్షియల్ లైజ్ కాలేచర్ 1981లో ప్రభుత్వంలో చేరిన ఉపాధ్యాయులకు దొరికే సదుపాయం తమకు దొరికడం లేదనే ఉద్దేశంతో యిచ్చిన ఎజ్జాపన ప్రతమును. తమను సమర్పిస్తున్నాను. శాసన సభ్యులకు సేడ్ కౌసం ప్రభుత్వం సెక్యూరిటీ ఎర్రెంజ్ మెంట్స్ చేస్తున్నది. చాలా మంచిదే. హెడ్ కానిస్టేబుల్స్, కాన్స్టేబుల్స్ కు గన్స్ ఇస్తున్నారు. మోహన రంగాగారు శాసనసభ్యుడు. వారికి లైసెన్సు ఉండేది. దానిని సస్పెండ్ చేశారు. కోర్టుకి వెడితే, కోర్టు వారు వారికి ఫ్లవర్ గా ఆర్డర్ వేశారు. శాసన సభ్యులకి సెక్యూరిటీ ఎర్రెంజ్ చేస్తున్నారు కనుక వారికి ఇటువంటి లైసెన్సులను ఎక్స్ పెండ్ చేసే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ముఖ్యమంత్రిగారితో వర్చువల్ గా మాట్లాడితే అగ్రి అయినారు. కనుక శాసన సభ్యుని లైసెన్సును సస్పెండ్ చేయడం మంచిది కాదు. డిరీజ్ చేస్తే బాగుంటుంది. .

(విజ్ఞాపన ప్రతమును అధ్యక్షులవారికి అందజేసిరి)

డా. వై. రాజశేఖరరెడ్డి : బాగారెడ్డిగారు అడిగిన ప్రశ్నకు ముఖ్య మంత్రి గారిని కాని, హోమ్ మిస్టరుగారిని గాని సమాధానం చెప్పమనింది. తరువాత నేను ఇంకొక విషయం ఈ సభా ముఖంగా చెప్పదలచుకున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి : మోహన్ రంగాగారు యీ శాసన సభలో సభ్యులుగా ఉండి వారు ప్రొచెక్స్ కొరకు ఒక గన్ ఉంచుకుంటానంటే వారికి వర్మిషన్ ఇవ్వకుండా వారిని అన్యాయం చేయడం మంచి కాదేమో. కాబట్టి వెపన్ లైసెన్సును యిదివరకు ఉన్నదానిని రెన్యూ చేయాలని ముఖ్య మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. మోహన్ రంగా గారికే కాకుండా ఎవరైనా శాసన సభ్యులకు వెపన్ లైసెన్సు అడిగితే, లేకపోతే యిదివరకు వారికి ఉంటే వారికి ఆత్మ రక్షణకొరకు వర్మిషన్ ఇవ్వడంలో తప్పలేదన్న అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు : ప్రతిపక్ష నాయకులు బాగారెడ్డిగారు చెప్పిన విషయం పరిశీలన చేయడానికి, వెబ్ లై సెన్సులు యివ్వడంలో ఒక ప్రొసీజరు ఫాలో కావాలి. ఆ ప్రొసీజరు ప్రకారం ఫాలో అవడం జరుగుతుందని హోమ్ మంత్రిగారు. నాగేశ్వరరావుగారు యిదివరకే చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఏ. ధర్మారావు (దుగ్గిరాల) : చీరాలలో రిగ్ కోట్ల రూపాయలు మిస్ ఆప్రోప్రియేషన్ అవడం జరిగింది. వేలమంది ఎంప్లాయిస్ అక్కడ ఇండస్ట్రీ మూత పడడంవల్ల బాధపడుతున్నారు. కాబట్టి దాని విషయంలో అడ్మినిస్ట్రేషన్ వారు నేను యిచ్చిన నోటీసుకు సమాధానం యిప్పించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : ఇప్పుడు నోటీసులు యిచ్చినవి చూస్తేమే టీసు కుంటాను.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర : నేను రు. రిగ్ కోట్ల మిస్ ఆప్రోప్రియేషన్ గురించి ఏమీ మాట్లాడడంలేదు. నేను ముఖ్య విషయం మాట్లాడేది ఏమిటంటే ఆ రోజున దేవదాయ కాకా మంత్రిగారు

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : నోటీసు యిప్పకొండా ఏమీ మాట్లాడడానికి లేదు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి : గౌరవ ముఖ్య మంత్రిగారు మోహన్ రంగా, మన విధాన సభ సభ్యుడు విషయంలో లేక యితర శాసన సభ్యుల విషయంలో వెబ్ సై మంజూరు చేయడానికి ప్రొసీజరు ఉందని అన్నారు. కాని నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే ప్రొసీజరు ప్రక్రియ పెట్టి యీ సభా గౌరవం నిలవడానికి అఫినర్లమీద మెంబర్ల రక్షణ విషయంలో దాదాపు పెట్టకుండా ఉంచే మంచిది. హోమ్ శాకా మాత్యులు, ముఖ్య మంత్రిగారు చూడా యీ విషయం గుర్తుకు తెచ్చుకొని సభా మార్గాదను శాసన సభ్యుల హుందాత నన్ని నిలపాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరు ద్వారా ఫయిలు తెప్పించుకొని వారు ఏమి త్రాస్తే దానిమీదే రూక్షన్ తీసుకోవడం యీ శాసన సభ్యుల హుందాతనానికి గౌరవం అనిపించు కోదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : తమరు చెప్పిన విషయం మీద ముఖ్య మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పారు కదా. ప్రొసీజరు ఫాలో కావాలంటున్నారు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి : ఒక ఎం.ఎల్.ఎ. ఆత్మరక్షణ విషయంలో ప్రొసీజరు ఫాలో కావాలని ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పడం గౌరవం అనిపించుకోదు. శాసన సభ్యుల సమస్యలు ఒక రహాస్యం, రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు, ఎన్. పి. మొదలైన వారు వెరిఫికేషన్ చేయడం యీ సభా గౌరవానికి భంగంగా ఉంటుంది. అయినా ఇదివరకే మోహన్ రంగానికి వెబ్ లై సెన్సు ఉంది కాబట్టి దానిని వెరిఫికేషన్ కొరకు ఎన్.పి. గారికి పంపడం అంతమంచి పద్ధతి కాదు.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : కలక్టరు దగ్గరనుంచి రిపోర్టు తెప్పించు కున్నారా? ఇప్పుడు ఎస్.పి.సి మోహన్‌రంగాగారికి సయోధ్యలేదనే విషయం అందరికీ తెలిసినదే. అయినా ఆత్మరక్షణ కోసము లై సెన్సులు తీసుకొని వెపర్స్ పెట్టుకోవడం ప్రజల్లానికి అవ్యంతరం ఏమిటి?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : హోమ్ మంత్రిగారు రిపోర్టు తెప్పించుకుంటామని చెప్పారు కదా?

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : ప్రాణభయం వచ్చినపుడు తెజిస్ట్రేటర్లు వెపర్స్ అడుగుతారు. ఒక శాసన సభ్యుడు తను లై సెన్సు ఉంచుకుంటే దానిని ఎందుకు కాన్సిల్ చేసారు?

(తెలుగుదేశం పార్టీ తరపునుంచి బుచ్చయ్య చౌదరి మొదలైన వారు లేచి మాట్లాడాలని ప్రయత్నించారు.)

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : అసలు కాంగ్రెసు పార్టీ సంబంధించిన సభ్యులు బ్రతకడానికి వీలులేదని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ లక్ష్యమా?

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) : పండమెంటల్ గా ఒక ఎసంబ్లీ సభ్యుడు లా మేకింగ్ దాడి అయిన ఎసంబ్లీకి ఎన్నుకోబడినవాడు ఎర రొడికాడు. గూ-డాకాడు - అటువంటి వానికి ఆత్మరక్షణకోసం వెపర్స్ లై సెన్సు అడిగితే ప్రొసీజరు అని చెప్పి ఆ ప్రపోజల్ ను ఎస్.పి.సి డివర్ చేయడం శాసన సభ గౌరవానికి, హుందాతనానికి భంగం వాటిల్లుతుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు : అట్లా ఎందుకు చేయవలసివచ్చిందో ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పారు కదా?

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు : ఒక హెడ్ కాంప్ట్రోలుర్ వెల్లి ఎం.ఎల్.ఏ మంచి చెడ్డలు పరిశీలించడానికి అనుమతి యిస్తారా? అందువల్ల పండమెంటల్ రైట్స్ మెంబర్సుని పోయినట్లుగా భావించవచ్చును కదా? ఒక సబ్ ఇన్‌స్పెక్టర్ సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్ ఎం.ఎల్.ఏ మీద ఎంక్వయిరీ చేయడం చాలా సీరియస్ విషయంగా భావిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగరెడ్డి : అసలు యీ సభలో సభ్యులంటేనూ, యీ సభ అంటేనూ ముఖ్యమంత్రిగారికి గౌరవం ఉందా అని అడుగుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్య మంత్రిగారి దృష్టికి నేను తీసుకురాదలచుకున్నది ఎమిటంటే విజయవాడలో హుస రించెండెంటు ఆఫ్ పోలీసువారికి, మోహన్‌రంగాగారికి మధ్య రిలేషన్స్ ఎట్లాగు ఉన్నాయో వారికి తెలుసు. ఇక్కడ అందరి సభ్యులకు తెలుసు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు : ఎంక్వయిరీ చేసి ముఖ్యమంత్రిగారు రిపోర్టు తెప్పిస్తామని చెప్పిన తరువాత యింకా ప్రతిపక్షనాయకులు చెప్పిన దాని మీద ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి రిప్లయి యిస్తారు?

డా. వె.ఎస్. రాజశేఖరెడ్డి : అదృష్టా, వర్జితులు అర్థంచేసుకొని యిక్కడ ఒక నిర్ణయానికి వస్తే మంచిది.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు : ఆసట ఎనంబ్ల రూల్సు ప్రకారం యీ 11-00 A.M. సభలో ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడ గౌరవసభ్యులందరికీ కూడా ఒక ఎన్క్వయిరెన్సు యిస్తూ మోహన్ రంగారానికి వెపన్ పర్మిషన్ వెంటనే ఇస్తామని ప్రకాశిస్తే సరి పోతుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : రిపోర్టు ఎస్.పి. నుంచి వచ్చిన తరువాత వెపన్ పర్మిషన్ మోహన్ రంగారానికి యిప్పడం విషయంలో పరిశీలిస్తామని చెప్పారు కదా?

(శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి, ఎం. బాగరెడ్డి, మోహన్ రంగారావు అందరూ ఒకేసారి లేచారు.)

శ్రీ వి. మోహన్ రంగారావు (విజయవాడ - తూర్పు) : నామీద విజయవాడలో దాడి జరిగింది. ప్రాణ రక్షణ లేదు. ఇంకా రిపోర్టు తెప్పించడం ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. రామనారాయణరెడ్డి (రావూరు) : ఇప్పుడు ఎజెండా ప్రకారం బిజి నెస్సు రన్ చేయవలసిందిగా కొరుతున్నాను. ఇప్పుడు 10 గంటలు దాటి పోయింది, పోయిన సారి రాత్రి 1-00 గంటవరకూ ఎనంబ్లి నడిచింది. సభ్యులు చాలా అలసి పోతున్నారు. నిద్ర పోతున్నారు. ఎజెండా ప్రకారం ఎనంబ్లిని క్రమ వద్దతిలో నడవ వలసిన బాధ్యత అధ్యక్షుల వారికి ఉంది. సభ్యులు కూడా వారిలో నహాకరించాలి, ఇప్పుడు చాలా మంది సభ్యులు చూట్టాడదానికి లేవడం మంచిది కాదు. ఒక మర్డర్ కేసు గురించి, కానిస్టేబుల్ స్వయంగా చేస్తే దానిమీద నేను నోటీసు యిచ్చాను. దానికి ఇంతవరకూ యీ ఎనంబ్లిలో సమాధానం రాలేదు. శాసన సభ్యులు కూడా చట్టాన్ని, రూల్సును వ్యతిరేకించడానికి లేదు. కాబట్టి ఎజెండా ప్రకారంగా బిజినెస్ను రంప్లేడ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పుహమ్మద్ రజాద్ అలి : ఇప్పుడు ఒక శాసన సభ్యుడు వెపన్ పర్మిషన్ కొరకు అడుగుతున్నారు. దానికి చట్టాలు ఉన్నాయి. ప్రొసీజరు ఉంది. ఆ ప్రకారం జరుగుతుంది. మొదట్లో శాసన సభ్యుడికి వెపన్ లైసెన్సు ఉంది దానిని కాన్సిల్ చేశారు. దానిమీద ఆయన కొద్దుకు వెళ్లారు. కొద్దువారు డైరెక్షన్ ఇచ్చారు. ఆ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు హోమ్ మినిస్టరుగారు చెబుతారు అంటున్నారు. ఏదైనా ఒక శాసన సభ్యుడు ఇండివిడ్యువల్ గా తనకు రక్షణ కావాలని వెపన్ లైసెన్సు

అడిగినపుడు ఆయనకు ప్రోటెక్షన్ యివ్వవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వమేద ఉంది. దానికి ఎవరో పరిశీలించవలసిన అవసరంలేదు. వెంటనే ఇక్కడే దానిమీర ముఖ్య మంత్రిగారు ప్రకటన చేయవచ్చును. కాబట్టి ప్రభుత్వం డ్రాక్ మెండ్ తో చేయాలి. చేస్తామని ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ విషయంలో సమాధానం వస్తే ముఖ్య మంత్రిగారు వెంటనే పరిష్కారం చేస్తే యీ సభ డ్రెము కలిసి పస్తుంది.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకర్ : ఎజెండా ప్రకారం సడపకపోతే చాలా కష్టం. ఈ విషయంలో బాగారెడ్డిగారు చెప్పిన దాని ప్రకారంగా ముఖ్య మంత్రిగారు పరిశీలన చేస్తామని చెప్పారు. కాబట్టి నేను ఫైనల్ గా రూలింగు యిచ్చేది ఏమిటంటే యిక దీనిమీద డిస్కషన్ ఆసవసరమని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్.

(ఇంటరక్షన్)

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు : ఈ విషయం మీది బాగారెడ్డిగారు చెప్పిన రుతు వార ముఖ్య మంత్రి గారు సమాధానం యివ్వడం జరిగింది. సభాపతి స్టానాన్ని గౌరవించవలసిన బాధ్యత గౌరవ సభ్యులందరి మీద వుంది. ఈ రోజు వున్న కార్యక్రమాలను పూర్తిచేయండి. శాసన సభా కార్యక్రమాలు యింకా ఎన్నో రోజులు లేవు. గౌరవ సభ్యులు ఆటోబించవలసిన అత్యవసర విషయాలు వున్నవి. 304 విషయాలు వున్నవి. వారందరికీ అవకాశం లేకుండా పోతుంది. సభ్యులు చర్చించే అవకాశం లేకుండా పోతుంది. ఫైనల్ గా రూలింగు యిస్తున్నాను. ఇక ఆ విషయం మీద చర్చ ఆసవసరం అని దావిస్తున్నాను. ముఖ్య మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పిన తరువాత—ఇక అన్ని పక్షాల గౌరవ సభ్యులందరు నాతో కోఆపరేట్ చేసి ఎజెండా ప్రకారముగా 304 కార్యక్రమాలను జరుపవలసిందిగా మీ అందరినీ రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. 304 - శ్రీ జేము గోపాలచారి - to speak on the subject.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ సర్. మా హక్కును గురించి అడుగవలసిన అవసరం వుందా లేదా? పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు అన్నా విన్పించు కోవడం లేదు పది నిమిషాల నుండి అరుస్తున్నాను. ఇక్కడ హౌస్ లో వున్నటు వంటివారి అభిప్రాయం అదే వుంది. ఈ రోజు బిజినెస్ చాలా వుంది, రేపు ఒక్క రోజే అనెంట్లీ వుంది. దీమాండ్సు మీద అందరు మాట్లాడాలనే కుతూహలముతో వున్నాను. ఆ సందర్భములో వచ్చినటువంటి అరి స్వల్పమైనటువంటి విషయం మా హక్కులను సంబంధించింది—ప్రభుత్వానికి అధికారం వుంది రివాల్యూరు లై సన్సు ఇవ్వడానికీ. ప్రభుత్వం నరుపు ప్రెతిష్టలకు పోయి మొండి వైఖరితో యార్పున్నందుకు ఈ రభస అవుతున్నది. ప్రభుత్వమువారు సహకారం చేయాలి. 25 నిమిషాలు అయిపోయింది రివాల్యూర్ కొరకు. ప్రభుత్వం ఎందుకు మొండివైఖరి అవలంబిస్తున్నది,

చారికి మీరు చెప్పాలి. దయతో ఇప్పటికైనా ముఖ్య మంత్రిగారు యీ విషయాన్ని పరిశీలించి ఆ రైసన్ను అనేది యిప్పించండి. ఆత్మరక్షణకు తీసుకునేది, రేపు ఎవరికి అయినా రావచ్చు, పోలీసులచే అన్యాయం జరుగుతూ వుంటే చూస్తూ నహించే విషయం రాదు. కాబట్టి తమరు ప్రభుత్వాన్ని కోరండి, ఆ రై సెన్ను యివ్వమనండి.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు : రిపోర్టు తెప్పించి పరిశీలిస్తామని ముఖ్య మంత్రి గారు ఒకసారి చెప్పారు. ఒకసారి సభాపతి రూలింగు యిచ్చిన తరువాత అందరు పాటించాలి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : విషయాన్ని అనవసరంగా గంభీరంగా కయారు చేస్తున్నారు. అనవసరంగా చర్చకు తీసుకువస్తున్నారు. దానివల్ల సమయం పోతున్నది.

శ్రీ ఎ. రామనారాయణరెడ్డి : అదృశ్య, ఈ ఎజెండాకు సంబంధించి చెబుచున్నాను.....

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకర్ : ఈ ఎజెండాకు సంబంధించి రూలు 304 ద్వారా చేయడం జరిగింది. దానిమీద వేటుగోపాలచారి గారు మాట్లాడుతారు.

శ్రీ ఎ. రామనారాయణరెడ్డి : ఆర్థిక శాఖా మాతృకలు దానిమీద సరైన యిస్తు రేపును రాలేదని వాయిదా వేయమని కోరారు. కాబట్టి రెండవది కాలిఫర్ చేయండి.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి : గౌరవసభ్యుల యొక్క ప్రాణం రక్షించవలసిన దాద్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది. తమరి పైన కూడ వుంటుంది. రేపు గౌరవ సభ్యులకు ఏమాత్రం ప్రాణాపాయం కలిగినా ప్రభుత్వం దాని కొరకు బాధ్యత వహించవలసి వుంటుంది. అటువంటి బాధ్యతను తీసుకోదానికి హాం మినిస్టరుగారు ఎనౌన్స్ చేస్తే సరిపోతుంది.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకర్ : రిపోర్టు తెప్పించి పరిశీలిస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన తరువాత యిక చర్చ అనవసరం. ఈ విషయం మీద చర్చ జరుగదు. నేను రూలింగు యివ్వడం కూడ అయిపోయింది. నెక్స్ట్ 304.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి : కోర్టు డిసిషను వుంది.

(ఇంటర్వెన్)

హాం మినిస్టరు గారు గాని ముఖ్యమంత్రిగారు గాని చెబితే సరిపోతుంది. ఎందుకు పట్టుదల ?

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : ఇది యంత యిన్ఫ్యూ కావలసిన ఆవసరం లేదు. ఆప్టర్ ఆల్ ఒక వెపస్ గురించి - ఒక ఎం.ఎల్.ఎ.కు సగబండించిన రిపాలర్ గురించి - ఇంతకు ముందే రిపోర్టు వచ్చింది, యింకొక రిపోర్టు రావడంవల్ల జరిగేది ఏమీలేదు. కావాలని నక్కులకు రక్షణ లేకుండా చేసి మెంబరు ప్రాణం పోవాలని వుద్దేశమా? ఒక మెంబరు ప్రాణం పోవాలని చైర్మన్ గారి వుద్దేశమా? మెంబరుకు ప్రాణ రక్షణ కావాలనే పరిస్థితులలో రక్షణ లేకుండా చేసి ఒక బోట ఏదో సందర్భములో ప్రాణం పోయే పరిస్థితులు కల్పించాలని వుందా? ప్రాణం పోతే ఆ బాధ్యతను యీ ప్రభుత్వం వహిస్తుందా?

శ్రీ పి. జూర్దారెడ్డి : అధ్యక్షా, మేము అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు.

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : రిపోర్టు తెప్పించి పరిశీలనామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : మెంబరు హౌస్ కు వచ్చే ఆవకాశం లేకపోతే ఎట్లా?

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : ఆ మేటర్ మీద రూలింగు యిచ్చాను, దయచేసి కూర్చోండి.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : కావాలని రక్షణ లేకుండా చేసి ఆతనిని ఏదో యిన్విడెంట్ లో యిన్ వాల్వ్ చేసి ఆతని ప్రాణాలు తీయాలనే వుద్దేశముతో ఈ ప్రభుత్వం వుంది. ఆయన ప్రాణాలు తీయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు కనసరన్స్ ఎస్.పి. గారు కాన్ స్పరసీ చేస్తున్నారు. ఐ యామ్ చాడ్జింగ్ దిస్ గవర్న మెంట్.

(యింటరప్షన్)

డా. కె. వీరయ్య (వేమూరు) : అధ్యక్షా, ప్రజల సదుపాయం కోసం దీనిని 1957లో ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : సాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు. నేను 304 క్రింద నోటిసు ఇచ్చాను. అది ఈవేళ అడ్మిట్ అయింది. అది తీసుకోకుండా రెండవ దానికి పోతారేమిటి?

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : అది పోస్టుపోస్ట్ అయింది.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : ఎట్లాగ పోస్టుపోస్ట్ అవుతుంది?

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : రేసు వస్తుంది.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి : అధ్యక్షా, తమరు చెప్పినదానికి మేము ఒప్పుకుంటున్నాము. దానిలో డిఫరెన్సు ఆఫ్ ఒపీనియన్ ఏమీ లేదు. తమరు రూలింగు ఇచ్చారు, మేము దానిని ఒప్పుకుంటున్నాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఒప్పుకుంటున్నామని చెప్పడం కూడా తప్పా?

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : బాగారెడ్డిగారూ, మీరు దయచేసి నాతో సహా కరించాలని కోరుతున్నాను. 304 ఛేక్ చేసి శ్రీ కొడాలి వీరయ్యగారిని మాట్లాడమని పిలిచిన తరువాత మరల వెనుకకు వెళ్లడం మర్చాడ కాదు.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి : మేము ఒప్పుకుంటున్నామని చెప్పడం కూడా పొరపాటేనా?

శ్రీ వి. మోహన రంగారావు : అధ్యక్షా, పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి : కన్సరండు సమ్యక్కి ఆవకాశం ఇస్తే ఒక్క నిమిషంలో చెబుతాడు.

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : మనం ప్రతిరోజు ఈ విధంగా డిస్కస్ చేసుకొంటూ ఉంటే హౌసులో ప్రొసీడింగు జరగడం కష్టం. ప్రతివక్ష నాయకులందరినీ నేను రిక్వెస్టు చేసాను. నెక్స్టు ఐటంను పిలవడం జరిగింది. శ్రీ కొడాలి వీరయ్యగారు మాట్లాడుతూ ఉండగా మరల వెనుకకు వెళ్లడం మంచిది కాదు.

శ్రీ వి. మోహన రంగారావు : అధ్యక్షా, పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు.

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : నేను రూలింగు ఇచ్చిన తరువాత నెక్స్టు కార్యక్రమం జరగనివ్వవలసిన బాధ్యత సమ్యక్లందరిమీద ఉంది. 304 ఛేక్ చేసి కొడాలి వీరయ్యగారిని పిలవడం జరిగింది.

శ్రీ వి. మోహన రంగారావు : అధ్యక్షా, పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : నేను ఎలా చేయడం లేదు.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : నేను ఇచ్చిన 304కు సమాధానం రాలేదు. అది ఈనాడు ఎజెండాలో వచ్చింది,

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : ఎజెండాలో వచ్చిన మొట్టమొదటి థింగ్ కన్సరండు మినిస్టరుగారు పోస్టుపోస్ట్ మెంటు అడిగారు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : కన్సరెండు మిస్టర్లు పోస్టుపోస్ట్ మెంటు అడగరు అని గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సభలో చెప్పారు ఎందుకు పోస్టుపోస్ట్ చేస్తున్నారు? క్వశ్చన్స్ ను పోస్టుపోస్ట్ మెంటు అడుగుతారు కాని దీనిని అడగవలసిన అవసరం లేదు.

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : తరువాత మీరు చాంబరు రండి. సెక్రటరీని పిలిపించి అడుగుతారు. మినిస్టరుగారు కనీ దగ్గర ప్లీ ఇన్ఫర్మేషన్ లేదని చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : 304 క్రింద పబ్లిక్ ఇంపార్టెన్సు ఉన్న విషయం ఏమైనా కాని ఈ అసెంబ్లీలో చర్చించడానికి అసెంబ్లీ ప్రారంభం కావడానికి 45 గంట ముందు నోటీసు ఇచ్చి సభ్యులు మాట్లాడి మంత్రిగారి దృష్టికి రావాలి చెప్పవచ్చును. పబ్లిక్ ఇంపార్టెన్సు ఉన్నటువంటి ఇన్ఫర్మేషన్ మంత్రిగారు వెంటనే రిప్లయి చెప్పాలని ఏమీ లేదు. అందుకే మేము ముందు ఆ విషయం గురించి మాట్లాడతాము. ఆ విషయం యొక్క తీవ్రత గురించి చెప్పిన తరువాత మంత్రిగారి దగ్గర సమాచారం ఉంటే చెబుతారు లేకపోతే పూర్తిగా క్లుప్తంగా పరిశీలించి తరువాత యాక్షన్ తీసుకుంటామని చెబుతారు. 304 అంటే బోటల్ గా సమాచారం వస్తుందనే విషయం కాదు. ఇది రూ. 70 కోట్లకు సంబంధించింది కనుక, స్టేట్ ఎక్స్ చెకర్ కు సంబంధించింది కనుక మేము మాట్లాడతాము. వారి దగ్గర ఏమి సమాచారం ఉంటే అది చెప్పమనండి. లేకపోతే సమాచారం లేదు తరువాత కనుక్కుంటాను అని చెప్పమనండి.

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : మంత్రిగారి దగ్గర పూర్తి ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదు, పోస్టుపోస్ట్ మెంటు అడిగారు. అందుకు పోస్టుపోస్ట్ చెప్పాను. మీకు పూర్తి ఇన్ ఫర్మేషన్ కావాలి. రేపు మంత్రిగారు పూర్తి సమాచారం చెప్పడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : పోస్టుపోస్ట్ చేయండి. కాని ఒక విషయం చెబుతాను వినండి. పబ్లిక్ ఇంపార్టెన్సు అనే విషయాన్ని పోస్టుపోస్ట్ చేయరాదదు. మీరు ఒక రూలింగు ఇచ్చి మంత్రిలందరూ అది పాటించాలని చెప్పండి. పదేపదే పోస్టుపోస్ట్ మెంటు అనే విషయం మంచిది కాదు.

మిస్టరు డెప్యూటీ స్పీకరు : పోస్టుపోస్ట్ విషయంలో నేను మంత్రిగారికి పర్యవశ్న ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ 304 రేపు అడ్మిట్ అవుతున్నది.

PRESENTATION OF PETITION

re : Appeal issued by the A.P. Teachers' Federation, Vijayawada regarding the problems of aided and private school teachers in the State.

re : Problems of aided and private
School Teachers in the State -
Presented.

Dr, Y. S. Rajasekhara Reddy : Sir, I present a petition to the Assembly signed by 11,115 teachers on the appeal issued by the A P. Teachers Federation, Vijayawada regarding the problems of aided and private school teachers in the State.

Mr Deputy Speaker : Petition presented.

MATTERS UNDER RULE 304

re : Irregularities and Misuse of Funds in MARKED

డా కె. వీరయ్య : అప్పడా, ఇది 1957లో ప్రజులకు పెట్టిన సూక్ష్మ కార్యదర్శన అందులో వని చేస్తున్నటువంటి ఉద్యోగులు తమ స్వంత వ్యవహారంగా వాడుకొంటూ అవినీతికి నిలయమై ఈనాడు సమైక్యంగా ఉంది.

ఇక్కడ ఈ ఉద్యోగస్తులు మార్క్ షెడ్ ను ఎలా వాడుకున్నారో చెప్పాలంటే 11-30 A.M. 1982లో ఈ సభలో కోఆపరేషన్ మంత్రిగారు ఇచ్చినటువంటి రిపోర్టులోని విషయాలను చదివి వినిపిస్తాను.

“In the report it was observed that the staff due to their being related to higher ups in various Departments of the Government or in political life, have become indisciplined and many of them appear to be incorrigible. Many of them got accustomed to foul means of earning and mismanagement and it is difficult to take any strong action against any of them due to various reasons like the influence they command or goondaism or hooliganism they resort to, as referred to by Sri M. Veeranjanyulu. In the report it was further observed that the present working of the Federation gives an impression as though it has been functioning with the main object of continuing its employees in employment rather than with the objective of rendering any service to its members or to the public.”

ప్రజలకు సేవ చేయవలసిన సంస్థ, రైతులకు ఉపయోగపడవలసిన ఈ సంస్థ కేవలం ఉద్యోగస్తులకు మాత్రమే ఉపయోగపడుతోంది. ఉద్యోగస్తులు మాత్రం కోట్లాది రూపాయలు కైంకర్యము చేసి వారి ఆస్తులు పెంచుకున్నారు.

ఇందుతో జరిగిన ప్రావ్ అంతా చూస్తే కోట్లాది రూపాయల యబ్బు దుర్వినియోగం అయింది. కొందరు ఉద్యోగస్తుల చేతుల్లోకి వెళ్ళిపోయింది. ఉద్యోగస్తుల బంధువుల చేతుల్లోకి, ఉద్యోగస్తుల పేరుతో బీసీసీ సంస్థల చేతుల్లోకి, వెళ్ళిపోయిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక విషయం తీసుకుంటే—కోడిగ్రద్దకు సంబంధించి

మార్క్వెడ్ సంస్థ 1981లో మొదలుపెట్టి నాబార్డ్ కి రెండు సంవత్సరాలు సరఫరా చేసింది. ఆ తరువాత సరయిన కొత్తగుడ్డు సరఫరా చేయబోవడంవల్ల వారిలో పేచీ వచ్చి వారికి తెలియకుండా మార్క్వెడ్ సంస్థలో ఉన్న కొంతమంది ఉద్యోగస్తులు సుమారు రూ. 30 లక్షల విలువ కలిగిన కోడిగుడ్డును మెక్సర్స్ దేవి అండ్ కో., బొంబాయి వారికి నష్టయి చేయడం జరిగింది. అయితే ఈ దేవి అండ్ కో వారు రూ. 60 లక్షలు 1983 నుంచి వడ్డీతో సహా మార్క్వెడ్ కి చెల్లించినట్లు ఉంది. అది వసూలు కాలేదు. దాని గురించి పూర్తి విచారణ జరిపించాలి. దీనికి ఏ ఆఫీసర్ బాధ్యుడో ఆ ఆఫీసర్ నుంచి ఆ డబ్బు రికవరీ చేయాలి. అట్లాగే ఆ సంవత్సరంలోనే సీడ్ ప్లాంట్ ద్వారా కొంత నష్టం జరిగింది. ఈ సంస్థలో ఫ్రై ఆక్సిడెంట్ జరిగితే ఆ ఆక్సిడెంట్ విషయములో ఇన్సూరెన్స్ పోలీస్ ద్వారా సరయిన ప్లావరి హరం అందలేదని మనవి చేస్తున్నాను ఇక నాటు పొగాకు స్కాండల్ విషయం మనవి చేస్తున్నాను. 1978-79లో అప్పటి ప్రభుత్వం రైతులను ఆదుకోడానికి మార్క్వెడ్ ను మార్కెట్ లోకి వెళ్ళి నాటు పొగాకు కొని రైతులకు సహాయ పడమంటే మార్క్వెడ్ వారు కొన్ని లక్షల రూపాయల విలువైన పొగాకు కొండం జరిగింది. అయితే దురదృష్టవశాత్తు ఇది బెల్ టెడ్ కి కాని ఇతర సంస్థలకు కాని అమ్మకపోవడం వల్ల ఫ్రైవేటు డీలర్స్ కి అమ్మడం అందులో మెక్సర్స్ రెనల్ అనే కంపెనీకి రూ. 118.93 లక్షల విలువైన పొగాకు అమ్మబెప్పడం జరిగింది. వారి అంతాపొంతా లేదు. ఒక ఫ్రైవేటు కంపెనీకి కొటి రూపాయల పైస పొగాకును మార్క్వెడ్ అధికారులు అమ్మబెప్పడం జరిగింది. అలాడు ప్రభుత్వం ఈ తప్పును గుర్తించి మార్క్వెడ్ కు రీఅజర్న్ చేస్తూ రమిషన్ ను వేసింది. మొదట రామన్ గారిని వేసింది. తరువాత 1982లో దిల్ సురామ్ గారిని వేసింది. ఆ రమిషన్ రిపోర్టులు ఏమయ్యాయో అన్నది ఈ రోజువరకు తెలియదు. రూ. 118 లక్షలు ఈరోజుకు ప్రభుత్వానికి కాని మార్క్వెడ్ కి గాని అందలేదు. ఫెర్టిలైజర్స్ వ్యవహారానికి వస్తే ఫ్రైవేటు డీలర్స్ తో వ్యాపారం వీలైనంతవరకు ఉండకూడదని చెప్పి దేశములో ఉంటే మార్క్వెడ్ ఫ్రైవేటు వారితో వ్యాపారం జరపడంవల్ల ఈనాడు 289 మంది ఫ్రైవేట్ డీలర్స్ నుంచి రూ. 70, 80 లక్షలు రావలసి ఉంది. ఇందులో 70 ఫ్రైవేట్ డీలర్స్ దగ్గర ఉన్నటువంటి రూ. 30 లక్షల విలువైన బాకీలు ట్రైమ్ బాక్ అయిపోయాయి.

వసూలు చేసుకోడానికి ప్రిచేక ఈ రకంగా సుమారు కొటి రూపాయలు నష్టం కలిగింది. ఫెర్టిలైజర్స్ వ్యవహారానికి వస్తే 1980 లో ఇందిరాగాంధీగారు అధికారంలోకి రాగానే ఒక్కసారిగా ఫెర్టిలైజర్స్ రేట్స్ పెరిగాయి. ఆ పెంచిన డేట్ కి ఏంటి డేట్ వేసి ఆఫీసర్స్ 10, 12 జిల్లాలలో ముఖ్యముగా ప్రకాశం జిల్లాలో

అసెస్మెంట్, వారి రాబెదార్లు, బంతులు అమ్ముకొని రు. 30, 40 లక్షలు కైంకర్యము చేశారు. మరల ఇందిరాగాంధీగారి ప్రభుత్వం జూన్ 10, 1981 న ఎరువుల రేటు పెందితె అప్పుడూ అదే పని చేసి ఏంటీ డేట్ వేసి మార్క్-పెడ్ రో అమెరాయి అమ్ముకొని రు. 60 లక్షలు కైంకర్యము చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఎరువులలో ఒక కోటి రూపాయలు, కోడిగ్రద్దలో రు. 10 లక్షలు, నాలు బాగాకురో వారి రూపాయలుపైన జరిగింది. ఆదిలాబాదులో కాటర్ జిన్నింగ్ అండ్ డెస్టింగ్ యూనిట్ రో ఈ మధ్య జరిగిన విషయం తమ ద్వారా సభ దృష్టికి తెస్తున్నారు. అక్కడ కాటర్ సీడ్స్ కాని కాటన్ ఎత్తనాలు సప్లయ చేయడానికి, కాటర్ అమ్ముడానికి కాటన్ బండించే రైతులకు సహాయపడడానికి మార్క్-పెడ్ మార్కెట్లోకి వస్తే అక్కడ ఉన్న అధికారి రు. 24 లక్షలు విలువ కలిగిన కాటన్ సీడ్స్ ప్రైవేటు పెరిమెంట్ అమ్మారు. ఆ ఫరమ్ పేరు శ్రీకాంత్ ప్రెడెర్స్. అందులో ఒక దాగిస్తున్న పెరిమెంట్ ప్లాట్ అని కాటన్ ఒక ప్లాట్ అధికారి ఇంకొక ప్లాట్ అధికారి రోగన్ కంపెనీ చేరుతారు. 25 లక్షల కాటన్ సీడ్స్ అమ్మడం, దానిలో రు. 14 లక్షలు మాత్రమే పనులు చేసారు. 12 లక్షలు మాత్రమే ఇను కట్టి మిగతా 2 లక్షలు లెక్క చెప్పలేదు. దానిమీద విచారించడానికి అధికారి వెదీలే ఆయన డ్రాయర్లో మూడున్నర లక్షల రూపాయల చెక్కులు ఉన్నాయి. ఆయన రు. 30, 40 లక్షల ఆస్తిపాస్టులు సంపాదించుకొన్నాడని తెలిసింది. ఈ ఉద్యోగి ఎవరు, ఈయన మీద ఏమి పీక్షన్ తీసుకుంటారు అన్నది చెప్పాలి. ఆ దబ్బు రికవరీచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రొసెసింగ్ యూనిట్స్ ఉన్నాయి. డ్రాస్ ప్రొసెసింగ్ యూనిట్ విజయనాథలోవుంది. ఒక మెట్రోటన్ను డ్రాస్ ఐదారు లీటర్స్ కి సరిపోతూ ఉండగా వీరు 20, 30 లిచ్చి అనేక లక్షల రూపాయల నష్టం కలుగ చేస్తున్నారు. అలాగే అనంతపురం, ఇంకా కొన్ని చోట్ల గ్రౌండ్ నెడ్ ఆయిల్ క్యాస్ట్ అంటే గ్రౌండ్ నెడ్ దిగుమతుల పెర్మిట్ రిగించి తీరని నష్టం చూపెట్టారు. ఒక పెర్మిట్ రిగితే టన్నులు కొన్ని వేల రూపాయల నష్టం వస్తుంది. 10 వేల టన్నులు అంటే కొన్ని లక్షలు, కోట్ల నష్టం వస్తుంది. వీటి అన్నిటిలో లార్డ్ స్కెల్ మిన ప్రొఫియేషన్ జరిగిందని 18 మంది ఉద్యోగస్థులను సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. కొద్దు వారికి స్టే ఇచ్చారు. వేరేవో చెసి ప్రయమా చేసి కేసు ఉందని ఉద్యోగస్థులు బాధ్యులని చెప్పి నిర్ణయించడం జరిగింది. ఈ సంస్థను మూసివేయడం జరిగింది. అంటే కాకుండా ఈ సంస్థలో అనవసరమైన ఇన్సుఫ్రిమెంట్స్ కొని ప్రభుత్వం డబ్బు, మార్క్-పెడ్ డబ్బు వేన్ చేశారు. ఈ సంస్థ లెక్కలు సరయిర అడిట్ జరగలేదు, 1979-80, 1980-81, 1981-82 సంవత్సరానికి అడిట్ చెయడానికి మెనర్స్ పురుషోత్తం కంపెనీకి ఇవ్వడం జరిగింది. మార్క్-పెడ్ టర్నోవర్ రు. 27 కోట్లు ఉంటే ఈ కంపెనీ వారికి అడిట్ కి రు. 1.82 లక్షల కట్టమని ఆర్డర్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. లగ్రో ఇండస్ట్రీస్ కార్పొరేషన్ వారిది రు. 60 కోట్లు టర్నోవరు ఉంటే సంవత్సరానికి కేవలం రు. 45 వేలు అడిట్ కి కడుతూ ఉంటే సంవత్సరానికి

రు. 20 కోట్ల టర్నోవరు ఉన్న మీరు సంవత్సరానికి రు. 1.82 లక్షలు అంటే మూడు సంవత్సరాలకు రు. 5.46 లక్షలు కట్టమనడం జరిగింది. కాబట్టి వీటి అన్నిటి మీద సమగ్రమైన విచారణ జరిపించడానికి హావుస్ కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను. అంతే కాకుండా ఒక ఇన్ వెస్టిగేటివ్ క్యాస్ అడిట్ ని ఏర్పాటు చేసి గత మూడు సంవత్సరాలకు అడిట్ చేయించవలసిందిగా కూడా కోరుతున్నాను.

(Sri H. B. Narsegowd in the Chair)

శ్రీ సి హెచ్. ఎల్ రెడ్డి : ఈ మార్క్ ఫెడ్ 1957లో స్టార్ట్ అయింది. ఇది చాలా అవినీతికి సంబంధించిన సమస్య. రూ. 6 కోట్లు అవినీతికి సంబంధించింది యిందులో యిమిడి ఉంది. ఇక్కడ రసాయనిక పరీక్షలలో కుంభకోణం ఉంది. ఇక్కడి పరిస్థితులు యెట్లా ఉన్నాయంటే యిప్పుడు వచ్చిన ఎం.డి.కి అక్కడున్న సిబ్బందికి మధ్య తగాదాలు ఉన్నాయి. ఇప్పుడక్కడ శ్రీమతి వనజాక్షిగారు ఎం.డిగా ఉన్నారు. అక్కడున్న ఉద్యోగస్తులకు, యీ ఎం.డి గారికి మధ్య ఉన్న తగాదా వల్ల యీ సంస్థ నడవకుండా స్థంభించిపోయింది. ఈనాడు ఆ మేనేజింగ్ చైర్మన్ వల్ల అక్కడ యీ విధంగా జరుగుతోందని చాలా ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఈ సందర్భంలో అవినీతికి సంబంధించిన విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసికొని రావడం జరిగింది. ఇదిగో గతంలో చైర్మన్లు ఉన్నారు. కాంగ్రెసు పరిపాలనలో ఉన్న చైర్మన్ల సంబంధం కూడా యిందులో ముడిపడి ఉంది. కనుక దీనికి యింతకు పూర్వం యీ అవినీతికి సంబంధించి సుదీర్ఘంగా చర్చించడానికి చర్యలు తీసికొనేందుకు హావుస్ కమిటీని వేయబోతున్నారు. ఇందులో కూడా హావుస్ కమిటీని వేయవలసి ఆవసరం ఉంది. వెంటనే యీ అవినీతికి సంబంధించిన అధికారులు పైన, అనధికారులపైన చర్యలు తీసికోవలసి ఉంది. 1957 నుంచి యింతవరకు జరిగిన వ్యవహారాలు గురించి సమగ్రమైన విచారణ జరిపేందుకు ఒక హావుస్ కమిటీని వేయాలని మా పార్టీ తరపున కోరుతున్నాను. తమరు అద్యక్ష స్థానంలో ఉండగా అవినీతికి సంబంధించిన హావుస్ కమిటీని వేయడం గురించి నిర్ణయించడం జరుగుతున్నది. కనుక మంత్రిగారు జాప్యం లేకుండా వెంటనే హావుస్ కమిటీని వేయడానికి అంగీకరిస్తారని ఆశిస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి (పోన్నూరు) : అద్యక్షా, ప్రభుత్వ రంగంలో పని చేసేటటువంటి సంస్థలు ఆర్థిక సంస్థల్లో నష్టాలలో నడుస్తూ 4,5 సంస్థలు మాత్రమే లాభాలలో నడుస్తున్న విషయం మనకు తెలుసు. ఇటువంటి సంస్థలలో యీ సంస్థ నష్టాలలో నడుస్తున్నది. ఈ నష్టాలలో నడిచే సంస్థలను పునర్నిర్మాణం చేసి యెక్కడ లోపం ఉందో దానిన సరిదిద్ది సక్రమమైన పద్ధతిలో యీ మార్క్ ఫెడ్ ను

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి : క్షమించాలి. ఇంతకుముందు నేను మాట్లాడటంపై శ్రీమతి వనజాక్షి అనే వదం వచ్చినట్లు ఉంది. ఇక్కడ శ్రీమతి వనజాక్షి సమస్య కాదు శ్రీమతి వనజాక్షి, ఎం.డి. గారికి అక్కడున్న నీబిందికి తగాదా ఉదగు తోంది. కాబట్టి 1957 నుంచి ఇంతవరకు యీ లివీనీటిని విచారించడానికి హవుస్ కమిటీని వెయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి : ఈ మార్కెట్ లో ముఖ్యమైన ఉద్దేశ్యం పెర్మిటెజర్ సరఫరా, అట్లాగే వ్యవసాయ ఉత్పత్తిదాతలకు సరైన మార్కెటింగు సదుపాయాలు యేర్పాటు చేయడం, అట్లాగే ప్రొసెసింగ్ యూనిట్స్ ను యేర్పాటు చేయడం ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో ఏ ముఖ్యమైన యూనిట్స్ ఉన్నాయి. 1 విజయవాడలో రెస్ట్రాన్ ఆయిల్ ఫ్యాక్టరీ 2. కరీంనగర్ లో వనస్పతి కాంప్లెక్స్, 3. అనంతపురంలో గ్రౌండ్ నుట్ ఆయిల్ కాంప్లెక్స్ 4. సంద్యాలలో సీడ్ మిక్సింగ్ ప్లాంట్. 5. అదిలాబాద్ లో కాటన్ జిన్నింగు అండ్ ప్రెస్సింగ్ యూనిట్స్ ఉన్నాయి. ఇంత దీర్ఘకాలంగా ఉన్నటువంటి యీ యూనిట్స్ కెపాసిటీని చూసినప్పుడు తనీసం 10 వర్సంటు కూడా ఏ యూనిట్ రీవ్ కాకపోవడానికి కారణాలు యేమిటి? ఇంత శక్తుల వరిణామంలో ఆ సంస్థలు నడవడానికి గల పరిస్థితులు యేమిటి? ఎప్పుడూ మాడ మనకు యిటువంటి యూనిట్స్ లో యుటిలైజేషన్ యెంత తక్కువ స్థాయిలో ఉంటే అంత యెక్కువ నష్టాలు రావడానికి అవకాశం ఉంది. అదేవిధంగా యీ యూనిట్స్ లు ఉపయోగించే మెటీరియల్స్ కొనడంలో అవకతవకలు ఉన్నట్లు మాడ గతంలో అనేకసార్లు యీ శాసనసభలో చర్చించడం జరిగింది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో యే ప్రభుత్వం యే చర్యలు తీసికొన్నది ఆలోచించాలి. గౌరవ సభ్యులు వీరయ్యగారు కూడా చెప్పారు. ఎప్పుడయితే పెర్మిటెజర్స్ కు డిమాండు ఉంటుందో అప్పుడు వాటిని అందుదాట చేయకుండా వాటిని గుర్తంగా ఉంచి, ప్రయివేటు వ్యాపారస్థులకు, బినామీదార్లకు వీటిని అందించిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో యే చర్యలు తీసుకున్నారు? అట్లాగే యీ యూనిట్స్ సమర్థవంతంగా నడవడం విషయంలో కొంతమంది అధికారులను సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. ఈ యూనిట్స్ సమర్థవంతంగా పనిచేయకపోవడానికి కారణాలు ఏమిటి? వారేమైనా అవినీతిలికి పాల్పడినారా? ఈ యూనిట్స్ తక్కువ స్థాయిలో నడవడానికి యేమైనా లోపాలు ఉన్నాయా? ప్రభుత్వం నుంచి వారికి సకాలంలో నిధులు అందుతున్నాయా? లేదా? ఈనాడు ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశ్యం ప్రయివేటు రంగంలో కాని, ప్రభుత్వ రంగంలో కాని అవినీతి ఉంటే దానిని తొలగించాలనేది ఉంది కాబట్టి-యీ సంస్థలో ఉన్న అవకతవకల విషయంలో శూర్యావరాలు బయటకు రావడానికి యిక్కడ వివిధ పార్టీలకు చెందిన శాసనసభ్యులతో ఒక హవుస్ కమిటీని వేసి విచారణ జరిపించాలని కోరుతూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : దీని మీద యెక్కువ దైము తిసికోవలసిన ఆవసరం లేదు. దీనిని గురించి చాలామంది చెప్పినారు. ఈ సంస్థలో ఉన్నవారందరూ దీనిని ముందమోపినారు. ఎందుచేతనంటే దీనిలో నష్టాలు రావడానికి తప్పు అంతా ఉద్యోగులుదని చెబుతారు, చెబుతారుదీ తప్పు అని ఉద్యోగస్థులు ఒకరిమీద ఒకరు యెవరియిష్టం వచ్చినట్లు వారు తప్పు త్రాసి వేసుకుంటున్నారు. ఈ ఉద్దేశ్యం యేమిటంటే దీనిలో నష్టం రావడానికి తప్పు యీ చెబుతారు మీద ఉందా? లేక ఈ ఉద్యోగస్థులదా? యింతకు ముందు ఉన్నవారిదా? ఈ విషయాలు బయటకు రావడానికి ఒక హావుస్ కమిటీని వేసి, లేక ఒక ఎంక్వయిర్ కమిషన్ వేసి దీనిమీద విచారణ చేయిస్తే బాగుంటుందని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. ఇంగ్లీషేనారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ మార్కెట్ పెట్టుకు సంబంధించి గత 5, 10 సంవత్సరముల నుంచి ఆడిటింగ్ జరగలేదు. ఈ ఆడిటింగ్ జరగడంవల్లనే 9, 10 కోట్లు నష్టం వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ ఆడిటింగ్ జరిగితే ఎంతా నష్టం యెన్ని కోట్ల వరకు పోతుందో తెలియదు. ఈ మార్కెటింగ్ సొసైటీలో సరైన వ్యవస్థ ఉండదంటేదు. ఈ సొసైటీలో ఆడిట్ జరగకపోవడంవల్ల చాలా యిబ్బందులు వస్తున్నాయి. అసలు ఈ ఆడిట్ జరగపోవడానికి కారకులు ఎవరు? కాబట్టి యివన్నీ ఎంక్వయరీ చేయించి ఈ సభముందు రిపోర్టు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. తరువాత ఈ మార్కెటింగ్ సొసైటీలకు చాలామంది అప్పులు ఉన్నారు. అప్పులు ఉన్నవారి పేర్లు సభముందు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. 4 లక్షల వరకూ అప్పులు పడిన వారు ఉన్నారు. అన్నీ డిపాజిటు ఏమీ లేకుండా లోకల్ వారికి డెండర్లు అప్పచెప్పడం జరుగుతోంది. అందువల్ల బిజినెస్ మేనేజర్సుతో అందరూ కుమ్మక్కూ అయి డబ్బు కాజేసిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కాబట్టి ఎవరైతే ఈ మార్కెటింగ్ సొసైటీలకు అప్పులు వడ్డారో వారిపేర్లు ఈ సభముందు ఉంచాలని ఈ సభద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఈ మార్కెటింగ్ కమిటీ లో స్టేటుగవర్నమెంటు కాపీటల్ చాలా ఉంటున్నది. కాబట్టి ఈ ఆవకతవకలు అన్నీ చెక్ చేయాలి. అప్పులు పడినవారిమీద వారు డబ్బు కట్టలేకపోతే ఏమి యాక్షన్ తీసుకోవాలనేది కూడా వెంటనే డిస్క్రెట్ చేయాలి. మార్కెటింగ్ కమిటీల సభాన్ని థర్రి చేయడానికి గాను అప్పులపడ్డవారిపద్ద నుంచి వారి ఆస్తులు జప్తుచేయడానికి కూడా చట్టాన్ని సవరించాలని కోరుతున్నాను. ముందుగా వారి ఆస్తులను సీజ్ చేయాలి. లేకపోతే వారు ముందుగానే జాగ్రత్తపడతారు. వారిమీద క్రిమినల్ కేసులు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఒక ప్రైవేట్ యాక్సిడెంట్ లో 1982 సంవత్సరంలో 18 లక్షలు రూపాయలు రాబట్టినపుడు అందులోనుంచి 13 లక్షలు మాత్రమే బుక్కులో ఎంటర్ అయినాయి. ఎంక్వయరీ దానిమీద చేయడానికి విజయవాడ రావడం కూడా జరిగింది. దాని విషయం ఏమి అయిందో తరువాత తెలియలేదు.

అట్లాగే డరీంగర్ మార్కెటింగు సొసైటీలో ఒక కోటి రూపాయలు దాకా ప్రభుత్వం పెట్టుబడిపెట్టి తవుగు మొదలైన ఉత్పత్తులమీద మిస్ అప్రాప్రియేషన్ జరిగినప్పుడు అక్కడికి ఎంక్వయిరీకి వెడితే ఆఫీసర్లను కొట్టి పంపడం జరిగింది. అందువల్ల అక్కడ కరీంనగర్ లో జరిగిన మిస్ అప్రాప్రియేషన్ మీద ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు రాలేదు. ఈ మార్కెటింగు కమిటీలలో చాలా పర్సెజెన్స్ మీద బియ్యంకూడా లేవు. ఒక ఎరువుల కంపెనీనుంచి 20 కోట్ల రూపాయలు ఛరిమి చేసే ఎరువులను ఈ మార్కెటింగు కమిటీవారు కొన్నారు. ఎస్.బి.ఐ లో 22గి కోట్ల రూపాయలు దాకా అప్పు తీసుకున్నారు. వారు కొంత రాయితీలు కూడా యిచ్చి కర్రపొడిచేసి అప్పును తగ్గించారు. ఇటువంటి విషయాలన్నింటిమీద కూడా ఖజానాగా. పరిశీలన జరపడానికి గాను ఒక హవుస్ కమిటీని వేసి వెర్రిపై చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : పార్టీకి ఒకరు ఇద్దరును మార్కెటింగ్ యిక కమిటీ గారిచేత సమాధానం చెప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి : మార్క్ పెడ్ వారు బాధ్యత వహించాలి. ఒకరిపైన ఒకరు యిక్కడ ఈ మార్క్ పెడ్ విషయంలో ఆరోపణలు చేసుకుంటున్నారు. ఎరువులను రైతులకు సప్లయ చేయడానికి కొన్నవి, ఒక బినామీ ట్రాన్స్ షన్ ద్వారా 14 లక్షలు రూపాయలు తీసుకొని తరువాత వారు ఆ కంపెనీ మూసి వేసారు. అదేవిధంగా 2 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టిన తరువాత అద్దాన్న పరిస్థితులు ఏర్పడి దానిని కూడా నష్టము చూపించి మూసివేశారు. మార్క్ పెడ్ విషయంలో యిటువంటి వ్యవహారాలు జరుగుతున్నాయి. తరువాత ఈ మార్క్ పెడ్ లో కరెన్సీ కేసులలో ఇరుక్కున్నవారిని మరల మేనేజింగు డైరెక్టర్లుగా వేయడం జరుగుతోంది. ఇందులో రిటైర్ అయినవారిని ఉద్యోగులుగా తీసుకొని ఇండస్ట్రిలను సొసైటీలను నడపడంవల్ల రి ఫాక్టరీలు అవకతవలతో నడుస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా ఈ మార్క్ పెడ్ సొసైటీలలోనే నష్టములు వస్తున్నాయి. లక్షలు, కోట్ల రూపాయలు మిస్ అప్రాప్రియేషన్ జరుగుతోంది. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారికి మేము రిపజెంటేషన్ యిస్తే మాకు ఏవిధమైన సమాధానం రాలేదు. మార్క్ పెడ్ మేనేజింగు డైరెక్టరు గారు అవతవకలు చేసినట్లు రుజువు అయింది రాబట్టి వారిని వెంటనే వేరొక దానికి ట్రాన్స్ ఫర్ చేయాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : అదృశ్య, సామాన్యంగా యిటువంటి విషయాలలో మిస్ అప్రాప్రియేషన్ కేసులమీద చర్యకు వచ్చివపుడు సప్టాలు జరిగాయని చెబుతున్నప్పుడు అధికార, అనధికార సభ్యులు అందరూ కూడా వ్యక్తుల పేర్లు తీసుకురావడం జరుగుతోంది. కాని ఆ విధంగా యిక్కడ చర్చించడం మంచిది కాదు. ఈ మార్కెట్

టింగు పెడరేషన్లను మేనేజింగు డైరెక్టరుగా ఉన్న డాక్టర్ వనజాక్షి పేరును ప్రస్తావనకు యిక్కడ సట్టుకు తీసుకువచ్చారు. వారి గురించి చెప్పేముందు మొత్తం ఈ సమస్య పూర్వాలను చెప్పుకుంటే మంచిది. ఇది కొత్తదికాదు. గౌరవనీయ చైన అమరనాథరెడ్డిగారు కూడా దీన్ని విషయాలను యిక్కడ ప్రస్తావనకు తీసుకువచ్చారు. ఏమైనప్పటికీ యిప్పుడు ఈ మిస్ అప్రొప్రియేషన్స్ మీద ఎంక్వయిరీ జరిపించి దొంగలైనవారిని పూర్తిగా శిక్షించాలని కోరుతున్నాను. బహుముఖమైన దుర్వినియోగం పెరుగుతోంది. ఈ సొసైటీలలో సేవ మృగ్యం అయిపోతోంది. కోట్లాది రూపాయల ఎరువులు వ్రతి, మొదలైనవాటిని అమ్మడంలో ఈ మార్కెట్ పెడ్ వారు అవినీతిగ అవలంబిస్తున్నట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. కాంట్రీ యిటువంటి విషయాలన్నీనీ కూడా ఎంక్వయిరీచేయించి వెంటనే యాక్షన్ తీసుకుంటామని యిక్కడే ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ యివ్వాలి.

12-00 Noon

దీన్ని శుభ్రపరచాలని అంటే వారు నాకు హామీ యిచ్చారు. విచారణ కూడా జరిపించినట్లు నాకు గుర్తు వుంది. అయితే సద ముందు ఆ విచారణ వివరాలు చెప్పలేదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము ఆధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత పోయినసారి ఓటాన్ ఎకౌంట్ బడ్జెటులో నేను చూట్టాడుతూ, గత ప్రభుత్వము ఏమీ చేయలేదు మీరయినా చేయండి, సుమారుగా రూ. 20 కోట్లకు పైగా దీనిలో నష్టం జరిగింది. దుర్వినియోగం అయింది అని అన్నాను. న్యాయంగా బిజినెస్ వల్ల జరిగే నష్టము, లేక ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల జరిగే నష్టము అంటే ఎవరయినా అంగీకరిస్తారు. ఉదేశ పూర్వకంగా, విధి నిర్వహణలో నిర్లక్ష్యంవల్ల, తప్పుడు పనులకు మనం సహించి వూరుకోవడం బాగుండదని కూడా మేము కోరినాము, అప్పుడు, దానిని అప్పుడు ఎవరూ వట్టింపకలేదు, రోజు మా దగ్గరకు ఉద్యోగస్తులు కూడా వచ్చి వారి విషయాలు చెప్పారు. దీన్ని మొత్తంగా ప్రాప్తిగా పరిశీలించేయాలని కోరుతున్నాను. ఉద్యోగుల యొక్క న్యాయమైన కోరికల విషయంలో వారి హక్కులను సంగ్రహించడానికి వారికి అండగా నిలబడే అగ్రనాయకులతో మేము ఒకరమనేది మనవిచేస్తున్నాను. కాని అదే సమయంలో కొంతమంది బాగా తినడానికి అలవాటుపడిన ఉద్యోగస్తులు, అలాగే అధికారులు, వారు వీరు ఒకరై, న్యాయంగా నిజాయితీగా ఈ సంస్థలో పనిచేస్తూ, సంస్థ ఆభివృద్ధికోసం పాటుపడుతూ, ఈ సంస్థలోని కుళ్లును అంతటిని బయట పెడుతున్న వారి మీద, ఇంతవరకు హత్య చేయించాలనే దుర్మార్గానికి కూడా పాల్పడ్డారు. ఉద్యోగస్తుల సాధారణ కోరికగా పరిగణించడానికి వీలు లేదు. ఈ విషయంలో బయటపెట్టుతున్న వాళ్లను ఒక ట్రాస్ట్ కు పెట్టుకొని, వారిమీద దాడులు చేయడం, కొంతమందిని హత్య చేయడానికి కూడా వూసుకొంటున్నాడీ. ఈ కుంభకోణమును వెలుగులోకి తేవడానికి డాక్టరు వనజాక్షిగారు పనిం

చినవాత్రా ప్లానుంచే తగిలింది. వాని ఉపరమంలా అన్యాయాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడ
కమే జరిగింది. వాస్తవంగా చెప్పాలంటే ఆమె ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటులో వున్న
పుడు, ఎర్రచందనం కట్టే వ్యవహారంలో కోట్లు రూపాయల మంభకోణము ఉంటు
వెడితే నోరు మూయించారు. లిక్విడ్ కాన్స్ లో అవకతవరలు ఉంటువెడితే దానిలో
కూడా నోరుమూయించారు. ఇప్పుడున్న విషయం ఉంటువెడితే నిష్కారమయింది.
వివరాలు ఇంకా చాలా వున్నాయి, ఒకసామెత వుంది. 'ఒంటే' ని శరీరంలోని ఏ
భాగము చూపుతో చెప్పే అని అడిగినట్లుగా వుంది. శరీరంలో ఏ భాగము
మంచిగా వుందో చెప్పడానికి పిలు లేదు, ఒక ఎరువుల్లోనే చాగా రి బొట్ల రూపా
యలు గడ్డము కనబడుతున్నది. జిల్లా స్థాయిలో వున్న మార్కెటింగ్ సొసైటీలకు
మాత్రమే పరిమితం కాకుండా, మొత్తం మార్కెట్ ప్లూ షూల్స్ తరాల దగ్గర
నుండి అలా కూడా ఒక హాస్ కమిటీచేత తరంగా ఎగ్జామిన్ చేయబడిన హాస్
కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను. ఏదయినా ఆరోపణ చెసినపుడు వాస్తవం
వుండాలి. వరదాక్షిణ్యం టి.ఎ. డి.ఎ.లు ఎక్కువగా తీసుకొన్నారని ఆరోపించారు.
గౌరవ సభ్యులకు ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను. మీరు విమానమీద పోవడానికి,
రావడానికి టి.ఎ.డి.ఎ.లు కాలెడా? ఆ వసుల యొక్క తీవ్రతనుబట్టి కైవారి ఆదేశా
నుసారం పోతారు, వస్తారు విమాన బిల్లులు టి.ఎ.ల క్రిందకు వస్తాయా? పోనీ
అక్కడున్నప్పుడు.....చాటరప్టర్స్.....

(ఇంటరప్టర్స్)

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి : ఎంపైరు నమ్మలు ఎవరుఎంత తీసుకొన్నారు? ఎవరు
ఎంత తీన్నారు అనే విషయాన్ని కూడా దాదాంబెది నా వుద్దేశము కాదు. కానీ
నిజాయితీగా పనిచేస్తున్నప్పుడు, అధికారులను ఈ విధంగా వక్రిస్తుకొని. దాడిచేస్తూ
వుంటే, వందలో ఒకరినైనా నిజాయితీగా వున్న వారిని సమర్థించవలసిన బాధ్యత
నా మీద వుంటుందని నేను సగర్వంగా చెబుతున్నాను. ఆందువల్ల ఈ అవినీతి
కొట్లాట ఒక విషయం. నిజాయితీవరులైన వారికి రక్షణ, మద్దతు యివ్వవలసిన
అవసరం మరొక వైపు వుంటుంది. ఈ సమస్య మీద పూర్తిగా హాస్ కమిటీని
వేయవలెనని కోరుతున్నాను. మీరు జవాబు చెప్పినా కమర్ కాదు. రు.20 కోట్ల
కుంభకోణమిది. సైనిక్ అవే హాస్ కమిటీకి ఉప్పుకొండి. చర్చకు తక్కువ,
సమయం పడుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి : నిజాయితీగల ఆఫీసర్లని తాళగట్టిగా చెప్పారు. ఆ
నిజాయితీ అందరికీ తెలిసి వుండాలి. ఈమె కాలంలో మార్కెట్ లోపలకు
పోయింది ఈమె కూడా కారణమవుతున్నది. నిజాయితీగల ఆఫీసరు ఏతప్పు, ఎంత

నష్టం చేసినా నోరుమూసుకొని పుండానియా. పవారణ జరిపించమని చెప్పాము. ఎవరితో దోషం వుందో అడిగాము. ఒకరి సమర్థించడం, మరొకరిని వ్యతిరేకించడం అనేది లేదు. ప్రభుత్వము ఆ పని చేయండి. ఎంతమంది వనజాషి తరపున మాట్లాడారు, ఎంతమంది ఇతరుల తరపున మాట్లాడారు అనేది కాదని మనవి చెస్తున్నాను .. (ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : నా పర్సనల్ సంబంధించింది నన్ను చెప్పకొనివ్వండి. వనజాషిగారు ఆక్రమము చేస్తే సమర్థించమని నేను ఎవరితోనూ అనలేను. లేదా వారి యొక్క ఆక్రమాన్ని బయట పెట్టవద్దని ఎవరిని అడగనూ లేకు నా పాయింట్ ఏమిటంటే.(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి: ఆద్యజ్ఞా, మాట్లాడనిచ్చిన వారితోనే మాట్లాడిపిస్తున్నారు. ఈ లిస్టులో వారి పేరు—ఓంకార్ గారపేరులేదు ఎట్లా ఎలా... ఇంటర్వ్యూ

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : నా అభిప్రాయాన్ని శిష్టంగా చిత్రీకరించినప్పుడు నన్ను చెప్పకొనివ్వండి.. ఇంటర్వ్యూ ..

చైర్మన్ : లిస్టులో ఓంకార్ గారి పేరు వుంది.. ఇంటర్వ్యూ... కూర్చోండి .. కుర్చోండి.

శ్రీ ఎ. రామనారాయణరెడ్డి తెలుగుదేశం తరపున నన్ను మాట్లాడనివ్వండి. నన్ను చూడటంలేదు. 304 క్రింద అందరికీ మాట్లాడే అవకాశముంది. మీరు చెప్పేది ఇది సంప్రదాయం కాదు అని మేము నోటీసు కూడా ఇచ్చాము. నన్ను మాట్లాడ నివ్వండి.

చైర్మన్ : ముందుగానే నేను అడిగాను. పార్టీకి ఒక్కొక్కరని చెప్పాను తెలుగుదేశం వారిని ఇద్దరిని పిలిచాను. ఎవరైనా మాట్లాడమని. అయిపోయింది కూర్చోండి.....(ఇంటర్వ్యూ ...)

శ్రీ ఎ. రామనారాయణరెడ్డి : మాకు మంత్రిగారి రిప్లయ్ అవసరం లేదు. హవును కమిటీని జేస్తాము అని చెప్పండి.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : బ్యాంక్ గ్రాండు అక్కరలేదు. మేము డిటెయిల్ అక్షరం లేదు. హవును కమిటీకి ఒప్పుకున్నట్లయితే ఇది ఏమీ అవసరం లేదు.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : గౌరవ సభ్యులు కొన్ని అడిగారు. ప్రస్తుత పరంగా కూడా కొంతవరకు చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. తరువాత ప్రభుత్వము గౌరవ సభ్యులు అడిగిన కోరికను పరిశీలిస్తుంది. స్టేటుమెంటు చదువుతాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు : అది 3, 4 పేజీలు ఉంది. మనం టైము సేవ్ చేయవచ్చు. హవును కమిటీ వేళాము అని వారు చెబితే ఇంక ఏమీ చాడ ఉండదు.

(ఇంటర్వ్యూ)

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడిన తరువాత ప్రస్తుత పరంగా కొన్ని క్లారిఫికేషన్లు ఇచ్చిన తరువాత ఏమి నిర్ణయం తీసుకోవాలి అనేది చెప్పడం జరుగుతుంది. తొందరపడినంతలో ఏమీ లాభం లేదు.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు : అయితే మీరు క్లుప్తముగా చెప్పండి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : అయితే స్టేటుమెంటు చదవకుండా కొంత ఇన్ఫర్మేషన్లు మాత్రమే ఇస్తాను. 1983 వ సంవత్సరము వరకు చూసినట్లయితే ఇది చాలా విపరీతమైన నష్టాలతో నడుస్తూ ఉంది. 1983 వ సంవత్సరం తరువాత నుంచి చూసినట్లయితే మార్కు పెడ్డికి కొంతవరకు ప్రోఫిట్ రావడం జరిగింది. అయితే దాదాపు ఈ రోజుకి మనం చూసినట్లయితే రు. 6.95 లక్షల పై చిలుకు వరకు నష్టముతో ఉంది. ఈ నష్టాలలో గత సంవత్సరాలలోని ఎక్కువమూలేట్ లాస్ కూడా ఉండడం జరిగింది. కాని 1983 నుంచి ఈ మార్కు పెడ్డికి లాభాలు వస్తున్నాయి. అయితే ఐదు యూనిట్లు కూడా సరిగా పనిచేయక పోవడంవల్ల కాలరీన్స్ ఎలవెన్యులకు పోయిన తరువాత ప్రతి సంవత్సరం ఎక్కువమూలేట్ లాస్ వస్తూ ఉన్నది. కాబట్టి ఒవర్ ఆల్ గా మార్కు పెడ్డ్ తీసుకున్నట్లయితే లాస్ వస్తున్నది. ఓవర్ హెడ్ చార్జెస్ పెరిగిపోతున్నాయని గౌరవ సభ్యులు సూచించారు. ఈ ఐదు యూనిట్లకు సంబంధించినంతవరకు మేము కమిటీ ఒకటి వేయడం జరిగింది. మూడు యూనిట్లకు సంబంధించినంతవరకు ఆ కమిటీ రిపోర్టు రావడం జరిగింది. మిగతా యూనిట్లకు రావాలి. ఏది ఏమైనప్పటికీ గౌరవ సభ్యులు కోరిన ప్రకారంగానే జూడిషియల్ ఎంక్వయిరి గాని హవును కమిటీ గాని వేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఏ బిధమైన అభ్యంతరము లేదని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

M. V. Krishna Rao Sir, it is not fair to bring in the names of the officers who are not present in the House. Therefore, I request you to expunge the name of the officer whose name has been furnished in connection with the charge because we do not know whether the allegation is going to be proved. If it is disproved,

unnecessarily that officer will have to bear the stigma. Therefore, I request you to expunge the name of the officer.

శ్రీ ఎన్. జనారెడ్డి : చార్జెస్ ఉన్నాయి కాబట్టి పేరు చెప్పడం జరిగింది. ఆఫీసర్ల పేర్లు ఎక్స్ పున్జ్ :

శ్రీ జి. ఎచ్చయ్య చౌదరి : మిస్టరుగారు చెప్పారు. అది ఈనాటిది కాదు. రైతుల శ్రేయస్సు కొనము ఏర్పరచబడ్డ ఈ మార్కువెడ్ కోట్లాది రూపాయలు లాభాలు సంపాదిస్తూ ఉంది. ఈ మార్కువెడ్ లో జరిగిన కుంభకోణాలు వెలికి వస్తూ ఉన్నాయి. ఎరువుల రేట్లు పెరిగినప్పటికీ కూడా ఏ విధంగా ఈ ఆధికారులు ప్రయివేటు డీలర్లుతో కుమ్మక్కూ అయి పెరిగిన రేట్లు జమలోకి రాకుండా వాళ్లు కూడా దొడ్డిదారిన ఇచ్చేసి వాటాలు వంచుకున్నారు. అంతేకాదు ఇక్కడ ఎంప్లాయి మెంటు కూడా చాల దారుణంగా జరిగింది. రిజర్వేషన్లు ఏ మాత్రము పాటించ జేయలేదు. ఒక కుటుంబంనుంచి రి మింది రావడం రికార్డులు ట్రాంజర్ చేయడం జరుగుతూ ఉంది. దీప్తిద సమగ్ర విచారణ అవసరం. ఒకటే కాదు. ఇటు పొగాకు మీద కుంభకోణం, ప్రత్తిమీద కుంభకోణం, ఎరువుల కుంభకోణం. అన్నీ కుంభ కోణాలే. సోదరులు మొన్న చెప్పారు. మా దగ్గర ఎడ్మినిస్ట్రేషన్, మేనేజిమెంటు నేర్చుకోండి అన్నారు. అంటే కుంభకోణాలు నేర్చుకోవాలా వీరి దగ్గర. అందుచేత దీనిమీద సమగ్ర విచారణ కొనసాగుతున్న కమిటీ వేయండి. ప్రారంభించిన దిగ్గర నుంచి కూడా ఈవేళటి వరకు, వీ.ఎం.డి. అయినానరే గత ఎం.డి. అయినా ప్రజలు ఎం.డి. అయినా హావుసు కమిటీ వేసి మొత్తం పర్యూలోనికి తీసుకురండి. ఎంత కాలానిది అయినానరే వెలుగులోనికి రావలసిన అవసరం ఉంది. దానికి సమ్మతించండి.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : అద్యక్షా, గౌరవ సభ్యులందరికీ తెలిసిచెట్టుగానే ఇంతకు ముందు 19 డి.సి.ఎం.ఎన్.ల మీద హావుసు కమిటీ వేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు కూడా హావుసు కమిటీ అడుగుతున్నారు. ఆ హావుసు కమిటీ దీని సమస్య కూడా అవ్వగించినట్లయితే పూర్తిగా వివరాలు చూడవచ్చు. ఆ రిపోర్టు ఈ రిపోర్టు కూడా సభ ముందు ఉంచడానికి హావుసు కమిటీ వారు ప్రయత్నం చేస్తారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రామవరెడ్డి : ఇది వేరే విషయం. ఇది చాల ముఖ్యమైనది. దీనికి ప్రత్యేకమైన హావుసు కమిటీని వేస్తే ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : అక్కరలేదు. అందులో ఆల్ పార్టీస్ హారు ఉంటారు. దీనికి సంబంధించిన ఏర్పాట్లు కూడా చూడవచ్చు. ప్రత్యేకంగా వేరే హావుసు కమిటీ వేయవలసిన అవసరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : మావును కమిటీ మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. సంతోషం. రెండవ విషయం. నేను చెప్పు పోలీస్టాటు కాపీలు ఇచ్చాను. ఆ కనసరన్స్ పెర్సన్ను ప్రోవర్బీన్ సీజ వేయమనండి. ఆడిట్ విషయంలో కూడా వెంటనే ఏర్పాట్లు తీసుకోవాల్సి మంత్రిగారిని కోరుకున్నాను.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : ఆడిట్ 1978-79వ సంవత్సరం పూర్తి అయింది. అక్కడనుంచి ఇప్పటివరకు ఆడిట్ ప్రోగ్రెస్ కో ఉంది. తొందరలోనే ఆడిట్ పూర్తి అవుతుంది. గౌరవ సభ్యులు చెక్కు గురించి వంపించారు. దాని గురించి తగిన చర్య వెంటనే తీసుకుంటాను.

శ్రీ జి. ఎచ్చయ్య చౌదరి : శబ్దం లేని అధికారుల గురించి ఇక్కడ చెప్పారు. ఎక్కువగా చేయమని కోరారు.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : ఎంప్లాయిస్ గురించి చాలామంది చెప్పారు. ప్రస్తుతం వారి డిమాండ్స్ సెట్ అయ్యాయి. ఇంకా ఏమైనా ఉంటే ఎంప్లాయిరీలో తేలుతుంది.

1e Arrest of a Watchman of Municipal High School, Santapet, Chittoor District.

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి (చాయల్వారు) : రెండు కాల్ ఎజెన్సీస్ కొటిసులను కలిపారు. ఇంతకు ముందు లోకరావంనాయుడు విషయంలో చర్య జరిగింది. అప్పుడు మెంబర్లు కావాలి యీ యిస్యూను సపరేట్ చేయమని ఆదేశం జరిగింది.

శ్రీ వనం నాగేశ్వరరావు : ఆ రోజున స్పీకరుగారు కోరితే నేను మాట్లాడడం జరిగింది. కానీ యిది వేరే యిస్యూ.

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి : గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా అప్పుడు ఉన్నారు. ఆ రోజున రాజేశ్వరరావుగారితో కూడా మాట్లాడమని నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు : ఆ రోజున మా అందరి పేర్లు కూడా అప్పుడు యిచ్చిన కొటిసులో వేయమని అడిగాము.

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి : అప్పుడు 304 రూలుమీద యిచ్చిన రెండు నోటిసులు కలిపి యీ హవుస్ లో పెడితే జాగుంటుందని అన్నప్పుడు ఆ విధంగా క్లబ్ చేయకూడదని అన్నమీదట స్పీకరుగారు దానికి అంగీకరించారు. రెండు నోటిసులను

సెవరేట్ గా డివైడ్ చేసి యీ హవుస్ లో డిస్ కవర్ చేయడానికి ఒప్పుకున్నారు. ఎందుకంటే దానిలో సిగ్ నెటరీలు దీనిలో సిగ్ నెటరీను కూడా యీ విషయంలో మాట్లాడడం జరిగింది. యీ రెండూ కలిపితే కొంత యిబ్బంది అవుతుందని రెండూ డివైడ్ చేయమని ఆ రోజు స్పీకరుగారిని కోరాము. ఇంతకుముందు నోటిసుమీద కొంతమంది మాట్లాడినారు.

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి : ఇప్పుడు అదృష్టవశాత్తూ స్పీకరుగారి ఉద్దేశ్యం అర్థం చేసుకోలేదు. ఎందుకంటే వీరు అనాడు సభలో లేరు. అనాడు స్పీకరుగారు యీ రెండు నోటిసులను డివైడ్ చేస్తామని అన్నారు కాని రెండు నోటిసులను క్లబ్ చేస్తామని చెప్పలేదు.

చైర్మన్ : మెంబర్లు రెండు నోటిసులలోనూ కూడా ఒకరుగానే ఉన్నారు కదా, అటువంటపుడు క్లబ్ చేస్తే అభ్యంతరం ఏమిటి? ఇప్పుడు మరల వేరే కాంగ్రెసు సభ్యులు నోటిసు యిచ్చారు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు : మేము నోటిసు వేరే యిచ్చాము అంటున్నారు. కాని మాది కూడా అవిన ప్రొసీజరు ప్రకారంగా బాలిట్ లో వచ్చింది

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి : 23వ తేదీన నోటిసు యిచ్చాము. అందులో గోపినాథ్, చెంగారెడ్డి, పి జనార్దనరెడ్డి అని ఉంది. మరల 24వ తేదీన మాకిచ్చిన దానిలో ఎవరి పేర్లు లేవు. ఆ రోజున లోకనాథం గారి గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. నేను పర్సనల్ గా స్పీకరుగారిని రిక్వెస్ట్ చేసిన తరువాత వారి పేర్లు ఎట్లాగు వచ్చాయి అనేదే నాకు తెలియడం లేదు.

Chairman : I am not hiding anything. On 10th, the other Members have given notice and they acknowledged the notice and they have communicated their names.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి : మా నోటిసు బాలిట్ పేపర్ లో వచ్చినది అది మీరు చూడలేదు.

చైర్మన్ : నోటిసు ప్రకారం ఎవరో ఒకరు మాట్లాడాలి తప్ప అందరూ మాట్లాడడానికి దైము సరిపోదు.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి (తాడిపత్రి) : ఈ రోజు పోస్టుపోస్ట్ క్వవర్స్ 10వ తేదీన యిచ్చారు. అది బాలిట్ ప్రకారంగా వచ్చింది. ఇది క్లబ్ చేయకుండా రెండు ఫోటోలు కూడా ఫేరువేరుగా డిస్ కవర్స్ ఎలా చేయాలని కోరుతున్నాను.

re : Arrest of a Watchman of
Municipal High School,
Santhapet, Chittoor District.

Sri K. Vidyadhara Rao : The convention of the House has been that during the last Session and this Session, if the matter is the same they are generally clubbed.

(Interruptions)

Chairman : Please, please.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు : అంబరమూ నోటీసు యివ్వడం జరిగింది. కాబట్టి వేరువేరుగా డిస్ కషన్ చేయడానికి అవకాశం యివ్వండి. మెంబర్లుగా మా డిస్ కషన్ విన్న తరువాత ఏమి ముఖ్యమో వారు తెలుసుకోవచ్చును. మేము యిదివరకు ఈ విధంగా వేరుగా డిస్ కషన్ పెట్టమని అడిగిస్తున్నాం. అప్పుడు సీ కుమారులు సెవతో నోటీసు కావాలని అన్నప్పుడు వేరుగా నోటీసు యిచ్చాము. ఈ సభా క్రమశాస్త్ర ఏమిటంటే ఒకే సబ్జెక్ట్ వచ్చినప్పుడు మాత్రమే క్లబ్ చేస్తారు కాని వేరువేరు సెంటర్లకు వచ్చే వేరు

Sri P. Ramachandra Reddy (Sangareddy) : The reason for splitting is to avoid tension. If it is clubbed, we will be inviting trouble. I am telling this for the smooth running of the House. And now the same mistake is sought to be repeated. Let the answer be given to our Members to-day and to-morrow later on. If there are any points, let him answer to their points.

Sri Vasantha Nageswara Rao : Let me clarify to the august House.

Sri P. Ramachandra Reddy : Sir, I am requesting the Chair to use discretion. On the same principle which was agreed upon, split the question. The same position is there to-day.

ఇందులో లోకాయుక్తకు రిఫర్ చేయబడిన కేసు. దీనిమీద ఒకేవర్గం వారు చూట్టడానికి పట్టుపట్టవలసిన అవసరంలేదు. ఏ సెక్షన్కుమీద అయినా చూట్టడానికి సమ్యంబంధంలే అధికారం ఉంది.

Chairman ; It is already split.

Sri P. Ramachandra Reddy ; The incident is the same but different persons are involved. The Speaker has to use his discretion.

I am not going on technicalities. This could have been avoided. 12-30 P. ded. May I request you Sir to take this up to-morrow.

We have requested for the smooth running of the House
 The Hon'ble Minister for Home is very healthy and energetic to
 answer every body but he is creating tension

Sri Vasanta Nageswara Rao I am able to answer to any
 question

శ్రీ ఆర్. గోపీచంద్రన్ (చిత్తూరు) : అదృష్టా, మా ప్యామిలీకి చేసిన అన్యాయంగురించి, మా పార్టీకి చేసిన అన్యాయం గురించి నభకు తెలియజేయాలని నేను నోటిను ఇస్తే దానిని రాజకీయం చెప్పారు. మీరు అయినా న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. 2వ తేదీ ఉదయం తొమ్మిదిన్నర గంటలకు సంతపేటలోని హైస్కూల్ వాచ్ మెన్ ను అరెస్టుచేసారు. ఆ స్కూలు హెడ్ మాస్టరు వెళ్ళి వాచ్ మెన్ ను విడుదల చేయమని అడిగినా ఆయనకు విడుదల చేయలేదు. అందుపల్ల అక్కడ వుండే టీచర్ స్టూడెంట్స్ స్టూడెంట్స్ కలిసి ఈ విషయమై కలెక్టరుగారికి మెమోరాండం ఇవ్వడానికి ఉరేగించగా వెదులొండ్రే త్రోవలో ఎస్.పి అడ్డుపడి నేను వాచ్ మెన్ ను రిలీజ్ చేయిస్తాను. ఎస్.ఐ. మీద చర్య తీసుకొంటాను, కాబట్టి మీరు ఇంటికి వెళ్ళండి అని విద్యార్థులను చెప్పాడు. ఆయన మాట విని విద్యార్థులు తిరిగివస్తోంటే గాంధీ విగ్రహం వద్ద కొందరు హెడ్ మాస్టరును కొట్టారు, ఆయనకు చాలా దెబ్బలు తగిలాయి. ఈ సంఘటనపై హెడ్ మాస్టరుగారు అదేరోజు అంటే 2వ తేదీ మధ్యాహ్నం 12.30 గంటలకు పోలీసు స్టేషనులో కంప్లెయింట్ ఇస్తే పోలీసులు దానిని తీసుకోలేదు, దుండగులను అరెస్టు చేయలేదు. దుండగులు అక్కడనే ఉన్నారు. దాని తరువాత సాయంత్రం 5 గంటలకు కాంగ్రెస్ పర్సన్ దుకాణంపై దాడిచేస్తే ఒక లక్ష రూపాయల నష్టం జరిగింది దానిగురించి ఆయన కంప్లెయింట్ చేసినా ఆ కంప్లెయింట్ ను తీసుకోలేదు. ఇది అదేరోజు రాత్రి 8-9 గంటలకు నా కుమారుడు మద్రాసు నుంచి కారులో వస్తోంటే గాంధీ విగ్రహం దగ్గర కారును దామేజ్ చేసి డ్రైవర్ ను చంపడానికి ప్రయత్నం చేసి, ఆయనను చావు దెబ్బలు కొట్టి అక్కడ పడవేసి వెళ్ళారు. తరువాత పోలీసులు ఆయనను హాస్పిటల్ లో చేర్చారు. మరనటి రోజు డ్రైవర్ హాస్పిటల్ లోవుండి కంప్లెయింట్ ఇస్తే పోలీసులు ఆ కంప్లెయింట్ ను తీసుకొన్నారు కాని డ్రైవర్ ను కొట్టినవారిని ఎవరినీ అరెస్టు చేయలేదు. డ్రైవర్ ను కొడుకుడగా ఒక సబ్-ఇన్స్ పెక్టరు, పోలీసులు అక్కడే ఉన్నారు. వాళ్ళమీద కూడా డ్రైవర్ కంప్లెయింట్ ఇస్తే వాళ్ళమీద కూడా ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. ఎవరైతే ఈ సంఘటనలన్నింటికీ కారకులో వారంతా కలిసి 3వ తేదీ సంతపేటకు వెళ్ళి ఉదయం 11-30, 12 గంటల ప్రాంతంలో దాడులు విసిరారు కాని ఆ దాడులు ప్రేలలేదు. ఆ దాడులు ప్రేలీ ఉంటే 10, 20 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయి ఉండేవారు.

నా ఇంటిమీద కూడా దాడిచేశారు. కాని పోలీసువారు ఆ సంఘటన విషయంలో చూడా ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. ఈ విషయం తెలుసుకొని నేను 9వ లెడీ మహామ్మం 2-30 గంటలకు హైదరాబాదునుంచి చిత్రూరుకు బయటచేరి వెళ్ళడం జరిగింది అక్కడ నేను ప్రజలతో కలిసి ఊరేగింపుగా వెళుతుంటే త్రోవలో జాయింట్ కలెక్టరుగారు, ఎం.ఎస్.సి.గారు, ఆర్.డి.ఓ.గారు వచ్చి మేము చర్య తీసుకొంటాము, మీరు వెళ్ళండి అంటే వారితో చూ కష్టాలు చెప్పుకొని తిరిగివెళ్ళాము. నేను చెప్పేది ఏమిటంటే వాచమెర్ మీద ఎవరో కంప్లెయింటు ఇస్తే రెండవ లేదీగ వాచ్ మెన్ ను అరెస్టు చేసారు. కంప్లెయింటు చేసినవారు కంప్లెయింటును విలె వా చేసుకొంటామన్నా కంప్లెయింటును వాచస్ ఇవ్వమనా ఉచ్చారు. వాచ్ మెన్ ని రివీవ్ నేనీ ఉంటే ఇదంతా జరిగేది కాదు. అట్లాగే రనను కొట్టారని మొమ్మారు రివ లేదీగ కంప్లెయింటు ఇస్తే ఆ కంప్లెయింటుమీద చర్య తీసుకొని ఉంటే ఇంకా జరిగివుండేదికాదు. అట్లాగే దుకాణంపై దాడిచేసినవారిపై చర్య తీసుకొని ఉంటే ఇదంతా జరిగివుండేదికాదు. మా కారు డ్రైవర్ ను కొట్టి, మా కారును డామేజ్ చేసి, మా సోదురుడిని కిడ్నాప్ చేయడానికి ప్రయత్నించేసిన సంఘటనలో తగిన చర్య తీసుకొని ఉంటే ఇంకా జరిగివుండేదికాదు. లోకనాథునాయుడిని కొట్టారని, ఆయన తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందినవారు ఇందులో చెప్పారు లోకనాథం నాయుడు అంటే ఎవడు? ఆయన 1978లో జనతా పార్టీలో ఉన్నారు, 1980లో కాంగ్రెస్ లో ఉన్నారు. ఒక నెల రోజులు చాన్సరరావుగారి పార్టీలో ఉన్నారు. ఆయన చాన్సరరావుగారి హోటాను ఏనుగుపై పెట్టుకొని ప రేగింపుచేసారు. ఆయన తెలుగుదేశం పార్టీ వాడ కాదు. పొలిటికల్ డిపిరెన్సెస్ పల్ల మా కుటుంబంపై ద్వేషం ఉంది.

1978 లో నేను శాసన సభ్యుడిగా పున్నప్పటికి నిన్ను గుండా అన్నారు, నా తమ్ముడిని రోడ్డి అన్నారు. 1978లో నా తమ్ముడిపై తప్పుడు కేసు పెట్టారు, ఆయనపై మర్డర్ కేసు పెడితే దానిని కోర్టులో కొట్టివేయడం జరిగింది. 1980 లో నా తమ్ముడు మునిసిపల్ చైర్మన్ అయ్యాడు. 1985లో నేను శాసన సభ్యుడిని అయ్యాను. నేను గుండానో, రోడ్డినో అయితే లక్షలాది మంది ప్రజలు పెట్లా ఓటు వేసారో మీరు ఆలోచించాలి. రోడ్డుపై పోతున్న ఒక సామాన్యుడైన మనిషిని ఎవరైనా కొడుతుంటే మనం చూస్తూ ఉండుకుంటామా? తిప్పి కొడితే అందుకు గుండా అంటారా? తప్పుడు కేసు పెడతారా? ఇది మీరు ఆలోచన చేయాలి. లోకనాథం నాయుడు కంప్లెయింట్ ఇస్తే కొందరిని నాన్ బెయిలెబుల్ సెక్షన్ 307 క్రింద అదుపులోకి తీసుకొన్నారు. మొత్తం 9 మందిపై కేసులు పెట్టారు, అందులో చిత్రూరు కోఆపరేటివ్ మగర్ ప్యాక్టరీ ప్రెసిడెంటుగా ఉన్న జగన్నాథంగారు కూడా ఉన్నారు.

అయితే ఆ గోజు ఆయన ఆ ఇన్సిడెంట్ లో లేదు. ఆయన షుగర్ ప్యాక్షరీ దగ్గర ఉంటే 8-30 గంటలకు వచ్చి ఆయనను ఆరెస్టు చేసారు. మరునాడు ఆ షుగర్ ప్యాక్షరీ యం.డి. గారు రిలీజు గారి దగ్గరకు వచ్చి జగన్నాథంగారు ఆ సంఘటన జరిగిన చోటలేను, ఆ ట్రైములో ఆయన షుగర్ ప్యాక్షరీలో ఉన్నాడని చెప్పినా కూడా ఆయనపై సెక్షన్ 307 క్రింద కేసు పెట్టారు. ఆయనను చెయిలుపై విడిపించుకొని రాకపోతే ఈనాటికి కూడా ఆయన జైలులో ఉండేవాడు. దీనిపై దయచేసి న్యాయంగా, ధర్మంగా విచారణచేసి ఈ కేసును విత్ డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా నుపీరియర్ అఫీసరును ఎంక్వయిరీ చేశారు. అది కూడా రద్దుచేయాలని కోరుతున్నాను. జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

P. Ramachandra Reddy : I suggest one thing sir, let us wait for a minute

శ్రీ జె. సి. దివాకర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, హై స్కూలులో ఆన్ ఆథరైజ్డ్ గా వేసిన కొట్టము పీకారు, యీ వాచ్ మెన్ అనే అభిప్రాయంతో ఆయనను పోలీసు స్టేషన్ కు తీసుకుపోవడం వారిని అక్కడ చిత్ర హింసలు చేయడం జరిగింది, ఆ సందర్భంగా ఓట్లు స్టూడెంట్లు, ప్రజెంటు స్టూడెంట్లు వీరు పోలీసు స్టేషన్ కు పోయి అయ్యో, యిది అన్యాయం హై స్కూలులో వేసుకున్న పాకను అయిన పీకింది కాదు, తప్పుడు కేసు పెట్టారు, అన్యాయమని చెప్పడం జరిగింది. తరువాత కలెక్టరు గారి దగ్గరకు పోవడం జరిగింది. మద్యలో డిఎస్ పి, ఎస్ పి గారు రావడం, మేము మీకు న్యాయం కలెగజేస్తాము వెళ్లడని చెప్పడంతో దాదాపు స్టూడెంట్లు వెనక్కు వస్తున్నారు. ఆ సందర్భంగా ఎక్కడ సుంబో వస్తున్న హెడ్ మాస్టరును ఆ పోలీసు స్టేషన్ దగ్గర, గాంధీ విగ్రహం దగ్గర చితకబాదడం జరిగింది. ఎవరు చెకారయ్యా అంటే తెలుగుదేశం పార్టీ అనే ముసుగు కప్పుకుని కొంత మంది చేసారు. వారు తెలుగుదేశమని నేను అనుకోవడంలేదు, అధికారంలో ఆ పార్టీ వుంది కాబట్టి ఆ ముసుగు కప్పుకుని హెడ్ మాస్టరును, పిల్లలను చితక కొట్టడం జరిగింది. మరి పోలీసు స్టేషన్ ఎలా వుందంటే, ఆ ముసుగు కప్పుకున్న వారు ఎవరు అయినా సరే పోలీసు వారి జోలికి పోవడంలేదు. వారి ముందు జరిగినాగాని, ఇది ఏమి అన్యాయం అని అడిగే ప్రసక్తిలేదు. ఆ చిత్తూరే కాదు ప్రతి చోటా యిలాగే వుంది. అంతే కాదు. పోలీసు వారి ఎదురుగా జరిగిందంటే, అదే విషయం కంప్లయింట్ చేసినా ఇంతవరకు ఏషన్ తీసుకున్న పాపాన పోలేదు. ఎందుకు తీసుకోలేదంటే, ఒకే కారణం. మరి ఏమి కాదు. గోకి గాథ్ కుమారుడు మద్రాసు నుంచి రాత్రి 8-00 గం.లకు వస్తుంటే,

యిదే ముసుగు వేసుకున్న వారు ఇందాక గోపినాథ్ గారు చెప్పారు. వారి చరిత్ర చాలా ఉంది ఒక మారు జనతా, బాస్కరరావు పార్టీ, కాంగ్రెసు, ఇప్పుడు యీ తెలుగుదేశం ముసుగు వేసుకున్నారు. మరి ఏమి సమ్మతం లేదు వారు తెలుగుదేశమే. ఆయన మనుష్యులు గోపినాథ్ గారి కొడుకును కిడ్నాప్ చేసి. చంపాలనే ప్రయత్నం జరిగింది. డ్రైవరును చచ్చేట్టుగా కొట్టారు. తరువాత వారి కారును స్మౌల్ చేశారు. ధ్వంసం చేశారు. మరి యిది జరిగేటప్పుడు కూడా పోలీసు ఎదురుగా వుంది, అంతేకాదు, మరి డ్రైవరు క్రిందపడిపోతే కంక్షర్లు పోలీసువారు హాస్పిటల్ కు తీసుకుపోయి చేర్పించారు. నెకుండా ఆయనకు స్పృహ వచ్చింది. ఆ తరువాత ఫలానావారు కొట్టారని చెప్పారు. అది పోలీసువారి స్టేటుమెంటులో వుంది. ప్రత్యేకంగా ఎస్ఐ కొట్టారనేది వుంది. అంతేకాదు. ఇంతవరకు రెండు, మూడు కంప్లెయింట్స్ యిచ్చినా పోలీసు వారు చర్య తీసుకోలేదు అన్న ఉద్దేశంతో గూండాలు, రౌడీలు తరువాత వచ్చి నెకుండా దే (తర్డ్) బాంబులు వేశారు. అదృష్టం. ఆరోజు కూడా పోలీసు వారు వున్నారు. పోలీసు వారు రక్షించడానికి ఉన్నారు. కానీ గూండా యిజం చేసేవారికి రక్షణ వున్నారని దీని ద్వారా తెలుస్తున్నది. ఈ రకంగా వున్నప్పుడు పోలీసు వారిని ప్రభుత్వం వారు, హోంమంత్రిగారు వెనక వేసుకుని రావడం, ఏమైనా న్యాయంగా ఉందా? వాగ్దానాలు ప్లాటుపారం మీద చెప్పడం కాదు న్యాయం జరిపించాలి, పరిశుద్ధమైన పరిపాలన అని చెప్పడం కాదు, వారి చిత్రశుద్ధి, నిరూపించుకోవాలంటే జ్యూడిషియల్ ఎంక్వయిరీ వేయండి. ఎవరికి న్యాయం, ఎవరికి అన్యాయమో తెల్పండి? ఆ రకంగా చేయడంవల్ల యీ ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు రావడానికి అవకాశం వుంటుందా? మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విన్నవించుకుంటున్నాను.

ంటరప్ట్

డాక్టర్ జి. కుతూహలమ్మ (వేపంజెరి) : అదృష్టం, ఈ లోపల యిద్దరు, ముగ్గురు మాట్లాడి వుండే వారు. ఆసలు సజ్జెక్టు వాచ్మన్ ను కొట్టారనేది.

డా. వై. యస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అదృష్టం.....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు : అదృష్టం, నన్ను మాట్లాడమన్నారు.

Chairman : Please wait, I may give chance.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి : అదృష్టం మీరు అన్న పజలకు అవకాశం యివ్వాలి.

చైర్మన్ : ఐ యాం సార్ డినయింగ్.

(ఇంటర్వ్యూ)

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : ఇది 10వ తారీకు నాడు.....

(అధికార పక్షం నుండి శ్రీ పి. శివారెడ్డి, డా. ఎస్. వేణుగోపాలచారి, శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి తదితరులు లేచి నిలబడ్డారు)

Chairman : I may give opportunity. Wait. .

(ఇంటర్వ్యూ)

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ట్రస్టీ వన్ పాయంట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషన్. నేను సిగ్నచరిని కూడా కాదు.

చైర్మన్ : మీరు ఏమి చెబుతారో నాకు తెలుసు. హౌస్ టైమ్ ను వేస్ట్ చేసు వద్దు. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారూ, మీరు రెండు నిమిషాలు మాట్లాడండి.

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : నేను నోరు విప్పక ముందే యిదంతా ఏమిటో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

Chairman : I will not do injustice to anybody.

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, దయచేసి ఒక మాట వినండి. వినడానికి కూడా ఓపిక లేకపోతే ఎలా? ఇప్పుడు జరిగింది ఎమిటంటే 10వ తారీకు జరిగిన దానిలో.....

చైర్మన్ : హౌస్ లో ఉన్నాను. జరిగింది నాకు తెలుసు. స్పీచ్ ఆఫ్ చెయిం డని అన్నారు.

డా. వై. ఎస్ రాజశేఖర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, స్పీచ్ ఆఫ్ చేశారుకదా ఆ రోజు.

ఆనాడు స్పీకర్ తన డిస్క్రిషన్ వాడి హౌస్ లో చెప్పమన్న రాకూడదు అనే వుద్దేశంతో స్పీచ్ ఆఫ్ చేయడం జరిగింది. ఎవరి పాయింట్ ఆఫ్ వ్యూ వారు చెప్పు కోండి. ఆ విరంగా స్పీచ్ ఆఫ్ చేసిన దానిలో....మీరు చెప్పింది టెక్నికల్ గా కరెక్టు కావచ్చు. ఎప్పుడయినా ఎవరయినా 304 ఇచ్చినప్పుడు ఆ 304 కు ఇంకా కొన్ని సేమ్స్ యాడ్ కావడం అనవాయితీ టెక్నికల్ గా కరెక్టు.

(ఇంటర్వ్యూ)

(శ్రీ డి. వీరయ్య చౌదరి, డా. ఎస్. వేణుగోపాలచారి కదితరులు హాయింట్ ఆఫ్ ఆరర్ రెయిన్ డెకారు.)

ప్రెజిడెంట్ : విరయ్యచౌదరి గారు, దయచేసి మీరు హౌస్మెంట్.

డా. ప్రె. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ తోట కూడా మీరు ఆ రోజుగ స్పీకర్ ఏ ఏదమైన డిస్క్రిప్షన్ వాడారో.....

(ఇంటర్మిట్.)

డా. శ్రీ ప్రె. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : డిస్క్రిప్షన్ పోతామంటే ఎవరైనా సంకలాలు పెట్టిన మా వాళ్ళు రి మండిసి మూట్టాడించి ఆ తరువాత ఆ కమిటీని మూట్టాడనివ్వండి.

(ఇంటర్మిట్.)

డా. ప్రె. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : సీరియల్ ప్రకారం ముందు మా వాళ్ళ పేర్లు రావాలి. హౌస్ మర్యాదగా సడచడం.... ఇవ్వాలేదు. అలాగే కానివ్వండి. అధ్యక్షా డిస్క్రిప్షన్ పోతామంటే సీరియల్ ప్రకారం ముందు మా వాళ్ళ మూట్టాడాలి.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ యొక్క డిస్క్రిప్షన్ కు తగ్గించడానికి ఈ నైట్ ఎవరయితే మెంబర్స్ వున్నారో వారికి ఒకటి రెండు నిమిషాలు మూట్టాడే అవకాశం ఇచ్చి తరువాత వాళ్ళను మూట్టాడనివ్వండి. ఆ తరువాత రిప్రయ ఇవ్వమనండి. సరిపోతుంది.

డాన్లర్ కుతూహలమ్మ : వాచ్మెన్లు ఆరెస్టు చేయడానికి సంబంధించిన సందర్భం ఉంది. మన సోదర సభ్యులు గోపీనాథ్ గారు చెప్పినట్లు ఒక యిస్యూ మీద....

(ఇంటర్మిట్.)

గోపీనాథ్ గారు చెప్పినట్లు ఒక యిస్యూ వచ్చినప్పుడు దానిమీద పోలీస్ వాళ్ళ సర్రమైన చర్య తీసుకొని వుంటే వరుసగా నాలుగైదు యిస్యూస్ జూగి వుండేవి కాదు. వాచ్మెన్లు కొట్టిన తరువాత చర్య తీసుకొని ఆరెస్టు చేశారు కానీ సంబంధిత వ్యక్తుల మీద, ఫలానా వారు కొట్టారని చెప్పిన తరువాత కూడా పోలీసులు చర్య తీసుకోక పోవడంవల్ల, మళ్ళీ హెడ్ మాస్టర్, కలెక్టర్ గారికి, ఆర్.డి.వో. గారికి మెమోరాండం ఇవ్వడానికి విద్యార్థులతో పోరునప్పుడు, యన్.పి. గారు సమాధానపరచినప్పుడు, దీన్ని ఆమోదించి వారు గౌరవించి వెనక్కు వస్తున్నప్పుడు కూడా పొద్దునూట ఏ

re : Arrest of a Watchman of
Municipal High School,
Santhapet, Chittoor District

వ్యక్తులయితే వాచ్ మెన్ ను కొట్టాలో అ వ్యక్తులే మళ్ళీ హెడ్ మాస్టరును అటాక్ చేయ
డు., సామరస్యంగా వస్తున్న సందర్భంలో., రెండవది జరగడానికి కారణం
అయింది. మూడవసారి ఏ నిద్రమైపోయిందో సంబంధంలేని శాసన సభ్యుని పిల్లవాడు
ఆ కారులో వస్తూ వుంటే.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు : డిస్కం-షన్ జరుగుతున్నప్పుడు.

(ఇంటరప్షన్స్)

డా. జి. కుతూహలమ్మ : అధ్యక్షా, హెడ్ మాస్టరును కొట్టిన తరువాత మళ్ళీ
సాయంత్రం ఈ సందర్భంలో సంబంధం లేని శాసన సభ్యుడు తన కుమారుని
మద్రాస్ నుండి తీసుకు వస్తూవుంటే, ఎక్కడయితే హెడ్ మాస్టర్ ను కొట్టాలో అదే
స్థానంలో కాదు అధికాలను వగులకొట్టడం, డ్రయివర్ ను చంపాలనే యిన్ డెన్షన్
వుందో ఏమో కానీ చావుదెబ్బలు కొట్టి స్పృహ తేకుండా పడిపోయే విధంగా చేశారు.
పిల్లవానికి గాఢ ముక్కలు గుచ్చుకొని, దెబ్బలు తగిలాయి. ఆ సమయంలో శాసన
సభ్యుడు వూరిలో లేరు. ఇది జరిగిన తరువాత కూడా రక్షక శాఖవారు ఏ విధమైన
చర్య తీసుకోలేదు. మళ్ళీ సంత పేటలో బాంబ్స్ వేశారు. ఒకదాని వెనుక మరి
యొకటి ఇలాంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నప్పుడు ఎందువల్ల చర్య తీసుకోలేదని
నేను మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను అధ్యక్షా. అదే విధంగా మన సోదర శాసన సభ్యులు
దివాకర్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా తెలుగుదేశం పార్టీ మునుగు వేసుకున్నారో, లేదో, అది
వేరే విషయం, కానీ ఇటువంటి వ్యక్తులు కొంతమంది ప్రభుత్వాన్ని అడ్డం పెట్టుకొని,
లేదా స్థానికంగా ఉన్న తెలుగుదేశం వారి మద్దతుతో, తెలుగుదేశంవారు ఏమి చేసినా
చెల్లకుండా అనే వుద్దేశంతో, యిలా చేస్తున్నారు. అదికారులు రూదా మాకు పై
నుండి ఉత్తర్వులు వస్తున్నాయి, దానివల్ల ఏమి చేయలేక పోతున్నాము అని కాంగ్రెస్
వారికి ఎదురుగానే చెబుతున్నారు.

1-00 P.M

అందువల్ల ఒక విన్నపం చేయాలని అనుకుంటున్నాను. ఈ తెలుగుదేశం
ప్రభుత్వం ఉన్నంతకాలం రెండు రక్షణ శాఖలు పెట్టండి—ఒకటి కాంగ్రెస్ తరపున
రెండవది తెలుగుదేశం తరపున, ఇద్దరు ఎస్ పీలు, ఇద్దరు సీఐలు, ఇద్దరు ఎస్ పీలు.
అప్పుడు పోలీసులు మాకు పైనుంచి ఫోన్స్ వస్తున్నాయని చెప్పకుండా ఉంటారు.
మీరు కూడా వినండి డెలిఫోన్ అని కూడా మాకు వినిపించి ఉన్నారు. ఈ సందర్భ
ములో కాదు. అధ్యక్షా, చగరి ఇన్స్టాలో, ఎంపీ ఎల్ షన్స్ జరిగిన సందర్భములో
అక్కడ ఉన్న సీ.ఐ మాకు ప్రత్యక్షముగా చెప్పడం జరిగింది. మీరు నేరుగా ఫోన్
వినండి పైనుంచి ఆర్డర్స్ వస్తున్నాయంటే పైనుంచి అంటే తెలుగుదేశం గవర్నరు

మెంటు నుంచి అని మేము అర్థం చెసుకొంటున్నాము. అది మీకు సంబంధము ఉందో లేదో, ఉంది అని మేము అనడం లేదు. ఇలా మిమ్ములకు అర్థం చెబుకుంటున్న సందర్భములో గెటర్స్ మెంటుకె చెప్పే పేరు వస్తుంది. సైనిక రక్షణ కాఖ ఇటువంటి పద్ధతులు అనుసరిస్తున్నందువల్ల ఇటువంటి చర్యలు జరుగుతున్నాయి. ఇకమీదటయినా ఇటువంటి చర్యలు జరగకుండా చూచి ఒక చర్య ఆపడంతో రెండవ నిష్పం జరగకుండా ఉంటుందని ప్రచురణ దృష్టికి తీసుకువస్తు. ఈ చర్య మిడి చు సగా జరిగిన కాలిగైడు సంఘటనల మీద జుడిషియల్ ఎంక్వైరీ వెహుల్స్ మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా.

శ్రీ ఎమ్. రామిరెడ్డి : 2-8-1985వ తేదీన చిత్తూరు జిల్లాలో సుమారు నూర్గులలో వాచ్ మెన్ ఎవరో హాట్ వేస్టే, ఎంక్వైరీమెంట్ జరిగితే దానిని మీరు వెయకుండా చెప్పిన సేరానికి వాచ్ మెన్ ను పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. ఆ వాచ్ మెన్ ని అరెస్ట్ చేసిన దానికి నూర్గులు పిల్లలు, బాధ్యతగల హెడ్ మాస్టరు అందరూ పోయి చెప్పలే వారు చెప్పిన దానిని తీసుకోకుండా మేము పరిశీలిస్తామని ఎస్.పి చెప్పిన తరువాత వారి మీద కొంత మంది రౌడీయిజమ్ చేయడం, దీనిలో భుర్తణ మొదలైంది. ఈ భుర్తణ మొట్టమొదటే ఆపుచేసి ఉంటే, పోలీస్ వారు ఆపుచేసి ఉంటే లోకనాథం ఏస్సెస్, పాప్ డేమే, కార్ డేమే లెకుండా ఉండేది. అది ఏమి బుర్మనా రాయలసీమ ఏజిజేషన్ అయినప్పటి నుంచి మా చిత్తూరు జిల్లాలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాని, పెద్ద అవినీతి కాని లా అండ్ ఆర్డర్ ను చాలా దుర్విని యోగం చేస్తున్నారు. లోకనాథం నాయుడిని ఏస్సెస్ ఎవరు చెబారు దీనికి కారకులు ఎవరు అంటే చిత్తూరు జిల్లాలోని పోలీసు స్పంది. పోలీసులు అక్కడి వారందరిని రెచ్చగొడుతున్నారు. టు టౌన్ ఎస్.ఐ. ఫాస్ట్ రనామిడు తెలుగుదేశం కారంకర్త లను వేరే కార్యకర్తలపైన ఓపెన్ గా రెచ్చగొడుతున్నారు. ఇట్లాంటివి అన్నీ హోమ్ మినిస్టర్ గారికి తెలుస్తో తెలియదో కాని వారు ఈ శాసనసభలో ప్రతి ఒక్క అసెంబ్లీలోని పోలీసు వారిని నేపొద్దు వేస్తున్నారు. దీనిపైన జుడిషియల్ ఎంక్వైరీ లేకుండా హుస్ కమిటీ వేయాలని మంత్రిగానిని కోరుతూ ఇంతటితో విర మిస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. వెంగారెడ్డి : అధ్యక్షా, చిత్తూరు జిల్లాలో సుమారు రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా ఒక పద్ధతి ప్రకారంగా మొదటి నుంచి ప్రతి ప్రాంతములో కూడా ఈ విధంగా దౌర్జన్యకాండ జరుగుతూ ఉంది. చిత్తూరులో ఆరోజు 2వ తేదీన మున్సిపల్ గ్రౌండ్స్ లో ఎవరో ఒకరు వచ్చి ఒక గుడిసె వేళారని చెప్పడం, అక్కడ ఉన్న వాచ్ మెన్ వేయవద్దని చెప్పింత మాత్రాన ఎస్.ఐ అరెస్ట్ చేసి తీసుకు

పోయి లోపల వేసి చిత్తకబాదడం చూస్తూ ఉంటే ఇది ప్రజాస్వామ్యంలో జరగవలసిన విషయమూ అని నేను అడుగుతున్నాను. కొద్దిన తరువాత చాలామంది అక్కడి లోకల్ వారు పోయి ఇది అన్యాయం మున్సిపల్ గ్రౌండ్స్ లో వేయవద్దని చెప్పడం మంచిది కాదా అంటే వారి మాట విసలేదు. ఆ రోజు అక్కడ ఉన్న విద్యార్థులు, పాఠ విద్యార్థులు అక్కడ ఉన్న లోకల్ జనము కలిసి వారు ఈరేగింపుగా వెళ్లడం జరిగింది. స్టూడెంట్స్ వెళ్లినప్పుడు వారికి అపాయం జరుగుతుందనే ఉద్దేశముతో అక్కడ ఉన్న హెడ్ మాస్టర్ పోలీస్ స్టేషన్ దగ్గర గాంధీ విగ్రహం దగ్గరకు వెడితే అక్కడ కొంతమంది విద్రోహశస్త్రాలు తెలుగుచేశాం పార్టీ ముసుగుతో వారి, హెడ్ మాస్టర్ ను కొట్టడం జరిగింది. అదే రోజున నరయిని ఏక్షన్ తీసుకొని ఉంటే ఇటువంటి సంఘటన జరిగి ఉండేది కాదు : శాంతియుతంగా ఉండేది. ఆ రోజు హెడ్ మాస్టర్ ను కొట్టి దానికి అక్కడ విద్రోహానికి పాల్పడిన వారి మీద ఏషి ఏక్షన్ తీసుకోలేదు. కాల్పుల నాలుగైదు సంఘటనలు ఆ రోజు, మరుసటి రోజు జరిగాయి. తరువాత శాసనసభ్యులు కుమారుడిని కిడ్ నేప్ చేయడం, కారు డ్రైవర్ ను కొట్టడం జరిగింది. అంతేకాదు ఆ రోజు వారు మిత్రుల షాపును ధ్వంసము చేయడం, లక్ష రూపాయల ప్రావర్తి పాడుచేయడం జరిగింది. ఆ రోజే ఏషి తీసుకొని ఉంటే ఇవి జరిగి ఉండేవి కావు. వారి మీద తప్పలేకపోయినా షాపుపాటు లేక పోయినా 15, 16 కేసులు పెట్టడం జరిగింది. అదే పోలీసులు 'వాచ్ మెన్'ని లోపల పెట్టి తన్నారు. హెడ్ మాస్టర్ ను కొట్టారు. శాసనసభ్యుని కుమారుడిని కిడ్ నేప్ చేశారు, డ్రైవర్ ను కొడితే ఎందుకు ఏషి తీసుకోలేదని నేను హోమ్ మినిస్టర్ గారికి అడుగుతున్నాను. మిత్రులు చెప్పారు పోలీసులు వ్రాసినవి హోమ్ మినిస్టర్ గారు ఒకసారి హ్యూమరస్ గా చెప్పతారు, ఒకమారు సీరియస్ గా చెప్పతారు. వాస్తవాలు సంగ్రహించి చెప్పాలి. గత రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా చిత్తూరు జిల్లాలో దౌర్జన్యాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. దీనికి బాధ్యులు ముఖ్యమంత్రిగారో, హోమ్ మినిస్టర్ గారో జిల్లా మంత్రిగారో అని చెప్పడం లేదు. కాని వీరి ఆసరా తీసుకొని మాకు ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు, జిల్లా మంత్రిగారు ఉన్నారు. హోమ్ మినిస్టర్ గారు ఉన్నారు అని మహర్షానీ కోసం అక్కడి వారు దౌర్జన్యకాండ సాగిస్తున్నారు. ఆ జిల్లాలో ముత్తకూరులో అదే విధంగా ఘత్తూరు దగ్గర కొన్ని గ్రామాలలో వ్యవహారం జరిగింది. రాయల చెరువులో నర్ పంచ్ ని ఇంటిలో మారి కొట్టారు. ఇంతకు ముందే విషయాలు చెప్పాను. ఆ రోజు చిత్తూరులో, నగరిలో జరిగిన దానిమీద వారికి ఎవరో తప్పదు సమాచారం ఇచ్చారు, అదే విధంగా వారు ఇక్కడ చెప్పడం జరిగింది. వాస్తవాలను తెలుసుకోవాలి. మాస్పాట్టి, మీపాట్టి అని అసకుండా పరిస్థితులను గ్రహించి మాదాలి ఈ రోజు మిమ్ములను బ్రహ్మరథం మీద ఎక్కించ

వచ్చు. రేపు తిరిగి జరిగింది మీకే జరగవచ్చు. అది కూడా గుర్తించి ఇటువంటి వాటికి అవకాశం ఇవ్వకుండా ఆ పార్టీ ఈ పార్టీ అనేది కాకుండా ఏమీ తీసుకుంటే ప్రజలు పెచ్చుకుంటారు. రేపు మీరే తిరిగి ఉండడానికి అవకాశం ఉంటుంది. స. విధంగా దౌర్జన్యముగా రాష్ట్రములో ఏమీ జరుగుతున్నదో చూసు తెలుసు.

ఈ విధంగా జేస్తూ వుంటే, మనలో వారి మీదనే అపరాధం పాపం జరుగుతోంది. నేను ఒక యిన్‌సిడెంట్ చెబుతాను. ఇది మొదటి యిన్‌సిడెంట్ ఏమీ కాదు. ఇంతకు ముందు మా సమితి అదృష్టవశాత్తూ కొట్టారు. ఇంతకు ముందు ఏమీ చూడలేదు. 16వ తారీకునాడు ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడికి వచ్చారు.

(వెల్)

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి : అదృష్టం, ఉన్న విషయాలను చెప్పడానికి చూడు అవకాశం లేదు.

(ఇంటర్వ్యూ)

రైర్మన్ : మీ మాటలు కూడా వింటాను చెప్పండి. కంప్లెట్ చేయండి.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి : అదృష్టం, యిప్పుడు వున్నటువంటి కేసులను విత్‌డ్రా చేయమనండి. ఎందుకంటే వారు తప్పుడు కేసులు చాలా పెట్టారు. వారు ముందే చెప్పారు, గోపీనాథ్ గుండా యిజం, దోపిడీ చేశారని ఈ విధంగా చెయండని. అది నిజం కాదు. పెప్పుడయితే అతడు గుండాయిజం చేసి, దోపిడీ పనులు చేశాడో, అలాంటి వర్సిటిలో కోర్టులో ఎందుకు విడుదల జేస్తారు. విడుదల అయిన తరువాత ప్రజాస్వామ్యం ప్రకారం ఎట్లా గెలుస్తాడు. ఏ ప్రజాస్వామ్యంలో అయితే ఈ వాడు ముఖ్యమంత్రిగారు కానివ్వండి, యితర మంత్రులు కానివ్వండి, హోంశాఖానుమతి గారు కానివ్వండి ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో యిన్ని దౌర్జన్యాలు జరుగుతూ వుంటే యివన్నీ ఒక్కవక్షం వారు, పాలకవక్షం వారు చెస్తూ వుంటే, యిలా వం చేసి అక్రమం, అన్యాయం చేస్తూ వుంటే దీనికి అంతం ఎక్కడ? ఇప్పటికే అయినా పాలకవక్షం వారు తెలుసుకొని ఎక్కడ ఏమీ జరుగుతోందో - అన్యాయం వుంటే చక్కదిద్దండి. న్యాయం వుంటే న్యాయం చేయండి. ఆ కేసును విత్‌డ్రా చేయండి. చిత్తూరు జిల్లాలో అన్యాయం జరిగిన కేసులు చాలా వున్నాయి. విత్‌డ్రా చేయండి. అప్పుడు మీకు గౌరవం పెరుగుతుంది.

(బెల్)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అధ్యక్షా. ఇది మీ ప్రముఖ సేవలకు, ఇప్పుడు సమయం 1.30 నిమిషాలు కావస్తున్నది. జనరల్ ఆఫీసింగ్ సైన్స్ డిమాండ్, సివిల్ సప్లయ్ డిమాండ్ వున్నది. 1.30కి మీటింగ్ ఆయిపోతుంది. వసతి రానివి పట్టుకొని గంటల తరబడి ఎందుకంటే. చిక్క విషయానికి గురిపై : జనరల్ ఆఫీసింగ్ సైన్స్ యింపాడైంట్ రదా.

(యింటరప్షన్)

Sri K. Vidhyadhara Rao : Chairman, Sir, it is really surprising to note that so many Members have said about it. but the notice given is regarding the arrest of a watchman of a Municipal High School in Chittoor district on 2nd August, 1985. But, the things highlighted are something totally different. The issue is totally different. It is really unfortunate that people who have been in power for so many years and who are ruling at the centre to have claimed that the arrest of a watchman was so great. The main point here is why was he arrested. The arrest of the watchman was done because he, under the leadership of Municipal Chairman Mr. Jyothinathan, a Member of the Congress Party, along with his benchmen.

(Interruptions)

(Sri Gopinathan and Other Members From Congress-I Rise to Speak)

Chairman : Please allow the Member to speak. Please take your seats. I will give time for clarification.

(గోపినాథన్ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ రెయిన్ చేస్తూ లేచి నిలబడ్డారు)

చైర్మన్ : మీరు తరువాత అడగండి. క్లారిఫికేషన్ కు తరువాత ప్రెస్ యిస్తాను. ప్లీజ్ టేక్ యువర్ సీట్.

శ్రీ ఆర్. గోపినాథన్ : అధ్యక్షా, మొదట సబ్జెక్టు డ్రా చేసింది మేము. సబ్జెక్టు వారు కట్ చేసి.

(ఇంటరప్షన్స్)

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి : వారిని క్లారిఫై చేయనివ్వండి.

శ్రీ ఆర్. గోపినాథన్ : అధ్యక్షా, నేను క్లారిఫై చేస్తాను. అవకాశం యివ్వండి.

re : Arrest of a Watchman of
Municipal High School.
Santhapet, Chittoor District.

చైర్మన్ : మీరు మాట్లాడినారు. మళ్ళీ ఏమీ క్లారిఫికేషన్. దయచేసి మీరు రూల్తోండి. గోపినాథన్ గారు నేను చెప్పేది మీరు వింటారా?

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి : అనవసరమైన విషయాలు మాట్లాడించకండి. గిలెటిన్ చేయాలనే వుద్దేశంతో యితర కదాకార్యక్రమం అంతా చేస్తున్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Chairman: I am not going against the Rules. I am doing justice.

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి : ఈరోజు గిలెటిన్ చేయాలనే వుద్దేశంలో ఇదంతా చేస్తున్నారు, వేరే ఏమీ కాదని చెబుతున్నాను.

చైర్మన్ : ఇది మంచిది కాదు. నేను చెబుతున్నాను.

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి : స్పీకర్ డిస్మిషన్తో యిలా చేస్తున్నారు. హౌస్ ఆర్డర్ తో నడవాలనే అభిప్రాయం ఉన్నట్లుగా లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Expunged as ordered by the Chair.

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి : జి.ఎ.డి. వద్దు. గిలెటిన్ చేయాలనే వుద్దేశం వున్నట్లుగా కనబడుతోంది.

(శ్రీ కె. విద్యాధరరావు, రాజశేఖరరెడ్డి, జూరైనరెడ్డి, గోపినాథన్, కొండరు అధికార పక్షసభ్యులు లేచినిలబడ్డారు)

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఆర్ గోపినాథన్ : అధ్యక్షా, మేము బ్రాసి యిచ్చినప్పుడే కాదు డ్యామేజ్ గురించి వారి కొడుకును కిడ్నాప్ చేయడం అంతా వ్రాసి యిస్తే వారు కబ్జ చేసి “టు రయిజ్ ది మ్యూటర్ రిగార్డింగ్ ది అరెస్టు ఆఫ్ వాచ్మన్” అని పెడితే మూడారెన్నుబిలిటి? గోపినాథన్ అనే వ్యక్తి ఆ స్పాట్ లో లేనే లేడు. మునిసిపల్ వాచ్మన్ గ్రాండుకు పోలేడు. వాళ్లతో వెళ్లారని ఆయన చెబితే ఇక్కడ ఎట్లానండి రూపునేది?

Sri K. Vidhyadhara Rao : Charman, Sir, this is an issue concerning old-aged woman. The people, under the leadership of Municipal Charman

మునిపల్ చైర్మన్ జ్యోతినాథ్ నాయకర్ నాయకత్వంలో 30 మంది సభ్యులతో హైస్కూల్ సిబ్బంది అయిన వాచ్ మన్ పగైరాలలో వెల్లది 25 సంవత్సరాలుగా మునిసిపల్ హైస్కూల్ గ్రౌండ్ లో ఉన్న వీళ్ళను కోర్టు ఆర్డర్ వున్నప్పటికీ కూడా.

(ఇంటరప్షన్స్)

70 సంవత్సరాల ముసలి అవిడ.

(ఇంటరప్షన్స్)

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి : ఇది అన్యాయం 70 సంవత్సరాల ముసలి అవిడ నాకు కోర్టు ఆర్డరు రక్షణ అని అన్నది.

Chairman : I have allowed each and everybody to speak. Don't interrupt. Please take your seat. It is not good. Please take your seat.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి : కొంత రెస్పెక్టుగా భాషను ఉపయోగిస్తే మంచి దని నా మనో. ఈ దిర్బింగ్ కట్టిన చెడ్డ రోజో ఆ కుర్చీ వేసిన చెడ్డ రోజో ఇది దురదృష్టకరం. ఏ విధంగా అయిపోతున్నామో ఒక మొదలు ఎవెన్టు అయిన కేసులో ఏ పార్టీవారైనా కాని ఒక మంచి పద్ధతి మీద అనిడం మంచిది. అక్కడ చేసినవారు పోలీస్ అధికారులో, లోకల్ రోడీలో, ఏ పార్టీవారైనా కాని మనం అపెండ్ చేయడం కాని, డిపెండ్ చేసుకొనడం కాని మంచిది కాదు ఇట్లా అల్లరి చెసి లాభంలేదు ఒక పామిలికి సంబంధించింది. విద్యాధరరావుగారు చాల విజ్ఞాన పంతులు. చదువుకొన్నవారు ఈ హౌస్ లో ఒకరిని ఒకరు వినే పద్ధతి లేదా అనవసరంగా దీనివల్ల ఏమీ ప్రయోజనం లేదు. ఇట్లా ఇంటరప్షన్స్ వద్దు. ఏదో విధంగా హౌస్ ని ఆర్డరులోకి తీసుకురండి. పెర్సనల్ విషయాలలోకి పోవ్వరండి. భాష వాడుకలో ప్రొవోకేటివ్ గా వుండరాదు.

శ్రీ ఎన్. రామవరెడ్డి : 'మేము గోల చేస్తాం' అంటే మీరు ఆర్డరులో వెట్టాలంటే ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది? ఇంకా 304 నోటీసులలో వున్నాం. కాలి అరెస్టులోకి పోలేదు. డిమాండ్స్ గిరెటివ్ అవుతున్నాయి. అయితే అవుతాయి అనే అభిప్రాయం వుంది. దీనివల్ల తలనొస్తున్నది తప్ప ఈ గోలతో తట్టుకోలేకపోతున్నాము. దీనినుంచి మమ్మలను బయట పడవేస్తే జాగుంటుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు : ఆ వాచ్ మన్, ఇంకొక 30 మంది కలిసి 70 సంవత్సరాల

రాలుకల వృద్ధురాలి యింటిని ఇంకా 20 యళ్ళకూడా ఆక్రమిస్తున్నాయి దౌర్జన్యంగా పీకివేయాలని ప్రయత్నించే పరిస్థితులలో 'మాకు కొద్దు ఆర్థరు వుంది. 30-8-1984న కొద్దు ఆర్థరు యచ్చింది మునిసిపాలిటీ మునిసిపల్ లిమిటెడ్ లో వేరే ఇన్స్ట్రుమెంట్ చూపించేవరకు ఇల్లు పికడానికి లేదు' అని కొద్దు ఆర్థరు చూపించినప్పటికీ కాంగ్రెస్ జెండాలో పోయి దౌర్జన్యంగా బయటకు గెంటి వేశారు. దానిమీద ఆ వృద్ధురాలు పోలీస్ స్టేషనుకు పోయి రిపోర్టు యివ్వడం జరిగింది. ఈ కఠినమైన సీటు ఆ ముసలామి ఎవరిమీద అయితే ఆరోపణ పోలీస్ ఆ వాచ్మన్, అంబికారిస్ ఎస్.బి. ఆరెస్టు చెయ్యడం జరిగింది. ఆరెస్టు చేసి వారిని డిటెన్షన్ లోకి తీసుకొనివడం జరిగింది. ముసలామి గుడిసెను పీకివేసినపుడు ఆరెస్టు చేస్తే దానిని ఇక్కడ 304 థాంస్ క్రింద తీసుకువచ్చి ఇంక గందరగోళం చెయ్యవలసేది ఎట్టి పద్ధతీ తెలియదంటే, మునిసిపల్ హైస్కూల్ హెడ్ మాస్టరు పిల్లలను రెచ్చగొట్టి తలిదండ్రుల అనుమతి లేకుండా పిల్లలను, స్కూల్ డివర్స్ ను ఊరేగింపుగా తీసుకు వెళ్ళడం చట్ట విరుద్ధము అనే వేళ అటెండరును పోలీసులు కష్టానికి తీసుకొంటే ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలి. ఎంక్వయరీ చేయించాలి. రిప్రజెంటేషన్ యివ్వాలి. పిల్లలను రెచ్చగొట్టి ఊరేగింపుగా తీసుకువెళ్ళడం చట్టవిరుద్ధము హెడ్ మాస్టరు చట్టమును ఉల్లంఘించారు. కాబట్టి చారిమీద తగిన చర్య తీసుకోవాలని చొరుకున్నాను. న్యాయం చేసానని పోలీస్ చూపరించేయడంబట్టి చెప్పినా డిస్పెన్స్ అయి వెళ్ళకుండా పోరేగింపుగా వెడుతూ తెలుగుదేశం పార్టీకి వ్యతిరేకంగా స్లోగెస్ చేస్తూ, తెలుగుదేశం డౌన్, డౌన్ అంటూ, స్థానిక సాయకుల పేరు ఎత్తి వెడుతూ ప్రాచీనంగా వామ్మ దగ్గరవున్న కొంతమంది పెద్దలు ఎందుకు పోరేగింపు తీసుకువెడుతున్నారని అంటే అక్కడ గందరగోళం జరిగింది. అక్కడ లోకనాథం పున్నారు. లోకనాథాన్ని రెచ్చగొట్టారు. ఆయనను బెదిరించారు. సాయంత్రం 5 గంటలకు లోకనాథం కన్విక్షనుకు పోవడంతో మునిసిపల్ చైర్మన్ జ్యోతినాథం లోకనాథమును ఎత్తుకుపోయారని ప్రజలు భయభ్రాంతులయి ప్రజలు రెచ్చిపోయారు. 1976 నుంచి అనేక రేసులు మునిసిపల్ చైర్మన్ జ్యోతినాథంపైన పోలీస్ స్టేషనులో నమోదయి వున్నాయి. కాని తెలుగుదేశం పార్టీ వుద్దినది 1982లో. అయితే ప్రజలు ఆందోళన చెంది, వారి కార్యకర్తను మునిసిపల్ చైర్మన్ ఎత్తుకుపోయారని రెచ్చిపోయారు. కొద్దు ఆర్థరు వున్నప్పటికీ 70 ఏళ్ళ వృద్ధురాలి యింటిని పీకివేసినందుకు ఏమి చర్య తీసుకొంటారు?

శ్రీ వనంత్ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, చిత్తూరు పట్టణంలోని నంకపేట పోలీస్ స్టేషను రాజమ్మ అనే ఆమె 2-8-1985 ఉదయం 8 గంటలకు కంప్లెయిండ్

re Arrest of a Watchman of
Municipal High School,
Santhapet, Chittoor District

చెబారు. మునిసిపల్ హైస్కూల్ జ్యోతిరాధం, ఇతరులు తమ గుడిసెను పెడగొట్టారు, చెప్పింది. 9 మంది, గుర్తు పట్టగలను, 20 మంది, గుర్తు పట్టలేరు అని చెప్పింది. కొద్ది ఉత్తర్య ప్రకారం ప్రత్యామ్నాయ స్థలం చూపించిని తరువాత వీరి గుడిసెలను తీసివేయవలసిందిగా చెప్పినది. అయి కింగ్లెయింట్ యిచ్చినమిదిట టు చౌస్ పోలీసు స్టేషను లెస్ ఐ 180/85-1 కేసును రిజిష్టర్ చేశారు. విచారణ నిమిత్తం అక్కడున్న కొంతమందిని పింపడం జరిగింది. ఎవరిని అరెస్ట్ చెయడం జరుగలేదు. మునిసిపల్ హైస్కూల్ ప్రెమిసెస్ లో వీరు 1980లో గుడిసెలు వేసుకొన్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. మునిసిపల్ కమీషనరుమీద రాజ్యము ఫిర్యాదు చెబారు. వాచ్మన్ పేరు మురుస్వామి. విచారణ కోసం పిలిచారు కాని అరెస్టు చెయ్యలేదు, ఈ ప్రభుత్వానికి తెలుగుదేశం అని, కాంగ్రెస్ అని వినేదములేదు. సంఘ విద్యోహాశక్తులు ఏ పార్టీలో వున్నా వెరుకాదము. తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు సలుగురిమీద కేసు పెట్టడం జరిగింది. కాంగ్రెస్ (ఐ) అని వారు చెప్పే ముగ్గురిమీద కేసు పెట్టడం జరిగింది. గోపీనాథ్ గారికి ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను. వీరికి అగౌరవ పరచాలని కాని వీరికి రక్షణ యివ్వకూడదని కాదు. వీరి కొడుకుమీద దాడి చేయలేదు. జోతిరాధం ఒక వైపు, లోకనాథం మరొక వైపు వున్న ఉద్రిక్త పరిణామంలో వీరి కారులో వున్న షుణి అనే ఆయనమీద కొంత హడావుడి చేశారనే. చూట వాస్తవం. వీరి కుమారిడ్డైన ఎటువంటి జోర్యము జరగలేదు. ఈ చెరుకు సంబంధించి దానిలో నిష్పాక్షికంగా వ్యవహరించి ఉభయ పార్టీలపైన కేసు పెట్టడం జరిగింది. గోపీనాథ్ గారు చెప్పినట్లుగా న్యాయంగా, దర్మంగా ఈ ప్రతిమత్సరం వ్యవహరిస్తుంది పోలీసు కాదు తొరులుగా చట్టపరచదు.

ANNOUNCEMENT

re : Laying of Answer to Calling Attention Matters and Laying of Papers on the Table of the House included in the agenda on 24.9 85

Chairman All the Calling Attention matters and the papers included in the agenda are deemed to have been answered and laid respectively (See Appendix)

Under rule 133 (3) of the Assembly Rules, I put all the outstanding matters in connection with the Demands for Grants

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రానీశ్వరయ్య : 1972 తరువాత ఈ రోజున మీరు చేసిన రూపు ప్రకారం గిలిటెన్ అని చెప్పేది చాల విచారకరమైన విషయం. చిన్న చిన్న విషయాలు వేల రూపాయల తారకు గంటల కొలది మాట్లాడటం, దాన్ని కోట్ల రూపాయలకు సంబంధించిన పద్ధతులు గిలిటెన్ చేసుకొంటున్నామంటే చాల విచారించవలసిన విషయం. ఇంకొక 2 రోజులు కూర్చోని మాట్లాడడానికి ఎవరైనా యివ్వవలసివుందగా ఈ విధంగా గిలిటెన్ చేస్తున్నందుకు నా నిరసనను తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : అదృశ్య, మిగతా ప్రతిపక్షాలు పున్నాయా లేదా అనేది లేకుండా కాంగ్రెస్ అంటే తెలుగుదేశం వారని, తెలుగుదేశం అంటే కాంగ్రెస్ వారని ఈ విధంగా కొట్లాడుకోవడంవల్ల ప్రజలు నవ్వుతున్నారు. ఈసారిన్నీ డిమాండ్స్ గిలిటెన్ చేయడానికి పీలులేదు. అవసరమైతే సమావేశాన్ని పొడిగించుకొందాము. మామూలు విషయాలమీద గంటల తరబడి చర్చించుకొంటున్నాం. కోట్ల రూపాయల డిమాండ్స్, ప్రజలకు ఉపయోగపడే వాటిమీద మాట్లాడటానికి అనుమతించడం లేదు. ఇది సిగ్గుతో తలవంచుకొనే విషయం. శోచనీయమైన విషయం. ఇంకొక రోజులైనా సమావేశాన్ని పొడిగించండి. తరువాత ఆప్రోప్రియేషన్ బిల్లు పెట్టుకొంటే సరిపోతుంది. లేకపోతే ప్రజలలో తెలుగుదేశం వల్ల వ్యతిరేక భావం వస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవయ్య : ఈ విధంగా డిమాండ్స్ చిర్రుకు రాకుండా గిలిటెన్ చేసుకొనడం అన్యాయంగా వుంది. మమ్మల్ను మాట్లాడని పరిస్థితి సృష్టించారు. దానికి కొంత అధ్యక్ష పీఠము కూడా బాధ్యత వహించవలసిన అవసరం వుంటుంది. వారు కూడా బాధ్యత వహించవలసి వుంటుంది. ఒక వ్యక్తి గురించి జరిగింది అడ్మిర్ చేసి అంతకంటే ముఖ్యమైన విషయాలను రిజెక్టు చేయడం చాల విచారకరమైన విషయం. అది ప్రజాస్వామ్య సంప్రదాయాన్ని డ్రైన్ గైన్ చేయదు. దానికి పూర్తిగా భిన్నంగా వ్యవహరిస్తోందని మాత్రం చెప్పదలచుకొన్నాను, నా విచారాన్ని వెలిబుచ్చుతున్నాను.

డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరయ్య : నిన్న రాత్రి చాలామంది గంటల వరకు కూర్చోని మిగతా డిమాండ్స్ ని పాస్ చేసుకొన్నారు. ఈ రోజు దురదృష్టవశాత్తు జి.ఎ.డి. రాకుండా, సివిల్ సప్లయ్స్ రాకుండా ఈ విధంగా గిలిటెన్ చేసుకొనడం అన్యాయమైన సంప్రదాయం అవుతుంది. ఈ రోజున మేము గుంటంపావునుంచి చెబుతూనే వచ్చాం. స్పీకరుగారు వాడిన డిస్క్రిషన్ అనువాదానికి మార్చవద్దని చెప్పాము. కావాలని జి.ఎ.డి. ని గిలిటెన్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యము చైర్మన్ కు వుందనే అనుమానం, అందోళన వెలిబుద్ధాము. ఈ సందర్భంలో ప్రతిపక్షాలు, మిత్రపక్షాలు

వారు చేసిన సజెషన్స్ దృష్ట్యా ఆప్రాప్రయేషన్ బిల్లును సోస్టైన్ చేసుకొని జి.ఎ.డి.ని ఇంట్రడ్యూస్ చేయడానికి ఐచ్చితమైన డ్రైము కేటాయింబాలని మనవి చేస్తున్నాను.

1-50 P.M

శ్రీ సి. సబ్బరెడ్డి (మక్తల్) : కోట్ల రూపాయలకు సంబంధించిన డిమాండ్స్ పైన మా అభిప్రాయాలను చెప్పే అవకాశం లేకుండా పాస్ అయినట్లుగా ప్రకటించి బోకున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అది చాల విచారకరం. చాలా అన్యాయం. కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టిబోతున్నప్పుడు, ప్రజల బాగోగులకొరకు ఖర్చు పెడుతున్నప్పుడు చాటివైస మా అభిప్రాయాలను చెప్పే అవకాశం లేకుండా పాస్ చేయడం చాలా విచారకరం. ప్రత్యేకంగా ఈ సభలో కాంగ్రెసు వారు, తెలుగుదేశం వారు వ్యక్తిగత విషయం కైన సమయమంతా పాడుచేశారు. ప్రజల శ్రేయస్సును దృష్టిలో వుంచుకొని ఈ సమావేశాన్ని సడవలేదు. ఈ విధంగా విలువైన సమయాన్నితా పాడుచేశాన్నాం. నెలా వదిలేసు రోజులుగా సమావేశమయినాము. ప్రజల శ్రేయస్సుకు సంబంధించిన విషయాలు చెప్పవలసిన అవసరంవుందీ కాబట్టి సమావేశాన్ని 2, 3 రోజులు పొడిగించి డిమాండ్స్ ఖచ్చితంగా చర్చించి సరువాత సమావేశాన్ని వాయిదా వేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ వనంత నాగేశ్వరరావు : దానికి అవ్యంతరం లేదు. దురదృష్టవశాత్తు గొరవ సభ్యులు రాజశేఖరరెడ్డిగారు ప్రతి రోజూ తగాదాకు దిగే దోరణి తప్ప మరొకటి లేదు. స్పీకర్ గారికి గిటాటిన్ చేసే ఉద్దేశ్యము వుందని తమ మీద అపాదించ చెస్తూ ఈ సభ నియమాలు, వ్యవహారాల పట్ల ఆయన క్రైఖరి....

(అంటరప్షన్స్)

చెరిపై చేయండి. మనం చాల ఉదాత్తమైన సభలో వున్నాం. లక్షలాది ప్రజల చెత ఎన్నుకోబడినాం. నియమావళి వుంది, పద్ధతి వుంది. వారు మాట్లాడినది రికార్డు తీసి చూడండి. స్పీకరుగారికి ఉద్దేశాంశం అపాదిస్తూ ప్రసంగించే దోరణి చూస్తే చారికీ ఈ సభ పట్ల, సభాపతి పట్ల, ప్రభుత్వంపట్ల గౌరవంలేదని ఋజువు అవుతోంది. దానిని రికార్డునుంచి తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : స్పీకరుగారిని వనంత నాగేశ్వరరావుగారు డై వర్క్ చేస్తున్నారు. నాకు సభ, సభాధ్యక్షునిపట్ల గౌరవం వుంది. మరొక ఉద్దేశాన్ని అపాదించడం మంచిది కాదని తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. స్పీకరుగారిని తప్పు దోష వల్లస్తున్నారు.

(అంటరప్షన్స్)

అయిన ఎవరి ప్రేమ పొందాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారో నాకు తెలుసు. ఉన్న విషయాలు మాట్లాడుతున్నాం.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు : స్పీకరుగారికి ఏమైనా దురుద్దేశ్యాన్ని ఆపాదించి నట్లయితే వాటిని రికార్డునుంచి తొలగించవలసిన అవసరం వుంది. స్పీకర్ గారిని మోటివేట్ చేసి అపార్థముగా స్పీకరుగారికి గిలాటిన్ చేయించే ఉద్దేశ్యము వుందంటే రికార్డునుంచి తొలగించాలి. నా స్వామి భక్తి పరాయణత ఒక్కటే. నేను శాసన సభా వ్యవహారాల మంత్రిగా ఉదాత్తముగా వ్యవహారాలు వుండాలని, నియమావళి ప్రకారం పోయే స్థాయికి గౌరవ సభ్యులు పెరగాలని. దిగజారి వ్యవహరిస్తున్నపుడు నా విధానాన్ని వ్యక్తపరుస్తున్నాను.

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి : అసవసరమైన కామెంట్స్ వారు చేస్తున్నారు.
(ఇంటరప్షన్)

ఆయనరంటే తక్కువ ఉత్తేజం, ఉదాత్త భావాలు వున్నవారు ఎవరి యిక్కడ లేరని దయచేసి గుర్తుంచుకుంటే మంచిది నాగేశ్వరరావుగారు.

చైర్మన్ : రాజశేఖరరెడ్డిగారు, మీకు చాన్సు యిచ్చాను.

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి : నాడు తమ యిష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడుతుంటే ఎలా?

Chairman : We are all Hon. Members for everything. You are talking seriously.

డా॥ వై. యస్. రాజశేఖరరెడ్డి : వసంత నాగేశ్వరరావుగారి స్వామిభక్తి పరాయణత ఆయన చెనే చెక్క బజన చూకు ఎవరికీ తెలియనిది కాదు. ఆయన అసవసరంగా మమ్ములను ఏదో తిడితే, మమ్ములను ఏదైనా విమర్శిస్తే, వారి నాయకులపై వారికి గొప్ప పేరు వస్తుందనుకుంటున్నారు. అది కేవలం శుద్ధ పొరపాటు అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ : అధిక్షా, చివరకు తిరిగి తిరిగి శ్రుతాన వైరాగ్యం, ప్రసూతి వైరాగ్యములో వత్తాము.

చైర్మన్ : మీరు క్లుప్తంగా చెప్పండి, మీకు అప్పుడే చాన్సు యిచ్చాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, తమరిని వుద్దేశించి మాట్లాడినదానిని తమరు పేరిపై చేసి రికార్డు నుండి తొలగించండి.

Chairman : If it is there. I will verify and expunge.

శ్రీ యం. ఓంకార్ : నాకు ఎప్పుడు అవకాశం యిచ్చామో బడితే ఎవడిదో బ్రతె వాడిది అనే విధంగా నడుస్తున్నది యీ హౌస్ లో. న్యాయానికి, ఛర్మానికి, మంచితనానికి, ఏవైనా అనుభవాలు వుపయోగించుకొని చెప్పడానికి గాని లేకపోతే బి.ఎ.సి.లో చేసిన సూచనలకు గాని హౌస్ లో ఆపుడప్పుడు చేసిన ఆదేశకు గాని అవకాశం లేదు. శుభ్రంగా, యివి అన్నీ చూస్తే ఎట్లా ఆగువడుతుంది అంటే చెప్ప

దానికి అందరు శ్రీరంగనీరులు చెప్పినప్పటికీ - మా పని ఎట్లా వుందంటే - అందరూ అమృతాగ్రే గాని కొమ్మల యిట్టే, కలు తొట్టి రెండు మాయం అయిపోయినవి అన్నట్లుగా వుంది. ఇక్కడ, డ్యూయీనికి గాని ఓపికకు గాని ఏదైనా అనుదవానికి గాని ఆస్కారం లేని స్థితి, దురివృత్తవశాత్తు, ఏర్పడింది. అయినా యిప్పటికీ, ఆ పక్షం యీ పక్షం అనకుండా ఎవరి మీద నింపులు వేయకుండా అందరికీ మనవి చెస్తున్నాను. ఇంతకుపూర్వం కర్వశ్చ - అవర్ లో గాని, 329లో కాని. కార్ ఎరెన్స్ న్స్ లో గాని కొన్ని సాంప్రదాయాలు అనుసరించాము. ఆ సాంప్రదాయాలను, మీరు అంటే వ్యక్తిగతముగా చైర్ మన్ అడం లేదు. ఈ హౌస్ నిర్వాహణలో ఆందరిము కలసి వాటి ప్రక్రమం పెట్టాము. కాని చైర్ మీద అవహానం వేయడం లేదు. ఇంత వరకు ఎవరైనా మిత్రులు నేనీంది వుంటే అభ్యంతరకరమైనటువంటి విషయాలు వుంటే వాటిని తొలగించాలని కోరుతున్నాను. ఒకటి మాత్రం వుంది - దానికే మాత్రం వుంది - అది మేము ఫీల్ అవుతున్నాము, మా బాధను వ్యక్తం చేయక తప్పదు. అంతకన్నా వెరే మాట్లాడడం ధర్మం కాదు. కనీసం యికముందు జరగ బోయే సమావేశాలలో అయినా కాస్త హుందాతనంగా నడిపి విలు వైన అభిప్రాయాలు వుంటే సభకు తెలియజేసేట్లు చేస్తే మంచిది. బడిలే ఎవరిదో బ్రెగ్ చారిదే అనే వద్దతి గమన వుంటే రేపు నేను కూడ మైక్ పీకి బాదుకుంటూ కూర్చుంటాను. అంత కంటే తక్కువ ఎవరు లేరు. మర్యాద కొరకు అడిగాము, నోరు తెరిచి అరవడం గాని కేకలు వేయడం గాన నేనూ చెప్తాను, చెతకాది కాదు. కాని యీ వద్దతి మాత్రం జరుగనివ్వకూడదు. ఒకరిని ఒక విధంగా అవకాశం యిచ్చి మరొకరిని మరో విధంగా అవకాశం యిచ్చి వద్దతి మంచిది కాదు.

శ్రీ మహమ్మద్ రజాబ్ అలీ : ఏదైనా రెండు రకాల యిక్కడ జరుగు తున్నది. అసలు జొన్న చేలో పిట్టలు కొట్టుకున్నట్లుగా వుంది. కాని యీ సభ మర్యాద, దాని హుందాతనం ఎమీ కచ్చించడం లేదు. అగమ్యగోచరంగా వుంది. మనకున్నటువంటి ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలను మనంతట మనమే వయలెదే చేసు కొని మన ఇష్టమొచ్చినట్లు, యిక్కడ హుందాతనం నిలబెట్టుకోకుండా యీ ప్రయాణములో వడిపోయి యంతవరకు యీ మజిలీకి పచ్చాము మజిలీ అంటే రేపు అప్రోప్రియేషను బిల్లు కావాలి. ఈ మజిలీకి వచ్చిన తరువాత మీరు చేసినది ఏమంటే. గిల్లిటీస్ చెబారు. గిల్లిటీస్ చేయడం అంటే కోటానుకోట్ల రూపాయలు కలిగిఉంటంటి బడ్జెటును, ప్రజా సంక్షేమ కార్యక్రమాలను వినియోగపరిచే దానిని, నుకి చేయడం తీసివేయడం, ఖతం చేయడం లేదపోతే గొడ్డలి పెట్టి సరికివేయడం. మొత్తానికి యీ వద్దలను యీ రకంగా కొట్టివేసే దశకు యీ మజిలీకి చెరు కున్నాము. రామవరెడ్డిగారు అన్నట్లు, నిజంగా కేకలు వేసుకొని ఓ ఓ అనే ఉప న్యాస దోరణి ఏమిటో నాకు అర్థము కావడం లేదు. ఒడిసెల తీసుకున్నప్పుడు పిట్టలు ఏ నూలకు పోవాలో, ఎటూ దారితెన్నూ లేకుండా వుంది. మంచెలు ఎంత

పెద్దవి వేసుకున్నా ఆ మంచెల మీద కూర్చుని మొత్తుకోవడం జరుగుతుంది, కాని ఆ పట్టులు అన్నీ మేసిపోతున్నవి. ఆ రకంగా మనం దిగజారిపోయాము. నేను యిక్కడ నాలుగవ టర్మ్ లో ప్రయాణం చేస్తున్నాను. ఇక్కడ సీనియర్ మిత్రులు కూడా వున్నారు. కాని యీ డైవ్ ఆఫ్ సమావేశాల్లో మేము జరుపుకోలేదు. ప్రత్యేకంగా కాంగ్రెస్ వారు కూడా, ఒక పెద్ద అడ్డం లేనటువంటి బయటలో, వాపుతో వున్నటువంటి రోజులు కూడా చూశాము. చూచినా కూడా ఒక్క దగ్గరి పెట్టుకొండి అన్నాము. ఇప్పుడు టైం అంతా కీల్ అయిపోయింది. ఏ రకంగా అయింది అనే దానికి జడ్జిమెంటు చెప్పలేను. అన్నింటికి ప్రోవేషన్స్ అంటే ఎట్లా? ఏమండీ, రెండు మూడు ఏండ్లు వుద్యోగం పోయినంత మాత్రాన వారి రాజ్యం పోయినంత మాత్రాన - కేంద్రములో వున్నారుగదా - యీ రాష్ట్రములో కాంగ్రెసేతర పార్టీల వర్గం వుంది, ప్రభుత్వం వుంది, దాని మానాన దానిని వదిలిపెడుతాము అనే టపిక, 'పేషన్స్ వారిలో లోపిస్తే నిజంగా వారు ఏ దాదాన పోతారు? ఇక్కడ ఒక లైవ్ తీసుకొని కేంద్రములో యుక్త లైవ్ తీసుకుంటారా? నాకు అర్థం కావడం లేదు. కేంద్రంలో ఏ రకంగా జరుగుతున్నది, అక్కడ అపొజిషను లేదా, నామమాత్రంగా అయినా లేదా? అక్కడ ఏ రకంగా మేంబర్స్ చేస్తున్నారు. ఇక్కడ మీ టపిక్లు సజిందిపోతే - ఆరు కోట్ల ప్రజలకు సంబంధించిన బడ్జెటు అయిపోతుంటే, అసెంబ్లీ రోజులు పోతుంటే, వాటిని సార్థకం చేసుకోకుండా సమాజవరం చేయకుండా, అదవిరో వెన్నెల కాసింట్లుగా, ఈనకాది నక్కల పాలు చేసింట్లుగా, చివరకు యిలాంటి పద్ధతులకు దిగజారిపోతే ప్రజలు షమించరు, ప్రజాస్వామిక వాదులు షమించరు, మతాలను అపహాస్యం చేస్తారు. నా విచారాన్ని, బాధను, అవేదనను మా పార్టీ తరపున వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఏమిటి యీ పద్ధతి? అంతరంగిక ప్రజాస్వామ్యాలు వున్న పార్టీలు వున్నవి, యింతన్నా క్లయిమాక్స్ కు వెళ్లిపోయి చర్చలు జరుపుకుంటున్న పార్టీలు వున్నవి. ఇప్పుడు ఏమి వుంది? ఒక కాలేబరేషన్ మీద, ఒక 304 మీద ఏదైనా సమస్య వస్తే దానిని రిప్రజెంటు చేసి దానిలో వున్న సారాంశాన్ని తెలిపి, ప్రజలకు యీ పని చేశామని చెప్పుకోడానికి వుండా అంటే అది ఏమి లేదు. వృధా కాలయాపన చేసి చివరకు గిల్లిటీస్ విధానాన్ని, గొడ్డలితో సరికే విధానాన్ని సమర్థించుకుపోతే - ఏమిటి - మీదా, మాదా అని కాదు, అందరిది మనమందరం ఆలోచించవలసిన అవసరం వుంది. రేపు ఒక రోజు వుంది, చివరకు మనకు గిల్లిటీస్ మిగిలింది. గిల్లిటీస్ చేసే కార్యక్రమం చేసినందువల్ల, యిది ప్రజాస్వామ్యానికి గొడ్డలిపెట్టు చర్య అని నేను నా విచారాన్ని తెలుపుతున్నాను.

GOVERNMENT BILLS

1. The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1985.

Sri Vasanta Nageswara Rao : Sir, I beg to move :

“That The Leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1985.”

Chairman : Motion moved.

Now the question is :

“That The leave be granted to introduce the Andhra Pradesh payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1985 ”

The motion was adopted and the Bill was introduced.

2. The Andhra Pradesh Urban Areas Police Bill, 1985.

Sri Vasanta Nageswara Rao : Sir, I beg to move .

That “The leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Urban Areas Police Bill, 1985.”

Chairman : Motion moved.

Now the question is

“That the leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Urban Areas Police Bill, 1985,”

The motion was adopted and the Bill was introduced.

Annual Financial Statement (Budget) for 1985-86

Demands for Grants

Civil Supplies Administration
Governor and Council of Ministers
Elections
General Administrative Services
Information and Publicity
Other General Economic services
Tourism
State Legislature.

Chairman : Under Rule 133 (3) of the Rules and produce and Conduct of Business in the A.P. Legislative Assembly, I am putting all the outstanding matters in connection with the Demands for grants including the cut motions from 327 to 332 and 360 to 373 to vote.

Chairman : The question is -

To reduce the allotment of Rs. 165,18,35,300/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

- For not supplying all the basic necessities of the people through public distribution system.
- For not allotting the sufficient fair price shops to weaker Sections.

To reduce the allotment of Rs. 165,18,35,300/- for Civil supplies Administration by Rs. 100/-

పదేలు పట్టారీలు (మున్సిప్ కరణాలు) ఉన్నప్పుడు వారు నిర్ణయించి వ్రాసిన ఆదాయం ఆధారంగా ఆకువచ్చు కార్డులు యిచ్చి జిప్రంలోని అన్ని రంగాలకు కార్డులే ఆధారంగా చేస్తున్న ప్రస్తుత తరుణంలో వాస్తవంగా పచ్చకార్డు పొంద వలసిన వారికి రేష్యూమరేషన్ చెయించని దానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 165,18,35,300/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

నతైనవల్లి పట్టణంలో పేదకుటుంబాలన్నింటికీ ఆకువచ్చు కార్డులు సక్రమంగా సరఫరా చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 165,18,35,300/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

విశాఖజిల్లా, అనకాపల్లి పట్టణంలోని 24 వేల రేషన్ కార్డులతో దాదాపు 12700 పనుపు వచ్చు కార్డులుగా ఆక్రమ వర్గీకరణచేసి, పేదలకు చొక డిపోలద్వారా లభ్యమగు నిత్యజీవితావసర వస్తువుల సరఫరాకు అటంకం కలిగించి, ప్రజలను బాధిస్తున్న ప్రభుత్వోద్యోగుల వైఖరిని నిరశించుటకై.

Annual Financial Statement
Demands for Grants
Civil Supplies Administration
Governor and Council of Ministers
Elections
General Administrative Services
Information and Publicity
Other General Economic Services
Tourism
State Legislature.

To reduce the allotment of Rs. 165,18,35,300/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

Inaction of the District Civil supplies Authorities to move against the stokists at Kollapur inspite of specific complaints against him.

To reduce the allotment of Rs. 165,18,35,300/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-

గ్రామీణ చౌకడిపోలకు, సరఫరా చేయబడు దుకాణములకు మంచి దియ్యం సరఫరాలోని లోపము, షామూలిన్ ఆయిల్ సరఫరా లోపము, గ్యాస్ సూనె సరఫరా లోపము మండలాలవారిగా కమిటీలు నియమించ లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 44,29,000/- for Governor and Council of Ministers by Rs. 100/-

- a) for not sending the tour programme of the Ministers to the concerned Legislatois in the districts.
- b) for Ministers directly transfering subordinate staff in their respective department and interfering in day to day administration.

To reduce the allotment of Rs. 44,29,000/- for Government and Council of Ministers by Rs 100/-

సకాలములో మంత్రివర్గ సభ్యులు తమ ఆస్తులను అందించుటలో విఫలమై నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 2 06.91,000/- for Elections by Rs. 100/-

ఎలక్షన్ ఖర్చులు తగ్గించ లేనందువలన పేదవారికి నిలబడే అవకాశము తగ్గిపోతున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 22,43,74,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

- a) for not maintaining the established norms in transferring and postings of Officers in the Government.
- b) for not maintaining cordial relations with services and for not running smooth administration.
- c) for taking hasty decisions without considering the consequences about retirement of age of public servants causing heavy financial burden and paralysing the administration.

To reduce the allotment of Rs. 22,43,74,000 - for General Administrative Services by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలో నూతనంగా ఏర్పాటు చేసిన అనేక మండలాల పరిధిలో వివిధ కార్యాచరణ కార్యాలయాలనుండి రికార్డులు బదిలీలు చేయకుండా మండల రివిన్యూ అధికారులు, ప్రజల సేవలకు, ఆదాయ, చలన సర్టిఫికేట్ల మంజూరులో అనవసర జాప్యం కల్గిస్తున్న విషయమై ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చుటకు.

To reduce the allotment of Rs. 22,43,74,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయాలలోను, పాలసకు సంబంధించిన అన్ని వ్యవహారాలలోను, మాతృభాషను అమలుపరచని విషయమై చర్చించుటకు

To reduce the allotment of Rs. 22,43,74,000/- for General Administrative Services by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని ముఖ్యముగా పాత పట్టణానకు ప్రభుత్వకార్యాలయములకు హౌసింగ్ స్కీమ్ ను యంతవరకు చేపట్టర పోవడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 6,62,76,000/- for Information and Publicity by Rs. 100/-

- a) for lavish spending on advertisements for personal popularity.
- b) for not improving the quality of work in District Officers

To reduce the allotment of Rs 6,62,76 000/- for Information and Publicity by Rs 100/-

ప్రచుత్వ ప్రకటనలు అన్నిటినీ, ప్రజాశక్తి దినపత్రికను యివ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 6,62,76 000/- for Information and Publicity by Rs. 100/-

Misuse of Government funds for glorification of the Chief Minister. Information and publicity has been functioning as a branch of the Telugu Desam Party.

To reduce the allotment of Rs. 4,96,79,000/- for Tourism by Rs. 100/-

for not improving the Tourism centres to attract the tourists.

To reduce the allotment of Rs. 4,96,79,000/- for Tourism by Rs. 100/-

నాగర్జునసాగర్ డాము దగ్గర గొప్ప టూరిస్టు కేంద్రముగా అభివృద్ధి చేయకుండా, ఉండుటకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 6,54,51 300/- for other General Economic Services by Rs. 100/-

for not implementing schemes properly and expeditiously.

(Pause)

The cut motions were negatived.

Now the question is :

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 165, 18,35,000 under Demand No. XXVI-Civil Supplies Administration.”

Annual Financial Statement
Demands for Grants
Civil Supplies Administration
Governor and Council of Ministers
Elections
General Administrative Services
Information and Publicity
Other General Economic Services
Tourism
State Legislature.

24th September, 1985

349

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 44,29,000 under Demand No. II-Governor and Council of Ministers.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,06,91,000 under Demand No. IV-Elections ”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 22,43,74,000 under Demand No. V-General Administrative Services.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,62,76,000 under Demand No. XXIV-Information and Publicity.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 6,54,51,300 under Demand No. LI-Other General Economic Services.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 4,96,79,000 under Demand No. XLIX-Tourism.”

“That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 2,29,30,500 under Demand No. I-State Legislature.”

The motion was adopted and the Demands were granted

Chairman : Now the House stands adjourned to meet again at 4.00 P.M. today.

(Then the House adjourned at 1-50 P.M. to meet again at 4.00 P.M. on the same day.)

The House re-assembled at 4.00 of the Clock

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

VI. GOVERNMENT BILL :

THE TELUGU UNIVERSITY BILL, 1985

Sri G. Muddu Krishnama Naidu : Sir, I beg to move, that leave be granted to introduce the Telugu University Bill, 1985.

Mr. Dy Speaker . Motion moved.

The question is .

“That Leave be granted to introduce the Telugu University Bill, 1985, be granted ”

The motion was adopted and The Telugu University Bill, 1985, was introduced.

SHORT DISCUSSION ON DROUGHT SITUATION PREVAILING IN THE STATE

Mr. Dy. Speaker . Now, Hon'ble Chief Minister will make a statement on Drought Situation prevailing in the State.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు : అధ్యక్షా, ఈనాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితి గౌరవ నీయమైన సభకు మీ ద్వారా చెప్పవలసిన దాదాపు గాకు ఉన్నదని నెను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు అతి విచారంగా, బాధావహంగా ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ సమయంకల్లా మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో నేల పచ్చగా పరిమళించి, సస్యశ్యామలంగా ఉండవలసిన తరుణం. అటుపండి పరిస్థితిలో ఈ సంవత్సరం తొలకరి వానలు కొంత ముందుగానే ప్రారంభం అయ్యాయి—ఈ సంవత్సరం ఆశాజనకంగా ఉంటుంది అని ఉప్పొంగిపోయాము. కానీ ఆ తరువాత సుభవించిన పరిస్థితులవల్ల—భూగర్భజల ప్రవాహంవల్ల గానీ వర్షాలు ముమ్మరంగా పడకపోవడంవల్ల గానీ మనకు పంటలు అంత దాగాలేవని చెప్పడానికి బాధపడు తున్నాను. కొన్ని ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా వేరుసెనగ వేసినచోట్ల—కొన్ని రోజుల్లో వర్షాలు రాకపోతే—ఆ పంటలు ఎండిపోతాయి అనిడంలో అతిశయోక్తి లేదని మనవి చేస్తున్నాను. వేరుసెనగకు ముఖ్యంగా మెట్ట ప్రాంతంలో ఉన్న పెరులకు నీటి అధారం లభించకుండా ఉన్నాయని ప్రభుత్వవారిగా సభకు మనవిచేస్తున్నాను. కిడెంది మేలెంచాలనేది మన నిర్ధారతం కాబట్టి భగవంతుడి దయవల్ల పదిహేను, ఇరవై రోజుల్లో మంచి వర్షాలు పడితే కొంతమందికి ఈ నాడ తప్పుతుంది కానీ దురదృష్టవశాత్తు అది జరగకపోతే ఏర్పడదోయే పరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసి వస్తుందని సభకు సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఆ పరిస్థితులు మనకు ఎదురైనప్పుడు ఏమి చేయాలని అనుకునేకంటే ముందే అటువంటి పరిస్థితులు వస్తే అలాంటి కరువు

ప్రాంతాలను ఆదుకోడానికి ఏ ఏ సంక్షేమ పనులకు పూనుకోవాలి అనేది ఆలోచించాలని సభకు మనవి చేస్తున్నాను. అప్పటికప్పుడే 25 లక్షల రూపాయలు సుమారు పదిహేను రోజుల క్రితమే ఎగువ ప్రాంతములు ఉన్నచోట ఎక్కడైతే త్రాగడానికి నీరు కూడా లేక ప్రజలు బాధపడుతున్నారో, అక్కడ విడుదల చేసి మంచి నీరు కార్యక్రమం అందించాలని ఆదేశించడం జరిగింది. ఎప్పటికప్పుడు సంపించిన పరిస్థితిని యూనియన్ ప్రభుత్వానికి కూడా ఎరుకపరచడం మంచిదనే ఉద్దేశంతో గౌరవనీయ ప్రధాన మంత్రికి ఈ విషయం కూడా వ్రాయడం జరిగింది. పరిస్థితులు ఈ విధంగా ఉన్నాయి—ముందు ముందు ఎట్లా పరిణమిస్తుందో తెలియదు.—ఒక ఇరవై కోట్ల రూపాయలు తక్షణ సహాయంగా పంపించవలసిందిగా ఐ. రు.టా ప్రయమ్ మిస్టర్ రాజీవ్ గాంధీగారికి నేను స్వయంగా వ్రాయడం జరిగింది. ఆ తరువాత ఈ 25 లక్షల రూపాయల వల్ల ఏమీ జరగదు—నానానికి ఉండే కష్టాలు బాధాపూరిత పరిణామాలు ఏర్పడుతున్నాయి కాబట్టి అయిదు కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం మంజూరు చేయడానికి సిద్ధపడిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది తక్షణ కర్తవ్యంగా భావించి—ఎన్నో ఇబ్బందులతో త్రాగు నీటికి కూడా బాధపడుతున్న ప్రజలను ఆదుకోడానికి—అది ప్రభుత్వ థ్యేయంగా భావించి ఈ కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇందులో రు. 3.50 కోట్లు రూరల్ వాటర్ స్కీముకు, రు. 1.00 కోటి పట్టణ ప్రాంత నీటి సరఫరా విధానానికి, రు. 0.50 కోటి ప్రత్యేకంగా పశుగ్రాసం కోసం తెటామంచబడిందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రత్యేకమైన ఉత్తర్వులు ప్రభుత్వ పరంగా జిల్లా అధికారులకు జారీచేయబడ్డాయి ముఖ్యంగా ఎక్కడైతే మైసర్ ఇరిగేషన్ పనులు ఉంటాయో—కేవలం కంట్రాక్టర్ల చేతిలో ఆ పనులు పెట్టకుండా—ప్రజలు జీవనభృతి సముపార్జించుచునేందుకు వారిని ఆదుకునే కరువు పనులుగా వాటిని తీసుకోవాలని వారికి తగినటువంటి పనులు కల్పించడమే కాకుండా వారికి సహాయం అందించే విధంగా కూడా చూడాలని—ఎక్కడైతే ఆ మైసర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు, చెరువులు, మురుగునీటి వోడులు ఉంటాయో అవన్నీ కూడా కరువు పనుల క్రింద చేపట్టి ప్రత్యేక ప్రాజెక్టు కార్యక్రమంగా స్వీకరించాలి—మీ మీ జిల్లాలలో ఏ ఏ కార్యక్రమాలు ఉన్నాయి, ఎంతవరకు చేసుకోవానికి అవకాశం ఉంటుంది చూసుకు, మీరు ఆ కార్యక్రమాలు చేపట్టేందుకు కృతనిశ్చయంతో ఉండాలి జిల్లా అధికారులకు అందరికీ ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. దీనివల్ల నీరాధారమైనటువంటి పేదవారికి వారి కల్పించడమే కాకుండా ప్రభుత్వం చేస్తున్నటువంటి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు—బలహీనవర్గాలకు అందిస్తున్న చేయూత—రీల్ రెండు రూపాయల పథకం గానీ, బట్టల సరఫరా విధానం గానీ—వారికి అందించి, వారిని ఆదరించవలసిన విషయం ప్రభుత్వం గుర్తించిందని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విధంగా ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేపట్టడం—పశుగ్రాసం విషయంలో, ఎక్కడయితే పశుగ్రాసం దొరు

కుతుంబో, అక్కడి నుంచి ఇంకోచోటికి తరలించకుండా చూడాలని, పశువులను పోషించడం విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలని జిల్లా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగిందని సవినయంగా మిమిచిస్తున్నాను. గౌరవనీయ సభకు తమ ద్వారా తెలియ జేసేది ఏమంటే—ఇది ప్రతి ఒక్కరికీ సంబంధించిన కార్యక్రమము. మన అందరికీ సంబంధించిన కార్యక్రమం—మీ అందరి ఆలోచనలు—ఏ విధమైన కార్యక్రమాలు చేపడతాము—ఏ విధంగా ప్రజలకు సహాయం అందిద్దాము అనే ఆలోచనలు—మీరందరూ సరైన పాత్ర పోషించి, మీ అమూల్యమైన సలహాలు ఇచ్చి, అందరూ సహకరించాలని ప్రభుత్వ పరంగా నేను సవినయంగా అందరికీ మనవిచేస్తున్నాను.

ఈనాడు మీముందు ఉంచబడినది ప్రభుత్వానికి యంతవరకు సూక్ష్మంగా అందినటువంటి వివరణ. ఇంకా వివరాలు అందుకోవడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఎక్కడ యే విధంగా వర్షపాతం ఉంది; యే విధంగా పంటలు పాడయినాయి; యెట్లా పంటలు దెబ్బతిన్నాయి వివరాలు యివ్వాలని, అదే కాకుండా పూర్తిగా కరువు ఉన్న ప్రాంతాలను కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించేయాలని, అక్కడ రైతులకు మామూలుగా యిచ్చే రాయితీలన్నీ యివ్వాలని, పంట దెబ్బ తిన్న చోట తిరిగి వారు పంట వేసుకొనే పద్ధతిలో వారికి యెరువులు కాని, విత్తనాలు కాని, క్రిమిసహారక మందులుకాని, సరఫరాచేసే పద్ధతిలో, సబ్సిడీ పద్ధతిలో వారికి రుణాలు యిప్పించే విధానం ఉండాలని వారికి యేటువంటి యిబ్బందులు కల్గినా వాటిని తొలగించడానికి సరియైన మార్గాలు అవలంబించాలని ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సభ ముందు యీ నాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితి గురించి చెప్పడానికి బాధపడుతూ దీనిని గురించి మీ ఆలోచనలు అందుకోవడానికి సుముఖంగా ఉన్నానని మనవిచేస్తున్నాను. వారివారి నిమోజకవర్గాలలో యే పరిస్థితి ఉన్నది పూర్తిగా వివరాలు యిస్తే వాటిని నివారించడానికి ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా చూస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేకాకుండా యీ నాడు జిల్లా ప్లానింగ్ బోర్డులు ఉన్నాయి. ఆ జిల్లా ప్లానింగ్ బోర్డులలో ఆయా మంత్రివర్గులంతా యీ సభా సమావేశం పూర్తికాగానే అజిల్లాల్లో కేంద్రీకరించి అక్కడున్నటువంటి గౌరవనీయులైన శాసన సభ్యులు నుంచి పూర్తి వివరాలు యేవిధంగా పరిస్థితులు ఉన్నాయనేది సేకరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మనము ప్రజా ప్రతినిధులుగా ఉండి ప్రజలకు చేయవలసిన కర్తవ్యం యేమిటి; యీనాడు అక్కడున్నటువంటి దుస్థితిని తొలగించడానికి కృషిచేయాలని ఆర్దిస్తున్నాను. గౌరవనీయులైన శాసన సభ్యులంతా యీ విషయంలో వారి అమూల్యమైన సలహాలను యెప్పటికప్పుడు తెలియజేస్తే వాటికి సరియైన పరిష్కారమార్గం కనుగొనడానికి అవకాశం కల్గుతుందని సవివరంగా మనవిచేస్తూ దీనిని యీ సభ ముందు ఉంచుతున్నాను.

శ్రీ పి. రంగాయ్య (గిద్దలూరు) : అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలోని వ్యతిరేక ఋతువన పరిస్థితుల వర్తమానంగా మనము ఈ చర్చ జరుపుకోవలసినటువంటి పరిస్థితి యేర్పడింది. గత సంవత్సరంలో కూడా యిటువంటి పరిస్థితిని చూసినాము. ఈ సంవత్సరం కూడా దీనిని గురించి చర్చించుకోవలసిన పరిస్థితి కల్గినందుకు మెంతో విచారం కలుగుతున్నది. రెడెన్సు మినిస్టరుగారు మన రాష్ట్రంలో యేర్పడిన దుర్భర పరిస్థితులను వారు మనకు యిచ్చిన పత్రంలో సంక్షిప్తంగా తెలియజేసినారు. ఇప్పుడే మన ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా మన రాష్ట్రంలో ఉన్న దుర్భర పరిస్థితి గురించి ఖచ్చితంగా మనవిచేసినారు. ముఖ్యమంత్రిగారు అభివృద్ధిగా నా కోరిక కూడా యిక ముందు వర్గాలు కాని పెద్ద తుపాను కాని వస్తే నేను సంతోషించే వాడిని. ప్రస్తుత వాతావరణ పరిస్థితులను గమనిస్తే ఈ రాష్ట్ర మగటు అటువంటి అంచనా యిప్పుడే వేసుకోవడం అది చాలా అశాస్త్రానుకూలంగా ఉంటుందేమో అనుకుంటాను. రానున్న గడ్డు పరిస్థితులను మనము యే విధంగా దాటుకోవాలనే సర్వ ప్రయత్నాలతో ముందుకు సాగాలనే పరిస్థితిని ఆలోచించాలి. నా దావన యేమిటంటే గత సంవత్సరము పరిస్థితులు చూసి కేంద్రాన్ని రూ. 320 కోట్లు మాకు కావాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రాష్ట్రం తరపున అడగడం జరిగింది. కాని అందినటువంటి సహాయం 310.88 గా పేర్కొనడం జరిగింది. ఈ అనుభవాన్ని చూసిన తర్వాత ఈనాడు మాకు రావలసినది—ఇది మొదటి దశా కాండ్టి ఇది—తాత్కాలిక సహాయమే యీ దుర్భర పరిస్థితి సరిపోయేటట్లుగా రూ. 20 కోట్లు మంజూరు చేయడని కొరడం—యిట్లా కానివ్వండి మనము తక్కువ అంచనా వేసుకోవడం—కేంద్రానికి యిది ఎక్కువ అంచనాగా కనిపిస్తుందేమోనని అనుకుంటున్నాను. ఏమైనా ఆ సహాయాన్ని ఈ ప్రభుత్వానికి తక్షణం అందజేయాలని, దీనితోబాటుగా కేంద్రం వంపిందిన బృందం వారు కూడా వచ్చి మన అధికారులు, అనధికారులు తయారు చేసిన స్థితి కలను పరిశీలించి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. మన రాష్ట్ర ప్రజలకు తోడ్పడాలని కోరుతున్నాను. అందువల్ల మన రాష్ట్రంలో పరిస్థితులను గురించి హెచ్చుగా చెప్పవలసిన ఇవనరంలేదు. అయినప్పటికీ ఈ దుర్భర పరిస్థితులు, ఈ జానుపరిస్థితులు ఈ విధంగా ఈ సంవత్సరమే కాకుండా గత 15, 20 సంవత్సరముల నుంచి మన రాష్ట్రం అనుభవించవలసిన గతి పట్టింది. దీనికొరకు కేంద్ర సహాయాన్ని కాని లేకపోతే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సహాయాన్ని కాని కోరి అని యిచ్చినప్పుడు మనము ఆ డబ్బును యెంత ఖర్చు చేసినాము? దానివల్ల ఫలితం యేమిటి? అని ఆలోచించినట్లయితే విచారం తప్పితే సంతృప్తి అనేది యెక్కడా కలగడం లేదని భావిస్తున్నాను. అందువల్ల మనము తాత్కాలికంగా వచ్చినటువంటి ఈ దుర్భర పరిస్థితులనుంచి ఈ పేద ప్రజలను ఈ కష్టకాలం నుంచి దాటింపడానికి మంచిసీబీ సౌకర్యాన్ని, కల్గించడానికి పశుగ్రాసాన్ని అందజేయడానికి తీసుకోవలసిన

చర్యలు తక్షణం తీసుకోవడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరంత ఆలోచన చేయడమే కాకుండా వాటిని సక్రమంగా అమలుచేసే కార్యక్రమాన్ని రూపొందించి అమలులో పెట్టాలి. వారిచ్చిన నివేదిక సమ్యులందరూ ఒకసారి చూసి ఉంటారు. ఇరిగేషన్ విషయం తీసుకున్నట్లయితే నీటిపారుదల విషయంలో చిన్న చిన్న వనరులకు నీరు లేకుండా పోవడమే కాకుండా యిట్లా దుర్బుష్ణంగా ఉన్న ప్రాంతాలలో రాష్ట్రంలో పెద్దది అని చెప్పకొనే నిజాంసాగర్‌ను కూడా 10 కోట్లు మూసి వేయవలసిన దుర్భర పరిస్థితి యేర్పడింది. రెండున్నర లక్షల ఎకరములకు సంపూర్ణంగా నీరు లేకుండా ఉన్న దుస్థితి మన రాష్ట్రంలో సంభవించిందంటే యెంత ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి అనేది వేరే చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. దీని చర్యపానంగా 5,500 లక్షలు హెక్టార్లు మాగాణిగా ఉన్నటువంటి పొలాల్లో నాట్లు వేయని పరిస్థితి మొత్తం చిన్న వనర్ల క్రింద కాని పెద్ద వనర్ల క్రింద కాని సంభవించినది లెక్కచేసిారు.

ఈ లెక్క ప్రకారంగా 11.12 లక్షల టన్నులు దానం రాకుండా పోయింది. దాని విలువ 338.60 కోట్ల రూపాయలు సప్లము వస్తుందనే మాటగా పేర్కొన్నారు. అట్లాగే డ్రై క్రాప్ పరిస్థితి చూసినట్లయితే 7 లక్షల టన్నుల పంట రాకుండా పోయే పరిస్థితి వలన 52.50 కోట్ల రూపాయలు సప్లము వస్తుందనే అంచనా వేస్తూ మొత్తం 390 కోట్ల రూపాయలు సప్లము ఈ పంట కాలములో సంభవిస్తుందని అంటే రైతుకు రావలసిన పంట రాకుండా ఉండడమే గాక గత సంవత్సరాలలో ప్రభుత్వము పెట్టినటువంటి సహాయము, ఆ విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు సప్లము వస్తుందనే విషయం కూడా ఆలోచించాలి. ఈ సప్లము మనం అంచనా వేసినప్పుడు రైతు అన్న అనువచించే దుర్భర పరిస్థితులు ఏవిధంగా ఉన్నాయో అనేది ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ప్రతి సంవత్సరము ఏదో రకమైన విపత్తు రావడం తాత్కాలికంగా ఏర్పాట్లు చేయడం జరుగుతున్నది. తాత్కాలికంగా ఈ పరిస్థితులను ఎట్లాగు అధిగమించాలి అనే ఆలోచన కాకుండా సమగ్రమైన పథకం ఒకటి ఏర్పాటు చేసి ఒక సంవత్సరము, అయిదు సంవత్సరాలు, పది సంవత్సరాలు అని ఒక పద్ధతి పెట్టుకుని మన రాష్ట్రానికి వచ్చినటువంటి విపత్తులను అవగాహన చేసుకుని వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతూ ఉన్నప్పుడు, దీనికి ఒక శాశ్వతమైన పథకం ద్వారా దీనిని నివారించే ఉపాయము ఆలోచించే సమయం ఆసన్నమైందని నేను ప్రధానంగా మనవిచేస్తున్నాను. మంచినీటి కొరకు, పశు గ్రాసము కొరకు తాత్కాలిక సహాయాన్ని అందచేశారు. చాలా సంతోషం. మంచినీటి సహాయం గురించి ఒక మాట వివరించవలసి ఉంది. చాలా గ్రామాలలో బహుశా గతములో ఎప్పుడూ జరగనటువంటి హెచ్చు ప్రాతిపదిక మీద బోర్లు వేసే కార్యక్రమం చేపట్టి ప్రతి గ్రామంలో ఒకటి కాదు, రెండు, మూడు బోర్లు అంతకంటే హెచ్చుగా బోర్లు వేయడం

జరిగింది. మంచి నీటి వసతి ఆ గ్రామానికి అందించడం జరుగుతుందనే ఆశ కలిగింది. దురదృష్టవశాత్తూ ఏమో వేసినటువంటి బోర్డులో నీళ్లు చాలా లోపలకు తరిగిపోతున్నవి. కావలసినటువంటి నీరు లభించే వసతి మృగ్యమని చెప్పడానికి నేను విచారిస్తున్నాను. దీనికి కారణాలు పరిశోధించాలి. నాకు తెలిసినంతవరకు - సర్పంచిలు వచ్చి చెబుతున్నారు - కానీ దీనిని రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు పరిశీలించి చెప్పాలని కోరుతున్నాను. గ్రామాలలో బోరు వేయాలి అంటే ఆ గ్రామానికి జియాలజిస్టు పోయి ఏ 100 అడుగులో 140 అడుగులో బోరు త్రవ్వితే నీరు పడుతుందని చెప్పతాడు. అయితే బోరు 30 అడుగులు వెళ్లేవరకే నీరు తాకుతుంది. యింకో 10 అడుగులు పోతే చాలులే అవుతుంది. ఎంత లోతు తీయాలి అంత లోతు తీయకుండా అక్కడ ఉన్న కంట్రాక్టర్లు రిగ్గు అధికారులు లాంటి వడి బోరు పోవలసిని లోతుకు పోనివ్వకుండా మధ్యలోనే అపుడేస్తున్నారనే ఆశ్చర్యమైన సంఘటనలు ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. ఇది నిజం అని నేను చెప్పలేకపోయినప్పటికీ - ఇది పరిశీలన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ విధంగా చూసినప్పుడు భవిష్యత్తులో ఎక్కువ లోతుకు బోర్డు పోయేటట్లు చూచి అక్కడున్నటువంటి ప్రజలకు మంచి నీటి సౌకర్యము కలుగజేయాలి అంటేగాని ఒకటి వేసిన దాని ప్రక్కన మరొకటి వేసినందువలన కూడా లాభం లేదు. వారికి శాశ్వతంగా ఉపయోగకరంగా ఉండే టెట్లు చూపండి, యిట్లాగు నీరు లేకపోతే వారు ఆశించిన నీరు దొరకకపోతే ఇది బాధాకరంగా ఉంటుంది. ముందు రోజులలో ఇటువంటి కార్యక్రమాలు చెయ్యించండి. పశు గ్రాసము విషయముతో మనవిచేశారు. దీనికి ముందు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా లెక్కలు నెట్టే ముందు ప్రకాశం జిల్లా వివరాలు తెలియజేస్తాను. ప్రకాశం జిల్లా నేను రిప్రజెంటే చేస్తున్న గిద్దలూరు విషయం చూసినప్పుడు రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు యిచ్చిన రైన్ ఫాల్ స్టాటిస్టిక్స్ చూస్తే హయస్టు నెకండు ఇన్ ది లిస్టు. బోధన్ మొదటిది అనుకుంటాను. దీని తీవ్రతను గమనించవలసినదిగా కోరుతున్నాను. అక్కడున్నటువంటి వర్షాభావ పరిస్థితి కాకుండా గతసంవత్సరము కూడా దాదాపు ఇటువంటి పరిస్థితులే ఉన్నాయనే సంగతి జ్ఞాపరము పెట్టుకుని చూస్తే 30 టన్నులు 40 టన్నులు పెట్టినట్లయితే రైతులకు ఏమాత్రం సంతృప్తి కలుగజేయడం అని మనవిచేస్తున్నాను, ప్రకాశం జిల్లా 1977 సంవత్సరములో ఏర్పాటు చేసినప్పుడు రెండు డివిజనులు - కందుకూరు డివిజను, మార్కాపురం డివిజనులలో దాదాపు 30 మండలాలతో 30 మండలాలకు సంబంధించి గడ్డు పరిస్థితులు ఏర్పడినవి. గిద్దలూరు, కుంభం వాటి యొక్క లెక్కలు చూస్తే 159 మైనరు ఇరిగేషన్స్ ఉంటే 12,853 యకరాల ఆయకట్టు ఉంటే వాటిలో నాల్గు వేసే పరిస్థితులు లేవు. ఇది నేను చెబుతున్నది కాదు. శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు చెప్పిన సోట్ లోనది. నాలుగు అడుగులు నీరు ఉండవలసిన పరిస్థితి లేదు. పట్ట నీరు త్రాగే పరిస్థితి లేదు. 176

మైనరు ఇరిగేషన్లు ఉండే, 10,176 యకరాల ఆయకట్టు ఉంటే అందులో ఒక చొట్టు నీరు కప్పించడం లేదు. కృష్ణదేవరాయలు నాటి వరదరాజుల చెరువుతో 12,000 యకరాల ఆయకట్టు ఉంటే - దానిని కుంభం చెరువు అని ప్రసిద్ధిగా చెప్పుకుంటారు. అటువంటి చెరువులో ఒక నీటి చుక్క కూడా లేని దుర్భరమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారికి అవకాశం ఉంటే ఆ ప్రాంతాన్ని సందర్శించాలని నివేదించుకుంటున్నాను. రెవిన్యూ మినిష్టరుగారు కూడా నేరుగా చూసి సెట్లయితే అక్కర్లే పరిస్థితి బాగా అవగాహన అవుతుంది. ఇప్పటికీ గత రెండు సంవత్సరాలుగా అటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కాని చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాల వారు పశు గ్రాసముకొరకు సర్దుమల అడవులను పశువులను తోలి అక్కడనే కొన్ని ముసాలు ఉండి వస్తూ ఉంటారు. కాని గత రెండు సంవత్సరాలు వర్షాధిక్య పరిస్థితులు ఉండడము మూలముగా ఇప్పుడు సర్దుమల అడవులలో కూడా పశు గ్రాసము తరిగి పోయింది. ఇదివరలో పందలాది బండ్లు పోయి 24 గంటలలో బుడ్లు నింపుకుని వచ్చేవారు. అటువంటిది బండి కట్టుకుని పోతే చూడు రోజుకైనా ఒక బండి నింపుకుని పశుగ్రాసము తెచ్చుకోలేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి.

4-30 P M

అందువల్ల ప్రభుత్వ నివేదిక ప్రకారం కందుకూరు, మార్కాపూర్ డివిజన్లకు కొద్ది కేటాయింపులు మాత్రమే వున్నాయి. ఆవి ఏమాత్రము సరిపోయే పరిస్థితిలో లేవు. పశుగ్రాసము కొనము లక్ష 25 వేల మెట్రిక్ టన్నులు కావలెనని అందులోనే ప్రాయబడివుంది. అంటే అక్కడ అంత తీవ్రమైన పరిస్థితులున్నాయి. అక్కడ త్రాగే నీరు దొరికే పరిస్థితి లేదు సామాన్య జనానికి. ఏ విధంగా దీన్ని చాలాలో తీవ్రంగా అలోచనచేసి ఒకప్పుడు తెచ్చిన విధంగా డ్రైయిన్ ద్వారానైనా పశు గ్రాసమును పెంచుచే ప్రయత్నం చేయవలెనని కోరుతున్నాను. ప్రజలకు పనులు లేవు. ఇతరత్రా జనం ఏ సాగార్థునిసాగరు వైపో, కృష్ణా డెల్టా వైపో వలన పోతున్నారు. తీవ్రతరమై పెద్ద విశత్తు సంభవించే పరిస్థితి వుంది. వారికి పని కల్పించ వలసిన ఆగత్యము ఏంతయినా వుంది. ఎ.సి.ఐ.డి.సి. క్రింద రైతులకున్న బావులను ఇంకనూ లోతుచేసే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి, ఇటు సామాన్య జనానికి పనులు కల్పించడం, అటు నీటి కొరతను తీర్చడం అవుతుంది. ఎఫ్ డెడ్ ఏరియాలలో బోర్స్ వేసే స్కీము వుండింది. దానిని ఇంప్లెమెంట్ చేయాలి. ఏ సంవత్సరాల నుండి ఈ స్కీము కార్యక్రమం జరుగటంలేదు. మూడవ వరుసకు గ్రామ ప్రజలు తక్కువ కాకుండా బోర్లకు అర్హులు పెట్టుకొన్నారు. ఏ. సి. ఐ. డి. సి. లో ఆవి పెండింగులో వున్నాయి. బోర్స్ అమలు చేసే కార్యక్రమం మందకోడిగా వుంది. ఈ దుర్భర పరిస్థితులలో 500 బోర్స్ వేసి వుంటే నీరు పొందుకొని చిన్న చిన్న రైతులయినా తనకున్న కొద్ది పొలాన్ని పండించుకుని సంతోషపడే వాళ్లు. ఈ కార్యక్రమాన్ని విస్తృతంగా వుండేటట్లు చూడండి, స్మార్ట్, మార్జినల్ పార్మర్స్ కు ఉచితంగా కొంత.

సమీక్షిస్తూ కొంత వ్యవసాయ మందులు గాని, విత్తనాలు గాని, పనిముట్లు గాని సప్లయచేసి, వారిని ఆదుకొనండి. పాడుబడిన బావులను అందురు సంబంధించిన రైతులు కోరినా కోరకపోయినా, వాటిని లోతు చేయడానికి వూనుకొనండి. రైతాంగము తాను తెచ్చుకొన్న అప్పు చెల్లించే స్థోమత లేకపోతే వారు చెల్లించవలసిన బాగాన్ని లోనుగా యిచ్చి, పందలాది, వేలాది బావులను లోతుచేస్తే చాలావరకు వాళ్ళకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. ఏదయినా శాశ్వత నివారణ కొరకు దయచేసి ఆలోచన చేయండి రాష్ట్రాధిపతికి ఎక్స్ పరకాలు చేసుకొన్నాము. ఇంటర్నేషనల్ పథకాలు కూడా చేసుకొన్నాము. ఇటువంటి డ్రవుట్ కండిషన్ వస్తే, మిళున్న జలసంపదకు ఏవిధంగా ఉపయోగించుకుంటే ఒక శాశ్వత పరిష్కార మార్గము ఏర్పడుతుంది అనే దానికి మార్గము కనిపెట్టిసప్లయితే ఇప్పుడు కాకపోయినా. ఇంకా కొన్ని సంవత్సరాలకైతే సరే కనిపెడితే, పలానా సంవత్సరములో, పలానా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వములో రాష్ట్రానికి నీటి కొరతలేని విధంగా రూపొందించడం జరిగిందని అనుకుంటారు, మనకు ఎంతో మంది ఎక్స్ పర్ట్స్ ఉన్నారు. బయట ఉన్న ఎక్స్ పర్ట్స్ యొక్క ఆలోచన తీసుకోండి. 10 సంవత్సరాలకో పూర్తి ఆయ్ కార్పొరేషన్లను తీసుకొండి. తెలుగు ప్రజలకు సంతృప్తిని కలిగించే బృహత్తర పథకాలను, పలానా సంవత్సరములో కరువు ఉండదనే పథకాలను తయారు చేయండి. మా కంభం ప్రాంతానికి కృష్ణా జలాలు వచ్చేటట్లు చూడండి. కంభం చెరువులో నీరు లేదు. దీనికి సంబంధించిన పరిశీలన జరుగుచున్నది. దానిని సత్వరం జరిగేటట్లు ఆదేశాలిచ్చి, త్వరగా పీజీబిటి కంపెనీని తెప్పించండి. తెలుగు గంగ పథకాన్ని, శ్రీశైలం పథకాలను సత్వరం చేపట్టి ప్రజలకు ఉపయోగపడే రీతిలో చర్చలు చేపట్టాలని ముందుకు పోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

వండ్లు జిల్లాకు తెలుస్తున్నారు. కాకుండా తెలిసికొంత వరకు జిల్లాకు కేటాయిస్తే, అక్కడ బియ్యము, అక్కడ పరిస్థితులే ప్రభావం, పాపులేషన్ ప్రకారం ఎలాబోయింది. ప్రస్తుతం రైతు పండించే పరిస్థితిలో లేడు, ఎక్కడెక్కడ ఎంతెంత రెయిఫాల్ పడిందో తెల్ప వేయండి. కొన్నిచోట్ల 700-600 ఎం. ఎల్. నీరు పడితే, మా ప్రాంతములో 400 మిల్లి మీటర్లు మాత్రమే నీరు పడింది. గిద్దలూరు 160 మిల్లి మీటర్లు మాత్రమే ఉంది, అంతకంటే తక్కువ ఉన్న ప్రదేశాలున్నాయి. డ్రవుట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాలు, క్రానిక్ డ్రవుట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాలు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ చూచుకొని సెలక్షన్ చేసి, వండ్లు ఎలాబోయిందని, మనవిచేస్తున్నాను.

జిల్లాలో జరుగుచున్న ప్లానింగ్ బోర్డు మీటింగులు రెండుచూచాను. అక్కడ ఉపయోగకరమైన పని జరగడంలేదు. ఉదయం 11 గంటలకు మీటింగు ప్రారంభమయింది. సంబంధించిన అధికారులు వచ్చారు. మంత్రి కాసన సభ్యులు వచ్చారు.

చివరకు ఎజెండాలో ఉన్న ఒక సబ్జెక్టు కూడా పూర్తికాలేదు. సక్రమమైన పథకాలను చేపట్టి, ఉపయోగించే ధనాన్ని సక్రమమైన న్యాయమైన రీతిలో ఖర్చు చేస్తూ, ప్రజల యొక్క యిబ్బందులను తీర్చాలని సవినయంగా మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

డా. డి. వెంకటేశ్వరరావు (పరమారు) : అదృష్టా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పిడతల రంగారెడ్డిగారు ఉన్న సమయంలో తీసుకొన్న సవివరంగా, సభ్యులకు సమయం లేకుండా, సభకు తెలిపారు. ప్రకాశం జిల్లా శాసన సభ్యునిగా ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించింది కొంత చెప్పదలచుకొన్నాను. మన రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 1984-85 తరువాత, రెండవసారి కరువును ఎదుర్కొంటున్నాము. సభ్యులకిచ్చిన సమాచారాన్నిబట్టి చూస్తే ప్రకాశం జిల్లాలో 27.6 మి.మీ. వర్షపాతం మాత్రమే వడింది.

అంటే సాధారణంగా 61.3 మిల్లీ మీటర్లు వర్షపాతము ఉండవలసిన సందర్భంలో కేవలము 27.6 మిల్లీ మీటర్లు వర్షపాతము అంటే సుమారు 45 శాతము తక్కువ ఈ ఏడు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఈ వర్షపాతము ఉన్న పరిస్థితులలో అనేక జిల్లాలలో ముఖ్యంగా ఆనంతపురు, నెల్లూరు కొంతప్రాంతం ప్రకాశం జిల్లాలో ఉన్న కంభం, మార్కాపురం అదేవిధంగా మహబూబ్ నగర్ నిజామాబాదు జిల్లాలలో ఎక్కువగా కరువుకి గురి అయినటువంటి పరిస్థితి మనందరికీ తెలుసు. ఈ పరిస్థితులలో రాష్ట్రంలో అత్యధిక కరువు ప్రాంతంగా ఈ రోజున ఆనంతపురు జిల్లాలో మాకు ఇచ్చిన వివరాలనుబట్టి 84.5 శాతము సహజంగా ఉండవలసిన వర్షపాతము కంటే తక్కువగా ఈ రోజున ఉన్నది. అక్కడ సహజంగా 211 మిల్లీ మీటర్లు ఉండవలసిన పరిస్థితిలో కేవలం 34 మిల్లీ మీటర్లు వర్షపాతము మాత్రమే ఈ సావత్తూరు రికార్డు చేయబడి ఉన్నది. రెండవ ప్రాంతంగా నెల్లూరులోని నాయుడు పేట ప్రాంతంలో 78 శాతము తక్కువ వర్షపాతము ఈ రోజున కురిసి ఉన్నది. అక్కడ సహజంగా 490 మిల్లీ మీటర్లు ఉండవలసిన పరిస్థితులలో కేవలము 108.5 మిల్లీ మీటర్లు ఉందని మనకు ఇచ్చిన సమాచారం ద్వారా తెలుస్తున్నది. తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారి సెయోజకవర్గమైనటువంటి హిందూపూర్ ఆనంతపురు జిల్లాలో 69 శాతము వర్షపాతము తక్కువ ఉన్నట్లు కనబడుతూ ఉంది. అక్కడ సహజంగా 254 మిల్లీ మీటర్లు ఉండవలసిన పరిస్థితిలో 77.4 శాతము మాత్రము ఈరోజు కురిసిందని చెప్పి సులభమేస్తున్నాను. ఈ పరిస్థితిలో ఈ తక్కువ వర్షపాతము వలన రాష్ట్రంలో పెట్ట ప్రాంతంలో సుమారు 7 లక్షల ఎకరాలు సాగులోనికి రాని పరిస్థితి వుంది. దీనివలన 52.50 కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వానికి రాకుండా నష్టపడే పరిస్థితి ఉన్నది, కేవలము ఆ ప్రాంతాలలో పంటవేయని పరిస్థితిలోనే ఈ నష్టము సంభవిస్తూ ఉన్నది. వర్షము లేని పరిస్థితులలో ఇప్పుడు 51.13 లక్షల

హెక్టార్లలో ఉన్నటువంటి మెట్ట ప్రాంతపు పంటలయొక్క దుస్థితి మనం చూసి నట్లయితే మనకు ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు నష్టము రాబోతున్నదో మనం అంచనా వేసుకోవచ్చు. నిజాముసాగరు ప్రోజెక్టు క్రింద 5.51 ఎకరాలు సాగులేని పరిస్థితి ఉన్నది. మైనర్ ఇరిగేషను మీడియమ్ ఇరిగేషన్ ద్వారా పంటలు వేయని సందర్భంలో సుమారు 11 లక్షల హెక్టార్లు ఈనాడు సాగులేని పరిస్థితి ఉన్నది. 333 కోట్ల రూపాయలు నష్టము అంచనా వేయబడింది మొత్తం రూ. 386 కోట్లు ప్రభుత్వముచే అంచనా వేయబడి ఉన్నది. తరువాత మంచి నీటి వసతి చూసినప్పుడు అనేక ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా ఆనంతపురం, మహబూబ్ నగర్, ప్రకాశం జిల్లాలలోను నెల్లూరు, కడప, ప్రాంతాలలో అనేక చోట్ల త్రాగడానికి మంచి నీరు లేని పరిస్థితి ఉన్నది. రూరల్ ఏరియాకి 8.6 కోట్ల రూపాయలు అదే విధంగా అర్బన్ ఏరియాకి 1.87 కోట్ల రూపాయలు మంచి నీటి సౌకర్యం కొరకు ఖర్చు అయిందని మనకు ఇచ్చిన వివరాలలో ఉంది. అయితే ఈరోజు ఇంకా అనేక ప్రాంతాలలో మంచి నీటి వసతి, పశువులకు పశుగ్రాసము లేని పరిస్థితి ఉన్నది. ఉదాహరణకు ప్రకాశం జిల్లాలో, ఇంగుడుముందు రంగారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు కేవలము 8 తాలూకాలలో అంటే మొత్తం మూడు మండలాలలో గిద్దలూరు, మార్కాపురం, కందుకూరు రివెన్యూ ఏరియాలో 6 లక్షల 15 వందల పశువులు ఉండి అక్కడ 1.25 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల పశుగ్రాసము కావలసిన పరిస్థితిలో పశుగ్రాసములేక పశువులు చచ్చిపోతున్నాయి. అక్కడ ప్రజలు పశువులు తీవ్రమైన దాధ అనుభవిస్తున్నారు. అదే విధంగా మైనర్ ఇరిగేషన్ సోర్సెస్ విషయంలో వరంగల్లు, గజాపాడు, విజిల్ వట్టణం, నెల్లూరు, చిత్తూరు, ప్రకాశం జిల్లాలో అసలు మైనరు ఇరిగేషను టాంకులలో గాని ఇతర చిన్న నీటివనరులలో గాని నీరు అందని పరిస్థితి ఉన్న అనేక ప్రాంతాలలో పంట వేయనటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. ప్రకాశం జిల్లాలో మార్కాపురంలో 259 మైనర్ ఇరిగేషన్ సోర్సెస్లో 12000 చిల్లర ఎకరాలు సాగువేయని పరిస్థితి ఉన్నది. కందుకూరు డివిజనులో 276 మైనర్ ఇరిగేషన్ సోర్సెస్లో పది వేల చిల్లర ఎకరాలు ఈ రోజు నాట్లు వేయలేదు. కంభం ఏరియాలో కంభం చెరువు క్రింద సుమారు 12000 ఎకరాలు ఈరోజు సాగులేని పరిస్థితి ఉంది. ఇంతకుముందు రంగారెడ్డిగారు కొన్ని సూచనలు చేశారు. వాటిని నేను బలపరుస్తున్నాను.

రెండు రూపాయల కిలో బియ్యము ఇతరత్రా కొన్ని స్కీముల వల్ల అక్కడ వారికి కొంత సహాయము కలుగుతున్నప్పటికీ ఈ రోజు వారి యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచడానికి అక్కడ లేబర్ ఇంచెన్సివ్ వర్క్కు అంటే రోడ్లు వేయడంగాని చెరువులు పూడిక తీయడంగాని ఇరిగేషన్ ఎక్స్ కవేషన్లు ఇటువంటి పనులు చేపట్టవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. అదే విధంగా అక్కడ

మంచిరీటి వనతి కోసము కావల్సింది ఇతరతా రానివ్వండి వేస్తున్నటువంటి బోరు వెల్లు సరిగా వేయని పరిస్థితిలో, 30 అయినటువంటి డెప్తులోనికి ఆ బోరు వెల్లు వేయని పరిస్థితిలో అక్కడ వాటర్ టేబులు తగ్గిపోవడం, వాటరు అందకుండా బోరు వెల్లు వని చేయని పరిస్థితి మనం గమనించాలి. ఈ బోరు వెల్లు వేసే సమయములో పంటాకర్లు అధికారులు కుమ్మట్టు ఆయ్యారు గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారికి మరొక ముఖ్యమైనటువంటి విషయం. మన రాష్ట్రంలో ఇండస్ట్రియల్స్టు ఉన్నారు. సీమెంటు ఇండస్ట్రి గాని, కాగితం ఇండస్ట్రిగాని, ఆయిల్ ఇండస్ట్రి గాని వీరు ప్రభుత్వం నుంచి కరెంటు రూపములో గాని, వాటర్ రూపములోగాని, భూమి రూపములో గాని ఎన్నో సదుపాయాలు పొందుతున్నారు. కోట్లాది రూపాయలు గడిస్తున్నారు. వారు ఎన్నో విధాలుగా ఇతరత్రా ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఎన్నికల సమయంలో ఖర్చు చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఈ రోజున తోటి ప్రజలు రష్ట్ర కాలంలో ఉన్నప్పుడు వారికి వీరి యొక్క సహాయం అందించవలసిన వాళ్ళు ఉన్నది. వారిని పిలిచి కరువు ప్రాంతంలోని గ్రామాలను దత్తత చేసుకోమని అడగాలి. దాదాపు 4000 ఐడెంటిఫై చేసినవి ఉన్నవి. వారిని ఒక్కొక్క ఇండస్ట్రి వారు ఒక్కొక్క గ్రామాన్ని దత్తత తీసుకోవాలి. వారు వినని పరిస్థితిలో వారి మెడలు వంచివినేటట్లు చూడాలి. ఈ పరిస్థితిలో కరువు ప్రాంతంలో ప్రజలకు సహాయం చేయడానికి వారి ముందుకు రావలసినదిగాకోరాలని విన్నవించేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి.పావ్. వెంకటరావు (మైలవరం) : అధ్యక్షా యీ అశాస్త్రవేత్త అతివృష్టి విషయంలో మాట్లాడవలసి వస్తే చాలా గ్రామాలలో యీ రోజులలో రావలసిన వర్షాలు పడకుండా నెట్టెంబరు, అక్టోబరులోనే ఈ పరిస్థితి ఉంది. దానికి సరిచేయడానికి గాను ఈ ప్రభుత్వం ఏ చర్యలు తీసుకోలేదు. రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో నీరు యివ్వడానికి ఏ విధంగా అవకాశం ఉన్నదీ ప్రభుత్వం పరిశీలించవలసి ఉంటుంది. దీనికి చాలా ఖర్చు ప్రభుత్వానికి అయ్యేటట్లు ఉంది. అయినా యింకా ప్రభుత్వం దగ్గర ఒక కాంప్లెహెన్సివ్ రిపోర్టు తయారు కాలేదు. ముఖ్యంగా కృష్ణా, గోదావరి నదీ జలాల విషయంలో చాలా ప్రెషర్ ఉంది. గోదావరి నదిలో చాలా వాటర్ ఉంది. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారు పోలవరం ప్రాజెక్టును టేవ్ చేయడానికి గాను నీరు ఎంత ఉంటుంది అనేది పరిశీలించి రిపోర్టు పంపమన్నారు. ఆ ప్రాంతాలలో దావా సారవా పంటలే కాకుండా ఇంకా అనేక రకాలైన పంటలు వేసుకోవడానికి ఎక్కువ నీరు ఉంది. అక్కడ యిదివరకే లోకలైజేషన్ జరిగిన విషయం అందరికీ తెలుసు. దానిని ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేయాలనేది ప్రభుత్వం వారు నిపుణులతో సంప్రదించి ఏది చెప్తే కరువు నివారణకు, కరువు ప్రాంతాలకు నీరు అందించడానికి వీలు అవుతుందనేది ప్రయత్నం చేయాలి. కేంద్ర

ప్రభుత్వంవారు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంవారు ఈ ఇరిగేషన్ ప్రోజెక్టులపై ఖర్చులు పెడుతున్నారు తప్ప అవి ఏ విధంగా లబ్ధిని కలిగిస్తున్నాయనేది చెప్పలేక పోతున్నాము. అంతేకాకుండా పెర్మనెంటు స్కీములకు ప్రభుత్వం డబ్బు ఖర్చుపెట్టలేకపోతున్నది. చెరువులు, కాలువలు తరచు రిపేర్స్ వచ్చినపుడు దానిమీద డబ్బు ఖర్చుపెట్టలేక పోతున్నది. ఏ.డబ్ల్యు.డి. వారు, ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటువారు కోఆర్డినేషన్ గా తగు చొని యీ ఆయకట్టులను అభివృద్ధిచేయాలి లేకపోతే యింకా సప్లం ఉంది. 10, 15 సంవత్సరాలనుంచి వర్ష వర్షితి కొంత మెరుగ్గా ఉన్నా యీ ఏడాది అసలు వర్షాలు లేవు. ఈ రోజున గ్రామాలలో పరిస్థితి తీసుకొంటే ఒకేచాది ఎక్కడవర్షం నిండే చెరువులు అసలు ఎక్కడా నిండనే లేదు. అంతేకాకుండా చాలా మెట్ట ప్రాంతాలలో చెరువులు ఎండిపోయాయి. ఈ చెరువులు మరమ్మత్తులను ఎంచాయితే, ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటువారు ఎంత పెట్టుబడి పెట్టారో ఇక్కడ సమీక్షించడం అందరికీ తెలుసు. ప్రకాశికలో వేకుసున్న స్కీములకు ధరలు పెరిగిపోయి ఎస్టిమేట్లు పెరిగిపోతున్నాయి. వర్షాలు లేకపోతే ఎంతో సప్లం వచ్చి, నీరు లేక రైతులు వేకుకున్న వంటలు దెబ్బతినీ పోయి రైతులు, ప్రభుత్వ కూడా సప్లంపోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. కాబట్టి వెంటనే రైతులకు నీరు ఇవ్వడానికి తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. చెరువులు కూడా సిస్టమెటిక్ హార్డింగ్ తెచానీటీని వాటి స్టాండర్డును కూడా పెంచాలి. వీటి రిపేర్స్కు ప్రభుత్వంవారు ఎటారేట్ చేసిన డబ్బు సరిపోదు. కాబట్టి బడ్జెటు కేటాయింపులు ఈ చెరువులు, కుంటలు మరమ్మత్తులకు, దావులు త్రవ్వడానికి వెంచాలని కోరుతున్నాను. మెట్ట ప్రాంతాలలో వర్ష్యులేషన్ బ్యాంకులు ఏర్పాటు చేయడం చాలా అవసరం. లేకపోతే వాటర్ డిమర్డ్ వదిపోతుంది. రాయల సీమ, తెలంగాణ ప్రాంతాలలో అయితే చాలా అడ్వాన్స్ పర్వస్థితి ఉంది కాబట్టి చెరువులు కుంటలు త్రవ్వడానికి దావులు ఎక్కువగా త్రవ్వడానికి నిధులు కేటాయించాలి. గ్రౌండ్ వాటర్ డిపార్టుమెంటువారు సిస్టమెటిక్ గా ప్లానులు చేయడంలేదు. ఎక్కడ వాటర్ పడుతుంది అనేది వారు సరిగా సర్వే చేయడంలేదు. అట్లా సర్వే చేయడం వల్ల రైతాంగానికి చాలా లాభం ఉంటుంది. గ్రౌండ్ వాటర్ ను పైకి తీయడానికి గాను మన బడ్జెటులో 4 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. ఆ డబ్బు మైత్రం రాష్ట్రానికి ఏ విధంగానూ సరిపోదు. కాబట్టి గ్రౌండ్ వాటర్ పొచ్చెన్నియర్ ఉన్నచోట ప్రభుత్వం తరపున సర్వే చేస్తే ఏ ప్రాంతంలోని రైతులకు కూడా ఇబ్బందులు లేకుండా పోతాయి. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో అయితే ఎక్కువ భూములు నల్ల రేగడి భూములు అక్కడ మీడియం, మైనర్, మేజర్ ఇరిగేషన్ స్కీములు ఎక్కువగా నీ రైతులకు నీరు అందిస్తే కాంప్లెహెన్సివ్ ప్లానులు వేసుకుంటే రాష్ట్రానికి మంచి ఆర్థిక వనరులు రైతులు పండించే పంటలుద్వారా ఏర్పడతాయి, తరువాత డ్రైరింగు వాటరు ప్రోజెక్టు చాలా ఎక్కువగా ఉంది. వేసిన బోర్ వెర్స్ చాలా పెయిర్ అవుతు

న్నాయి. వాటిని ఓపేర్ చేసే నాడు కనపడడంలేదు. కాబట్టి గ్రామాలలో డ్రింకింగు వాటర్ కొరకు పెర్మనెంటు స్కీములు వేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ బోర్ వెల్స్ 30, 50 ఆగుగులు లోతుకు పెడితేనేగాని నీరు పడడంలేదు. గ్రామాలలో యీ బోర్ వెల్స్ త్రవ్వడానికి చాలా రిగ్లు కావాలి. కాబట్టి ప్రత్యేకంగా రిగ్స్ ప్రోగ్రాము వేయాలని కోరుతున్నాను. ఇదివరకు వేసిన రిగ్స్ పరిస్థితి ఎలా ఉంది అనేది కూడా ఎక్జామిన్ చేయించాలి వాటర్ సోప్స్ అన్నీ టాప్ నేనీ రైతులకు పంపాలకు, గ్రామాలలోని ప్రజలకు మంచి నీరు అందించాలని యీ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. బ్రిటిష్ ట్రైములో త్రవ్విన చాలువలు యిప్పుడు ఉన్నాయి. వాటి క్రింద డెబ్బా ఆయకట్టు ఏనాడో క్లాసిఫికేషన్ ఇరిగినవి. ఇప్పుడు పరిస్థితులు మారాయి కాబట్టి రీ క్లాసిఫికేషన్ ప్రోగ్రాము యీ ప్రభుత్వం చేపట్టాలని ఎన్యూర్డ్ వాటర్, రెయిన్ వాటర్ గ్రౌండ్ వాటర్, తెచల్ వాటర్స్ ను అన్ని విధాలా ఉపయోగించుకొనేలా యీ ప్రభుత్వం స్కీములు తయారుచేయాలని కోరుతున్నాను. నా కానిస్టేబుల్యూస్ నీ మైల వరంగో 30 వేల ఎకరాలు, 10 వేల ఎకరాలు పొలాలు చాలా డ్రాబ్ కండిషన్ లో ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారి యీ విషయంలో సహాయం చేయాలని కోరితే నాగార్జునసాగర్ నీరును త్వరలో అందిస్తామని అన్నారు. కొంత వెల్ ఇరిగేషన్ స్కీములు తయారుచేసారు.

5-00 P M

అదే విధంగా ఈ సంవత్సరం కూడా, మా ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను : ఈ సంవత్సరం కూడా ప్రత్యేకించి నాగార్జునసాగరు కాలవ సాధ్యమైనంతవరకు పూర్తి చేసి ఒక టాంకుకి ఒక ఫిలింగు ఇస్తే బాగుంటుంది. దీనిని తక్షణ చర్యగా తీసుకోవాలి. ఒక కాంప్రహెన్సివ్ ప్లాను పెట్టుకుని రాయలసీమ, తెలంగాణా వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు కోస్తా మెట్ట ప్రాంతాలకు న్యాయం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా ప్రోజెక్టులు ఏవేవీ ఉన్నాయో నాగార్జున సాగరు పోచంపాడు, వీటి టాంకు అన్నీ కంప్లీటు అయిపోయినాయిగాని తెనాలి ఎక్స్ టెన్షన్ కి ఏడిక్వేట్ వండ్లు ఇవ్వకపోవడం వల్ల, ఎక్స్ టెన్షన్ను చేయక పోవడం వల్లనే మనం ఉన్న నీరుని ఉపయోగించుకోలేకపోతున్నాము. శ్రీరామ సాగరు కాకతీయ తెనాలు గాని సరస్వతి తెనాలి గాని. మేజర్ ప్రోజెక్టుల తెనాల్ను ఎక్స్ టెండు చేసి ఫిల్లు చానల్స్ త్రవ్వి సాధ్యమైనంత త్వరలో ఇస్తే ఈ కరువు పరిస్థితినుంచి రక్షించే అవకాశం ఉంటుందని మనవి చేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య : సరే, అదృశ్య, ముఖ్యమంత్రిగారు రిపోర్టు ఇచ్చారు. సన్న మెన్న కమిషనరుని పంపించిన రిపోర్టు ఇంకా అందలేదు అని నేను అనుకుంటున్నాను. ఆ రిపోర్టు కూడా అందితే చాలా సవివరంగా ఉండేది. మొత్తం మీద ఈ

కరువు అనేటటువంటి మహమ్మారి మా ప్రాంతంలో ఘోరంగా గజ్జే కట్ట నృత్యం చేస్తూ ఉంది. కరీంనగరు జిల్లాతో విపరీతమైన సోర్సెస్ ఉన్నాయని చాలామంది అనుకుంటారు. అది శ్రీరామసాగరు ప్రోజెక్టు. ఈ శ్రీరామసాగరు ప్రోజెక్టు ఒక వైపు కాళ్ళక్రింది స్లిప్ క్రిందకి పోతున్నాయేగాని మా ప్రాంతంలో కరీంనగరు జిల్లాలో నగ బాగములో ఘోరంగా నీరు లేక విపరీతమైన కరువు తాండవిస్తూ ఉంది. ఇది దాదాపు 1969 నుంచి నేటివరకు 14, 15 సంవత్సరాలుగా ఒకే ఒక విధమైనటువంటి కరువు ఆ ప్రాంతాన్ని ఆలుముకొని ఉంది. దాని రాక్షస కబంధ హస్తాల నడుమ మానవత్వాన్ని మంట కలిపే వద్దతిలో ఆక్కడ నీటి చుక్క కూడా లేకుండా ఉంది. నా ప్రాంతంలో ఒక్క నీటి చుక్క లేనటువంటి పరిస్థితి దాపురించింది. వేసినటువంటి బోరు వెల్లులో వీరులేకుండా పోయినాయి. తోడుతున్న బావులలో బండలు వచ్చి పైరులు ఎండిపోతూ ఉన్నాయి. నీటి కొరత విపరీతంగా కళ్ళబడుతూ ఉంది. ఆ ప్రాంతాన్ని కాపాడడం ఎట్లా ఆనేది అర్థం కావడం లేదు. పశువులు మేత లేక అంటా అని అలమటిస్తున్నాయి. పశువులు, మనుషులు కూడా నీరు లేక, లిండిలేక మల మల మాడుతున్నారు. ఇందుక్కి తాలూకాలోను, నీరిసిల్లలోను ఆ విధంగా బ్రతుకు తెరువు లేక చాలామంది ప్రాంతం విడిచిపెట్టి వెళ్ళిపోతున్నారు. ఆక్కడ ఉండే రైతులను కాపాడవలసిన బాధ్యత ఉంది. చిన్న కారు, సన్న కారు రైతులకు ఉన్న అప్పులు అన్ని రద్దు చేయాలి. అప్పులు అసలు కట్టలేదు. వాళ్ళ బ్రతకడమే కష్టము. అప్పులు కట్టే పరిస్థితి లేదు. పైన ఉన్నటువంటి రైతాంగానికి అప్పులకు వడ్డీ రద్దు చేయడంతోబాటు బాకీలు అన్ని నిలుపుదల చేయాలి. ఇన్వెల్ బోరువెల్లు వేసి రైతులను రక్షించండి. రైతులకు నబ్బిడి ఇవ్వాలి. రైతన్న దివాళా తీస్తే దేశం బాగుపడదు. వేసినటువంటి విత్తనాలు కూడా చేతికి రావు. రేపు రానున్న తరుణంలో వారికి విత్తనాలతో బాటు ఆర్పి విదాల నబ్బిడి ఇచ్చి కాపాడవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ కరువునుంచి రైతులను రక్షిస్తే తప్ప ఇంత బడ్డెటు ఆమోదించేసి ఏమీ ప్రయోజనం ఉండదు. గడ్డి ఉన్న ప్రాంతాల నుంచి గడ్డి తీసుకు వచ్చి గోదాములద్వారా పశుగ్రాసము పశువులకు అందించే కార్యక్రమం చేపట్టాలి. 14 సంవత్సరములనుండి కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతూ ఉన్నాయి. శ్రీరామసాగరు నీరును తీసుకుపోయి క్రింది ఉన్నవానికి అందించే దురుద్దేశంతో ఎల్లందు దగ్గర దాముకట్టారు. వాళ్ళకు ఇవ్వవద్దని అనా అభిప్రాయముకాదుగాని మాకు నీరులేకుండా చేయడం కాదు. నీరులేనటువంటి ప్రాంతంలో గుంటలు చెరువులు నింపే కార్యక్రమాన్ని ప్రజేశపెడితే ఆ ప్రాంతంలో ఉండే రైతులు బలికేదానికి అవకాశం ఉంటుంది. రోడ్ల కార్యక్రమాలు కూడా చేపట్టాలి. నా నియోజకవర్గంలో ఉన్నావాడు నెంటరు పోయే రోడ్డు ఘోరంగా అనేకమైన గుంతలువడి బొక్కలు పడ్డాయి. వాటిమీద మట్టిపోయిందాలి. మా నియో

జకవర్గంలో అనేకమైన సమస్యలు ఉన్నాయి. ఒంటలు ఉరుకుదానికి పోవడం, తేవు, నా ప్రాంతానికి కాపలసీసానిని గురించి నేను ఇప్పటికే ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పడం జరిగింది. మాకు 160 బోరులు కావాలి. 15 బోరులు మాత్రం ఇచ్చారు. వేసిన వాటికి పంపులు పెట్టలేదు. వీటన్నిటినీ చర్చించి శాశ్వత కరువు నివారణ కార్యక్రమాలు చేపడితేనే ప్రజలను కాపాడగలుగుతాము అని మనవి. నాకి అవకాశం ఇచ్చినందుకు హృదయపూర్వక అభివందనలు తెలుపుతు విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి (పెద్దపల్లి) : ఎన్నో దురాగతాలు సంవత్సరా ఉన్నాయి. 1983లో విపరీతంగా వర్షాలు వడి రావ్వం సజ్జగియింది. 1984లో అనావృష్టివల్ల నష్టం చచ్చింది.

1984 లో అనావృష్టివల్ల పైర్లకు నీరు అందక, 1985లో కూడా అందకుండా కేవలం దీక్షత్సం ఏర్పడే పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది. చాలా భయంకరమైన పరిస్థితి వచ్చేట్లు ఉన్నది. కరీంనగర్ జిల్లాలో తొలకరి వర్షాలు రెండు మూడు పడిన సందర్భంలో మెట్ట, మాగాణి పైరులు వేరుకోడం జరిగింది. వర్షాలు లేక పైర్లు ఎండిపోయి వీటలు వానిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. శ్రీరాంసాగర్ నీరు వినియోగించుకోడానికి విజ్ఞప్తి చేస్తే కొంత నీరు వలదండం జరిగింది. అయినా దానిలో ఎలాంటి లాభం జరగలేదు. కొన్ని వేల ఎకరాలు మాగాణి వేసిన సందర్భంలో వది శాతం నీరుతో పంట దక్కించుకోవడం జరిగింది. కరువు పరిస్థితులవల్ల ఎక్కువగా గ్రామాలలో రైతు కూలీలకు ఇబ్బంది జరుగుతుంది. నష్టం, కష్టం ఏర్పడుతుంది. ముఖ్యంగా గ్రామాలపై దృష్టిపెట్టి, గ్రామ ప్రజలపై దయ పెట్టి తక్షణ చర్యలుగా ఇదివరకు తీసుకున్న చర్యలతో బాటు ఇంకా తీసుకోవాల్సినవి కొన్ని నేను రాష్ట్రప్రభుత్వానికి, కేంద్రప్రభుత్వంవారికి మనవి చేసుకుంటున్నాను. రైతులను కాపాడితే దుర్భిక్షం లేకుండా చేసేవారం అవుతాము. శ్రీరాంసాగర్ కాలనల నుంచి వచ్చే నీరు అక్కడే కొంత కాలంపాటు ప్రవహించే ఏర్పాటు చేయాలి అని నేను స్థానిక అధికారులతో మాట్లాడినప్పుడు ప్రాజెక్టులో నీరు లేదు, అయిపోయింది, లుద్ చేయాలి అన్నారు. కనీసం మొదటి పంట దక్కించుకోడానికి అటువంటి అవకాశం ప్రభుత్వం కల్పిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈమధ్యలో కరీంనగర్ జిల్లాకు ఒక టీమ్ వచ్చింది వారు సర్వే చేశారు. చాలా చోట్ల పైర్లు ఎండిపోయిన పరిస్థితివల్ల ఆ ప్రజలు వెళ్లి మొరపెట్టుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. ప్రతి రైతు ఆకాశంవైపు వర్షంకోసం చూసే పరిస్థితి ఉంది. అక్కడక్కడ వాగుల నుంచి మామూలుగా వచ్చే నీటితో అయిదు శాతం పైరులు వచ్చగా ఉన్నాయి. ఆ టీమ్ ఇచ్చిన రిపోర్టువల్ల మీకు ఈ విషయాలు తెలిసే ఉంటుంది. కరీంనగర్ జిల్లాలో అనేక బావుల ద్వారా సేద్యం జరుగుతుంది. ఆ బావులకు విద్యుచ్ఛక్తి

అవసరం. మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయానికి విద్యుచ్ఛక్తి వినియోగించే పెద్ద జిల్లా కరీంనగర్ జిల్లా. బావుల క్రింద సేద్యం చేసుకోవానికి ధూగర్బంలో ఉన్న జల ఉపయోగించుకునేందుకు ఉదారంగా విద్యుచ్ఛక్తి ఇవ్వాలి. మామూలు వర్షాలు పడినా ధూగర్బ సీరు ఎక్కువగా ఉపయోగించుకునేందుకు విద్యుచ్ఛక్తి ఎక్కువగా సప్లయ్ చేయించాలి. ఇంతవరకు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అనేకం ఉన్నాయి. వాటితోపాటు వ్యవసాయ కూలీలకు పని లేకుండా పోయిన సందర్భంగా - రైతులు కొరకు వారి ఉపాధి కల్పనకు కొన్ని నిర్మాణ కార్యక్రమాలు చేపట్టి వారికి కొంత ఉపాధి సౌకర్యం కల్పించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రేపు రానున్న భయంకర కరువు పరిస్థితిలో - నీరుధూమిలోకి ఇంకిపోయి సందున దానిని పైకి రాగడానికి బోక్సెల్స్ త్రవ్విచపలసిన అవసరం ఉంది. ఆ పనిని యుద్ధ ప్రాతిపదికన చేపట్టాలి. కొన్ని వందలు వేలు సంఖ్యలో బోక్సెల్స్ వేసేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. పశువులను గ్రానం పెద్ద సమస్యగా ఉంది. మనకు ఒక పూట అన్నం లేకపోయినా ఉండవచ్చు కానీ పశువులు గ్రానం లేకపోతే చచ్చిపోతాయి. కనుక పశుగ్రాసానికి తగిన చర్య తీసుకోవాలి. మొత్తం రాష్ట్రం అంతా కరువు ఉంది కాబట్టి పశుగ్రానం ఎక్కడ దొరుకుతుంది అన్న సమస్య ఉంటుంది. అధికారులు ఒక పద్ధతి కనిపెట్టి - ప్రెసింగ్ పద్ధతి కని పెట్టి-ఉన్నచోట సుంచి లేనిచోటికి సప్లయ్ చేయాలి. కరీంనగర్ జిల్లాను కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటిస్తూ తగిన చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఏ. మాధవరెడ్డి (మహనగిరి) : అదృష్టం, రైతే రాజు దేశానికి వెన్నెముక అంటాము. గత ఏడు సంవత్సరాల నుంచి వర్షాలు లేక ఈనాడు రైతు ఎన్నో కష్టాలకు గురవుతున్న విషయం అందరికీ తెలుసు. ఉండవలసిన వర్షపాతంలో 50 శాతం తక్కువ ఉంది. రాయలసీమ తెలంగాణా ప్రాంతాలలో కొన్ని జిల్లాలు ఎడారిగా మారిపోయే పరిస్థితి ఉంది. ఈ సంవత్సరం అయినా వర్షాలు పడతాయి, పంటలు పండింనుకుంటాము అని ఆశ పెట్టుకుని వరినాట్లు పెట్టడం జరిగింది. బావులలో నీటిమట్టం తగ్గిపోయి నాట్లు వేసిన బొలాలు ఎండిపోయి, చేసిన రుజాలు తీర్చుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులకు ఈ రుజాలు మాఫీ చేయాలి.

మిగతా రైతులకు కూడా వడ్డీ మాఫీ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు వాళ్లకు రాబోయే పంటకు విత్తనాలు చేసుకోవాలంటే విత్తనాలులేవు. వారికి విత్తనాలు, ఎరువులను సబ్సిడీ రేట్లకు సరఫరా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈనాడు తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలలో పంటలు లేక, పశువులకు గడ్డిలేక పశువులను కసాయి వానికి అమ్ముకునే పరిస్థితి ఏర్పడింది. పశువులను కసాయి వానికి అమ్ము కుంటున్నారు. రోజు రోజుకూ పశు సంవద తగ్గిపోతున్నది. కనుక తెలంగాణా,

రాయలసీమ ప్రాంతాలలో అనావృష్టికి గురి అయిన ప్రాంతాలకు ఉచితంగా పశు గ్రాసం సప్లయ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. మేము ఈనాడు గ్రామాలకు వెళ్లి సప్లయ్ యిబ్బందికర పరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసి వస్తున్నది. మేము గ్రామాలకు వెళ్లి నప్పుడు, మీరు మాకు ఏమీ చెప్తున్నారని అడిగే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. కనీసం త్రాగడానికి మంచి నీటి వనతిని కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది. కనుక వెంటనే బోర్ వెల్స్ వేయించాలని మనవి జేస్తున్నాను. అలాగే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో 75 శాతం కుటుంబాలు వ్యవసాయం మీద, వ్యవసాయ కూలీలుగా బ్రతికే కుటుంబాలు కనుక, ఈనాడు వారికి వ్యవసాయ పనులు లేకుండా, తిండి గింజలు లేకుండా వున్నారు, చేయడానికి పని లేకుండా ఉన్నారు కనుక, వ్యవసాయ కూలీలకు పని కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. కనుక ఈ గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఎక్కువ నిధులను కేటాయించి వాళ్ళకు పనులను కల్పించడానికి పెర్క్యులేషన్ ట్యాంక్స్, రోడ్స్, మిగతా పనులు చేపట్టినట్లయితే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్న వ్యవసాయ కూలీలకు కొంత పని కల్పించినట్లు అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా నల్గొండ జిల్లా విషయానికి వస్తే ఆ పేరు వినగానే నల్గొండకు నాగార్జున సాగర్ కెనాల్ ఉందని అనుకుంటారు. నాగార్జునసాగర్ మూడు, నాలుగు జిల్లాలకు మాత్రమే వాటర్ ఇస్తుంది. మిగతా ప్రాంతం అంతా బావులమీద, కుంటలమీద ఆధారపడిన పరిస్థితి ఉంది. కనుక మా ప్రాంతంలో, ముఖ్యంగా నా నియోక వర్గం భవనగిరి విషయానికి వస్తే ఒక్క కుంటలో కూడా ఏ మాత్రం సీమలేక ఈనాడు ప్రజలు ఎన్నో కష్టనష్టాలకు గరి అవుతున్న పరిస్థితి ఉంది. రోజు రోజుకు బావులలో నీరు తగ్గి వున్న పొలాలు ఎండిపోయే పరిస్థితి ఉంది. కనుక ముఖ్యంగా మా ప్రాంతానికి ఎక్కువ నిధులను కేటాయించి అవసరమైన పనులు, వ్యవసాయ దారులకు నడ్డి రేట్లకు ఎరువులు, విత్తనాలు సరఫరా చేయాలి. మా ప్రాంతంలో ఎలాంటి పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు, బెరువులు లేవు కనుక గ్రౌండ్ వాటర్ పొంపినియాలిటిని పెంచడానికిగాను పెర్క్యులేషన్ ట్యాంకుల నిర్మాణంకోసం ఎక్కువ నిధులను కేటాయించి, ఎక్కువ పెర్క్యులేషన్ ట్యాంకుల నిర్మాణాన్ని చేపట్టాలని ప్రభుత్వమును కోరుతున్నాను. ఈనాడు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఎప్పుడూ సగటున పండించే పంట నాటు వేసే పొలాల శాతం 75 శాతానికి పడిపోవడం జరిగింది. ఈ పరిస్థితులలో పంట పండినా కూడా ఉత్పత్తి తగ్గిపోయే పరిస్థితి ఉంది ఈ విషయాలను అన్నిటిని దృష్టిలో ఉంచుకొని మన రాష్ట్రంలో అనావృష్టికి గురి అయిన తెలంగాణా, రాయల సీమ ప్రాంతాలకు యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద పండ్స్ ఎలాట్ చేసి కష్టాలలో ఉన్న రైతులను ఆదుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ ముఖ్య మంత్రిగారు ఎంతో ఆవేదనతో కరువును ఎదుర్కొవాలని, రైతులను ఆదుకోవాలని చెప్పడం జరిగింది. కానీ తగిన పండ్స్ ఉంచేనే వారిని ఆదుకోవడం సాధ్యం. గ్రామీణ రైతు కుటుంబాలను ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఎక్కువ నిధు

లను కేటాయించి, పెరువులు, విత్తనాలను వ్యవసాయదారులకు సబ్సిడీ రేట్లకు అంద చేయాలి, అంతేకాదు, వ్యవసాయ కూలీలకు పనిని కల్పించడానికి పనులను చేపట్టాలి. పశు గ్రాసం, త్రాగడానికి మంచి నీరు బోర్ వెల్స్ ద్వారా ఇవ్వడానికి నిధులను కేటాయించవలసిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా మనం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని యిదివరకే రూ. 3145 కోట్లు కావాలని కోరడం జరిగింది. కాని కోరిన దానిలో కనీసం పది శాతం కూడా ఇవ్వ కుండా, బిచ్చం వేసినట్లుగా రూ. 310 కోట్ల 20 లక్షలు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు యిచ్చారు. మన ఆంధ్ర రాష్ట్రం అసామ్యప్తికి గురియగుచున్నది. ఈ పరిస్థితిలో కేంద్రంనుండి ఎక్కువ నిధులను తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉన్న కరువు పరిస్థితిని తెలుసుకోవడానికి వివిధ జిల్లాలకు సీరియల్ ఐ. ఎ. యస్. అధికారులను ముఖ్య మంత్రిగారు పంపించడం జరిగింది, కాని వాళ్లు వెళ్లినప్పుడు కనీసం (శనివారం, ఆదివారాలు కనుక) ముందుగా చెప్పినట్లయితే మా ప్రాంతాలకు మేము వెళ్లి మా నియోజక వర్గంలోని యిబ్బందులను ప్రజా ప్రతినిధులుగా మేము తెలియచేసే వారము. మాకు తెలియకుండానే వారు గ్రామాలలో పర్యటించి రావడం జరిగింది. మాకు ముందుగా చెప్పి ఉంటే మా యిబ్బందులను చెప్పి ఉండే వారము. మాకు ఆ అవకాశం యివ్వలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కరువును ఎదుర్కొనుటకు, గ్రామాలలో ఉన్న రైతులను ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వం త్వరగా అధిక నిధులను కేటాయించాలని మనవిచేస్తూ, నాకు ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు దన్యవాదాలను తెలియజేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri Shivarao Shetkar ; (Narayanakhed) : Mr. Deputy Speaker, Sir, the report submitted by the Hon. Chief Minister, pertaining to the seasonal conditions indicates, in crystal clear terms, that the State is presently facing drought and is going to face famine conditions. When that being the case, I submit that the proposals submitted in this Report as to how they will face this situation are very vague. The Chief Minister in his statement has mentioned that Rs. 4 1/2 crores have been sanctioned ... Rs. 3 crores for the water supply schemes, Rs. 1 crore to meet the water scarcity in municipal areas and Rs 50 lakhs to cater to the fodder requirements in the State. That is very meagre.

There are three regions in our State. In Telangana the rainy season is from June to September and with that, the rainy season is over practically in the entire Telangana region. When that being the case, there is no future scope that you will get rains. Our irrigation sources are reservoirs and the water level in the reservoirs

has gone down. We cannot expect that any additional water will flow into those reservoirs in future. I concede that there may be south-east monsoon. Those monsoons may come in Circars and to some extent in Rayalaseema. It has been amply recognised that Rayalaseema is a chronically drought prone area. When that being the case, permanent measures have to be taken to face the drought conditions in Rayalaseema. For that, comprehensive water supply schemes have to be taken up along with several other minor irrigation sources like percolation tanks, other minor irrigation sources and bunding of the fields. That is one aspect. The Nizamsagar project has dried up. That means there is no water, there are no rains in Medak district and also in Nizamabad. The whole catchment area of Manjira basin is in Medak district. When that being the case, I submit here how precarious our position is. Our crops are affected badly. Even the dry crops jowar, pulses, etc., have dried up. There is no scope of getting a single grain from those crops. I submit that the entire Telangana area is going to face very bad future. In the statement of the Chief Minister, it is hoped that in future if any rain comes, we can face the situation, I submit that there is no scope in Telangana. I warn the Government that the Hyderabad city will not get water from Singuru project and the Hyderabad city will be facing very bad situation about drinking water. That is why, from now itself, you have to plan how to face the very bad drinking water problem in the capital.

My friends have said that agriculture community and labour community will be affected. My submission is that the whole community will be affected. The consumer, the producer and the labourer will be affected. Prices will be soaring. In my district paddy prices are going up day in and day out. I submit that we have to open fair price shops further and not only rice we have to give jowar, pulses, oils and other essential commodities through the fair price shops. Then only we can help the consumers. First of all the agriculture community should be given relief. Recently, we have passed a Bill through which we are collecting wet assessment from precarious sources also. All of them have dried up. There is no scope of irrigating a single acre from them. When that is the case, collection of the revenue from the precarious sources and collection of wet assessment should be abandoned forthwith. I expect the Revenue Minister and the Hon. Chief Minister to come up and say that they are not going to collect the wet assessment this year from all minor irrigation sources. Any type of loan collection, whether it is revenue, cooperative or any other loan should be stopped forthwith. Till this date, the Agriculture Development Bank is collecting arrears of loan with all persuasion and coerciveness. That

should be stopped immediately. I expect that our Chief Minister will categorically assure this House that no loan will be collected either it is in the cooperative sector or revenue sector or through banks. We have created a good precedent. Last year, we have given to the small farmers interest free loans. We have to give assurance to the cultivators that interest free loans will be provided to them. That is the need of the hour. We have to go in a big way to help the farmers of Andhra Pradesh. The farmers of this prestigious State has served the entire country by supplying food. This year we are facing a very bad situation. The farmer should be given a big helping hand.

My friends have emphatically said and also proposed labour intensive works. For the labour intensive works, lot of money has to come from the Central Government. They are having banks with them. In the report it is mentioned that the State Government has submitted a second memorandum to the Government of India seeking Central assistance of Rs. 345 crores for continuing the on-going drought relief works. Till this day we have not spent the drought money on on-going relief works. This reveals that the State Government is not in position to spend all the money which the Central Government has sanctioned to the State. This will reflect on our proposals and creates an impression that our Government is not in a position to spend it. Such a report should not be submitted to the Central Government. My humble submission is, we have to clarify from here itself how you are going to face the drinking water problem. Our Chief Minister, with all earnestness and sincerity came before the House to say that he will solve the problem. This year the Central Government or the State Government should curtail all other activities and flow money into these activities to face the famine and drought conditions. No need, not less than Rs. 500 crores to face this situation. Comprehensive schemes are pending with the Central Government. Even the Netherlands Government is giving Rs. 9 crores to this Government. I submit that our Hon. Minister for Panchayati Raj should visit Delhi and get the money sanctioned before the end of October, plan the scheme and ground them successfully. For small and petty cultivators, our Government should and subsistence allowance this year. My submission is that we should all cooperate with this Government in solving this problem.

శ్రీ పి. వెంకటపతి : అధ్యక్షా, ఈ కరువు సమస్య మీద ప్రభుత్వం ఇచ్చిన 5.30 P.M. అందనా చూశాము. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ స్వయముగా చూట్లాడి కూడా ఉన్నారు. ఈ కరువు పరిస్థితికి బాధాపుగా జనము, మనము అలవాటు పడినట్లుగా

ఉంది. ఎన్నో సార్లు కరువులు వచ్చాయి. భయంకరమైన కరువులు వచ్చాయి, చాలా ఇబ్బందులు పడ్డాము. కాని ప్రతిసారి అంచనా అంతెంతలో కొన్ని మార్పులు తప్ప పరిస్థితి దారుణంగా ఉందని చెప్పకోవడం, దానిని పరిష్కరించడానికి యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద మీద పనులు కావాలని మనమందరం అనుకోవడం ఇవన్నీ వర్ష సాధారణంగా జరుగుతూ వస్తున్నాయి. అందువల్ల ఈసారి చర్చ కూడా అటువంటిది కావాడనని, కరువు వచ్చిన తరువాత, ఇబ్బందులు వచ్చిన తరువాత, అనావృష్టి వచ్చిన తరువాత మనము కేంద్రానికి తెలియజేయడం, కేంద్రము వారు ఒక టిఎస్ పంపించడం, వారు వచ్చి పరిస్థితిని అధ్యయనం చేయడం, ఆ తరువాత వారు ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు ఇవ్వడం, ఆ రిపోర్టును ఆధారం చేసుకొని వారు మనము అడిగిన సహాయముతో నామమాత్రమైనటువంటి సహాయం అందించడం, కరువు అయిపోయిన తరువాత కరువు వాతావరణ పరిస్థితులు మారిపోయిన తరువాత ఆ సహాయం మనకు అందడం, అందులో అత్యధిక భాగం ఆచరణలో దుర్వినియోగం కావడం ఇప్పటివరకు సాంప్రదాయముగా వస్తున్నదని చెప్పి ఈ సభ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అలా జరగకుండా చూడాలి. ఈరోజు పరిస్థితి గురించి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన అంకెలు ఉన్నాయి. కాని దాని వివరణ గురించి వీరు ఇచ్చిన దానితో మేము ఏకీభవించడం లేదు. మరింత తీవ్రమైన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఈ రోజు అనేక జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు రిపోర్టులో పెట్టారు. వాటి గురించి చర్చిత చరణంగా నేను మాట్లాడను. విశాఖపట్టణం, విజయనగరం, తెలంగాణాలో వరంగల్లు నిజామాబాదు అటు నెల్లూరు, చిత్తూరు ముఖ్యముగా రాయలసీమ పరిస్థితి కొంత భాగం ప్రకాశం జిల్లా ఇవన్నీ కూడా అనవృష్టి ప్రాంతాలుగా ఈ రోజు ఉన్నాయి. ఈనాడు వనరులను ఏర్పాటు చేయడానికి, శాశ్వత నీటివనరులను గురించి ప్రతి సారి, కరువు వచ్చినప్పుడల్లా మాట్లాడుకోవడం జరుగుతోంది. ఇళ్ళ తగుల బడుతున్నప్పుడు బావులను తవ్వే తంతుగా శాశ్వత పరిష్కార మార్గాలను ప్రతి సందర్భంలోనూ చర్చిస్తున్నాము, కానీ ఆ వైపున ఖచ్చితమైనటువంటి నడక మాత్రం కనబడడం లేదని నేను స్పష్టం చేయదలచాను. మనందరికీ కూడా ఈ బిడ్డే సమావేశం సందర్భంలో, వివిధ వద్దతులను గురించి చర్చించిన సందర్భంలో వచ్చిన అనుభవాలు కూడా అవే తెలియజేస్తున్నాయి. ఈ రోజు ఈ తీవ్రమైన పరిస్థితి పరిష్కరించడానికి, మంచి నీరు కూడా లేనిచోట, పశుగ్రాసం దొరకని చోట, ఇప్పటికీ విత్తనాలు పడక చోట, వడి మాడిపోయినచోట ప్రభుత్వం బెటుతున్న దాని ప్రకారమే దాదాపుగా రూ 380 కోట్లు పంట నష్టం జరిగినట్లు తెలుస్తున్నది. అంత మాత్రం సరిపోదు. ఎప్పుడూ అధికారుల అంచనాలకు, వాస్తవమైన సాధ్యత కనీసం నాలుగు రెట్లు తేడా వుంటుందని మన అనుభవం ద్వారా తెలుస్తున్నది. ఈ రాష్ట్రంలో ఈ సంవత్సరం అనావృష్టిమూలంగా దాదాపు రూ. 1500 కోట్లు వరకు ఆదాయం

మనము నష్టపోతున్నాము. ఈ తీవ్ర పరిస్థితులను దృష్టిలో వుంచుకొని దీనికి అనుగుణ్యమైన చర్యలను సూచించవలసి వుంటుంది. ప్రభుత్వం సదుద్ధారలను సూచించవలసిందిగా అడుగుతున్నది. మేము సూచనలు యిస్తున్నాము, ఈ పరిస్థితులనుండి కొంతవరకు అయినా బయట పడాలంటే మొదట అన్ని అనావృష్టి పీడిత ప్రాంతాల వ్యవసాయ కార్మికులందరికీ పనులు చూపించాలి. ఇది చాలా జనరల్ గా వుంటుంది కానీ అత్యంత ముఖ్యమైనది. వారికి పనులు చూపడం అనేది శాశ్వతంగా కరువు నివారణకు పనికి వచ్చే పనులు చూపాలి. అటువంటిది దొరకని ప్రాంతాలలో తాత్కాలికంగా చెరువుల మరమ్మత్తులు, మరొకటి చూపవచ్చు. ఈ రకమైన చర్యల సాయ కార్మికులకు చేతి వృత్తుల వారికి గ్రామసీమల్లో పనిచేసే ప్రజలందరికీ ఏ రకమైన పనులు కావాలో అనే విషయంలో యిదివరకే అనేక చర్యలు జరిగాయి. వాటిని కూడా దృష్టిలో వుంచుకొని అనావృష్టి దాయక ప్రాంతాల వారికి పనులను చూపించాలి. ఇంతకు ముందు మిత్రులు చెప్పినట్లుగా నీరు, మేత లేక బాధపడుతున్న వశువులను యిదివరకే అనేక ప్రాంతాలనుండి యితర రాష్ట్రాలకు మాంసము కొరకు చర్యం కొరకు ఎగుమతి చేస్తున్న వార్తలు చూస్తున్నాము. ఇప్పుడయినా ఈ పరిస్థితి రాకుండా మనం వ్యవసాయానికి ఆదారమైన వశువులను రక్షించుకోవడానికి పశుగ్రాసాన్ని కరువు ప్రాంతాలు అన్నిటికీ తక్షణం ఆంధ్రచేయడానికి ఏర్పాట్లు చేయాలి. అందుకొరకు అటవీ ప్రాంతాలలో వున్న గడ్డిని, అడవులకు దూరంగా వున్న కరువు ప్రాంతాలకు కూడా తరలించి సరఫరా చేయాలి. అదే విధంగా ఈనాడు రైతాంగం వుంది. పంటలకు వర్షాలు అయితే కురిపించలేము. కానీ నీటి వనరులు వున్న ప్రాంతాలలో ఆ నీటిని సద్వినియోగం చేయడానికి సక్రమంగా పరిశోధించేయడానికి కరువు ప్రాంతాలకు నీరు వెళ్లడానికి ప్రయత్నం చేయడం ద్వారా కొన్ని పంటలను రక్షించడానికి వీలు వుంటుంది. రేపు రబీ సీజన్ లో వచ్చే నీటితో పంట రావడానికి వీలుగా విత్తనాలను నెలక్కు చేసుకొని శాస్త్రజ్ఞులతో సంప్రదించి ఆ విధంగా పండి పంటలకు విత్తనాలు సప్లయ చేయడానికి నీటిని అన్ని ప్రాంతాలకూ అందించడానికి ప్రయత్నం చేయవలసి వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈ చెరువులు, కాల్యాల మరమ్మత్తుల సందర్భంగా ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. చెరువులు ఎన్నోచోట్ల తెగిపోయాయి. ఈ తెగిపోవడం అనేది అనేక కారణాలవల్ల జరుగుతోంది, తుపానులవల్ల తెగిపోయినవాటిని మరమ్మత్తు చేయించిన తరువాత అదే చెరువులు అదే ప్రాంతంలో తెగి పోతున్నాయి. అందువల్ల తమ దృష్టికి తీసుకువచ్చేది ఏమంటే కరువు సమస్య వచ్చినప్పుడు, తుపాను సమస్యవచ్చినప్పుడు ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వచ్చినప్పుడు వాటితోబాడే అవినీతికూడా చాలా పెద్ద ఎత్తున, అక్రమమైన వద్దతులు చాలా పెద్దఎత్తున ప్రవేశించడం మూలంగా చాలా అసర్ధాలు జరుగుతున్నాయి. అందువల్లనే తెగిన కాల్వ కట్టలు, చెరువులు తెగిన చోటనే తెగుతున్నాయి. యిచ్చిన సహాయం ఉపయోగపడడంలేదు. అందుకని అటువంటి

ప్రాంతాలలో సమర్థవంతంగా తిరిగి ఉపయోగపడే విధంగా వాటిని చాగుచేయించడానికి ఈ అవినీతి యంత్రాంగాన్ని ఒత్తిడి చేసి ఆ రకమైన అవినీతికి గురి కాకుండా నిదులను ఖచ్చితంగా సరియగు పనులను వినియోగించే విధంగా ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా అనావృష్టి పీడిత ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వం అనేక సందర్భాలలో అనేక వాగ్దానాలు చేసింది. కానీ వాటిని అమలు చేయకపోవడం వల్ల ప్రజలకు నిరాశ కలుగుతున్నది. ముఖ్యంగా యువకులలో నిరాశను కలిగించడం చాలా హిరణ్మయ మనవి చేస్తున్నాను. అనావృష్టి పీడిత ప్రాంతాలలో విద్యార్థులను పీజాలు మాపి చేస్తామని, స్పెషల్ ఫీజులను రద్దు చేస్తామని పుస్తకాల సహాయం చేస్తామని, చేసిన వాగ్దానాలు అన్నీ కూడా యిదివరకటి కాలంలో వాగ్దానంగా మిగిలి పోయాయి. అందువల్ల యిప్పటికి అయినా ఈ సందర్భంలో అటువంటి ప్రాంతాలు అన్నిటా ఈ రకంగా సహాయం ప్రకటించి వాటిని అమలు పరచలేదని మీద్యారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రకమైనటువంటి రద్దీనీమూల వున్నటువంటి ప్రకాశికానికీ మనం యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద - అంటే యుద్ధ ప్రాతిపదిక అనేది మాటల్లో కాకుండా చేతల్లో వుండే విధంగా-కేంద్రం నుండి రావలసిన నిదులను ఖర్చుగా రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేసి సహాయం చేయాలి. కాంగ్రెస్ వారు కూడా ఈ రకమైన సహాయం చేస్తామని చెబుతున్నారు కనుక అందరూ కలిసి ఒత్తిడి చేసి తగినంత మొత్తాన్ని అతి త్వరలో అవసరమైనంత మేరకు సాధించి వాటిని వినియోగించడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తూ చివరలో ఒక మాట చెప్పదలచాను. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఈ పరిస్థితిని అర్థం చెసుకోవడానికి చాలా సమయం తీసుకున్నది. ఉన్న పరిస్థితులను మన శాసనసభా సమావేశానికి ముందు, దాదాపు యిటువంటి పరిస్థితులు అనేక ప్రాంతాలలో ఏర్పడి వుండగా బడ్జెట్ సమీక్షం ముగించబోయే సమయంలో కళ్లు తెరిచామంటే దానికి కారణం వాస్తవ పరిస్థితులవల్ల సరియగు దృఢపథం లేకపోవడం అనడానికి గుర్తుగా ప్రజలు బావిస్తున్నారని తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తూ ఇప్పటికి అయినా ఈ సమస్య తీవ్రతను గమనించి ముఖ్యమైన సూచనలను అమలు జరపడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని అశిస్తూ కరువుగురించి చర్చించడానికి కూడా సమయం కరువు అయినందుకు విచారం వ్యక్తం చేస్తూ శిలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. వీరారెడ్డి (బద్వేల్) : రాష్ట్రములో కనీ వివి ఎరుగని తీవ్రమైన ఖామం ఏర్పడింది. రాయలసీమ పరిస్థితి మాటలలో చెప్పడానికి వీలుకాదు. బావులలో నీరు లేదు. పశువులకు మేత లేక కసాయివాడికి అమ్ముతున్నారు. రైతులు దిక్కుతోచని దీనావస్థలో ఉన్నారు పశుగ్రాసము సర్వము చేసి కాపాడాలని మనవి చేస్తున్నాను. బద్వేలు గియోజకవర్గములో మీడియమ్, మైనర్ ఇరిగేషన్ చెరువులు 80 వున్నాయి. దానిక్రింద దాదాపు 25,000 ఎకరాల భూమి వుంది. 180 చెరువుల

క్రింద దాదాపు 28,000 ఎకరాల దూమి వుంది. పోయిన సంవత్సరం 48,000 ఎకరాలకు 5,000 ఎకరాలలో వంట లేదు. ఐదేళ్లు ప్రాంతములో చెరువులలో నీరు లేక 5,000 ఎకరాలలో వంట లేదు. ఈ సంవత్సరం ఇగత వరకు దాదాపు 200 చెరువులలోకి నీరు రాలేదు. ఒక్క ఎకరంలో కూడా పైరు పెట్టలేదు. రైతులు దిక్కు తోచని స్థితిలో వున్నారు. రైతులు కట్టవలసిన అప్పుల విషయంలో వ్యవసాయాభివృద్ధి బ్యాంక్ రైతులమీద వత్తిడి చేసి యింట్లో వుండే సామాను ఇస్తు చేస్తున్నారు. కరువు పరిస్థితులలో వారు కట్టవలసిన అప్పులను వాయిదా వేయించి. త్రాగు నీటి సమస్య తీవ్రంగా వుంది. నా నియోజకవర్గములోని స్కూలుల అడవుల ప్రాంతములో ఒరికుంట ఆను గ్రామం వుంది. అక్కడ త్రాగు నీరు లేక దౌర్భితి చాల దుర్గరంగా వుంది. బోర్ కావాలని కలెక్టరును కోరితే లక్కడ 30 బోర్స్ వున్నాయి. 1000 జనాభాకు సరిపోతుంది ఇంక వేయడానికి ఓంలెడు అగ్నరు. త్రాగునీటి సమస్య వున్నప్పుడు రూల్స్ నిగురించి చెప్పడం దాదాకరమైన విషయం. ఔను పరిస్థితులలో ప్రజలను ఏవిధంగా ఆదుకోవాలో ఆలోచించాలి. వందాయతీ సమితులలో వున్న వి.డి.ఓల ద్వారా పశుగ్రాసాన్ని యిప్పించి రైతలను కాపాడాలి. త్రాగు నీరు కూడ లేక వ్యవసాయ చూలీలు వలస పోతున్నారు. యెద్ద ప్రాంతానికి మీద కరువు పనులు కొనసాగించాలి. తెలుగుగంగ పడకాన్ని వెంటనే చేపట్టి రైతులకు నీరు అందించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. వెద్దరత్తయ్య (ప్రతిపాదు) ; అదృష్టా, గత సంవత్సరం కరువు గురించి శాసనసభలో చర్చించాము. అదే పరిస్థితి మరల ఇప్పుడు కూడా రావడం గోచరియిం. బోర్ వెల్స్ వెయడం. వెంటనే పశుగ్రాసము సరఫరా చేయడం, రైతు చూలీలకు పనులు కల్పించడం జరగాలి. కరువు పనులపైన చెనే మొత్తము దుర్వి నియోగం కాకుండా చూడవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. ఇదే వాతావరణం భూమిమీద కొనసాగితే కరువు సంభవించే ప్రాంతాలు ఎక్కువ అవుతాయి. వర్షాలు తగ్గిపోవడానికి కారణము అడవుల నిర్మూలన ముఖ్యము. 30 శాతం ప్రాంతములో అడవుల పెంపకం జరగాలి. ఈనాడు 10 శాతం భూమిలో చూడ అడవులు లేవు. ఎపోర్ డిస్టెన్ తగ్గిపోవుటవల్ల వాతావరణంలో కార్బన్ డయాక్సైడ్ ఎక్కువయి ఎయిర్ పొల్యూషన్ లో ఔంపరేచర్ రేయిజ్ ఆయిన పరిస్థితులే కొనసాగితే వర్షాలు ఇంకా తగ్గే ప్రమాదం వుంది. గంగ నుంచి కావేరీ వరకు నదులను లింక్ చేస్తే చాలవరకు ఈ సమస్య తీరుతుంది. ఇది అంత తేలికయిన పని కాదనుకోండి. దాదాపు రు. 500 వేల కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. అయినా కూడా అంత ఖర్చు పెట్టినా కూడా వింధ్య పర్వతాల దగ్గర కొంత సమస్య ఎదురైనా కూడా మనకున్న అవసరాలనుబట్టి ఆలోచించవలసివుంది. సముద్రంలో వున్న నీటిని మంచినీటిగా మారినై కొంత ఉపయోగం జరుగుతుంది. ప్రతి సంవత్సరం ఖర్చు పెడుతున్న

దానిలో అర్థభాగమైనా రీసెర్చివైనా ఖర్చు చేస్తే ఎప్పటికైనా సాదించగలుగుతాము. ఆర్టిఫిషియల్ రెయిన్స్ కొన్ని దేశాలలో అమలులో వున్నాయి. ఇది కూడా ఖర్చుతో కూడినది. ఇది స్కేటు లెవెల్లో జరిగే పని కాదు. జాతీయ స్థాయిలో చర్చించ వలసిన అవసరం వుంది. కరువు పరిస్థితులే కొన్ని సంవత్సరాలుగా కొనసాగితే మామిడి మొక్క మొలవని ప్రమాదము వుంది, కాబట్టి అడవుల పెంపకం, ఇంటర్ లింకింగ్ ఆఫ్ రివర్ వాటర్స్, ఎన్వర్షన్ ఆఫ్ నీ వాటర్. ఆర్టిఫిషియల్ రెయిన్ ఫాల్ వీటిని టాకిట్ చేస్తే కొంత బాగుంటుంది.

6-00 P.M.

శ్రీ ఎం. నర్సింహారెడ్డి (శ్యాంపేట్) ఆధ్వర్యం, కరువు కొత్త విషయం కాదు. ప్రతి సంవత్సరం కరువు వస్తూనే వుంది. ముందుచేడు వర్షాలు ఎక్కువ పడి వర దలతో నష్టపోయాం. గత సంవత్సరం, ఇప్పుడు కరువు వచ్చింది. ఈ ఏడు గత ఏడాదికన్న ఎక్కువ బాధ పడుతున్నాం. సౌత్ వెస్టు మాన్ సూన్ మూలంగా ఎర్లీ థిఫ్ నీజన్ అయింది. ఆగస్టు సెప్టెంబరు నెలల్లో వర్షాలు లేకపోవుటవల్ల థిఫ్ పంట బాగా రాలేదు. కొన్ని ప్రాంతాలలో మొక్కజొన్న సుమారుగా పండింది. కొన్ని ప్రాంతాలలో అసలు పండ లేదు. చెరువుల క్రింద, ప్రీరేరియర్ సోర్సెస్ క్రింద, నీరు వస్తుందనే ధైర్యముతో నాట్లు పెట్టారు. వరంగల్లు జిల్లాలోని మేజర్ సోర్సెస్ 4 లో 3 సోర్సెస్ క్రింద తప్పనిసరిగా పండుతాయి కాని నాలుగవ సోర్సెస్లో సరిపోయిన నీరు లేదు. కరువు వచ్చినపుడు శాశ్వత నివారణ చర్యల గురించి ఆలోచించడం కంటే ముందుగానే ఆలోచించి తగిన చర్యలు తీసు కోవాలి. వీలైనంతవరకు గ్రౌండ్ వాటర్ ని ఎన్సైప్లియిడ్ చేయాలి. పెద్ద ప్రాజెక్టుల మీద ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టవలసివుంటుంది. ఎక్కువ ఖర్చు చేస్తే ఎక్కువ ఆయ కట్టుకు నీటిపారుదల సౌకర్యాన్ని యివ్వగలుగుతాం. రెస్టోరేషన్ ఆఫ్ మీడియం ఇరిగేషన్ సోర్సెస్ జరగాలి, లో ఓల్ట్రేజ్ సమస్య ఇప్పటినుంచే మొదలై నది. విజామాబాద్, కరీంనగర్, వరంగల్లులలో లో ఓల్ట్రేజ్ ప్రోజెక్ట్ స్టాట్స్ అయింది, బావులనుంచి నీటిని బెయిల్ డౌట్ చేసుకొనడానికి ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. సహకార సంస్థల అప్పుల వసూలు మొదలై నది. పంట వచ్చే కాలం కాదు. ఈ సమయంలో రుణాల వసూలు చేయకూడదు. వాన పడక పోతే భూమిని దున్నడానికి ఆవకాశం వుండదు. చాలవరకు రబీ దుక్కులు తయారు కాలేదు. రబీ సోయింగ్ కి వీలు కలుగదు. బావుల క్రింద వుండే సాగుకు పంచి వంగడాలు తీసుకొనవలసిన అవసరం వుంది. మా జిల్లాలో గత సంవత్సరం 12,000 ఎకరాలలో ప్రత్తి వేశారు. ఈ సంవత్సరం 64 వేల ఎకరాలలో ప్రత్తి వేశారు, ఆ పంటను చూస్తే ఏడుపు రావడం తప్ప పురేమి లేదు. ఎకరానికి 4000 రూపాయలు వెస్టినైడ్స్ మీద ఖర్చు వేశారు. ఈ ప్రత్తి వంట రాకపోతే రైతులకు విపరీతమైన నష్టం వస్తుంది. భూమిమీద ఏమాత్రం గడ్డి లేకుండా మాడి

పోయింది. చిన్న రైతాంగానికి పశుగ్రాసం సరఫరా చేయాలి. నిజామ్ సాగర్ ఎండి పోయిందంటే చిన్న చిన్న కుంటలు, చెరువుల పరిస్థితి ఏమిటో అలోచించాలి. త్రాగడానికి నీరు లేదు. దీని విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. వాటర్ డేబల్ లోపలకు పోవడంతో వేసిన బోర్స్ పనికిరాకుండా పోతాయి. ఇదివరకు 70 అడుగుల కంటే ఎక్కువ లోతుకు పోలేదు, ఇప్పుడు 120'ల వరకు వేయిస్తున్నారు, ముందు, ముందు 180' ల వరకు వేయవలసి వుంటుంది. వరంగల్లు జిల్లాలో మొత్తము 400 బోర్స్ వున్నాయి. దీనిలో ఇప్పటికీ 20 శాతం పని చేయడం లేదు. నీటి ఎద్దడిని ఎట్లా తీరుస్తారనేది అర్థం కావడంలేదు. సాధారణంగా చూచి, ఏప్రిల్ నెలలో నీటి ఎద్దడి ఏర్పడేవి కాని ఇప్పుడు నవంబరు, డిసెంబరు నెల నుంచీ నీటి ఎద్దడి మొదలవుతున్నది.

చాలా గడ్డు పరిస్థితి ఉంది. ఆయా జిల్లాల్లో ఉన్న కరువు ఇంటిన్నీ నిబట్టి నిడులను కేటాయించాలి. ఏ జిల్లాలో ఎక్కువ కరువు ఉందో దానికి ఎక్కువ నిధులు యిచ్చి ఆ జిల్లా కలెక్టరుకు ఆదేశాలు ఇచ్చి ఏ తాలూకాలో ఎక్కువ కరువు ఉందో ఆ తాలూకాకు ఎక్కువ నిధులు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయాలి. ముఖ్యంగా రైతులు బావులు త్రవ్వకోడానికి, పశు గ్రాసం కొరకు ఉచితంగా యివ్వవలసినా కొంత లోన్స్ రూపములో అయినా యిచ్చి వారిని ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉంది. కరువుతో చెడిపోయేవాడు రైతులు మాత్రమే. కూలివాడికి ఎలాగో ఏదో కూలి దొరుకుతుంది. కాని రైతు పెట్టుబడి పెట్టిన తరువాత భవిష్యత్తులో పంట రాకపోతే నష్టపోతాడు. అందుకని ప్రత్యేకంగా రైతుకు ఆదుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(Sri H. B. Narsegoud in the Chair)

శ్రీ వి. శ్రీరాములు : అదృశ్య, ఇప్పటికే రాష్ట్రములో కరువు పరిస్థితులవల్ల ముఖ్యంగా తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలలో ప్రజలు నానా ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్న సంఘటనలు కనిబడుతున్నవి. వర్షాకాలం రాగానే రైతు ఆకాశం వైపు చూసే పరిస్థితి 38 సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యం తరువాత కూడ పోలేదంటే ఎంతో విచారవదవలసిన విషయం. ఎందుకంటే 1947 లో స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా కూడా - యీ ప్రభుత్వముతోనూ - పర్యవేందుగా లాంగ్ రేంజ్ ప్రోగ్రామ్స్ తీసుకొని శాశ్వత కరువు నివారణకు కృషి చేయలేదు. భారత దేశములో నూటికి 80 మంది వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నారు. పర్యవేందు రిలీఫ్ పద్ధతుల గురించి ఆలోచన చేసే ప్రభుత్వాలు కరువు అయినందున ప్రతి సంవత్సరము ప్రజలు అనేక ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. ప్రతి ప్రభుత్వం, ఏదో గొర్రెనో, బ్రెన్ నో, నైకిల్ నో, మిషన్ నో యిచ్చి ప్రజల ఓట్లు ఎలా రాబట్టు

కోవాని చూడడమే జరుగుతుంది. చివరకు నేను, నా వారసుడు రానాలి ఆనే ఆలోచన తప్పు పూర్వం యాస్పెక్టును దృష్టిలో పెట్టుకొని పరిస్థితులను సెట్ చేయడానికి ప్రయత్నించినవారు కనబడడం లేదు. పర్యవేంటు ఫోర్సెస్ను డ్రైవ్ చేయడానికి ఆలోచన చేయడం లేదు. అందువల్ల కరువు పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు ప్రజలు నానా బాధలను గురి అవుతున్నారు. రాయలసీమలోని గ్రామాలు హృదయవిదారకమైన, డీనాతిదీగమైన పరిస్థితులలో ఉన్నవి. ఒక్కొక్క గ్రామములో ఆదాపడమలు స్నానంచేయడానికి నీరులేక, వంద రెండు వందల అడుగుల లోతుగలబావిలో గుడ్డను తడుపుకొని ఒళ్లు తుడుచుకొని ఉండవలసిన గతి రాయలసీమ ప్రాంతములో ఉంది. వెనుకబడిన తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలను కిరి ఏండ్లుగా వస్తున్న ప్రభుత్వాలు అన్నీ చిన్న చూపు చూచి, వాటి అభివృద్ధి గురించి సరైన ప్లానింగు తీసుకోక పోవడం వల్ల ఈనాడు ఆ పరిస్థితి ఏర్పడింది ఈనాడు తెలంగాణా ప్రాంతములో ఉన్న శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు పూర్తికాక, అదిలాబాదు మొదలైన ప్రాంతాలను ఇరిగేట్ చేయవలసిన సరస్వతీ, లక్ష్మీ కెనాల్స్ పూర్తి కాలేదు.

వాటికి సరైన డబ్బులేదు. శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టును వదిలి పెట్టారు, 239 కి.మీ. వరకు ఎప్పుడు తీసుకుంటారో ఆ భగవంతునికే తెలియాలి. నైజాం కాలం నుండి వస్తున్న పోచంపాడు ప్రాజెక్టు, తెలంగాణాలోని మూడు నాలుగు జిల్లాలను యిరిగేట్ చేయవలసిన ప్రాజెక్టు. ఫుల్ ఫ్లెడ్జ్‌గా నిర్మాణం చేయబడున రైతులు చాలా యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. ప్రధాన మంత్రిగారు జనగామ వచ్చినప్పుడు - 1983 లో జనగాం ఎత్తిపోతల పథకం చేపట్టడం జరిగింది. సూర్యాపేట, రామన్నపేట, ఆలేరు, జనగామలలో టాగు లక్షల ఎకరాలు ఇరిగేట్ అవుతుందని రు. 500 కోట్ల ప్రణాళిక తయారు అవుతుందని ఏడవ ప్రణాళికా మురాయిదాలో పెడుతామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్నది. కాని ఏడవ ప్రణాళికలో ఆ ఎత్తిపోతల పథకమును పెట్టకపోవడం శోచనీయం. పర్యవేంటు స్కిములను అమలు చేయకుండా ఎప్పటికప్పుడు దాటవేసే పరిస్థితి కనబడుతున్నది, దానితో ఒకసారి వరదలు వచ్చి కరువు వస్తుంది మరొకసారి వర్షాలు లేక కరువుతో బాధపడవలసి వస్తుంది. వచ్చిన ప్రభుత్వాలు పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకొని పర్యవేంటు ఆలోచన చేయకపోవడంవల్ల కరువుకు గురికావడం జరుగుతున్నది. మన రాష్ట్రము మొత్తములో దాదాపు 78, 79 వేల చిన్న నీటి వనరులు వున్నవి. వాటిలో 50 వర్సంటు - దాదాపు 35 వేల కుంటలు రెగోర్ కావలసి వున్నవి. పెద్దపెద్ద ప్రాజెక్టులకు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. కాని చిన్న నీటి వనరుల మీద ఆవసరమైనంత ఖర్చు పెట్టడంలేదు. 35 వేల కుంటల మీద యావరేజ్‌గా కుంటకు రు. 5 వేల చొప్పున రు. 17 కోట్ల 50 లక్షలు ఖర్చు పెడితే ఒక కుంట క్రింప వంద ఎకరాల చొప్పున సాగు అవుతే మూడు లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి వచ్చే

అవకాశం వుంది. అనేక వందల కోట్లు పెద్ద ప్రాజెక్టుల మీద ఖర్చు పెడుతున్నాము. కాని చిన్న నీటి వనరుల గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించినట్లు కనిపించడం లేదు, పర్యవేక్షణ సోర్సెస్ గురించి ఆలోచించాలి. వరంగల్ జిల్లాలోని ఏడు పెద్ద చెరువులు ఎండిపోయినవి. రైతులకు విత్తనం అయినా చేతికి వచ్చే పరిస్థితిలేదు. అన్ని తాలూకాలకు కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించి కరువు పనులు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. రైతాంగానికి యిచ్చిన అన్ని రకాల లోన్లను రద్దు చేయాలి. హరిజనులకు యిచ్చిన కమ్యూనిటీ వెల్ఫేర్ డీపెన్డ్ చేసుకోడానికి ప్రతిపాదికలు. ఏ వేల యివ్వాలి. పశువులకు నీరు త్రాగడానికి అని మెదక్, వరంగల్, మహబూబ్ నగర్ మిగతా తెలంగాణలోని జిల్లాల్లో చిన్న చిన్న కుంటలలో నీరు వుంటే దానికి అడ్డు కట్టలు కట్టి ఆ నీటిని ఆపుచేసి - పొలాలు ఎండిపోయినా పర్చాలేదని - ఆ పశువులకు త్రాగడానికి వుపయోగిస్తున్నారు. ఈ విధంగా చెబుతున్నట్లు కుంటల్లో యిచ్చడే నీరు అయిపోయిన పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం వెంటనే వత్తుగ్రానం పోసు 50 పర్సంటు సబ్సిడీ యిచ్చి అదుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఈ సంవత్సరము ప్రతి జిల్లాలో 50 చొప్పున బోర్ వెల్ఫేర్ చేయాలి. కమ్యూనిటీ వెల్ఫేర్ అయిదు వేల రూపాయల చొప్పున యివ్వాలి. ఒక్కొక్క రైతుకు 50 పర్సంటు సబ్సిడీ రెండు వేల రూపాయలు - వాటిని డీపెన్డ్ చేసుకోడానికి యివ్వాలి. రామగుండం, కొత్తగూడెంలలో తయారు అవుతున్న ఎలక్ట్రిసిటీని మన రైతులకు యిచ్చే పరిస్థితిలేదు. బయటివానికి యిస్తున్నారు. కరువు ప్రాంతాలలో టెబిల్ యింటెన్సిటీ వున్న చోట వాటికి పని దొరుకుతుందేమో గాని రైతులకు యిబ్బంది వుంటుంది. అందుకని రైతుల కొరకు ప్రత్యేక మైనటువంటి బడ్జెటును కేటాయించి ఎలక్ట్రిసిటీ, కమ్యూనికేషన్లు కొరకు యిచ్చడూ యిచ్చిన దానికి డబుల్ యిచ్చి రైతాంగాన్ని అదుకోవలసిన అవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను. వారి కరువు పనుల క్రింద ప్రత్యేక మైనటువంటి బడ్జెటును కేటాయించి ఎలక్ట్రిసిటీకి ఎలాబ్ చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి (ధర్మవరం) : అధ్యక్షా, ఈనాడు రాష్ట్రంలోని చాలా ప్రాంతాలలో కరువు తీవ్రంగా ఉంది. దుర్భిక్షం తాండవిస్తున్నదనే విషయం నగ్న సత్యం. ఆనంతపురం జిల్లాలో తీవ్రంగా దుర్భిక్షం విలయతాండవం చెస్తున్నదని చాలామంది సభ్యులు కూడా ఒప్పుకున్నారు. అది సగ్న సత్యం. ఆనంతపురం జిల్లా మొత్తం రాష్ట్రంలో లోయస్టు రెయిన్ ఫాల్ కలిగినటువంటిదని మీకు తెలుసు. 20-9-1985 వరకు వచ్చిన అంచనాల ప్రకారం 131 లక్షల ఎకరాలలో వేరుశనగ పంట వేస్తే ఇప్పటికే 10 లక్షల ఎకరాలలోని వేరుశనగ పంట ఆనంతపురం జిల్లాలో ఎండిపోయింది. ఆనంతపురం జిల్లాలో వేరుశనగ ముఖ్యమైన పంట. అది రైతులకు కమర్షియల్ గా డబ్బు తెచ్చేది, తిండి పెట్టేది, పశువులకు గ్రాసం

ఇచ్చేది. ఈ పంట దాదాపుగా 90% ఎండిపోయిందంటే తరువాత వర్షం వచ్చినా దుర్భిక్షం ఏ పరిస్థితులలోను తీరేది కాదని మీకు తెలుసు. గత సంవత్సరం వేసిన గొట్టపు బావులలో 80% ఇంకిపోయాయి. నీటికోసం మైళ్ల కొలది కడమలు తీసుకొని పోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ రోజున అనంతపురం జిల్లాలో ఏ ఒక్క ఏటి కాలువ కూడా పారడం లేదని చెప్పడానికి నేను ఎంతో బాధపడుతున్నాను. హిందూపురం తాలూకా, కందుకూరు తాలూకా, కళ్యాణదుర్గం తాలూకా, ఉరవకొండ తాలూకాలో మొత్తం పంట సమూలంగా నాశనం అయిందని తెలియజేయడానికి నేను చాలా బాధ పడుతున్నాను. కేవలం ఒక్క హెచ్.ఎల్.సీ స్టోయింగు ఏరియాలో కాస్త వచ్చగా ఉంది. అనంతపురం తాలూకాలో పాతివీర భాగం, తాడివత్తె రాలూకాలో పాతిక భాగం మాత్రమే వచ్చగా ఉంది. ఆ పంట అయినా పండు తుందని చెప్పడానికి ఆస్కారం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. పశువుల విషయం చూస్తే అన్ని ప్రాంతాలలో పశుగ్రాసం పరిస్థితి చాలా క్లిష్టంగా, కష్టంగా ఉందని కొంత మంది నమ్మకం మనవిచేశారు. ముఖ్యంగా అనంతపురం పరిస్థితి చూస్తే రైతాంగం పశువులను అమ్మడానికి సిద్ధంగా ఉన్నా కొనేవాడు లేడు. వాటిని కలికాలాలకు తోలలేక, వాటికి తిండి పెట్టలేక రైతులు ఎంతో ఇబ్బంది పడిపోతున్నారు. ఈ పశుగ్రాసం అవసరమైనదానిలో కనీసం 25 శాతం కూడా మా జిల్లాకు అందించ లేదని చెప్పడానికి చింతిస్తున్నాను. ఈ తీవ్ర దుర్భిక్షాన్ని ఎదుర్కొన్నదానికి దాదాపు 80% గ్రామాలలో వెంటనే బోరువెల్లు డ్రిల్ చేయాలి. డ్రిల్ చేసి త్రాగే నీటి కొరత తీర్చడానికి ప్రభుత్వం నరల చర్కలు తీసుకోవాలి. బోరువెల్లు డ్రిల్ చేసినా నీరు పడని ప్రాంతాలకు ట్యాంకులు పెట్టి త్రాగే నీటి ఇబ్బందిని తీర్చడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. యాడికి, దర్భవరం కాలువలలాంటివి క్రవ్వకాలు దళారీ పద్ధతిలో కాసుండా లేబరుకు, చార్మితులకు నేరుగా పని ఇచ్చి క్రవ్వించే పరిస్థితి కలుగజేస్తే కార్మికులకు ఉపాధి రలుగజేసినట్లు అవుతుంది. ఈ మధ్య అనంతపురం జిల్లాలో చాలాచోట్ల ఎన్.జి.ఐ.ఆర్ వారు జపాన్ శాస్త్రవేత్తల సహకారంతో భూగర్భ జల సంపద ఎక్కడైనా ఉందా అని పరిశీలించగా చాలా ప్రాంతాలలో భూగర్భ జల సంపద 400, 500 అడుగుల లోతులో ఉన్నట్లుగా ఉందని తమ అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు. ఎన్.జి.ఐ.ఆర్ వారు కూడా ఈ విషయంలో తమ అమోదాన్ని తెలిపారు. కనుక ఎన్.జి.ఐ.ఆర్ వారు జరిపిన సర్వే రిపోర్టును రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే తెప్పించుకొని, ఎక్కడెక్కడైతే భూగర్భ జలాలు పైకి తెవడానికి అవకాశం ఉందని ఎన్.జి.ఐ.ఆర్ వారు రిపోర్టు సబ్మిట్ చేసారో ఆ ప్రాంతాలలో వెంటనే బోరువెల్లు చేయించి సాధ్యమైనంతవరకు నీటిని వెలికి తీసి కాళ్ళక కరువు నివారణ పథకాలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ఐడిసి వారు కాని ఇరిగేషన్ కార్పొరేషను వారు కాని చాలినన్ని నిధులు లేకనో, వారికి కావలసినంత

స్టాప్ లేకనో - కారణం సరిగా చెప్పడం లేదు కాని రైతులు 4 సంవత్సరాలక్రితం పెట్టుకున్న అప్లికేషన్లు శాంక్షను కాలేదు. బోర్ వెల్పు డ్రిల్ చేయాలని అంటే ఆ సంస్థలు ఏమీ చేస్తున్నాయో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇరిగేషన్ డెవలప్మెంటు కార్పొరేషను వ్రాంచి ఆఫీసుల ముందు రైతులు తండోపతండాలుగా శాంక్షను కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. ఐడిపికి కావలసినన్ని నిధులు మంజూరుచేసి ఎక్కడెక్కడైతే ధూగర్బు జలసంపద పైకి తీయడానికి వీలుందో, ఎక్కడైతే రైతు అప్లికేషను పెట్టుకున్నాడో, ఎక్కడైతే జియాలజిస్టు నీళ్లు పడతాయని రిపోర్టు సర్వేమిడ్ చేసారో అక్కడ బోర్ వెల్ డ్రిల్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలి. ప్రయత్నం చేయడమే కాదు. ఈ రోజున ఐడిసి వారు డ్రిల్ చేసిన చాలా బోర్లును విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం లేక పిలిచిపోయాయి. విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం అడిగిన ప్రతి బావికి వెంటనే ఇవ్వాలి. విద్యుచ్ఛక్తి శాఖవారు చాలా బావులకు విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం ఇవ్వలేకపోతున్నారు. కొన్ని బావులలో నీరు ఉండి కూడా వాటిని పైకి తీయడానికి విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం లేక రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. విద్యుత్ శాఖ వారిని అడిగితే మా దగ్గర మెచీరీయల్స్ లేవని చెబుతున్నారు. ఈ కరువు నిధుల నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి శాఖకు కావలసిన నిధులు కేటాయించి రైతులకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఏ వసలు చేసినా అవి కాంట్రాక్టర్లకు ఇవ్వకుండా డైరెక్టుగా కార్మికులకే ఇచ్చి డిపార్టుమెంట్ వని చేయించే పద్ధతి ప్రవేశ పెడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రోజున ఇవ్వనున్న కరువు నిధులు అన్ని ప్రాంతాలకు పావులేషను ప్రాతిపదిక మీద కాకుండా ఎక్కడైతే కరువు ఎక్కువగా ఉంటుందో, ఆ కరువు తీవ్రతనుబట్టి నిధులు మంజూరు చేయడం అవసరమని మనవి చేస్తున్నాను. మొత్తం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో అనంతపురం జిల్లా ఆత్మంత కరువు పీడిత ప్రాంతంగా గుర్తించబడింది. ప్రజా ప్రతినిధులు కాని, ప్రజలు కాని అధికారులు కాని ఇది ఒప్పుకున్న నగ్గు సత్యంగా గుర్తించి అనంతపురం జిల్లాకు టాప్ ప్రయారిటీ ఇచ్చి అవసరమైనన్ని నిధులు ఇవ్వాలని, వివిధ జిల్లాలకన్నా ఎక్కువగా నిధులు మంజూరు చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. రాజయ్య : అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు గౌరవసభ్యులు చాలామంది కరువు పరిస్థితుల గురించి వివరించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం అన్నపూర్ణ అనే దానికి బదులు ఈ రోజున అన్నమో రామచంద్రా అన్నే పరిస్థితి సంభవిస్తున్నది. ఒక సంవత్సరం ఖారీ వర్షాలలో చెరువులు కుంటులు తెగిపోయి కరువు సంభవిస్తే మరొక సంవత్సరం అనావృష్టి వచ్చి కరువుకాటకాలు సంభవిస్తున్నాయి. ప్రతిసంవత్సరం ఏదో ఒక రకంగా మనం ఇబ్బందులను ఎదుర్కొనడం తప్పడం లేదు. ప్రకృతి వైపరీత్యాలను అరికట్టడానికి మనం ఏమీ చేయలేము. కరువు వచ్చినప్పుడు ప్రభు

త్వం వెంటనే కరువు సహాయ పథకాలు చేసి ప్రజలను ఆదుకోవడానికి ముందుకు రావాలని మనవిచేస్తున్నాను. మా వరంగల్ జిల్లాలో ఈ సంవత్సరం జూన్ ప్రారంభంలో కొన్ని వర్షాలు పడ్డాయి. ఆ వర్షాలకు రైతులు అన్నిచోట్లా విత్తనాలు వేసుకోవడం జరిగింది. తరువాత వర్షాలు లేక ఆ వచ్చిన నాటలు ఎండిపోవడం జరిగింది. చెరువులు, కుంటలు సొంతకీ నీరు లేక ఉన్న పంటలు కూడా పాడైపోయినవి. పశువులకు గ్రాసం కూడా రాని పరిస్థితి ఏర్పడింది. దానిని దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి.

6-30 P.M.

మామలు వీటలు వారిన పరిస్థితి సంతవిందింది. వరంగలు జిల్లా మొత్తం కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. నా నియోజక వర్గంలో మనపురం అన్ని వైపులా గుట్టలతో ఆక్రమింపబడి, బావులలో ఎంత త్రవ్వినా నీరు రాక దాదాపడుతున్నాడు. అన్ని నియోజక వర్గాలను ఒకేలాగా చూడకుండా మా బావులకు ఎక్కువ విద్యుచ్ఛక్తి సవపరా చేయాలని కోరుతున్నాను. దర్మసాగరం నీరును వరంగలు పట్టణానికి త్రాగునీరుగా తీసుకోవడం జరిగింది. సాగుకు నీరు ఇవ్వడం లేదు. శ్రీరాంసాగర్ నీరు వచ్చిన సందర్భంలో లిప్త ద్వారా ఆ చెరువు నింపాలని విజ్ఞప్తులు చేసుకొన్నాము. వర్షకాలం రైతులు దున్నుకోడానికి ఆ నీరు ఇవ్వాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. గడ్డిరామవరం చెరువు కాకతీయుల కాలంలో త్రవ్వినది - గండి పడిపోయింది - దానిని రేపేరు చేయాలి - చేస్తే కొన్ని వేల ఎకరాలు సాగుచేసే పంటలు పండించే అవకాశం ఉంటుంది. కరువు సహాయ పథకంలో ఈ చెరువు మరమ్మత్తుకు నిధులు కేటాయించి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. వరంగలు జిల్లాలో రెండు మూడు నియోజక వర్గాలలో నీరు లేక, వర్షాలు దాగా లేక, ముఖ్యంగా మా నియోజక వర్గంలో వర్షాలు బాగా పడక పంటలు ఎండిపోయే పరిస్థితి ఉంది. లిప్త ఇరిగేషన్ ద్వారా ఎత్తు ప్రాంతానికి శ్రీరాంసాగర్ నీరు పంపిస్తే 30 గ్రామాలకు నీరు సరఫరా జరుగుతుంది. 1984 ప్రయత్నం నాయకురాలు ఇందిరా గాంధీ జనగామ ప్రాంతం సందర్శించినప్పుడు, మేము కూడా వారితో ఉండి కోరినప్పుడు - లిప్త ఇరిగేషన్ రిపోర్టు పంపిస్తే మంజూరు చేస్తామని వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. దాని రిపోర్టు ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పొందుపరచి పంపిస్తే - మా నియోజక వర్గం ప్రజలకు నీరు లభ్యం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. మా నియోజక వర్గంలో అలేరు అనే వాగు మీద అనికట్ నిర్మించడం జరిగింది. గండి పడింది - ఆ నిర్మాణం ఆపివేయబడింది. అది తక్షణం చేపట్టి బాగుచేస్తే ఎన్నో ఎకరాలు సాగులోకి వచ్చి ధ్వంస కాల్య క్రింద ఎన్నో ఎకరాలు సాగుకు అవకాశం ఉంటుంది. కరువువల్ల పశువులకు గడ్డి దొరకక అవస్థ పడుతున్న పరిస్థితి ఇప్పటికే ఏర్పడింది. దానిని నివారించడానికి ప్రభుత్వం వేరే ప్రాంతం నుంచి గడ్డి కొనుక్కుని లేని ప్రాంతానికి రవాణా చేయించడానికి ప్రభుత్వం

చర్యలు తీసుకోవాలి. లోతైన బావులు ఉన్న ప్రదేశంలో వర్షకాలంలో చూడా సీదు లేని పరిస్థితి దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇన్‌బోర్‌వెల్స్ వేసి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద చేపట్టాలి, వరంగలు జిల్లా మొత్తం కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. రాజమోహనరెడ్డి (ఉదయగిరి): అధ్యక్షా, నాకు తెలిసినంతవరకు ఆంధ్రలో ఇంతటి కరువు పరిస్థితులు ఎప్పుడూ లేవు. ఈసారి కరువు పరిస్థితులను వర్ణించడానికి వీలులేనటువంటిది. ఆంధ్రలో కరువు పరిస్థితులు దయచేసిగా ఉన్నాయి - చాలా దారుణంగా ఉన్నాయి. త్రాగడానికి నీళ్లు లేవు. ఇరిగేషన్ సోల్స్ ఎండిపోయాయి. పశు గ్రాసం లేక పశువులు బక్కచిక్కి వ్యాధులతో చచ్చిపోతున్నాయి. చలివాపు అనే వ్యాధి చాలా దయంకరమైన వ్యాధి. ఉదయగిరి రాలాకా చాలా కష్ట దశలో ఉంది. ప్రభుత్వం దానిని అన్నివిధాలా ఆదుకోవలసి సమయం అసన్నం అయింది. నెల్లూరు జిల్లా వెనుకబడిన ప్రాంతం అయినప్పటికీ నెల్లూరు జిల్లాలో ఉన్నందువల్ల అది శాసనం కాకూడదు. ఇది నిజంగా చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం - ఏ బాగ్యానికి నోచుకోలేదు. ఇది రాయలసీమ, తెలంగాణా కంటే కూడా వెనుకబడిన ప్రాంతం. ప్రభుత్వం తాత్కాలికంగా దానిని ఆదుకోడానికి ఎడిషనల్ గా బోర్స్ ఇవ్వాలని, లోన్లు ఘోషి చేయాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ ప్రజానీకం ముఖ్యంగా స్కూల్, హైస్కూల్ పార్మర్స్ బోగబాగ్యాలు కాకుండా కనీసం తినడానికి తిండి కూడా లేక బాధపడుతున్నారు. వ్యవసాయ కార్మికుల పరిస్థితి చెప్పనక్కర లేదు. తాత్కాలిక రిలీఫ్ కాకుండా శాశ్వత రిలీఫ్ చేయాలి. సెంటర్ సబ్సిడీ 50 శాతం కేటగిరీ క్రింద చెర్చిపోవడం విచారకరం. చేరిస్తే పరిశ్రమలు అభివృద్ధి అవుతాయి, వెనుకబడిన ప్రాంతం కనుక అక్కడికి వచ్చేవారు ఉంటారు. సబ్సిడీ వల్ల ఎవరైనా ఎట్రాక్టు అవుతారు. ఉదయగిరి, వింజమూరు ప్రాంతాలకు తెలుగు గంగ విస్తరించాలి.

I felt very happy ; rather I was thrilled.

మ్యాపులో చూసి నేను చాలా సంతోషించాను. అది నిజమై సీరు వచ్చిన నాడు, ఏ బాగ్యానికి నోచుకోని ప్రజలు ఎంత సంతోషిస్తారో ఊహించలేము. తెలుగు గంగలో ఉదయగిరి, వింజమూరు ప్రాంతాలు చేర్చేలా చూడాలి. ఆత్మహూరు మొదలైన వెనుక బడిన ప్రాంతాలకు ఎక్కువ నిధులు కేటాయించి ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎప్పుడూ అనావృష్టిపల్లనో ఆది వృష్టిపల్లనో సఫర్ అవుతూనే వస్తున్నది. ఈ సంవత్సరం ఇదివరకటి కంటే కూడా చాలా ఎక్కువగా అనావృష్టిపల్ల విపరీతంగా సఫర్ అయింది. అందువల్ల మనం గాని, మన ప్రభుత్వంగాని ఇలాంటి పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు సమస్యలను

ముందుకుకొని ఏవిధంగా పరిష్కారము చెయ్యాలనేది ఆలోచించడం సామాన్యమై పోయింది. కరువు వచ్చినపుడల్లా, లేక తుపాను వచ్చినపుడల్లా రాష్ట్రములోని ప్రజా నీకం ఎక్కో కష్టాలకు గురవుతున్నాడు. ముఖ్యంగా రైతులు ఇంకా ఎక్కువగా అష్టకష్టాలకు గురవుతున్నారనేది అందరకు తెలుసు. ఈ విధంగా ప్రకృతి వైపరీత్యాల మూలంగా కలిగిన నష్టాలను, అంచనావేసి, ఏరు. 600 కోట్లకో, 700 కోట్లకో, వెయ్యి కోట్లకో అవసరముందని మనము కేంద్రాన్ని డిమాండుచేస్తే, కేంద్రం ఏరు. 20 కోట్లతో లేక 30 కోట్లతో ఉస్తుంది. దీనిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని రైతుల సమస్యలు పోతాయని, ప్రజలు కష్టాలకు దూరం అవుతారని అనుకుంటే అది పొరపాటే అవుతుంది. దీనికొక శాశ్వత పరిష్కార మార్గం కనిపెట్టాలి. దీనికొక ద్రవుచ్ పండు అని గాని, లేక ప్లడ్ పండు అనిగాని, ఒక రివాల్యూషన్ పండును ఏర్పాటు చేసుకుంటేకప్పు, ఇలాంటి కష్టతరమైన సరిస్థితులలో ప్రజలనాదుకొనేదానికి ప్రభుత్వానికి పిలువందదు. దీన్ని ఏవిధంగా జనరేట్ చేయాలి? దీనిమీద నా సలహా ఏమిటంటే ప్రతి సంవత్సరం బడ్జెటు అంచనాలు వేసేటప్పుడు ఏరు. 50 కోట్లతో, 100 కోట్లతో లేక 200 కోట్లతో వీలైనంతవరకు నిధులను ప్రక్కన పెట్టి, ప్రతి సంవత్సరం దాన్నొక నిధిగా పెట్టి, వరదలు వచ్చినప్పుడు గాని, కరువు వచ్చినపుడుగాని దాన్ని వుపయోగించుకోడానికి చేస్తే బాగుంటుంది. చిరస్థాయిగా ఒక సమస్యను పరిష్కారం చేసినట్లువుతుంది. వెంటనే ప్రజలను అదుకొనేదానికి పిలవుతుంది దీర్ఘకాలం. ఎంతవరకయితే ప్రభుత్వము తన స్వశక్తితో రాష్ట్రములో వున్న ప్రజానీకానికి వచ్చిన కష్టాలను, యిబ్బందులను ఎదుర్కొనే శక్తిని సంపాదించుకోలేదో అంతరకు మనకు వచ్చే యిబ్బందులను ఆరికట్టడానికి పిలువేదు. అప్పుడు దీనితోబాటు సెంట్రల్ గవర్నమెంటును పండ్చు అడగవచ్చు. వారు డబ్బులు యిస్తే రియింబర్స్ చేసుకోవచ్చు. ఎప్పుడయితే అవసరం వచ్చిందో, మనం రివాల్యూషన్ పండు నుండి ఖర్చు చేస్తామో ఆ పండుకు మరల రియింబర్స్ చేసి, ఎప్పటికప్పుడు ఈ నిధిని చిరస్థాయిగా వుండేలా చేయడానికి ఏర్పాది. దీన్ని ప్రభుత్వము ఎంతయినా గుర్తించాలి. వాస్తవంగా చెప్పాలంటే, తెలంగాణాలో ప్రత్యేకంగా రాయలసీమ డెల్టా ఏరియాలో మనుషులకు కాదు పశువులకు కూడా త్రాగడానికి నీరు లేదు. పశుగ్రాసంలేదు. చాలా దుఃఖకరమైన విషయం. ఇటువంటి దురదృష్టకరమైన పరిస్థితి ఈ రాష్ట్రానికి వస్తుందని నేను అనుకోలేదు. ఇటువంటిది ఇంతరు ముందు ఎన్నడునూ రాలేదు. కనివిని ఎరుగని కరువు ఈ సంవత్సరం వచ్చింది. చూస్తే భయంకరంగా వుంది. ఎక్కడనూ నీరులేదు. ముఖ్యంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లా చాలా సవర్ అయింది. ప్రభుత్వమిచ్చిన రిపోర్టులోనే వుంది.

Parts of Prakasam and Nellore Districts:

ప్రభుత్వము దీన్ని గుర్తించడం వాస్తవమైన విషయం. ఈ రోజు జిల్లాలోని

రైతాంగాన్ని ఆదుకొని రక్షణ కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వము మీద వుంది. ప్రత్యేకంగా మహబూబ్ నగరు జిల్లాలోని సమస్యలను వెనువెంటనే పరిష్కరించడం సరికొరకు వున్నాను. ఆ జిల్లాలో బావులలో వున్న కోడ్లోగాప్పో నీటిని తోడుకొని పంటను పండించుకొందామంటే ఎలెక్ట్రిసిటీ బోర్డు వాళ్లు బకాయిలు వున్న రైతుల యొక్క మోటారు కనెక్షన్స్ తీసివేస్తున్నారు. వారి పైర్లు ఏమీ కావాలి. ముందే అనావుష్టి, అందుకు లోడు నీరు కరెంటు యివ్వకపోవడం చూస్తే వర్కటి అక్కడ దుర్భరంగా వుంది. ముఖ్యంగా రైతాంగము పరిస్థితి గోరుచుట్టుమీద చౌరటిపోటు వలె వుంది, వీరివుడు కరెంటు తీసివేస్తూవుంటే. ప్రభుత్వము దీనికి అడ్డురావాలి. వెంటనే ప్రభుత్వము ఎలెక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఆదేశాలిచ్చేలాగా చూచి కరెంటు వాళ్లకు యిచ్చే విధంగా చూడాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రైతులు ఇప్పుడు బకాయిలను చెల్లించే పరిస్థితిలో లేరు. వచ్చే పంటలను రాకుండా చేస్తే వాళ్లు ఎంత కష్టపడతారో తమరు ఆలోచన చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పాటరు టేబుల్ లోతును పోతున్నది. ఎండాకాలం వస్తే వున్న నీరు ఎండిపోయే పరిస్థితి కనబడుతున్నది.

ఇప్పటి నుంచే యుద్ధ ప్రాతిపదికమీద డ్రికింగువాటరు ప్రాజెక్టును గ్రామాలలో ఎదుర్కొందామని, పరిష్కారం చేద్దామనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి లేకపోతే ఆ రోజున చాలా విపరీతమైన సమస్యలను ప్రభుత్వము ఎదుర్కొవలసి ఉంటుందని మననిచేస్తున్నాను, చేతులు కాలిన తరువాత ఆకులు పట్టుకుని ప్రయోజనంలేదు. ఈ రోజు నుంచి ప్రభుత్వము దీని మీద దృష్టిని మరల్చి కేంద్రీకరించి ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలి. ఐ.యం.యస్, లోన్సు రైతుల వద్దనుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. తీసుకున్న అప్పుల మీద ఒకటికి రెండింతలు, మూడింతలు వడ్డీలు పెరిగినవి. 100 రూపాయలు, 200, 300 రూపాయలు ఆ విధంగా వడ్డీలు పెరిగిపోయినవి. అలోన్సు మీద వేసినటువంటి వడ్డీ మాఫీ చేయాలి. గతములో ఈ ప్రభుత్వమే ఆ పని చేసినది. సెంట్రల్ బ్యాంకుకు వడ్డీ యివ్వవలసిన అవసరం లేదు. మేము వడ్డీ రైట్ అవ్ చేస్తున్నాము అని అంటే రిజర్వు బ్యాంకు, సెంట్రలు బ్యాంకు రైతులను యిచ్చిన అప్పులు సెంట్రలు బ్యాంకు, రిజర్వు బ్యాంకు వడ్డీ వసూలు చేసే అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను, పశువులమేత విషయములో చాలామంది సభ్యులు తమ దృష్టికి తీసుకుని వచ్చారు. రైతులకు పశువులమేత సబ్సిడీ పద్ధతితో అందచేయాలని కోరుతున్నాను. మహబూబునగరు జిల్లాలో కోయిలసాగరు ప్రాజెక్టు క్రింద ప్రతి సంవత్సరము కేరీ ఓవరు స్థితిములో అంటే ఒక పంట ఇచ్చిన తరువాత మిగిలిన నీరును వచ్చే సంవత్సరం మొదటి పంటకు నీరు అందించే అవకాశం కల్పించే పద్ధతి ఉంది, దీనిక్రింద 12,000 యకరాలు ఉంది, కేరీ ఓవరు స్థితిము ప్రకారం జూను నెలలో మిగిలిన నీళ్లు, వదలడం జరిగింది. వరిసాగు జరిగింది. ఇన్వెస్టి మెంటు జరిగింది. ఇన్ ఫుడ్స్ జరిగింది. పంట ఎండిపోయి సర్వనాశనమైంది, ఈ

విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను, ఈ విషయములో ఆక్కడున్న రైతాంగాన్ని ఆదుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చినందులకు తమకు ధాన్య చెప్పుకుంటూ శలవు తీసుకుంటున్నాను,

శ్రీ యం. ఎంకార్ : అధ్యక్షా, దురదృష్టవశాత్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతి సంవత్సరము అతివృష్టి, అనావృష్టిలకు గురికావడం ప్రతి సంవత్సరం శాసనసభ సమావేశాంలో ఈ విషయం చర్చకు రావడం అనేది జరుగుతున్నది. అయితే ఈ సమస్య వచ్చినప్పుడు ఎంత నష్టము అనేది అంచనా వేసినప్పుడు వేసినటువంటి ప్రభుత్వ లెక్కలు తృప్తిగా లేవు, మాగాణి పంట 88 శాతము, పడవా 12 శాతము అని అన్నారు. అట్లాగే మెట్ట పంట విషయములో 78 శాతము మెట్ట పంట, పడవా 22 శాతము అని అన్నారు. నష్టము 300 కోట్ల రూపాయలకు అంచనా వేశారు. మిగిలిన పంటలలో వూన పంటలు కూడా పాడైనవి. ఇట్లాగే 10, 15 రోజులు వర్షాలు లేకపోతే పంటలు నష్టము చాలా ఉంటుంది. ఇప్పుడే ఉన్న పరిస్థితిని బట్టి అంచనా వేస్తే నష్టము 600 కోట్ల రూపాయలకు తగ్గకుండా ఉంటుంది. యాజ్ ఇట్ 1000 కోట్ల రూపాయలు నష్టములో ఉన్నామనే ఈ సంగతి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకుని రావలసిన అవసరం ఉంది. ప్రతి సంవత్సరము లెక్కలు వేసినప్పుడు 1500 కోట్ల రూపాయల నుంచి 3000 కోట్ల రూపాయల వరకు మన రాష్ట్రములో సంభవిస్తున్న అతివృష్టి, అనావృష్టి పరిస్థితుల వలన జాతీయ సంపద దెబ్బ తింటున్నది. ప్రతి సంవత్సరం సంభవిస్తున్న ఈ తీవ్రమైన నష్టానికి మనం శాశ్వతమైన పరిష్కారం చేయాలి. శాసనసభ సమావేశాలలో శాశ్వత పరిష్కారం కొరకు అనేక సూచనలు చెసినాము. నీటివనరు, విద్యుచ్ఛక్తి ఇవి రెండు కూడా చాలా ముఖ్యమైనవే. వీటికి శాశ్వత ప్రాతిపదిక మీద ప్లాను వేయాలి. నీటివనరు విషయం ఆలోచించినప్పుడు నిర్మాణంలో ఉన్న నాగార్జునసాగరు, శ్రీరైలం, శ్రీరాంసాగరు ప్రోజెక్టులు పూర్తి కావలసిన అవసరం ఉంది. అట్లాగే ఇచ్చంపల్లి, పోలవరం, పులిచింతల మొదలైన ప్రోజెక్టులు కూడా పూర్తి కావలసిన అవసరం ఉంది. మీడియం, మైనరు ఇరిగేషన్లు చాలా ఉన్నాయి. ఇవి అన్ని కలుపుకుని పూర్తి చేయాలంటే 15,000 కోట్ల రూపాయలు అవసరం ఉంటుంది. ఇవి ఎక్కడ నుంచి తెచ్చుకోవలసి ఉంటుంది. దీని కోసము కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కావలసినటువంటి నిధులు కోసము వత్తిడి తీసుకుని రావాలి. తమిళనాడు, కేరళ రాష్ట్రాల మాదిరిగా మనం కూడా ఢిల్లీకి యాత్ర నడిపించాలి. అక్కడున్నటువంటి ప్రధానమంత్రికి, అధ్యక్షులకు కేంద్ర మంత్రులకు తెలియచేసి వీలైనంత ఎక్కువ నిధులు రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. మనం అందరం కూడా ఈ ప్రయత్నంలో సహకరించాలి. దీనికి క్రొత్త ప్రతిపాదన కనిపెట్టవచ్చు. పట్టణ ఆస్తుల మీద పన్ను విధించవచ్చును. బడ్జెట్ లో

నీటి కోసము కేటాయించనక్కర లేదు. పట్టణ ఆస్తుల మీద పన్ను వసూలు చేసి ఆ డబ్బును యిటు దైవర్తు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. బడ్జెట్‌లో కేటాయించిన డబ్బును దీనికి కేటాయించవలసిన అవసరం లేదు. పట్టణ ఆస్తుల మీద పన్ను వసూలు చేస్తే 1500 కోట్ల రూపాయల వరకు రావచ్చు. రు. 100, 200 కోట్లు తగ్గినా మిగిలిన 1300 కోట్ల రూపాయలలో కొన్ని నీటి వనర్లు విషయంలో 10, 15 సంవత్సరాలలో మనం బయట పడే అవకాశం ఉంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏదైనా డబ్బు యిచ్చినా, ఇతరత్రా వచ్చిన డబ్బు గానీ, ఇరర దేశాల నుంచి వచ్చిన డబ్బుతో త్వరితగతినీ మనం వాటిని పూర్తి చేసుకోవచ్చు. ధూరవృత్తితో ప్రజాశక్తిలు తయారు చేసుకుని ఈ విధంగా మన లక్ష్యాన్ని నెరవేర్చుకోవచ్చును. విద్యుచ్ఛక్తి విషయం వచ్చేటప్పటికి విద్యుచ్ఛక్తి తగినంతగా ఉత్పత్తి అవుతున్నది. దానికి కావలసిన పోల్స్, ట్రాన్సుపార్మర్సు ఇతర రకాల పరికరాలు లేకుండా ఉన్నాయి. ప్రస్తుతం రెవిన్యూ మినిష్టరుగా ఉన్న శ్రీ శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు ఇరిగేషన్, పవరు శాఖమూర్తులుగా పనిచేశారు, వారికి జాగా తెలుసు. ఇరిగేషన్ వెల్డ్‌కు ఎలక్ట్రీసిటీ యివ్వడం ఆనేది ప్రాధాన్యత యిచ్చి త్వరితగతినీ పూర్తి చేయాలి. దీనికి కావలసిన నిధులు మరల్చవలసిన అవసరం ఉంది. ధూగర్బ జలాలు అనేక రకాలుగా ఉన్నాయి. ఇరిగేషన్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ వారిని అడిగితే దీని విషయంలో స్టాప్ లేదని చెబుతున్నారు. వారి దగ్గర రిగ్గు లేవు. యన్ టీస్, యన్ సీస్ ఆయితే తీసుకుంటామనే మాట వారి దగ్గరకు పోతే ఖచ్చితంగా చెబుతున్నారు ఇంక వేటికి ప్రాధాన్యత యివ్వడం లేదు. దీని గురించి ప్రభుత్వము అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. వీటి గురించి శాశ్వత పరిష్కార మూర్ఖాలకు ప్రయత్నం చేస్తూ మరొక వైపున ఫుడ్‌వర్ వర్కు ప్రోగ్రాము కూడా తీసుకోవాలి. మంచి నీటి సమస్య గురించి ప్రభుత్వము పెద్ద యెత్తున చర్యలు తీసుకోవాలి. మా నియోజకవర్గానికి సంబంధించి కొన్ని సూచనలు చేస్తాను.

నా నియోజక వర్గములో 20 వేల ఎకరాలకు నీరు యివ్వవలసి వుంది, 7-00 P.M., ఆక్కడ మీడియం, మైనర్ ఇరిగేషన్ స్కీములున్నాయి. డబ్బులేక వాటిని అమలు చేయటంలేదు. కాకతీయ కాలువ, శ్రీరాంసాగరు ప్రాజెక్టు, హరివంశ్ కెనాల్. వీటిని ఒక భాగంగాచేసి, పాకాల చెరువుకు నీరు తీసుకొని పోవడం అందుకు సాంకేతికపరమైన అన్ని అవకాశాలున్నాయి. మేము వయిటపుట్ చేశాము. 2 వేల ఎకరాలకు మాత్రమే నీరు యివ్వగలిగారు. ఇది చాలా అన్యాయం. చాలా కాలంగా, ఇప్పుడున్న రెవిన్యూ మంత్రి గారు ఇరిగేషన్ మంత్రిగా వున్నప్పుడు చెప్పడం జరిగింది. 20 వేల ఎకరాలకు వర్షా కాలంలో ఇస్తే అనేక చెరువులను నింపుకొనేదానికి, ధూమిని సాగు చేసుకొనేదానికి వీలు అవుతుందని చెప్పాము.

మంచి నీటి సమస్య వచ్చేటప్పటికీ, రిగ్గుల కుందకోణం చాలా పెద్దెత్తున జరిగింది. దీనిపై ఇదివరకు హవుస్ కమిటీ, పి.ఎ.సి., ఎస్టిమేట్స్ కమిటీ చాలా తీవ్రంగా ఎక్జామిన్ చేశాయి, అనాడున్న ఇంజనీర్లను విచారణ చేశారు. కాని దాని యొక్క పరితం ఏమయిందో మూత్రం తెలియదు. రిగ్గులు పెద్దలు రంగారెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా అవి వాటియొక్క పూర్తి లోతువరకు వెళ్లడం లేదు. ఏ ఎన్. కె. సి. పెన్షన్లో వుంటాయి. వాటికి బాల్స్ వుండవు. ఇటువంటి పౌరపాట్లను సవరించాలి, చేదుడు బావులయితే రు. 300-500 రు.లకే ఒక బావి అవుతుంది. బోరు అయితే 7-8 వేల రూపాయలు కావాలి ఒక్కొక్క దానికి. అదే చేదుడు బావులయితే 24 తయారవుతాయి. మంచి నీటి వసతులు పెరుగుతాయి. రక్షిత నీటి సరఫరా స్కీము సత్తనడక నడుస్తున్నది. ప్రత్యేకంగా మంచి నీటి కొరతను తీర్చేదానికి వండ్సు ఎక్కడనుంచి అయినా తీసుకొని వచ్చి ఈ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేయాలి. మంచి నీటికి కేటాయించిన డబ్బులు పూర్తిగా వినియోగం కావడంలేదు. దుష్ప్రయోగం అవుతున్నాయి. దీనిని గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. రావలసిన రుజులను వసూలు చేయుటకు స్టెప్స్ తీసుకోండి. దీనిని తగ్గరితంగా, దూరదృష్టితో పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను.

రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి : అధ్యక్షా, గత సంవత్సరము ఈ సంవత్సరము కూడా తీవ్రమైనటువంటి కరువు పరిస్థితులు మన రాష్ట్రం ఎదుర్కొంటూ ఉంది. గత సంవత్సరము కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాము. కోరినప్పుడు సుమారు 50 కోట్ల రూపాయలు కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు ఇచ్చింది. దానిని పూర్తిగా ఖర్చు చేశాము, ఈ సంవత్సరము మరల రెండవ రిపోర్టు వంపించాము. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాము. వారు రు. 30.80 కోట్లు విడుదల చేయడం జరిగింది. అది ఖర్చు పెడుతూ ఉన్నాము. నిర్ణీత కాలంలో దానిని ఖర్చు పెట్టడం పూర్తి చేస్తామని కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను ఇది ఇలా ఉండగా సుమారు 20 రోజులనుంచి పూర్తిగా డ్రైస్పెర్ల వర్షడింది. వర్షాభావము ఏర్పడింది. వర్షాలు కురవమండా చాల ప్రాంతాలలో తీవ్రమైనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడిందని కూడా మీకు నేను మనవి చేస్తున్నాను. దాని మీదట 14 మంది సీనియర్ సెక్రటరీస్ను అన్ని జిల్లాలకు పంపడం జరిగింది. ఒక్కొక్క సెక్రటరీకి రెండు జిల్లాలు లేక ఒక జిల్లా కేటాయించడం జరిగింది, వాళ్లపోయి రిపోర్టు దాదాపు పూర్తి చేసినారు. రిపోర్టు రేపు పరిశీలించడం జరుగుతుందని కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను. పరిశీలించిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మరల ఒక రిపోర్టు పంపడం జరుగుతుంది, ఇంత లోపలనే మన ముఖ్య మంత్రిగారు ప్రధాన మంత్రిగారికి ఒక డి. ఒ లెటరు వ్రాసినారు. ఇది కేవలము ఈ పరిస్థితులు బాగాలేవు నిజాంసాగరు కూడా క్లోజు చెయ్యడం జరిగింది. దీని క్రింద రెండున్నర లక్షల ఎకరాలు ఎండిపోయాయి. రాష్ట్రంతో చాల భీభత్స

ముగా ఉంది. అందువల్ల వేస్ అండ్ మీన్సు ఎడ్వాన్సు ఒక రు. 20 కోట్లు అయినా ఎడ్ హాక్ గా రిలీజు చేస్తే బాగుంటుంది రిపోర్టు త్వరలోనే పంపిస్తాము అని కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధాన మంత్రిగారికి లేఖ వ్రాయడం జరిగింది. ఇటీవలనే ఒక వారము రోజుల క్రితము పాడర్ వగైరాకి రు. 30 లక్షలు ఎడుదల చేయడం జరిగింది. రేపటి దినము ఐదు కోట్లు విడుదల చేస్తున్నాము. ఎందుకంటే తాత్కాలిక సహాయంగా వెంటనే ఉన్న అవధలను ఎదుర్కొనే దానికి ఐదు కోట్లు విడుదల చేస్తున్నాము. అందులో మూడున్నర కోట్లు రూరల్ వాటర్ సప్లయకి పోతుంది. ఒక కోటి రూపాయలు అర్బన్ వాటర్ సప్లయకి పోతుంది. 50 లక్షల రూపాయలు పాడరుకి పోతుంది అని కూడా మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇక ఇంటరెస్టు సబ్సిడీ క్రింద రెండు విడతలుగా డబ్బు రిలీజు చేయడం జరిగింది. కోవరేటి వ్యోలో గాని ఇతర బ్యాంకులలో గాని ఉన్నటువంటి చిన్న రైతులకు ఇంటరెస్టు సబ్సిడీ ఇవ్వాలని నాలుగుకోట్ల 60 లక్షల రూపాయలు ఒక విడత రెండు కోట్ల 20 లక్షల రూపాయలు ఒక విడత ఇవ్వడం జరిగింది.

ఇది దాదాపు ఖర్చుపెట్టడం కూడా జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక రీషెడ్యూల్డ్ ఆఫ్ లోన్సుకి 7 కోట్ల 84 లక్షల రూపాయలలో రిలీజు చేయడం జరిగిందని కూడా మనవి చేస్తున్నాను. కరువు ప్రాంతాలలో లాండు రివెన్యూ, రివెన్యూ లోన్సు, సెన్సులు వగైరాలు కలెక్షన్సు సస్పెండు చేయమని కూడా ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం జరిగింది. గత సంవత్సరం విద్యార్థులకు సంబంధించినటువంటి ఫీజు మూడు కోట్ల రూపాయలు రీ ఇంబర్సు చేయటా జరిగింది. 1984-85 లో, అదే విధంగా 1982-83 లో కూడా 2 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయలు రీ ఇంబర్సు చేయడం జరిగింది. ఇక డ్రౌటు పరిస్థితిని బట్టి గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఎక్కడైతే డ్రౌటు, త్రవ పరిస్థితి ఎర్పడిందో అక్కడ ఎక్కువ నిధులు ఇచ్చి మాములుగా పరిస్థితులు బాగున్న చోట నిధులు ఎట్లా ఇవ్వాలి అనేది నిర్ణయించి త్రవంగా ఉన్న పరిస్థితులను ఎదుర్కొనేటట్లు చూడడం గ్రాంటు బాగా విడుదల చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను, బోరువెల్సు లోతుగా వేయాలి అని చెప్పినారు. నాటి విషయం పరిశీలించేందుకు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. పాడరుకి 1984-85 లో రు. 1630 ఇక్షలు విడుదల చేయడం జరిగింది, 1985-86 లో ఇప్పుడు ఇచ్చినటువంటి 50 లక్షలతో కూడా రు. 1930 లక్షలు విడుదల చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు ఎక్కువగా చెప్పింది పాడరు విషయం, డ్రింకింగు వాటరు విషయంచెప్పారు. నాటి విషయం ప్రభుత్వం శ్రద్ధ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. కాశ్యత కరువు నివారణ పథకాలు గురించి చెప్పినారు. దానికి మిత్రులు చెప్పినట్లుగా ఎక్కువగా ఇన్ ఫ్లెక్సిబిల్ సోల్్యూషన్ మనం డెవలప్ చేయాలి కొత్త ప్రాజెక్టులు నిర్మించుకోవాలి. ఎలక్ట్రిసిటీ కూడా మనం అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. ఇన్

గేషన్ పెక్కులేషన్ టాంకు వగైరాలు ఒక్క మహా మనం జాగ్రత్తగా ఎదుర్కున్నప్పుడే కాళ్ళత ప్రాతిపదిక మీద కుప్పలు ఎదుర్కునేదానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిస్తున్నాను. అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఇంకా కూడా గడ్డు పరిస్థితి వస్తే దానికి సంబంధించిన చర్యలు తీసుకునేదానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించి బీచ్లెన్ని నిధులు సేకరిస్తాము.

శ్రీ మానాల ఈరన్న (అలూరు) : మేపు విషయం మాడా ప్రకటించండి.

శ్రీ సల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్రెడ్డి : మధ్యలో ఎందుకండి అంత కోపము. మీ కర్నూలు జిల్లా కన్న ఎక్కువ కోపము పడవలసిన వారు అనంతవారు జిల్లా వారు ఉన్నారు. వారు కోపపడడలేదు. కోప పడితే చెప్పిది ఏమీ లేదు ఇక్కడ. నేను మనవి చేస్తున్నాను. తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఆ రుపు రావలసిన కరువు పరిస్థితిని ఎదుర్కోడానికి కావలసిన చర్యలు అన్నీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయాన్ని అర్జించి తగు చర్యలు తీసుకుని ఏ పరిస్థితిలో మాడా ప్రజలకు ఇబ్బంది లేకుండా చెయడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది అని మనవి చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. రామచంద్రారెడ్డి (అదిలాబాద్) : ఏడు సంవత్సరాలనుంచి అదిలాబాదు జిల్లా అనావృష్టిలోకి, అతి వృష్టిలోకి ఇబ్బంది పడుతున్న విషయం గురించి నేను అదిలాబాదు జిల్లా శరఫున మాట్లాడాలని వజ్రపై చేశాను. కాని అదృష్టవశాత్తూ అన్న మీకు కనిరరం కలగలేదు. పార్టీ ప్రాతిపదిక మీద ఇండిపెండెంటుగా గెలిచిన న్యాయము కలిసి అందులోనుంచి ఒకటి మాట్లాడే అవకాశం కొరకు అడిగాను. కాని మంత్రిగారు మాట్లాడిన తరువాతనే అవకాశం ఇచ్చినారు. ధన్యవాదాలు. నేను మీ దృష్టికి తీసుకురావలసిన విషయము ఏమిటంటే అదిలాబాదు జిల్లాలో జూన్ మాసములో మంచి రెయిన్సు పడ్డాయి. దాని తరువాత జూలై మాసములో మంచి రెయిన్సు పడ్డాయి. దానిద్వారా రైతాంగము అంతా ఆనందముతోటి ఉత్సాహముతోటి హై ఈర్తింగు వెర్టిటీస్, హైబ్రీడు కాటను, హైబ్రీడు జవారు, చిల్లీస్ మొదలైనవి మంచి క్రాపు వేసినారు. మీకు తెలుసుకో లేదో కాని అదిలాబాదు జిల్లాలో 39 వేల ఎకరాలు మాత్రమే ఇరిగేషన్ పడి ఉంది. మిగతాది అంతా స్రక్కుతి యొక్క అనుగ్రహముతోనే జరుగుతుంది. మా దగ్గర స్రక్కుతి ప్రసాదించిన సోర్సెస్ లేవు అని కాదు కాని వాటిని ఇప్పటివరకు ఎక్స్ప్లాయిట్ చేయకపోవడం చేత ప్రభుత్వము యొక్క దృష్టి అదిలాబాదు జిల్లా మీద తక్కువగా ఉండడంచేత అదికారం ఏ ప్రభుత్వానిది అయినా గాని పోయిన ప్రభుత్వం అయినా ఇప్పటి ప్రభుత్వం అయినా గాని అదిలాబాదు జిల్లా వెనుకబడి ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను మీకు తెలుసు అంటుంటే పరిస్థితులలో అదిలాబాదు జిల్లాలో 14 శాతము మాత్రమే ఇరిగేషన్ సోర్సెస్ ఉన్నాయి. మిగతాది అంతా స్రక్కుతి ప్రసాదించి వర్షం పడితే

మాత్రమే ఆ జిల్లాలో రైతాంగం బాగు పడడానికి అవకాశం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఇక్కడ రైతులు ధైర్యం వహించి వెరైటీస్ మీద విపరీతంగా ఇన్వెస్టుమెంటు పెట్టి గ్రామీణ బ్యాంకుల నుంచి గాని మిగతా బ్యాంకులనుంచి గాని ప్రయత్నంగా గాని లేకుండా వునైలను, పశువులను ఆమ్ముకుని గాని ఇన్వెస్టుమెంటు పెట్టారు. అయితే నేను సుంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. 13 ఆగస్టు నుంచి ఇప్పటి వరకు అదిలాబాదు జిల్లాలో వర్షాలులేవు. దాని వల్ల క్రాపు అన్నీ ఎండిపోయాయి. ఎంత సప్లయ అంటే ఒక్కొక్క రైతు ఒక్కొక్క ఎకరంమీద రూ. 5 వేలు పెట్టారు.

నేను యీ ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేది ఏమిటంటే ఎక్కడయితే 20 పెర్సెంటు కంటే ఎక్కువ పంట పండడానికి అవకాశములు లేవా అక్కడ అవిధంగా హైబ్రిడ్ వెరైటీలు వేయడానికి వీలులేదని రైతులకు సలహాలు యీ ప్రభుత్వం యివ్వాలి. ఎందుకంటే ఒక్కొక్క ఎకరా మీద రైతులు పదిహేను వందల రూపాయల నుంచి 5,000 రూపాయల వరకూ ఖర్చు పెడుతున్నారు కాబట్టి రైతులు నష్టపోకుండా యీ ప్రభుత్వం వారికి తగిన సలహాలు యివ్వాలని ఆగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటు వారు రైతులకు అన్ని విషయాలు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే గత 7, 8 సంవత్సరాలనుంచి రైతులు అనావృష్టి అతివృష్టిలవల్ల చాలా బాధలు పడుతూ ఉన్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ యిబ్బంది వారికి ఉండి వారు ఏర్పాటుచేసుకున్న పంపు సెట్లు లో వోల్టేజీ వల్ల హాడిపోతున్నాయి. ఆ విధంగా నిజామాబాదు, వరంగల్ అదిలాబాదులలో రైతులు చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. మా నియోజకవర్గంలో రెండు ట్రయిబల్ ఏరియాలు, రెండు హరిజన వాడలు యీ విధంగా ప్రభుత్వం గుర్తించి కార్మికమాలు చెప్పటారు. ట్రయిబల్స్ కు 25 శాతం హరిజనులకు 5 శాతం లోన్లు క్రింద డబ్బు కూడా యిస్తున్నారు. కాని ట్రయిబల్స్, హరిజనులు బాగు పడిందేమో. వారికి మంచినీటి సౌకర్యాలు కూడా లేవు. కాబట్టి యీ మంచినీటి ప్రోబ్లమ్ ను యుద్ధ ప్రాతిపదికపై సాల్వ్ చేయాలి. అలా ట్రయిబల్స్ కు హరిజనులకు, వెనుకబడిన తరగతులవారికి, వారికి అందించే సౌకర్యాలు అందించకపోతే వారు ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకులు అవుతారు. 5 ఎకరాలు భూమి ఉన్న రైతులకు భూమి శిస్తు మాఫీ చేసామన్నారు. కాని జిల్లా కలెక్టరు వచ్చి తడిబీచేసి భూమి చూసిన తరువాత యీ శిస్తు మాఫీ చేయాలి. 5 నుంచి 10 ఎకరాలవరకూ ఉన్న భూమికి శిస్తు మాఫీ చేయాలని కోరుతున్నాను.

شرعی ابراہیم بن عبد اللہ مسقطی۔ جناب اسپیکر صاحب قحط سالی کے تعلق سے معزز

ممبر نے اپنے اپنے خیالات ظاہر کئے ہیں۔ میں آپ کی توسط سے وزیر ماں کی توجہ مبذول کروانا چاہتا ہوں کہ سٹی کے اندر جو سائٹی میں یعنی یہاں پر جو قحط سالی کا اثر پڑ رہا ہے وہ یہ ہے کہ عثمان ساگر اور حمایت ساگر نالابیں ماہ ستمبر تک بھر جاتی تھیں۔ اور موسمی ندی میں پانی چھوڑا جاتا تھا۔ لیکن اس دفع ایسی حالت ہو گئی ہے کہ تالابوں میں پانی نہیں ہے پانی کا لیول گر رہا ہے۔ جس کی وجہ سے سٹی کے اندر ایک وقت کا بھی پانی نہیں دیا جا رہا ہے۔ کسی جگہ ایک گھنٹہ کسی جگہ آدھا گھنٹہ پانی دیا جا رہا ہے۔ ہم یہ بتا بھی نہیں سکتے کہ آنے والے دنوں میں پانی ملے گا یا بھی نہیں۔ سارے سٹی میں بورویل ڈال گئے ہیں وہ ۱۱۵ فٹ یا ۱۲۵ فٹ کی گہرائی تک ڈال گئے ہیں اس کے تعلق سے ہم نے بار بار محکمہ والوں کو توجہ دلائی ہے کہ بورویل کو زیادہ گہرائی تک ڈالنا چاہیے۔ ہمارے ان باتوں پر محکمہ والوں نے کوئی توجہ نہیں دی اب ان بورویلوں میں پانی نہیں آ رہا ہے اور اس میں سے کئی بورویل خراب بھی ہو گئے ہیں جس کی وجہ سے سارے اولڈ سٹی میں پانی کی انتہائی تکلیف ہو رہی ہے۔

گھاؤں کے اندر جانوروں کے لئے چارہ نہیں ہے خود کھانے کے اندر کئی ہزار جانور ہیں اور کئی مقامات پر ڈاڑی فارم میں ان جانوروں کیلئے چارہ گھاؤں سے سٹی کو آتا تھا۔ اب سٹی میں چارہ آنا بند ہو گیا ہے آپ نے چارہ فراہم کرنے کے تعلق سے کیا سوچا ہے کس طریقہ سے چارہ فراہم کرنے والے ہیں۔ تیسری بات یہ ہے کہ اس لائٹ کا مسئلہ ہے بارش نہیں ہونے کی وجہ سے بریک ڈاؤن ایڈجسٹ کی کمی ہو رہی ہے پورے سٹی کے اندر یہی حال ہے۔ اس تعلق سے آپ نے کیا سوچا ہے کیا آپ نے والے دنوں میں پورے سٹی کو اندھیرے میں رہنا پڑے گا آپ نے اپنے بجٹ میں اس کیلئے کوئی گنجائش رکھی ہے۔

శ్రీ ఎన్. అమరనాదరెడ్డి (వాయల్పాడు) : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం వారు యిచ్చిన యీ మైనస్, ప్లస్ బడ్జెటు లెక్కలు లోని లోపాలను కొన్ని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాదలుకున్నాను. ఈ నిధులను కేటాయించడంలో కరువు ప్రాంతానికి అన్యాయం జరిగింది. మంత్రిగారు యిచ్చిన లిస్టు తీసుకుంటే ఉదయగిరినె 145 మి.మీ. రైన్ ఫాల్ ఉంది. అదే విధంగా ప్లస్ అనబడేవి మైసూర్ చాటర్ పాల్ గా తయారు అయినాయి. అనంతపూర్ లో నార్మల్ రైన్ ఫాల్ 34 సెం.మీ కడప జిల్లాలో, ముఖ్యమంత్రిగారి నియోజకవర్గంలో కూడా రైన్ ఫాల్ చాలా తక్కువగా ఉంది. పశ్చిమగోదావరి, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని రైన్ ఫాల్ చూసుకుంటే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కూడా మైనస్ గా ఉంది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మైనస్ 449 మి.మీ వర్షము పడింది. నార్మల్ గా అయితే ఆ జిల్లాలోని చాగా ఉండేది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో నార్మల్ గానూ, ముమ్మడివరంలో కూడా 614 సెం.మీ. వర్షము పడినట్లు రికార్డు అయింది. అది కూడా మైనస్ గానే ఉంది. ఈ పరిస్థితులను బట్టి రాష్ట్రంలో కరువు ఎక్కువ అవుతున్నదని అచేకోవలసి వస్తున్నది కాబట్టి ప్రతి త్వర డబ్బు కేటాయింపులలో జాగ్రత్త వహించాలని కోరుతున్నాను. డ్రింకింగు వాటర్ ప్రోజెక్టుకు గ్రామాలలో ఎక్కువ ప్రాధాన్యత యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఎక్కడయితే ఎఫ్ కెడ్ ఏరియాలు ఉన్నాయో వాటిని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు, స్టేటు గవర్నమెంటు వారు కూడా జాగ్రత్తగా అయిడెంటిఫై చేసి యీ డ్రింకింగు వాటర్ ప్రోజెక్టును సాల్వ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఈ ప్రాంతంలో కరువు నిధులు ఎక్కువగా ఉపయోగించేదానికి కార్యక్రమం చేయాలి. ప్రయిమ్ మినిష్టరుగారికి ముఖ్యమంత్రిగారు లేటరు వ్రాశారు. టైమ్ లిగా వ్రాశారు. నేను సంతోషిస్తున్నాను. మనం ఎక్కువ అడిగాము వారు తక్కువ ఇచ్చారు. మనం అడిగేప్పుడే చాలా ఎక్కువ అడిగితే మనం రు. 20 కోట్లు అడిగితే వారు రు. 10 కోట్లు ఇస్తారు. శాశ్వత కరువు నివారణకోసం ఇచ్చినదాంట్లో మనం ఎంత ఖర్చు పెట్టాము? పెర్మనెంటు స్కీము కోసం మనం ఖర్చు పెట్టాలి. పార్టు టరమ్ కార్యక్రమాలను కూడా తీసుకొవాలి. క్రానికల్లి డ్రాడ్ ఏరియాస్ లో మంచి నీటికి ఏర్పాట్లు చేయాలి. డ్రింకింగు వాటర్ కి టాప్ ప్రయారిటీ ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. యుద్ధ ప్రాతి పదిక పైన పాడరు కూడా సప్లయ చేయించాలి. పాల సరఫరా చేసే వాళ్ళను మేత మనం సరఫరా చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. వీడ్ కే సబ్సిడీ కూడా ఇవ్వాలి. పాలు సరఫరా చేసే రైతుకి ఎక్కువ రేటు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. సెంట్రల్ టీముని తొందరగా రమ్మని తెప్పాలి. ఈ కరువును శాశ్వతంగా పరిష్కారం చేయాలి, క్రాగేనీటి సమస్యను తొందరగా చేసే కార్యక్రమం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

30 P.M.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, నిజాంసాగర్ పరిస్థితి కూడా మంత్రిగారు చెప్పి ఉన్నారు. ఇంతకు ముందుకూడా మేము 929 నోటిను ఇచ్చిన వుండు చెప్పాము. ఎన గౌరవ మంత్రిగారు దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాసి ఉన్నాము అన్నారు. ఇది ఎప్పటికప్పుడు కాకుండా శాశ్వత పరిష్కారం చేయాలి. ఎలక్ట్రిసిటీకి నిధులు కేటాయించి దాని తక్షణమే చేయాలని ప్రభుత్వానికి మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఈరన్న : అధ్యక్షా, మన ప్రభుత్వం వారే స్టాబ్లైజ్మెంట్ ప్రకారం మా తాలూకాలో ఘాత్రి కరువు ఉన్నదని ఆంధ్రలో కనబరచినారు. గౌరవ మంత్రి గారు చెప్పారు అలూరు తాలూకాలో వలస పోతున్నారు అని. చూడు వారల క్రితం రివెన్యూ మంత్రిగారు ఈ సభలో ఒప్పుకున్నారు. కాబట్టి మా తాలూకాలో పరిస్థితి చాల గడ్డుగా ఉంది. 1983వ సంవత్సరం నుంచి వంటలు పండినాయి. 90 రోజులు వర్షాలు కురిసి మంచి వంటలు పండాయి. 1977లో కుపాసు వచ్చి సర్వ నాశనం అయినప్పటినుంచి ఆ రోజు నుంచి ఈ రోజు వరకు మా జిల్లా ఘాత్రిగా వెనుకబడింది. ఇది రెవెన్యూ మంత్రిగారికి చాల స్పష్టంగా తెలుసు. అంత కన్న కె.ఇ.కృష్ణమూర్తిగారికి తెలుసు మా తాలూకాకు పశువులకు మేత ఎక్కడ నుంచి తెస్తారు? తర్లగా తెప్పించాలి. అక్కడ వంటలు అన్నీ ఎండిపోయాయి. అలూరు, దోన ప్రత్తి కొండ ఈ తాలూకాలలో కరువు ఘాత్రిగా ఉంది. ఈ కరువు పైన కేటాయించిన సొమ్ముకూడా అధికారులు స్కెచ్ చేసి పేపరుమీద చూచెడ తారుగాని పనులు జరగవు. అందుకే వలస పోతారు. అలూరు, చెంచగుంట, బెదహలు చిన్న హోసూరు, పేద హోసూరు - ఈ గ్రామాలలో వంట ఘాత్రిగా ఎండి పోయి ప్రజలు వలస పోతున్నారు. ఇక్కడ మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వ మంటే మొండి చెయ్యి చూపినట్లు మా ప్రజలకు మొండి చెయ్యి చూపవద్దని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె బుజ్జి (భద్రాచలం) : అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లా భద్రాచలం డివిజనులో ఘాత్రిగా ట్రయబలు ఏరియా ఉన్నది. ఆ ఏరియాలో కరువు ప్రారంభం ఎక్కువ. వర్షాలు ఎక్కువ వస్తే మునిగిపోతుంది తక్కువ వస్తే ఎండిపోతుంది. ఈ సంవత్సరం అక్కడ వర్షాలు లేక ఇంతవరకు రాట్లు పడలేదు. అక్కడ నదులు ఉన్న వృటికి కూడా ప్రోజెక్టులు ఏమీ లేవు. కనీసం ఎల్టిమోకల పడకమైనా లేక జనానికి చాల ఇబ్బందిగా ఉంది. మా ఏరియాలో నుకలేరు, గోదావరి, శబరి అన్ని నదులు ఉన్నప్పటికీ కూడా మా గిరిజన ఏరియాలో కరువు ఎక్కువగా ఉంది. ప్రభుత్వం వారు కరువు నివారణ గురించి చాల జాగ్రత్తగా ఆలోచించి గిరిజనులను కాస్త ముందుకు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ నిండా బట్టలేకుండా చలి

కాలంలో దుంగలు మంటలు వేసుకుని నివశిస్తూ ఉంటారు. ప్రతి ఏరియాలోనూ నదులమీద ప్రోజెక్టులు నిర్మించే కార్యక్రమాలు చేపట్టి రైతుల కోసము వాస్తవంగా పంటలు ఏ విధంగా పండించాలి అనేది పరిశోధించే ఏర్పాటు ఈ ప్రభుత్వమే చేయాలి. ఇకపోతే పల్లెలలో ఖడిపిల్లల చదువుల విషయంలో ఆగ్రహ స్కూల్స్ లో కూడా కరెంటులేదు. ఇక మామూలు గవర్నమెంటు స్కూల్స్ విషయం చెప్పిన ఆక్కరలేదు. భద్రాచలం ప్రాంతంలో 550 గ్రామాలలో 100 గ్రామాలకు మాత్రమే యంత్రవరకూ కరెంటు సప్లయ అయింది. మిగతా 450 గ్రామాలకు కరెంటు లేదు. కరెంటు లేకపోవడంవల్ల గ్రామాలలో బోర్ వెల్క్స్ కరెంటు సప్లయరైతులు పంటలు పండించలేకపోతున్నారు. తరువాత గ్రామాలలో ఇంటికి ఒక బల్బు చొప్పున అయినా వేస్తామన్నారు. కాని కరెంటు సప్లయ కూడా చేయడంలేదు. అందువల్ల గ్రామాలలో చదువుకునే పిల్లలకు చాలా యిబ్బంది అవుతున్నది. ప్రత్యేకించి ఈ ప్రభుత్వం గిరిజనులు, హరిజనులు, వెనుకబడిన తరగతులవారి విషయంలో శ్రద్ధతీసుకొని గ్రామాలలో వారు చదువుకోవడానికి, పంటలు పండించుకోవడానికి ఏర్పాట్లు చేయాలి. గ్రామాలలో గిరిజనులు తిండిలేక తమ పిల్లలకు స్కూల్స్ కు పంపలేక పోతున్నారు. అందువల్ల ప్రయిజల్ ఏరియాల్లో పనులు చెయ్యనే పిల్లలకు కనీసం కాత్రిఫూట పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేస్తే వారి జీవనోపాధి ఉంటుంది. పిల్లలకు చదువుకూడా వస్తుంది. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం తిండి, బట్ట, చదువు ఏర్పాటు చేసే కార్యక్రమం సత్వరం ఏర్పరచాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి : అమరనాథరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ మేము 20 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారిని యీ కరవు పనులు నిమిత్తం అడిగామని అంతకంటే ఎక్కువ అడిగి ఉంటే బాగుండేదని అన్నారు. కాని 20 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే రాదు. సెంట్రల్ ప్రభుత్వం వచ్చి అసెస్ చేసిన తరువాత గణంగా ఎంత కావాలి అనేది వారు ఎసెస్ చేసినప్పుడు నీటిపారుదల ప్రోజెక్టుల కొరకు యితర పనులకు వారు ఎంత యిస్తారో రిపోర్టును చూసి మరల మేము అడుగుతాము. ఈ పనులకు 1985-86 సంవత్సరానికి రూ. 145.75 లక్షలు అనుకుంటే అందులో ఎవయిలబిలిటీ ఆఫ్ పంప్స్ 105.77 లక్షలు ఉంది. ఇక నీడ్స్ కొరకు డబ్బు కావాలని అమరనాథరెడ్డిగారు అడిగారు. 1985-86 సంవత్సరానికి గాను 90 లక్షల రూపాయలు రిలీజ్ కావలసి ఉండగా అందులో 15 లక్షల రూపాయలు రిలీజ్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇక పర్మ్యులేషన్ టాంకుల విషయంలో 1985-1986 సంవత్సరంలో 100 లక్షల రూపాయలు విడుదల చేస్తున్నాము. రైన్ ఫాల్ ను బట్టి డబ్బు రిలీజ్ చేయడం జరుగుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు యిచ్చే డబ్బు చూసుకొని అవసరమైతే యింకా ఎక్కువ డబ్బు యీ పర్మ్యులేషన్ టాంకుల నిర్మాణం కొరకు యిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

شری ابراہیم بن عبداللہ مفتی . 30 لاکھ روپیہ

دیئے گئے ہیں۔ صبح ہے سب سے پہلے 16 لاکھ
روپیہ دیئے گئے تھے۔ اس روپیہ سے سو روپے کی
درستی ہو رہی ہے۔ آج 30 لاکھ روپیہ
ہیں اس سے کچھ جھوٹے والا ہیں کہ کبھی یوں
میں۔ اور یہی ہیں۔ میں نے سو روپے کی ڈال دی ہے۔
گئے تھے وہ بھی ٹھیک طریقہ سے ہیں ڈال دیئے گئے۔
یا کیلئے سارا سب سے بہتر ہے۔

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం): ఇప్పుడు యీ డౌన్ రిలీఫ్ వండ్స్ను గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా గైడ్ లైన్స్ ప్రకారంగా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తారా, లేకపోతే స్టేటు గవర్నమెంటు పార్కులా ప్రకారంగా ఆ వండ్స్ను డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తారా అనేది కావాలి. తరువాత తూర్పు గోదావరి జిల్లాకు యీ నిధులలో ఎంత మొత్తం ఎలకేటు చేశారు అనేది మాకు కావాలి.

శ్రీ సిహెచ్. విరల్ రెడ్డి: ఈ తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులలో యీ ఆవాంతరాలను మూడు నాలుగు విధాలుగా ఎదుర్కోవాలి. అన్ని రాజకీయ పార్టీ నాయకులతో ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే రాష్ట్ర ప్రతినిధులతో మన భారతదేశ ప్రధాన మంత్రిగారిని కలవడానికి ప్రయత్నించి వెంటనే కరువు పరిస్థితులను వివరించి భారత ప్రభుత్వం వారిని 300 కోట్ల రూపాయలు ఈ కరువు పనుల నిమిత్తం రిలీజ్ చేయవలసిందిగా డిమాండు చేయాలి. అట్లాగే యీ సిటీ సమస్యను జిల్లాలలో యుద్ధ ప్రాతిపదికపైనే కార్యక్రమాలు ప్రారంభించి గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వని కల్పించి రైతులకు, హిలీలకు అన్ని సెషన్లైక్ట్ బ్యాంకులలో వరసతి సౌకర్యాలు ఏర్పరచి వారు తీసుకున్న అప్పులకు వడ్డీలు మోపి చేయాలి. అంతే కాకుండా రీ ఎకరాల నుంచి 10 ఎకరాలు లోపు అన్ని భూములకు శిస్తు రద్దు చేయడం ముఖ్యం. అందువల్ల మన ముఖ్యమంత్రిగారిని, రెవెన్యూ మంత్రిగారిని నేను కోరేది ఏమిటంటే యీ కరువు పరిస్థితులను చక్కవరచడానికి అన్ని రాజకీయ పక్షాలతో కలిసి డిల్లీ వెళ్లి మన భారతదేశ ప్రధాన మంత్రిగారిని నిడల విడుదలకోసం ఒప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి: రైతులను నీరు అందించడానికి వీలుబడే అతి ముఖ్యమైన కరెంటు సప్లయని గ్రామాలలో కట్ చేస్తున్నారు. బరాయిలు వనాలు విషయంలో కొంతకాలం వరకూ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారిని ఆపే విధంగా ప్రభుత్వం ప్రయత్నించాలని ఆ విధంగా ప్రభుత్వం ఒక జి.ఓ.ను వెంటనే పాస్ చేస్తుందా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. రామనారాయణరెడ్డి : అధ్యక్షా, 1977 నుంచి కూడా నెల్లూరు పరిసరాలలో అతివృష్టి, అనావృష్టితో ప్రజలు, రైతులు చాలా బాధలకు గురి అవుతున్నారు, 1984 నుంచి వచ్చిన అతివృష్టివల్ల నెల్లూరు జిల్లాలో చెరువులు తెగిపోవడం జరుగుతోంది. నెల్లూరు జిల్లాలో ఆత్మకూరు, ఉదయగిరి, ప్రాంతాలలో కనీసం త్రాగడానికి నీరు కూడా లేదు. 1984 సంవత్సరంలో జరిగిన తుపానువల్ల రైతులు ప్రజలు అక్కడ జీవనోపాధిని కూడా తట్టుకునే పరిస్థితిలో లేదు. నెల్లూరు జిల్లాలో 1977 నుంచి యానాటి వరకూ అతివృష్టి, అనావృష్టి చేత రైతులు అనేక బాధలకు గురి అవుతున్నారు. కనీసం రాయలసీమలో మాదిరిగా కరువు అనుభవిస్తున్న ఉదయగిరి, ఆత్మకూరు వంటి ప్రాంతాలలో అయినా మంచి నీటికి రావలసిన వసతులు ఏర్పడి ప్రజలకు త్రాగడానికి నీరు అందిస్తారా? రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు స్వంత జిల్లాకు ఎక్కువ నిధులు కేటాయిస్తే ఏమి యిబ్బంది వస్తుందో ఆ మొహమాట పడకుండా వెంటనే కరువు వారణ కార్యక్రమాలకు నిధులు మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను.

GOVERNMENT BILLS

Andhra Pradesh (Krishna, Godavari and Pennar Delta area)
Drainage Cess Bill, 1985 (L.A. Bill No 30 of 1985)

Minister for Irrigation (Sri K E Krishna Murty) : Sir, I beg to move

“That the Andhra Pradesh (Krishna, Godavari and Penna Delta Area) Drainage Cess Bill, 1985 be taken into consideration”

Chairman : Motion Moved.

ఇప్పుడు కుడుపూడి ప్రభాకరరావు గారు బిల్లుమీద ముందుగా మాట్లాడుతారు.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభించే ముందు తమ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకురావాలి. నేను ఉపన్యాసము ప్రారంభించేముందు ముఖ్య మంత్రిగారికి గుర్తు చేసేది ఏమిటంటే 1968-1969లో మొట్టమొదటిసారిగా దీనిని పాస్ చేసారు. తరువాత ఏ సంవత్సరాలు గడిచిన తరువాత మరల వచ్చింది: అప్పుడు వెంగళరావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు దానిని పాస్ చేసాము. ఆ రోజు సభలో సభ్యులు యీ డ్రైయనేజ్ బిల్లుకు అభ్యంతరం తెలిపారు. గతములో బిల్లు తీసుకొని రైతులు ఎంత అయితే పే చేస్తారో దానికి ప్రపోజ్ నేట్ గా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంత డబ్బు పే చేయాలని దానిని ప్రభుత్వం తరపున డ్రయినేజ్ బోర్డు ద్వారా ఖర్చు పెట్టాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. కొస్తా ప్రాంతం ప్రజల విషయంలో మేము అభ్యంతరం తెలుపుతూ

వెంగళరావుగారు వాగ్దానం ఏమి చేసారంటే ఈ సారికి మాత్రమే ఈ విధంగా రైతులను మార్చిగే వండ్ అడగడం జరుగుతుందని యికముందు వచ్చే సంవత్సరాలలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుందని అన్నారు. దాన్ని ఒకసారి అవ్యక్తంవారు మన ఎంపీ ప్రొసీడింగులు వెరిచేస్తే ఆ కమిటీ మెంటు ప్రకారం ఈ ప్రభుత్వం వారు, ఇకముందు ఏ రాజకీయ పక్షంవారు ప్రభుత్వం నడిపే బాధ్యతను తీసుకున్నా ఆ కమిటీ మెంటును యీ పెడరల్ డ్రైపు ఆఫ్ డెమొక్రటిక్ గవర్నమెంటులో అనర్ చేయడం జరుగుతుంది కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వం ఆ ఎక్స్ పెండిచర్ ను దరిస్తూంటే లేదా అనేది వెరిపై చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ డ్రైయనేజ్ సెన్సు దిల్లు 1988-89 లో తీసుకువచ్చేటప్పుడు అనాడు నేను కూడా సభ్యునిగా ఉంటే సెల్లెక్టు కమిటీ స్టేజీనుంచి నేను దానిని పాలో అవుతున్నాను. తరువాత దశాబ్ది కాలంలో కృష్ణా, గోదావరి స్టేటు డ్రయినేజ్ బోర్డులో నేను మెంబరుగా ఉండడం కూడా జరిగింది. కాబట్టి నా స్వానుభవం ప్రకారం ఈ డ్రయినేజ్ బిల్లు మీడియం, మైనర్, మేజర్ డ్రయినేజ్ స్కీములకు సబ్సిడ్యెంటుగా రెవెన్యూ ప్రావైడ్ చేయడానికి ఒక ప్లాను ఛార్జ్ అవుడ్ చేసాము. సముద్ర ప్రాంతంలో మొదట ఈ డ్రయినేజ్ స్కీములను అమలు చేయడానికి ప్లాను ఛార్జ్ చేసాము. కాని ఈ కొత్త బిల్లు రూపురేఖలు మార్చినపుడు మా ప్రాంతాంను కూడా ఆ స్కీములలో ఇంక్లూడ్ చేస్తామన్నారు. ఇంతకు ముందు కృష్ణా ఫ్లడ్ కంట్రోలు బోర్డు ఫ్లడ్ కంట్రోలు స్కీములను పూర్తిచేయడానికి ఈ బిల్లు ద్వారా ప్రయత్నం చేస్తారనుకున్నాము. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా మనకు యిచ్చే డబ్బు ప్రతి సంవత్సరం కేవలం రూ. 80 లక్షలు ఈ డ్రయినేజ్ స్కీములకొరకు యిస్తున్నారు. కాని గంగా, బ్రహ్మపుత్రా వంటి ఫ్లడ్ కంట్రోలు బోర్డులకు కోట్లాది రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నారు, గోదావరి బేసిన్ లో ఉన్న కొన్ని గ్రామాలు యీ వరదల మూలంగా గ్రామాలకు గ్రామాలే కొట్టుకొని పోతున్నాయి. కాబట్టి ఎక్కడెక్కడయితే ఈ లాండ్ ఎరోజన్ జరిగి భూములు వరదలలో మునిగిపోతున్నాయో వాటిని గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చి ఎక్కువ మొత్తాలు తీసుకురావాలి. ఈ డ్రయినేజ్ పెనలిటీలు లేకపోవడంవల్ల మనుషులు వదలిన మల మూత్రాలు మురిగిపోయి ప్రజలకు రోగాలు వచ్చే అవకాశాలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. కాబట్టి యీ మరుగు నీరు పోయే అవకాశం లేనందువల్ల మన రాష్ట్రంలో కోట్లాది రూపాయలు నష్టం ప్రతియేటా వస్తున్నది. అయినా ఈ ప్రభుత్వం 1989 నుంచి కూడా డ్రయినేజ్ సెన్సు తీసుకుంటున్నాడు. కాని అట్లాగ తీసుకోవడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక రైతులకు యీ డ్రయినేజ్ కార్యక్రమం ఎండవరకూ అమలు జరుగుతోంది అనేది చూస్తే ప్రభుత్వం సెన్సులు వసూలు చేస్తున్నది తప్ప డ్రయినేజీ

కార్యక్రమాలు ఎక్కడా అమలు జరపడం లేదు. వసూలు చేసిన డబ్బుతో కనీసం రూపాయకు 20 పైసలు బెనిఫిట్ కూడా రైతులకు దక్కడంలేదు. ఎందుకంటే నాటికి, నేటికి కార్పొరేషన్ వ్యవహారాలకు ఎస్టాబ్లిష్మెంటు ఖర్చులు పెరిగిపోయాయి. డిపార్టుమెంటువారి ఖర్చులు పోను మిగిలింది చూస్తూ డ్రయనేజ్ ప్రోగ్రాముకు కనీసం రూపాయలో 20 పైసలు కూడా ఖర్చు చేయడానికి డబ్బు ఉండడంలేదు. లేవలం కొద్ది మంది డ్రయనేజ్ వోర్డు డైరెక్టర్ల బెనిఫిట్ పొందే దూమలకు ఈ డ్రయనేజ్ సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. తప్ప ఎక్కడైతే నిజంగా రైతులు బాదలు పడుతున్నారో వాటికి సౌకర్యాలు ఏమీ కలుగజేయడం లేదు. సుమారుగా 1979-80 ప్రాంతంలా ఒక్క వర్షిమ గోదావరి జిల్లాకు 200, 300 కాంట్రాక్టర్లు ఈ డ్రయనేజ్ పనులు చేయడానికి రిజిష్టరు చేసుకున్నారు. వారు నూపరెంచెంటెం ఇంజనీర్లవద్దకు వెళ్లి కాంట్రాక్టు కాలంటే వారు ఈ నూపరెంచెంటెం ఇంజనీరు అనే విమ్మేశ్వరులకు పూజ చేయకుండా వారికి కాంట్రాక్టులో 10 శాతం యివ్వకుండా పనులు యివ్వడంలేదు. ఒకే జిల్లాలో 300 మంది కాంట్రాక్టర్లు రిజిష్టరు చేసుకొని డబ్బు యిచ్చి పనులు తీసుకున్నారని వర్షిమ గోదావరి జిల్లాలోన శుభాష్ చంద్రబోస్ అనే పార్లమెంటు మెంబరు నూపరెంచెంటెం ఇంజనీరు మరియు కాంట్రాక్టర్లు లాలోచిపడి చేసే కుందకోజాలను బయట పెట్టేరు. మొన్న మా దగ్గర ప్రాంతంలోని రైతులు వారి బాగు నిమిత్తం వేసిన స్క్రీములలో 1/4 వంతు స్క్రీములు కూడా పూర్తి కాలేదని వాపోయారు. ఈ డ్రయనేజీలను గి అడుగులు మాత్రమే త్రవ్వి గి అడుగులు త్రవ్వినట్లు చూపించి లేఖలు ఎన్నో మనం చూస్తున్నాము. ఎన్ని రోజులు టైము యిచ్చినా ఈ కాంట్రాక్టర్లు పనులు పూర్తిచేయడంలేదు. నేను ఫైనల్ గా సెకండ్ టైమ్ కూడా వెళ్లి ఇన్ స్పెక్ట్ చేసిన తరువాత తూర్పు గోదావరి జిల్లా కలక్టరు. డ్రయనేజ్ ఎస్. ఇ. ఏలూరుకు "అన్ లెస్ అండ్ అంటిల్ ది వర్క్స్ ఆర్ కంప్లీటెడ్ నో బిల్ మడ్ బీ పెయిడ్" అని చెప్పి డెలిగ్రాములు ఇచ్చాను. అయినప్పటికీ కూడా ఈవేళ పరిస్థితి ఏమిటంటే కొంతమంది ప్రజా ప్రతినిధులు వీరితో కుమ్మక్క అవడం వల్ల లేనిపోని ఆప వాదులు ప్రజా ప్రతినిధులకు కూడా వచ్చినవి, ఈ డ్రెయిన్ వర్క్స్ ఎక్కడెక్కడ అయితే జరుగుతున్నాయో అక్కడ మన ముందు బిల్లులు వచ్చిన తరువాత ఆయా ప్రాంతాలలోని ప్రజాప్రతినిధులు కంపల్సరీగా వారివారి నియోజక వర్గం పనులు డ్యూరింగ్ వర్కింగ్ సీజన్ వెళ్లి పెరసనల్ టచ్ పెట్టుకొని కొంత చోర చేసినట్లయితే కొంత న్యాయం చేయడానికి ఆవకాశం ఉంటుందని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిడ్స్ రిమూవల్ లో కూడా మోసం జరుగుతోంది. బిడ్స్ రిమూవ్ చేయకుండా, ఈ గుర్రపుడెక్క రిమూవ్ చేయకుండా చేసినట్లు కాగితాలమీద లెక్కలు చూపెట్టి

8-00 P.M.

బిల్లు చెసి అనేక ఉదంతాలు జరగడం వల్ల రైతులలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి కలుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇటువంటివి తిరిగి రికార్డ్ కాకూడదని మనవి చెస్తున్నాను. అలాగే నెంబర్ ఆఫ్ ప్లేస్‌లో బిగ్ బిగ్ సోర్సెస్ నది ముఖాలు ఉంటాయో సముద్రము దగ్గర అక్కడ సోర్స్ ఫారమ్ అవుతున్నాయి. గతములో కొన్ని డ్రెడ్జింగ్ నిర్మాణం చేయడం జరిగింది. వాటికి ప్రావర్ యూజ్ లేదు. సదీ ముఖ ద్వారాలవద్ద ఎక్కడవగా సోర్స్ ఫారమ్ అయిపోవడంవల్ల తీవ్రంగా డ్రెడ్జింగ్ డీప్ కట్ చేయవలసిన అవసరాలు ఉన్నాయి. కొన్ని చోట్ల స్ట్రెయిట్ కట్స్ త్రవ్వడం, అయితే దురదృష్టం ఏమిటంటే ఒక ఇంజనీరు అభిప్రాయంతో ఇంకో ఇంజనీరు అభిప్రాయం అద్దం పడుతోంది. ఒక ఇంజనీరు స్ట్రెయిట్ కట్ త్రవ్వాలంటే ఇంకొక ఇంజనీరు త్రవ్వితే ప్రమాదం అంటున్నాడు. ఉదాహరణకు మా అనులాపురం తాలూకాలో పోలవరం డ్రెయిన్ కి స్ట్రెయిట్ కట్ త్రవ్వ సుమారు ఐదారు సంవత్సరాలు అయిపోయింది. సైంటిఫిక్ గా ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ వారికి ఇన్‌వెస్టిగేషన్ వర్క్ ఎంజైన్స్ చేసి వారు ఇచ్చిన ఎరియాస్‌లో ప్రోర్ డ్రెస్టింగ్ ఇవన్నీ రికార్డు చేసిన తరువాత ఒక స్ట్రెయిట్ కట్ త్రవ్వ ఐదారు సంవత్సరాలు అయినా ఇంతవరకు ఓపెన్ చేయడం జరగడంలేదు దీని మీద కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. అయినప్పటికీ కూడా దీనివల్ల ఉపయోగం లేదు. ఎందుకేత త్రవ్వారు, ఎమిటి ఉపయోగం అని రైతులు ప్రశ్నిస్తూ ఉంటే సమాధానం చెప్పలే వరిస్తేతిలో ఉన్నాము. అటువంటి వాటి గురించి వెంటనే సంయుక్తముగా చర్య తీసుకోవాలని మనవి చెస్తున్నాను.

స్టేట్ గవర్నమెంటు రైతు దిగ్గర నుంచి డబ్బు కలక్ట్ చేయడమే కాకుండా స్టేట్ గవర్నమెంటు ప్రపోజనేట్ గా సెట్ ఎపార్ట్ చేసి దానితో పాటు అవసరమైన ఖర్చు చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. లివర్ వాటర్ కంట్రోలు గురించి మనవిచేస్తాను. తమకు తెలుసును. కొన్ని వేల ఎకరాలు గోదావరి అనకట్ట క్రింద నదీ గర్భములో కలిసిపోయింది. అక్కడ కాంప్రహెన్సివ్ స్క్వీము ఒకటి తయారు చేయడం కోసం ఇంజనీర్స్ ఇవన్నెర్లు చేసి ఎక్కడెక్కడైతే ఇటువంటి సదీ యొక్క వేగము వల్ల వెలాసిటీ వల్ల పోతోందో ఆ వల్ సరబుల్ పాయింట్స్ లో కాంప్రహెన్సివ్ గా ఇవన్నెట్టు చేయించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ఆ ప్రాంతాలలో రివెట్ మెంట్స్ కట్టించడం, జాయింట్స్ కట్టించడం వల్ల వెలాసిటీ వల్ల ఎక్కువగా ఎరోజన్ చెక్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ విషయముగా గతములో కమెండబుల్ రిజల్ట్స్ వచ్చాయి. రివెట్ మెంట్స్, జాయింట్స్ కట్టించడం వల్ల కొత్తపేట తాలూకా సత్రమ్మ లంక ప్రాంతములో సుమారుగా రు. 500 లక్షలు ఖర్చు పెట్టి వేల ఎకరాలకు రక్షణ చేయడం జరిగింది. చక్కని కార్యక్రమం జరిగింది

దీని వల్ల 1979 సంవత్సరములో ఏడు వేలు, ఎనిమిది వేలు ఎకరం ఉన్న చూమి ఈ రక్షణ వచ్చాక రు 50. వేలు అయింది. ఇటువంటి వల్సరబుల్ పాయింట్స్‌లో ఈ కార్యక్రమం చేపట్టాలి. గౌరవనీయ మంత్రిగారు ఈ మధ్య అమలాపురం తాలూకాలో పొట్టిలంక మొదలైన ప్రాంతాలు చూశారు. అక్కడ కొన్ని వేల ఎకరాలు ఏరోడ్ అయిపోయింది. బంగారం లాంటి కొబ్బరి తోటలు, ఇట్లు నదిలో కలిసిపోయే ప్రమాదం ఉంది. పొట్టిలంక ప్రాంతములో రివేల్ మెంట్స్, జాయింట్స్ కట్టించే కార్యక్రమం చేపట్టి రెండు వేల ఎకరాల పైన లాండ్స్ను రక్షించాలని కోరుతున్నాను.

అలాగే ఓర్ట్ అక్తును మనము రివీల్ చేస్తున్నాము. రొత్త అక్తు ఎడాప్ట్ చేస్తున్నప్పుడు ఓర్ట్ అక్తులో ఏవయితే కమిట్ మెంట్స్ ఇచ్చామో ఆ కమిట్ మెంట్స్ అన్నీ బాద్ పారవర్ట్ చేసి వాటిని ఆనర్ చెయవలసిన అవసరం ఉంది. ఓర్ట్ అక్తులో ఇదివరకటి మేజర్ డ్రైయిన్స్, మీడియమ్ డ్రైయిన్స్, మైన్ డ్రైయిన్స్, రెవెన్యూ డ్రైయిన్స్, ప్రైవేట్ డ్రైయిన్స్ - వీటిని రివేల్ చేయడం మెయింటెనెన్స్ కాకుండా డిపెనింగ్ చేయడం లేకవే దేశామా వాటిని అన్నిటిని కంటిన్యూ చేయాలి. ఎక్కడెక్కడైతే వలసరబుల్ పాయింట్స్ ఉన్నాయో రైతుల సౌలభ్యం కోసం, రైతు వండించిన పంట తెచ్చుకోడానికి, రైతుల దూడలు, పశువులు పొలములోకి వెళ్లడానికి కావలసిన బ్రిడ్జిస్ కట్టడానికి గతములో ఒక పోలీసిగా తీసుకొని 50 శాతం డ్రైయనేజ్ బోర్డు, మిగిలిన 50 శాతం జిల్లా పషత్తు, సమితి, పంచాయితీ, ఐన్ పిష్యురీస్ ఎపోర్ట్స్ చేసుకోడానికి ఒక అంకర్ స్టాండింగ్ ఇంతవరకు ఉంది. అవుట్ స్టాండింగ్ బ్రిడ్జిస్ కనస్ట్రక్షన్ ఉంది. ఆ కమిట్ మెంట్ కంటిన్యూ చేయాలి. డ్రైయిన్ బేంక్స్ అన్నీ కూడా సర్వే చేయించాలి. ముఖ్యముగా చెట్టా ప్రాంతాలలో మా కోనసీమ ప్రాంతములో కొబ్బరి చెట్లు పెరిగే అవకాశం ఉంది. ఈ డ్రైయిన్ బాంక్స్ మీద చెట్లు వేయడానికి పర్మిషన్ ఇస్తే మనకు రెవెన్యూ వస్తుంది. ఒక్కొక్క చెట్టుకు ప్రతి సంవత్సరం రు. 10 చొప్పున వసూలు చేయవచ్చు. ఎవరైనా నైల రింగ్ లాండ్ లార్డ్స్ ఉంటే చెట్లు పాతుకోడానికి అవకాశం ఉంది. 10 రూపాయల చొప్పున రాయల్టీ కలక్టు చేయవచ్చు అలాగే ఎక్కడైతే నైలరింగ్ లాండ్ లార్డ్స్ ఉండడో వేకెంట్ నైట్స్ ఉంటాయో అక్కడ ఏకర్ సెక్షన్స్ కి తలో 10, 20 చెట్లు పాతుకోడానికి పర్మిషన్ ఇస్తే డబ్బు సంపాదించే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ చెట్ల వల్ల రెవెన్యూ రావడమే కాకుండా ఈ డ్రైయిన్ ఎమ్బేంట్ మెంట్స్ ఏవయితే ఉన్నాయో వాటిని అన్నిటిని ఎంక్రోచ్ చెయడం వల్ల ది వెరీ పర్సన్ అఫ్ ది డ్రైయిన్ డిపీట్ చేసేసీ ఎవరు మటుకు వారు అక్యువై చేసీ చిన్న చిన్న వెర్ షిప్స్ క్రింద కన్వర్ట్ చేయడం వల్ల రైతుకు నీరు సౌలభ్యానికి అవకాశం లేకుండా చేయడం

జరుగుతోంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో, డెల్టా ప్రాంతాలలో ముఖ్యముగా పీకర్ నెక్షన్స్ అవడం వల్ల దూడల్ని, బ్రెలను మేపుకోడానికి చీలల్లో అవకాశం లేక పోవడం వల్ల డ్రైయిన్ బ్యాంక్స్ మీద ఆ అవకాశం ఉంటోంది. అ మీత కూడా లేకుండా చాలా మంది ఎంప్రొవ్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి డ్రైయిన్ బ్యాంక్స్ మీద ఎంప్రొవ్ మెంట్స్ వెకేట్ చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. పీరయ్యచౌదరి : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి.రామారావుగారి తరపున నీటిపారుదలశాఖామూల్యము ప్రవేశపెట్టిన 1981వ సంవత్సరపు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నీటిపారుదల సెస్ చట్టాన్ని నేను హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. అమోదిస్తున్నాను. ఇది గత ప్రభుత్వం హయాములోనే 1968వ సంవత్సరములో ఒక అయిదు సంవత్సరాల కాలానికి ప్రవేశపెట్టడం దరిమిలా కాలవరిమితి పూర్తి అయిన తరువాత ఆరు సంవత్సరాలు తిరిగి ఎక్సలెండ్ చేయడం జరిగింది. అయితే ఈనాడు మన సభలో సభ్యులు అంతా ఏకకంఠముతో రాష్ట్రములో వర్షాభావ పరిస్థితుల వల్ల శామపీడిత ప్రాంతాల గురించి అందోళన వ్యక్తపరిచారు. ఆ విధంగా రాష్ట్రములో ఈనాడు ఏ పరిస్థితులు ఉన్నాయో దానికి భిన్నమయిన పరిస్థితిలో ఈ చట్టములో పొందుపరచబడినవి ఏమిటంటే కృష్ణా, గోదావరి, పెన్నా డెల్టా ప్రాంతాలు అవయినా సరే వర్షము వల్ల భారీ వర్షం క్రితం సస్యశ్యామలమైనటు వంటి వంటలు నీటిలో ముగిసిపోయి అలాగే అనేక గ్రామాలు నీటి ముంపులో మునిగి పోయి మానవాళి, పశుప్రాణులకు నష్టం కలిగించే అవకాశాలు అనేకం మనము చూస్తున్నాము.

అయితే గత ప్రభుత్వ హయాములో కేవలం కృష్ణా, గోదావరి డెల్టా ప్రాంతాలలో చట్టాన్ని రూపకల్పన చేసి, ఆ ప్రాంతాలలో పరిమితం చేశారు. ఈనాడు పెన్నా డెల్టా ప్రాంతానికి కూడా ఈ సూత్రన చట్టం పరిధిలోకి తేవడమైనది. ఈనాడు ప్రభుత్వం అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చేపట్టింది. ఈనాడు రాష్ట్రం అర్థికంగా ఎంతో ఇబ్బందులలో ఉన్నప్పుడు, కేవలం ప్రభుత్వ నిధుల నుంచే కాకుండా, ప్రజల నుంచి కూడా సస్య రక్షణ నిమిత్తం అదనపు వసరులు సమీకరించుకు ఈ మూపు నివారణ నుంచి రైతాంగాన్ని కాపాడి, వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను పెంచాలనే ఉద్దేశంలో ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినందుకు అభినందిస్తున్నాను. అయితే ఈ చట్టంలో గతంలో అంటే 1968 లో ప్రవేశపెట్టబడినప్పుడు ఒక్కొక్క ప్రాంతానికి సంబంధించి గోదావరి ప్రాంతానికి ఇప్పుడు రు. 15 ఉంటే అంతకు ముందు రు. 10 ఉండేది. గోదావరి పశ్చిమ డెల్టా ప్రాంతానికి ఈనాడు రు. 25 ఉంటే గతంలో రు. 20 ఉండేది. అలాగే కృష్ణా పశ్చిమ డెల్టాకి ఈనాడు రు. 20 ఉంటే

గతంలో రు. 15 ఉండేది. ఈనాడు క్రొత్తగా పెన్నా డెల్టా ప్రాంతానికి రు. 20 పెట్టారు. ప్రాంతానికి కేవలం రు. 5 మాత్రమే వెంచడమైనది. అంత కంటే పెంచలేదు. వర్షాలు వచ్చినప్పుడు పంట పొలాలకి కోట్లాది రూపాయలు నష్టం అవుతాయనే దృష్టితో పెట్టుకున్నప్పుడు, రైతు ఆశించినంత వరకూ అదనంగా సౌకర్యం కల్పించే ఏర్పాటు చేస్తే, మురుగు నీటి సౌకర్యం కల్పిస్తే రైతుకు ఇది పెద్దగా భారం కాబోదు. మూడు డెల్టా ప్రాంతాలలో అనేక సంవత్సరాలుగా చూస్తున్నాము. గుంటూరు జిల్లాలో నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్ ప్రాంతమంది. దానిని చేర్చలేదు. దానిని కూడా అవసరమయితే చేర్చవలసి ఉంది. పెదనందిపాడు ప్రాంతం ఉంది. అనాడు నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టులో మురుగునీరు పోయే సౌకర్యం కల్పించలేదు. నక్కవాగు, వేగేరు, నల్లమడ మొదలైన వాటి వల్ల రోట్లాది రూపాయల పంట నష్టం అవుతోంది. వర్షాలు వచ్చినప్పుడు ముంచిపోతే ప్రమాదమంది. గతంలో మంత్రి కృష్ణమూర్తి గారు కూడా చూశారు. వారు వెంటనే తగు చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

1969లో నల్లమడ డ్రైన్ మీద బ్రిడ్జి వడిపోయింది దానిని వెంటనే పునరుద్ధరింపజేయాలి. దీనికి ప్రభుత్వం అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ చేశారు. ఎస్టిమేషన్ డెక్లికల్ శాంక్షన్ కి ఇచ్చి నెలల తరబడి వడి ఉంది. త్వరగా డెక్లికల్ శాంక్షన్ ఇచ్చి, ఆ ప్రాంత ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని త్వరగా బ్రిడ్జి నిర్మాణం చేయాలి. ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు, గతంలో ఈ ద్రయ నేజి రివైర్స్ వచ్చినప్పుడు, క్రొత్తగా డ్రైన్స్ ఏర్పాటు చేసేప్పుడు, పాతవి ఇంప్రూవ్ చేసేప్పుడు నిదులు దుర్వినియోగం కావడం జరిగింది. అటువంటివి జరగకుండా నిమా సంఘాలు వేయాలి. ప్రజల మీద భారం వేసి సెన్సెలు వసూలు చేస్తున్నందుకు గాని, ఆ జిల్లాల వారికి కావలసిన విధంగా డ్రైన్స్ ఇంప్రూవ్ చేయడానికి నిమా సంఘాలు వేస్తే నిదులు దుర్వినియోగం కాకుండా ఉంటాయి. ప్రజల మీద భారం వేసి ద్రయనేజి సెన్సు వసూలు చేస్తున్నాము కనుక దానికి తోడు ప్రభుత్వం కొంత మార్చింగ్ గ్రాంటు ఇచ్చి అదనంగా ఎక్కువ వసూలు చేయించాలి. 10, 15 సంవత్సరాలుగా రాష్ట్ర మురుగునీటి పారుదల బోర్డు లేకుండా ఉంది. గత వేసవిలో చేపట్టవలసిన అనేక కార్యక్రమాలు నిలుపుదల అయినాయి. అబోర్డు పరిధిలోకి మంచి కార్యక్రమాలు రావాలి. త్వరగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఈ విషయం గురించి ఆలోచించి రాష్ట్ర మురుగునీటి బోర్డు ఏర్పాటు చేసి, నిలుపు అయిన కార్యక్రమాలను పూర్తి చేసేట్లు చేయాలి. తరువాత ఉద్యోగుల సంఖ్య పెంచకుండా ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా నాన్ డెల్టా ప్రాంతాలను దృష్టిలో పెట్టు

కుని నాగర్జునసాగర్ ఆయకట్టును దీనిలోకి చేర్చి, రైతుల ప్రయోజనాలను కాపాడాలి. నాకి అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. బాబారావు (పుయ్యూరు) : ఆద్యక్షా, గౌరవ ఇన్‌స్పెక్టర్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ ద్రయినేజీ సెస్సుబిల్లు ఎంతో అవసరమైనది. ఆర్థిక భారం వడదం వల్ల రైతులు బాదపడినా, దీని వల్ల డెల్టా ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా వరి పండించే ప్రాంతాలలో సాగు సౌకర్యాలు ఎంత అవసరమో, అదే రకంగా మురుగు నీటి సౌకర్యాలు కూడా ఎక్కువ అవసరము. ముఖ్యంగా డెల్టా ప్రాంతాలలో కాలువలు వూడిపోయాయి. కష్టా ప్రాంతంలో ఎక్కువగా వరి పండించే ప్రాంతాలలో దిగుబడి తక్కువగా ఉందంటే ద్రయినేజీ సిస్టం సర్దుకొని లేకపోవడమే. ఇది చాలా అవసరము. దీని కోసం ఈ బిల్లు అవసరము. ద్రయినేజీ సెస్సు వసూలు చేసేప్పుడు పండ్ల వసూలయినవి ఇతర అవసరాలకు గతంలో వియోగం కాబడేది. దానివల్ల రైతులకు ఉపయోగ పడదనే ఒక అపోహ ఉంది. కనుక ఆ పండ్ల కేవలము ద్రయినేజీ పర్సన్ కోసం మాత్రమే ఉపయోగించాలని కోరుతున్నాను. స్టేట్ గవర్నమెంటు నిధులు, సెంట్రల్ నుంచి వచ్చే నిధులు కానీ జమచేసే ప్రత్యేకంగా వాటిని ద్రయినేజీ సౌకర్యం కోసమే ఉపయోగించడం మంచిది. ఈ విషయంలో వసూలు చేసే డబ్బుకి మార్చింగ్ గ్రాంటు సమకూర్చి, ఉపయోగించాలి. మరొక విషయము. ఈ విషయంలో కంట్రాక్టర్ల వద్ద ప్రాజెక్టు జరుగుతోందనే విషయం చాలా మందికి తెలుసు. పండ్ల సద్దినీయోగం కావాలంటే కొన్ని చర్యలు తీసుకోవాలి. మార్చి లోగా వసూలు కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చి, మే 15 లోగా స్ఫూర్తి చేయించాలి. మెజర్ మెంట్స్ కూడా కావాలి. ఎందుకంటే డ్రైయింగ్ వాల్డ్ వచ్చిన తరువాత పని చేసే అవకాశం ఉండదు కనుక చివరిలో చేసే పనులు కావు కనుక వాటిని నివారించాలంటే కంట్రాక్టర్లకు కాకుండా రైతు సంఘాల ద్వారానో, విలేజ్ కమిటీల ద్వారానో కాని చేయించాలి. అట్లా చేస్తేనే సద్దినీయోగం అవుతుంది. రైతులకు మేలు జరుగుతుంది. ఏ మాత్రం వర్షం వడినా బుడమేరు, తమ్మిలేరు, ఎర్రకావలు చేసే బీటత్నం ఎంతో ఉంటుంది. ప్రాణ భయం ఉంటుంది. రిజర్వాయర్ల నిర్మాణం చేయడం జరుగుతుందన్నారు. అది చాలా మంచి ఆలోచన. ఈ ఉద్దేశాల వలన రైతులకు వడే భారం కంటే మేలు ఎక్కువ జరుగుతుందని, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లు సద్దినీయోగం అయితే ప్రజలు హర్షిస్తారని భావిస్తూ, బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రామచంద్రారావు (తాళ్ళరేవు) : ఇన్‌స్పెక్టర్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ద్రయినేజీ సెస్ బిల్లును బలపరుస్తున్నాను. డెల్టా ప్రాంతములో ద్రయినేజీ

సదుపాయాలు చాల ముఖ్యం. డ్రైనేజీ సెన్సిని పెంచడం రైతులకు పెద్ద భారం కాదు. 15, 25 రూపాయలు కట్టడం పెద్ద భారం కాదు. మురుగుతో చేసు మునిగి పోతే వందల రూపాయల నష్టము వస్తుంది. అలా వంట నష్టము కాకుండా డ్రైనేజీ సదుపాయాలు కలుగజేయడానికి కొంత డబ్బు కట్టడం న్యాయం. కాబట్టి దీనిని భారంగా భావించకూడదు. తెగళ్లతో వంట పాడైపోతే పెట్టిన పెట్టుబడి రాక రైతులు యిబ్బంది పడుతున్నారు. మా ఏరియాలో వరదలకు లక్షల ఎకరాలు ముంపుకు గురయినాయి. మీడియమ్ డ్రైస్, మేజర్ డ్రైస్ వున్నాయి. ఎక్కువ నీరు పెట్టి తక్కువ కాలములో వంట పండిస్తున్నారు. మెయిండ్లెన్స్ ఛార్జెస్ క్రింద తక్కువ కేటాయింపులు చేస్తున్నారు. వాటిని పెంచవలసినదిగా కోరుతున్నాను. తాళ్లరేవు ప్రాంతము మెట్ట ప్రాంతము. శివార్లు బాగు చేయాలి. సముద్ర ప్రాంతము ఎక్కువగా ముంపుకు గురవుతూ వుంటుంది. ఆ ప్రాంతాలలో తగిన సదుపాయాలు కలుగజేయాలి. ఇంతకుముందు ఎన్నో ఆక్రమాలు జరుగుతూ వుండేవి. కాని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఆక్రమాలను అవడం జరిగింది. పనులు సక్రమంగా జరగడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తున్నది. డబ్బు దుర్వినియోగం కాకుండా చూడవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి (రామన్నపేట): అధ్యక్షా, రైతులమీద డ్రైనేజీ సెన్సును పెంచే వద్దని మా పార్టీ తరపున వ్యతిరేకిస్తున్నాం. సన్నకారు, చిన్న కారు రైతులు మధ్య తరగతి రైతులు భరించలేని పరిస్థితులలో ఈ విధంగా 15 లు సెన్ పెంచడం న్యాయంకాదు మురుగు నీటిలో వంట పాడైపోకుండా రక్షించలేని పరిస్థితులలో ఈ విధంగా సెన్సిని పెంచే అవకాశం ప్రభుత్వానికి లేదు. తగిన సదుపాయాలు కల్పించినపుడు నేయాలి తప్ప ఈ విధంగా పెంచడం న్యాయం కాదు. డ్రైనేజీ సదుపాయాలు కల్పించిన తరువాత పన్ను వేయవచ్చు. ముందుగా సెన్ విధించే వద్దని వ్యతిరేకిస్తున్నాం. దేశానికి రైతే వెన్నెముక అని చెబుతూ వుంటాము. దేశానికి రైతే రాజు అంటున్నాం. మాటలతో వల్లిస్తున్నాము కాని చేతలలో ఏ మాత్రం సహాయం చేయడం లేదు. రైతు వంట చక్కెరచుకొనడానికి కావలసిన వసతులు కల్పించిన తరువాత ఎన్ని పన్నులు వేసినా హెయగలడు. రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర లేదు. డ్రైనేజీ వనరుల మరమ్మత్తు పేరుతో సిమెంటు కాజేసే వద్దలలో కాకుండా సక్రమంగా వినియోగమయ్యే వద్దల ఏర్పాటు చేయాలి. ఈ పనులు కంట్రాక్టర్లకు యివ్వకుండా సర్వీనియోగమయ్యే ఏర్పాటు చూడాలి. డ్రైనేజీ వనరులు కలుగజేస్తూ పన్ను వేస్తే అంగీకరిస్తాం.

డా. యు. వెంకటేశ్వర్లు (బాపట్ల): గౌరవ ముఖ్య మంత్రిగారి తరపున ఇన్ఫర్మేషన్ శాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన 1985 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మురుగు పారుదల

8-30 P.M.

సెన్ బిల్లును పూర్తిగా సమర్థిస్తూ కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు మీ ద్వారా సభ ముందు వుంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. యీ మురుగు కాలువల సెన్ పెరుగుదల అనే దానిలో న్యాయంగా పెరుగుదల ఏమీ లేదు. ఎందుకంటే అయిదారు సంవత్సరాల క్రితం ఎప్పుడో పెంచింది - రూపాయ విలువ పడిపోయిన తరువాత ఇన్ ఫ్లేషను వల్ల పెరుగుదల కనబడుతున్నది. ఇది నోషనల్ యింక్వీట్ గాని రియల్ యింక్వీట్ ఏమీ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. పోలే డ్రేనేజ్ సెన్ పెంచుకోలేదు రైతులు ఏ విధంగా యిబ్బందులకు గురి అవుతారో మురుగు పారుదలకు ప్రత్యేకంగా వ్యవసాయములో ఎంతటి ఆవశ్యకత వుందో మీ ద్వారా రెండు విషయాలు చెబుతాను. అగ్రికల్చర్ రీసర్చ్ లో ఎంతో ప్రగతిని సాధిస్తున్నాము. ఆ రీసర్చ్ ఫలితాలను రైతాంగము వారి పంట పొలాలకు అనుసరించవలసి వచ్చినప్పుడు వాటరు లెవల్స్ సరిగా మేం చేస్ చేయకపోతే వ్యవసాయ రీసర్చ్ లో ఎటువంటి ప్రగతిని సాధించినా దాని ఫలితాన్ని పొందలేదు. ఉదాహరణకు చెబుతున్నాను. గోదావరి డెల్టా, సెంట్రల్ డెల్టాలను నేను యీ మధ్యన తిరిగి చూచివచ్చినప్పుడు ఒక విషయం ఆవగాహనకు వస్తున్నది. అది ఏమంటే. మొదటి పైరులో దాదాపు సీరుపోక రైతులు వెన్ను కొని ప్రక్కన పెట్టుకొని మిగతా పైరును దానిలోనే మార్చి వేస్తున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులలో మొదటి పైరులో ఎకరానికి 20 బస్తాలు పండితే పూర్తిగా డ్రేనేజ్ వున్న చీలలో అవే వంగదాలు సెకండ్ క్రాపెలో ఎకరానికి 40 బస్తాలు పడుతుంది. దేవలం డ్రేనేజ్ డివర్సుతో దాదాపు నూటికి నూరు పాళ్లు పంట కోల్పోతున్నారు కృష్ణా గోదావరి డెల్టా 120, 130 సంవత్సరాలనుండి వున్నది. భూములు విస్తృతంగా వున్నవి. కొన్ని చోట్ల ప్రత్యేకంగా సలైన్ ఏర్పడుతున్నది. నాకు వున్న అనుమానం ఏమంటే - సెంట్రీగా కొన్ని వివరాలు చెప్పవలసి వస్తే, యీ విద మైనటువంటి డ్రేనేజ్ లేకపోతే - రాబోయే 25, 30 సంవత్సరాలలో ఎక్కువ భూములు చాడుగా ఏర్పడి పంటకు వీలు లేని ప్రమాదం వుందని భావిస్తున్నాను. దాని దృష్టిలో పెట్టుకొని డ్రేనేజ్ వార్డును చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. ఇంకొక విషయము. ఇవాళ డెల్టా భూములు

The lands are suffering from excess of water-water is more.

కాబట్టి యీ పరిస్థితులలో ఎక్సెస్ వాటరు పూర్తిగా డ్రేన్ చేసి ఆవకాశం కలగజేయకపోతే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రైతాంగం ఎంతో సన్నపోయే పరిస్థితి 25, 30 సంవత్సరాలు పోతే చాలా ప్రమాదకరమైనటువంటి పరిస్థితులు రాబోతున్నవి.

Drainage and irrigation go together.

అది మాత్రం ప్రత్యేకంగా గమనించవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. పోతే చిన్న సూచన. డ్రేన్స్ త్రవ్వినప్పుడు డ్రేనేజి డిపార్టుమెంటువారు ఒక ప్రమాద

కరమైనటువంటి పని చేస్తున్నారు. అదేమంటే, హైకోర్నియా కొంచెం తప్పకుండా డ్రేన్స్ మీద నాటుతున్నారు. వారు చెప్పేది, అవి విరిగిపోతున్నాయి, వర్షాలు పడితే కారిపోతున్నాయని, అవి నాటితే అవి కారిపోవు అంటున్నారు. దానివల్ల ప్రమాదం ఏమంటే, ప్రతి సంవత్సరం యీ హైకోర్నియా కొరినాను మళ్ళీ తీసివేయడానికి కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నది. చాబ్బి వాటిని నాటి కార్యక్రమాన్ని పూర్తిగా విరమించుకోవాలి. అవి నాటకపోతే వాటికి పువయోగిం దబ్బును కాలవలు నిర్మించుకోడానికి పువయోగించుకోవచ్చును, మా గుంటూరు జిల్లాలో గౌరవనీయులు వీరయ్యచౌదరిగారు చెప్పినట్లు నల్లమగ డ్రేన్ వుంది, ప్రత్యేకమైనటువంటి సమస్య. అవతల ఎన్ పి కెనాల్ ఆయకట్టు ఎక్కువ అయింది, దానివల్ల ఆ కెనాల్ ఎక్స్‌సైడ్ డ్రేన్స్ నల్లమగ డ్రేన్ ద్వారా క్లెయిన్, వెస్టర్న్ డెల్టాలోని సముద్ర తీరములో వున్న మాములకు ప్రమాదం కలిస్తున్నది. ఆ నల్లమగ డ్రేన్ గురించి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైనటువంటి శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరావు : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు రైతులకు కొంత భారం అయినప్పటికీ తప్పనిసరి అయింది. రైతులకు కావలసిన సౌకర్యాలు కల్పించి నప్పుడు పెద్ద ఖాంం ఉండదు. ఎక్కువ వాటరు వల్ల నష్టం వస్తున్నది. సెలెన్ వచ్చే ప్రమాదం వుంది. డ్రేన్స్‌ను డ్రేనేజీగా కాకుండా యింటిగ్రేటెడ్ ఎప్రోచ్ తీసుకొని చెస్తే బాగుంటుంది. డిపార్టుమెంటువారు, ఎవరికి వారు చేయడం వల్ల, యింటిగ్రేటెడ్ ఎప్రోచ్ లేకపోవడం వల్ల నష్టం జరుగుతుంది. మేజర్ డ్రేన్స్ నోటిఫై చేయబడి వున్నవి. మేజర్ డ్రేన్స్ రిపేరు చేసేప్పుడు మేజర్ డ్రేన్స్‌తో పాటు మైనర్ డ్రేన్స్, వాటి కనక్టెడ్ యిరిగేషను ఛానల్స్‌ను కూడ పూర్తిగా ఛేక్ చేయాలి. బ్లాక్ చేసేది వుంటే సెకండ్ క్రాప్‌కు యివ్వకండి, ఎడ్యూన్స్ నోటిఫికేషను యిచ్చి చేయండి, క్లోజరు పీరియడ్ తక్కువ వుండడం వల్ల యిదివరకే అనర్థాలు జరిగాయి. 11 సంవత్సరాలలో రు. 87 కోట్లు కలర్డు చెయ్యాలనిది నిర్ణయించబడి వుండినది - ప్రభాకరరావుగారు చెప్పినట్లు - ఇప్పుడు తప్పనిసరి అయి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య. ఇది అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను. డ్రేనేజీతో పాటు టోటల్ యిరిగేషన్ సిస్టమ్‌ను డెవలప్ చేస్తే రైతుకు లాభం వుంటుంది. అయితే ఛీల్ ఎండ్స్‌లో ప్రాబ్లమ్స్ వుంటాయి. సరాసరి కాలవ త్రవ్వి సముద్రములోకి పంపించడం కాకుండా ఆ డ్రేన్‌లో వచ్చే వాటరు యింటిగ్రేటేషను కొరకు

How far it is possible, we have to examine. How far this lift irrigation scheme will be feasible ?

అది చేస్తే కొంత వారు కంజర్వ్ చేయగలము. డ్రేనేజ్ ప్రాజెక్ట్ అగ్రినేట్ గాకుండా యిరిగేషన్ లో బెటర్ వాటర్ మేనేజ్మెంటు తక్షణమే అవసరము మొదర్నయిజేషను చాలా అవసరం, నేను ఒక అడుగు ముందుకువేసి చెబుతున్నాను. అవసరం అయితే అదే విధంగా రైతులనుండి మొదర్నయిజేషను కొరకు కొంత కలెక్టు చేసి ప్రభుత్వం మ్యాచ్ చేసి చేస్తే ఉపయోగంగా వుంటుంది. అయితే రైతులను అందులో యిన్ వాల్వ్ చేయాలి, వారి పార్టీని పేషను చాలా అవసరం. ఇదివరకు రైతులు పార్టీని పేషను చాలా తక్కువగా వుంది. ఆ ప్రాంతములో డ్రేనేజ్ శ్రవ్యతావుంటే దానిలో గోల్ మాల్ జరిగినా వని సరిగా జరుగకపోయినా పట్టించుకునే వారు ఎవరులేరు. లోగడ ఏలూరు సర్కిల్ లో చాలా గోల్ మాల్ జరిగింది. చాలా డబ్బు దుర్వినియోగం అయింది. రు. 37 కోట్లు రైతుల నుండి తీసుకొని ఖర్చు పెడితే అనుకున్న ఫలితాలు రాలేదు. అవి జరుగకుండా చూడాలి. స్టేటు డ్రేనేజ్ బోర్డు, డిస్ట్రిక్టు డ్రేనేజ్ బోర్డు కానిస్టిట్యూట్ చేస్తామన్నారు. వాటి ప్రోగ్రాం తీసుకొని నోటిఫై చేస్తే బాగుంటుంది. దాని వల్ల వేస్టేజ్ జరుగకుండా వుంటుంది. ఏమి చేస్తున్నారో ప్రజలకు కూడ తెలుస్తుంది ఎక్కడ ఏమి జరుగుతుందో వారికి తెలియాలి. పోతే దీని మీద ఒకటి రెండు అనుమానాలు వున్నవి. ఒకటి, యిక్కడ డిఫినెషనులో ల్యాండ్ మీన్స్ వెడ్, డ్రై అన్నారు. డ్రై వుండే క్వశ్చన్ ఎక్కడ వస్తుంది? స్టేటుమెంటు ఆఫ్ అబ్జెక్టుస్ అండ్ రీజన్స్ లో టు

If you refer to the statement of Objects & Reasons, it says it is for the construction of reservoir. But, already, the reservoir has been constructed.

డ్రై ల్యాండు అంటే అనుమానం వస్తుంది. ప్రభుత్వ వుద్దేశం, డ్రై ల్యాండుకు వేస్తున్నారా: డెల్టా ఏరియాలోని ఆయకట్టు ఏరియాలో డ్రై ల్యాండు వుండే క్వశ్చన్ లేదు. అప్పర్ రీచెన్ లో రిజర్వాయరు కడితే

It is only to tackle the drainage problem.

దానిని క్లారిఫై చేయాలి. డ్రై ల్యాండుకు

It should not apply to dry lands.

అని మనవిచేస్తున్నాను. దాని గురించి క్లారిఫై చేయాలి. ప్రెసెన్సియల్ మెమోరాండంలో ఒకటి చెప్పారు.

Collected from owners and loan money received from Central Government

అని చెప్పారు. స్పెసిఫిక్ గా చెప్పలేదు.

My request to the Government is that whatever amount is collected should be allocated to the State Government. We have every right to approach the Central Government. Whatever we are spending we can ask them to re-imburse. We have to justify for more grants.

కాబట్టి దానికి అవసరం అయితే అందరం కలసికట్టుగా పని చెద్దాము. ఇరిగేషను ప్రాజెక్టు చాలా వున్నవి. ఇరిగేషను డిమాండులో - మొత్తం స్క్రిమున్ కాస్తురు. 4000 కోట్లు ఉంటే, యింతవరకు రు. 1600 కోట్లు ఖర్చు పెట్టామని చెప్పడం జరిగింది. ఎన్ని సంవత్సరాలు ఖర్చు పెడితే అవి అన్నీ వస్తాయి? అందుచే అడ్వేజ్ సిస్టం క్రింద

There is every justification to approach the Central Government, and ask for money.

అని మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు రిఫ్లయ్ చేప్పేటప్పుడు డ్రైన్ల్యాండు క్లారిఫికేషను యివ్వాలి. స్టేటు గవర్నమెంటు వారు మ్యాచ్ చేస్తారా లేదా అనేది కూడ చెప్పాలి. ఇదివరలో రు. 37 కోట్లు యాంజీనిపేట్ చేస్తే రు. 34 కోట్లు రైతుల నుండి కలక్టు అయినవి 11 సంవత్సరాలలో. ఇంకా మూడు కోట్లు కలక్టు కావలసిన అవసరం వుంది. మార్చి 1985 నాటికి ఖర్చు పెట్టింది రు. 69 కోట్లు. స్టేటు గవర్నమెంటు కొంత పెట్టింది. ప్రభుత్వం మ్యాచింగు గ్రాంటు ఇవ్వవలసిన అవసరం వుంది. పోతే రెండు మూడు సూచనలు చేసి ముగిస్తాను. షెడ్యూల్ ఆఫ్ రేటుస్ తక్కువ వున్నవి, క్లొజరు పీరియడ్ తక్కువ వుంది. అవకతవకలు జరిగాయి. అన్ స్క్రూపలస్ ఆఫీసర్లతో కంట్రాక్టుస్ కొల్లాక్ట్ అయి లోయర్ రేవల్యూలో మిస్సప్రోప్రియేషను చేయడం జరిగింది. రీజనలుల్ షెడ్యూల్ ఆఫ్ రేటుస్ పెట్టి, క్లొజరు పీరియడ్ ను ఎక్కువ చేసి రైతుల పార్టిసిపేషను వున్నప్పుడు యీ అవకతవకలు జరుగవు. అవసరమైతే షెడ్యూల్ ఆఫ్ రేటుస్ రివైజ్ చేసి, లోకల్ రిప్రజంటేషన్స్ - శాసనసభ్యులను గాని సమితి ప్రెసిడెంటునుగాని - యిన్ వార్డ్స్ చేసి రైతులలో ఎగ్జేక్యూటివ్ క్రియేట్ చేస్తే పని సక్రమంగా జరుగుతుంది. రైతుల మీద బాధ్యత వుంది, వారిలో ఎగ్జేక్యూటివ్ క్రియేట్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఇక తమ్మిలేరు విజ్ఞాపన కట్టారు-అది కట్టకముందు రై పేరియన్ రైట్స్ క్రింద వేయి ఎకరాలు ఏలూరు తాలూకాలో యిరిగేట్ అవుతుండేది ఇటీవ్ ఎ పెరిసియల్ ప్రోగ్రాం దానికి వెంట్ తక్కువ పెట్టారు దానికి ఆయకట్టు యివ్వడానికి 1982 లో నేను యిరిగేషను మంత్రిగా వున్నప్పుడు రిప్రజంటేషన్స్ వస్తే ఆదికారులను సంప్రదించి వెంటనే గుంట్రీజ్ చేయడం జరిగింది, అది కూడ

చాలడంలేదు. రెగ్యులేటరు కట్టవలసిన అవసరం వుంది. అది ప్రభుత్వ దృష్టిలో వుంది, ఎంపీటు కూడ వచ్చింది, దానిని తక్షణమే డెరప్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. వారి రై పేరియన్ రైటుస్ ఎఫెక్టు అవుతున్నాయి. ఫార్యం నుండి వున్న ఆయకట్టుకు భద్రత కల్పించవలసిన అవసరం వుంది. బుడమేరు విషయం ఒకటి చెప్పాలి.

బుడమేరు యాజ్ ఎ రివర్ ఆఫ్ సారో అని పేరు. దానికి ఒక రిజర్వాయరు కట్టాలి, ఒక రెగ్యులేటరు కట్టాలి. త్రి షెజ్జు ప్రోగ్రాం అయితే

First phase is completed

రిజర్వాయరు అనేది తెలుసుకొని పోయింది. రెగ్యులేటరు కట్టారు.

We have created some artificial problems for ourselves

ఇంతకముందు బుడమేరు వల్ల అవ్ ల్యాండు ఏరియాస్ లో ఎటువంటి సమస్య లేదు. ఇప్పుడు డెల్టా ఏరియాలో బుడమేరు రెగ్యులేటర్ కట్టడంవల్ల సబ్మెర్జన్ వుంది. ఈ బుడమేరు వ్లడ్ బ్యాంక్స్ అన్ని రామవరప్పాడు క్రింది నుండి వున్నవి. అక్కడి నుండి పై వరకు అవ్ టు రెగ్యులేటర్ వరకు - వైడన్ చేయాలి, రెగ్యులేటర్ లేక పోయినా, రిజర్వాయరు లేకపోయినా పర్సాలేరు అనుకుంటున్నారు. అందుకని బుడమేరును వైడన్ చేసి వ్లడ్ బ్యాంక్స్ పార్మ్ చేస్తే అప్పర్ రిజెన్సు బాగుంటుంది. అదబ్బు ఎవరు ఖర్చు పెట్టాలి అని ఇరిగేషను డెవలప్ మెంటు బోర్డులో దీనిపై సమస్య వచ్చినప్పుడు డ్రేనేజ్ సెన్ డెల్టా కొరకు ఖర్చు పెట్టడానికి వుంది కాని అవ్ ల్యాండ్స్ లో ఖర్చు పెట్టడానికి వీలు లేదని శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు అన్నారు. డ్రేనేజ్ ను తగ్గించడం కొరకు డెల్టాలో ఖర్చు పెడుతున్నాము గాబట్టి మాగాణి కొరకు చేస్తున్నాం గాబట్టి యీ ఖర్చు పెట్టేప్పుడు డ్రేనేజ్ సెన్ నుండి ఖర్చు పెట్టాలని తప్ప యింకొక దానినుండి ఖర్చు పెట్టడానికి వీలు లేదు. ఇది కన్సెక్వెంట్ సబ్జెక్టు.

it should be taken up hereafterwards on sound scientific lines, because drainage problem is an account problem.

పోతే వీల్ రిమూవల్ - వీడ్ ఒక మినిస్ట్రీలాగా తయారు అయింది. దేనికో వెడితే దేనికో అయిందన్నట్లుగా ఎరువులు లేకుండా మహావృక్షంగా తయారైనట్లుగా యిది పెరిగిపోతున్నది. ఏవైనా కెమికల్స్ ను పువయోగించి అయినా కొంత ఖర్చు పెట్టి యీ వీడ్ ను రిమూవ్ చేయాలి మేజర్, మీడియం మైనరు అన్నింటిని కలుపుతూ యింటిగ్రేటెడ్ ఎప్రోచ్ తీసుకుంటే బాగుంటుంది. సాధ్యమైనంతవరకు అలా చేస్తే ఫుడ్ గ్రేన్స్ లాస్ లేకుండా పోతుంది. యూనివర్సిటీస్ రీసర్చ్ చేసి ప్రాబ్లమ్

వెరైటీస్ యిస్తున్నాయి. ఆ టెక్నోలోజీని పార్మర్స్కు ట్రాన్స్ఫర్ చేస్తున్నాము. ఫీల్డులోకి వచ్చినప్పుడు

There is clearly, lack of co-ordination.

అగ్రికల్చర్కు సంబంధించినంత వరకు వేరియస్ డిపార్టుమెంట్సు కోఆర్డినేట్ చేయాలి. ఇంటిగ్రేటెడ్ ఎప్రోచ్ వుంటేగాని సాధ్యంకాదు. సైడ్ ప్రాజెక్టుల మాగ్నిమం రావాలి, నెల్వ్ ఏడిషన్సుస్ ఏబ్లీవ్ అయింది. కాని జనాభా పెరుగుతున్నది. ఇంటిగ్రేటెడ్ ఎప్రోచ్తో పోవాలి. డెల్టా ఏరియాలో నీరు వృధా అయిపోతున్నది. అవసరమైతే దానిని రంజర్వ్ చేసుకొని ఇరిగేషన్కు వుపయోగించుకోవాలని కోరుతూ యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు తమకు దయవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వై. నారాయణస్వామి (రాజేపల్లిగూడెం): అధ్యక్షా, ముఖ్య మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి కృష్ణా గోదావరి పెన్నా డెల్టా డ్రైనేజ్ సెన్ బిల్లును బలపరుస్తున్నాను. ఈనాడు రైతులకు తాము పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర రాక బాధ పడుతున్నారు. ఈ డ్రైనేజ్ సెన్ బిల్లు మురుగు కాలువలు మెరుగుపరచుకోవడానికి వీలు ఏర్పడి పంటలు దాగా పండుతాయనే సంగతి రైతులందరికీ తెలుసు, 1983లో అతివృష్టివల్ల ఎర్ర కాలువ, ఏలేరు, తమ్మిలేరు, బుడమేరు, యిది అన్నీ హింగి లక్షలాది ఎకరాలు ముంపుకు గురి అయి ఎంతో సస్యం నాశనం అయిన సంగతి అందరికీ తెలుసు. అందుచేత యీ బిల్లు ద్వారా సెన్ కలక్టు చేసిన తరువాత ముఖ్యంగా ఎర్ర కాలువకు వరదను నిరోధించే కరకట్ట, పూర్తి చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఎర్ర కాలువ పొంగినప్పుడు పశ్చిమ గోదావరి డెల్టా ప్రాంతం అంతా ముంపుకు గురి అయింది. అదే విధంగా ఏలేరు పొంగినప్పుడు కాకినాడ, పీఠాపురం ముంపుకు గురి అయి పంటలు నాశనం అయినవి. వాటి అన్నింటికీ కరకట్టలు పూర్తి చేయడానికి యిది పువయోగపడుతుంది. మేజర్, మీడియం, మైనర్ డ్రైన్సు పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుంది. కొల్లేరు ముంపుకు గురి అయినప్పుడు ఆ ముంపు నివారణకు ఉప్పచేర్ స్టేబిలైజర్ ఉపయోగపడింది. తరువాత కొల్లేరు ముంపు లేదు. ఇకముందు ఉప్పచేరుకు నిదులు ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే వేసవి కాలములో సముద్రములో వున్న నీటి అటుపోటుకి ఉప్పచేరు క్రింద కొల్లేరుకు వస్తుంది. అందుచేత ఉప్పచేరుకు ఏ విధమైనటువంటి ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో వున్న ఎనమకుదురు పెద్ద డ్రైన్. అది ఒక నది లాంటిది. మొన్న వరదలవల్ల ఎంతో సప్త వడడం జరిగింది. ఇది యిప్పటివరకు ఇరిగేషను శాఖ క్రింద వుంది, నా మనవి, దీనిని డ్రైనేజ్ డిపార్టు

మెంటుకు బదలీ చేసినట్లయితే వారు ఎక్కువగా చేపట్టడానికి వీలు అవుతుంది. పోతే ఈనాడు కొల్లేరులో ఏప్రై కాంటూర్లు బిలో ఏ విధమైనటువంటి డ్రేనేజ్ వర్కు చేయించడానికి వీలులేదని ప్రభుత్వ బ్యాన్ వుంది. కాని అక్కడ వేలాది మంది రైతులు గతములో డ్రేనేజ్ సెస్ కట్టారు. కొంతమంది కోర్టుకు వెళుతున్నారు. అందువల్ల కొల్లేరు ఏరియాలో వున్నటువంటి ఏప్రై కాంటూరుకు బిలో వున్నటువంటి రైతులకు, యీ పన్ను అయినా మినహాయించాలి, లేకపోతే పన్ను వేస్తే అక్కడ మురుగు కాలువలు త్రవ్వించవలసిన చాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది. పోతే యీ బిల్లులో డిఫినిషను క్రింద సి అన్న చోట,

This is for taking up the drainage schemes in the delta area.

అని వుంది. ఇది పాత బిల్లును బట్టి ఆర్కాట్ నియర్ ధవళేశ్వరం అన్నారు. అది కరక్టు కాదు, అది డావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఈనాడు అనికట్ బదులు గోదావరి బరాజ్ వచ్చింది. దానిని గోదావరి బరాజ్ అంటారు. అట్లా మార్చక పోతే ఎవరైనా కోర్టుకు పోతే ఆ ప్రాంతమువారు చెల్లించవలసిన అవసరం వుండదు. మంత్రిగారు దాని గమనించాలి. డ్రేనేజ్ సెస్ అంతా మాడ డ్రేనేజ్ బోర్డు క్రింద వుండవలసిన అవసరం వుంది. ఎందుకంటే డ్రేనేజ్ డిపార్టుమెంటువారు ఎక్కువ నిధులను ఎర్ర కాలువ వర్క్సుకు - డ్రేనేజ్ వర్క్సు పూర్తి చేయడానికి వుపయోగిస్తారని నేను భావిస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావుగారు మాట్లాడుతూ గత ప్రభుత్వం ఈ శాసన సభకు హామీ ఇచ్చిందని చెప్పారు. అది వాస్తవం అవునో కాదో నాకు తెలియదు. అది ఈ శాసన సభలో జైండింగు కాదు. అప్పుడు ఉన్నటువంటి ప్రభుత్వం అప్పటి శాసన సభకు హామీ ఇస్తే ఇచ్చి ఉండవచ్చు. ఈ బిల్లును నేను పూర్తిగా బలపరుస్తూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ఆధ్యక్షులవారికి అభివందనములు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్ ఓంకార్ : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును పరిశీలించినప్పుడు గత చరిత్ర ఏదైతే ఉందో అది సింహావలోకనం చేసుకొనడం మంచిది. శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకర రావుగారు చరిత్ర వివరించారు. వాస్తవానికి శ్రీ వెంగళరావుగారి మంత్రివర్గం ఇచ్చినటువంటి హామీని వారి తరువాత వచ్చిన డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వం అమలు జరుపలేదు. మరొక 10 సంవత్సరాలు పొడిగిస్తూ వారు ఒక బిల్లును 1979 లో తీసుకొని వచ్చినప్పుడు ప్రతిపక్షాల వారందరం ముక్త కంఠంతో ఎదిరించడం జరిగింది. 10 సంవత్సరాలు దీనిని వసూలు చేస్తాము, రైతుల దగ్గర వసూలు చేసిన

దబ్బుకు సమానంగా ప్రభుత్వం ఇస్తుంది, 10 సంవత్సరాలలో ఈ పనులన్నీ పూర్తి చేస్తాము అని చెప్పి వారు చేయకపోవడం జరిగింది. దీనిలో జరిగిన ప్రధానమైన లోటు ఎక్కడంటే పెద్ద ఎత్తున దుర్వినియోగం జరిగింది. మిస్ మేనేజిమెంటు పెద్ద ఎత్తున జరిగింది, చివరకు ద్రయినేజీ బోర్డు ఒక మిని క్యాబినెట్ గా తయారై రైతుల సమస్యలు ఏమిటని కాకుండా - రాజకీయాలకు కేంద్రంగా, మూలకు కేంద్రంగా తయారై మొత్తం ఈ ద్రయినేజీ వర్కు అన్నీ దెబ్బ తిన్నాయి. అటువంటి పరిస్థితులలో ఇప్పుడు మీరు ఈ బిల్లును తీసుకొని వస్తున్నారు. వాస్తవానికి ఎన్ని కోట్లు వస్తున్నాయో స్టేట్ మెంటు ఆఫ్ అర్బిక్సు ఆండ్ రీజన్సులో చెప్పలేదు. అట్లాగే ఫైనాన్సియల్ మెమోరాండంలో కూడా చెప్ప లేదు. రేటు ఎంత విధింపబోతున్నారో చెప్పారు. 15, 20, 25 రూపాయలు చొప్పున - 3 శతగతులలో విడిస్తున్నారు. చిన్న, పెద్ద అనే తేడా లేకుండా ప్రతి రైతుకు ఇది విధిస్తున్నారు. మేము మొదటి నుంచి ఒక రూపన చేస్తున్నాము. వ్యవసాయంలో మంచిగా ఆదాయం తీసుకొని లాభపడుతున్నటువంటి కుటుంబాలు ఉన్నాయి. వృద్ధి క్రమానుగత పద్ధతిమీద ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చేవారిమీద ఎక్కువ పన్నువేసి దానిద్వారా ఈ అవసరాలు పూర్తయ్యే అన్నాము.

మీరు ఆ పనికి పూనుకోదలచు కోలేదు. అందరిమీద మీరు పన్నులు వేయదలచుకున్నారు. ఈవిధంగా అందరిమీద వివక్షభారహితంగా పన్నులు వేస్తున్న మీ విధానాన్ని పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఈ బిల్లును కూడా నేను పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఇటువంటి తీవ్రమైన విషయం అర్ధరాత్రిపూట సమావేశం జరిపి హడావిడిగా పాస్ చేయించుకొంటున్నారు. మీకు మెజారిటీ ఉంది, జరుగుతుంది మీరు ఒక విషయంలో ముందుకు రండి. సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులనైనా ఇందులో నుంచి మినహాయించారా? అంతవరకు అయినా మినహాయించండి. బిల్లును ఉపసంహరించుకుంటే మంచిది లేకపోతే సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులను మినహాయించడం కోరుతున్నాను. ద్రయినేజీ ప్రాజెక్టు తీవ్రంగా ఉన్నాయి. అవి 3 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామని అంటున్నారు. కనీసం ఈ మాటను అయినా నిలబెట్టుకుంటారా? దాని విషయంలో స్పష్టంగా హామీ ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. మల్లేష్ (అసిపాబ్) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు కాని ముఖ్యమంత్రిగారు కాని బైట ఇచ్చే ఉపన్యాసాలకు, శాసనసభలో చేసే పద్ధతులకు చాలా భిన్నంగా ఉంటున్నాయి. ఈ బిల్లు కూడా వారు చెప్పే ఉపన్యాసాలకు భిన్నంగా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. మొన్ననే తెలుగుదేశం రైతుల శిక్షణా శిబిరం గండిపేటలో జరిగింది. ఆ శిబిరంలో గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు అన్న మాటలను నేను ఉటంకించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. కష్టపడి బురదలో హలం

పట్టుకొని దున్నే రైతన్న మీద సైక్రేటేరియట్ లో ఎ.సి. రూమ్సులో కూర్చోని ఉన్న అధికారులకు పన్ను వేసే అధికారం ఎక్కడ ఉందని ముఖ్యమంత్రిగారు అడిగారు. అధికారులు ఎ.సి. రూమ్సులో కూర్చోని తయారుచేసినటువంటి రిపోర్టు ఆధారంగా శాసనసభలో ప్రజలమీద పన్నులు వేసే విధానంగా మన విధానం పోతున్నది. ఈనాడు ఇది ముఖ్యమైన సమస్యగా ఉంది. కృష్ణా, గోదావరి ప్రాంతాలలో ముఖ్యమైన సమస్యగా ఉంది. డ్రెయినేజీల కోసం పన్నులు వేయకపోతే ఏవిధంగా చేయగలమని అనవచ్చు. దానికి జవాబు ఉంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలనుంచి వచ్చే పండ్లు నుంచి డ్రెయినేజీ పనులు చేస్తే బాగుంటుంది. కాని రైతులమీద ఈ విధంగా పన్నులు వేయడం సరైన పద్ధతి కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడు ఈ హాసులో ఉంటే పరిస్థితి చూసి రైతులమీద జాలితో ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకునేవారు. ఇది బాధాకరమైన విషయమని తెలుగుదేశం సభ్యులు కూడా చెబుతున్నారు. కనుక మంత్రిగారు ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకుంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. పోసీ కనీసం సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులను దీనినుంచి మినహాయించండి. పెద్ద రైతుల మీద వేయండి, మాకు అత్యంత తరం లేదు అని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ ఎమ్. రంగారావు (ఏలూరు) : అధ్యక్ష, ఈనాడు నీటిపారుదల శాఖా మాత్యులు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి ఈ డ్రెయినేజీ సెస్ బిల్లును సమర్థిస్తూ కొన్ని విషయాలను ప్రభుత్వం దృష్టికి మీద్వారా తీసుకొని రాదలచుకున్నాను. ఈ డ్రెయినేజీ సెస్ బిల్లుద్వారా రైతు మీద విధిస్తున్నటువంటి పన్ను అధిక భారంగా ఉంటుందని నేను అనుకోవడం లేదు. పూర్వం 1968వ సంవత్సరం నుంచి 1979వ సంవత్సరం వరకు ఈ డ్రెయినేజీ సెస్ పనులు చేసారు. అప్పుడు యావరేజీని 20 రూపాయలు చొప్పున పనులుచేసారు. ఆనాడు దాన్యం బస్తా రేటు 50 రూపాయలు ఉండేది. పనులు చేసినది అప్పుడు అర బస్తా ఖరీదుగా ఉంది. ఈనాడు పనులు చేస్తున్నటువంటి డ్రెయినేజీ సెస్ యావరేజీని 20 రూపాయలు ఉంది. ఈనాడు దాన్యం రేటు సుమారు 100 రూపాయలు ఉంది. అంటే ఐదవ వంతు మాత్రమే మనం పనులు చేస్తున్నాము. అందువల్ల రైతుకు ఇది ఎటువంటి భారం కాదు. రైతుకు మురుగు కాలువ సదుపాయం కలుగజేస్తే రైతు వ్యవసాయంద్వారా అభివృద్ధి పొందడానికి అవకాశం ఉంది. కనుక ఈనాడు విధించినటువంటి డ్రెయినేజీ సెస్ ఏవిధంగానూ రైతుకు భారం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు డ్రెయినేజీ లలో ఉంటున్నటువంటి తూడు, గుర్రపుడెక్క ప్రతినంవత్సరం రిమూవ్ చేయక పోతే ఎక్కువ నష్టం కలిగే పరిస్థితి ఉంది. దీనివల్ల రైతులకు వలితం ఎక్కువ ఉంది.

దీని ద్వారా వచ్చే డబ్బులో ప్రతి సంవత్సరం తూడు, గుర్రపుడెక్క తీసే 9 00 P.M. ఏర్పాటు చేయించాలి. ప్రాడ్ జరుగుతున్నదని కొందరు సభ్యులు చెప్పారు, నేను జరుగుతున్నదని విశ్వసిస్తున్నాను. ఈ పనులు సమ్మర్ లో జరుగుతాయి. కంట్లాడుకు ఇచ్చే రేటు లెబర్ కు ఇచ్చే రేటు కంటే తక్కువ ఉంటుంది. రేటు ఎక్కువ ఇస్తే పని బాగా జరుగుతుంది. కొల్లేరు డైల్ ఎండ్ లో ఉండడం చేత బుడమేరు, తమ్మిలేరు ఎగపోతు వచ్చి ఫ్లాండ్ షన్ అవగానే పొలాలకు ముంపువచ్చి నష్టం జరుగుతున్నది. కొల్లేరు డైల్ ఎండ్ కు ప్రతి సంవత్సరం ఈ విధంగా నష్టం జరుగుతున్నది. దీనిని నివారించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఏ. ధర్మారావు : అధ్యక్షా, కొద్ది సేపట్లో పాస్ చేయించుకోవాలని పెట్టిన ఈ బిల్లు - కృష్ణా గోదావరి డెల్టాలకు పరిమితం అన్నారని గానీ ఎక్కువ విస్తృతంగా ఉన్న బిల్లు కూడా - నేను దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నాను. డ్రెయిన్స్ ఇంప్రూవ్ చేయాలి గానీ ఆ భూముల మీద టేక్స్ వేయడం మంచిది కాదు. ఈ డెల్టా ప్రాంతానికి గత 30, 40 సంవత్సరాలనుంచి గానీ ఈ రెండు మూడు సంవత్సరాలనుంచి గానీ ఖర్చు పెట్టింది ఏమీ లేదు - సిల్ అం చెప్పతున్నాను. ఇరిగేషన్ కిగాని డ్రయి నేజీకిగాని ఈ డెల్టాలో ఏమీ ఖర్చు పెట్టడం లేదు. షుగర్ కేన్, మొలాసిన్ వల్ల ఎక్స్ ట్రాక్ట్ ద్వారా కేంద్రానికి గాని రాష్ట్రానికిగాని ఈ డెల్టా నుంచి వచ్చే ఆదాయం చాలా ఉంది. ఈ డెల్టాలో అందరూ భాగ్యవంతులే ఉన్నారని వినబడుతున్నది. అది కరెక్టు కాదు. డెల్టాలో సారవంతమైన ప్రదేశాలు - తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వారు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వారు అది ఏర్పాటు చేసింది - ఎప్పడో కాటన్ ఏర్పాటు చేసినవి. నేచురల్ గా జరిగింది. సారవంతమైన భూములు. అక్కడ జనాభా తుదా చాలా ఎక్కువగా ఉంది. పేదవారు చాలామంది ఉన్నారు - భాగ్యవంతులు చాలా తక్కువ ఉన్నారు. అందరూ భాగ్యవంతులే ఉన్నారని ఉద్దేశం పెట్టుకుని టేక్సులు పెంచడం బాగా లేదు. ఈ సెన్సు పెంచడం ద్వారా ఈ డెల్టాలు మోడర్నైజ్ చేస్తామంటున్నారు కానీ ఆ మోడర్నైజేషన్ వెనక్కు పెట్టేస్తారన అనుమానం వస్తున్నది. నిజంగా ఆ స్కీము అమలు జరిగితే ఈ వస్తువులు ఈ బిల్లులు అవసరమే ఉండదు. అది వెనక్కు వడిందని మరవి చెప్తున్నాను. దాన్యం చెరకు పెంచడానికి వ్యవసాయ దారులు ధరలు లేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. మంచి ధర వచ్చేటట్లు ఉంటే ప్రభుత్వం అది అదనపు ప్రొక్యూర్ మెంట్ చేయడం జరుగుతున్నది తప్ప రైతును ఆదుకోవానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గాని కేంద్ర ప్రభుత్వం గాని ముందుకు వస్తుందా అంటే వారు ఏమీ చేయడం లేదు. దాన్యం ధర లేని రోజుల్లో ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపుకోవానికి అవకాశం ఇస్తారా, లేదు. పోనీ ఈ రాష్ట్రంలోనే ఇతర బోట్లకు పంపడానికి అవకాశం ఇస్తారా అంటే అదీ లేదు. కనుక ఆ డ్రయినేజీ ఖర్చు ప్రభు

త్వమే భరించాలి. ద్రయిశేజి బోర్డు కానిస్ట్రీట్యూట్ చేయడం గురించి చెప్పారు. గతంలో బోర్డువల్ల నష్టం జరిగింది - ప్రాజెక్ట్ జరిగింది అని చెప్పారు. ఈ రాబోయే బోర్డులో కూడా మంచి జరుగుతుందని నాకు సమ్మతం లేదు. ఇందులో డెక్లినర్ వారు ఉంటారా, ఆఫీసర్లు ఉంటారా, రాజకీయవేత్తలు ఉంటారా? రాజకీయవేత్తలను పెట్టడం కాక నిజాయితీ ఉన్నవారిని పెట్టడం జరుగుతుందా - లేదు రాజకీయ వేత్తలను రీహబిలిటేట్ చేయడానికి వాడుకుంటారని నాకు సమ్మతం ఉంది. లిప్టు ఇరిగేషన్ క్రింద సాగవుతున్న చూములు కూడా దీని క్రిందకు వస్తాయని అన్నాడు. అది చాలా అన్యాయం. మాగాణికి అవసరం ఉంది గాని ఇరిగేటర్ ద్రయిశేజి దీనిని అప్లయ్ చేయడం అన్యాయం. దీని నుంచి స్మార్ట్ పార్మర్లను మార్జినల్ పార్మర్లను మినహాయించాలి. అయిదేళ్ల తర్వాత పొడిగించరని లేదు. మూడు రూపాయల పర్సెంటేజ్ సెస్ పెట్టారు - అది తీసివేయాలి. రైతులనుంచి వసూలు చేసే దానికి మా చింగ్ గ్రాంటుగా కేంద్రం కొంత రాష్ట్రం కొంత వేసుకుని బాగ్యవంతులైన రైతుల నుంచి వసూలు చేయడం బాగుంటుంది. గానీ ఇలా చేయడం బాగా లేదు.

Chairman : Now, almost all the Members have actively participated in the discussion and I hope there may not be any clarification upon this. Kindly allow me to pass this.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ : నేను రెండు సూచనలు చేశాను. స్మార్ట్ ఆండ్ మార్జినల్ పార్మర్లకు ఎగ్జంప్షన్ ఇవ్వండి అన్నాను. అయిదు సంవత్సరాలలో అయినా పూర్తి చేసుకుని ఈ భారం రైతులపై లేకుండా తీసివేస్తారా?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి : ఈ బిల్లు మాప్ చేయాల్సింది ముఖ్య మంత్రి - జవాబు చెప్పేది మంత్రి. రోజు రోజుకు ఈ సభకు ఉన్న గౌరవాన్ని తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

చైర్మన్ : అదరెజేషన్ ఉంది - దానికి స్పీకర్ నుంచి అనుమతి ఉంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి : మీరు ఎజెండాలో ఆన్ బీహాప్ ఆఫ్ అని పెడితే బాగుంటుంది. యీ సభ గౌరవం తగ్గించే ప్రయత్నం రోజు రోజు చేస్తున్నారు. ఈ సభను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. ఇప్పటి నుంచీ అయినా అలా జరగకుండా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లులో కేవలం నాలుగు క్లాసులు మాత్రమే ఉన్నాయి. కొత్తబిల్లు ఏమీ కాదు. దీన్ని 1968లో ప్రవేశపెట్టగా హేమ హేమీలు చర్చలు చేసినారు వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు అప్పుడు ఉన్నట్లు

పంట కుడిపూడి ప్రభాకరరావు గార్లు కూడా ఇది చాలా అవసరమైన బిల్లు అని ఆ రోజుల్లో చెప్పారు. రికార్డులలో కూడా వుంది. 1979 వరకు కొనసాగించబడింది, ఆ తరువాత మరల అసెంబ్లీలో రీ ఇంట్రొడ్యూస్ చేశారు గాని అసెంబ్లీ డిజాల్స్ అయినందువల్ల ఇప్పుడు పునరుద్ధరించడం అయింది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : మేము ప్రతిపక్షమంతా ముక్త కంఠముతో వ్యతిరేక చాము అనాడు. అప్పటి ప్రభుత్వము వత్తిడికి లొంగి విత్ డ్రా చేసుకొంది.

శ్రీ కె. కృష్ణమూర్తి : అది వాస్తవము కాదు. ఈ బిల్లు యొక్క పూర్వ చరిత్ర చెబుతాను. ఇది చాలా ముఖ్యమైన బిల్లు అని సభ్యులందరూ చెప్పారు. డెల్టా ప్రాంతాలు చాలా ముఖ్యమైన ప్రాంతాలు, ఎక్కువగా పంటలు పండే ప్రాంతాలు. ఈ ప్రాంతాలు 53.62, 1964 సంవత్సరాలలో విపరీతమైన వర్షాలు, వర్షం వచ్చి, దాదాపు అన్ని సర్వనాశనం అయినాయి. అందరికీ తెలుసు. అప్పుడు రాకపోకలకు అంతరాయం కలిగింది. చాలా వరకు అసౌకర్యం కూడా కలిగింది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు మిత్రా కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. మిత్రా కమిటీ కూలంకషంగా సర్వేచేసి, డెల్టా ఏరియాను కూడా సర్వే చేసి దాని ఇంప్రూవ్మెంట్ కు, ఫ్లడ్ కంట్రోల్ కు కొన్ని సూచనలు చేసింది. కమిటీ ఆ ప్రాంతం పెద్దలతో చర్చించింది. పిదప 1968 లో బిల్లును ప్రవేశ పెట్టింది. బిల్లును ప్రవేశ పెట్టినపుడు గోదావరి తూర్పు డెల్టాలో రు. 10 లు ఎకరములకు, సంవత్సరమునకు, సెంట్రల్ డెల్టాలో రు. 10 లు. కృష్ణా తూర్పు డెల్టాలో, సెంట్రల్ డెల్టాలో, రు. 20 లు, కృష్ణా పశ్చిమ డెల్టాలో రు. 15 లు సెన్సు విధించడం జరిగింది. ఈ భేదము ఎందుకు వచ్చిందంటే కృష్ణాలో బుడమేరు, పశ్చిమ గోదావరిలో ఎర్రకాలువ, తమ్మిలేరు, అదేవిధంగా తూర్పు గోదావరిలో ఏలేరు వల్ల విపరీతంగా నష్టము సంభవిస్తుంది. అక్కడ మేజరు రివెర్సు డ్రెయినేజీకి చేయవలసి వుంటుంది, ఈ విధంగా డ్రెయినేజీ సెన్సును వసూలు చేయడానికి ఈ బిల్లులో పొందుపరచడం జరిగింది. ఈ బిల్లులో చెప్పిన ప్రకారం దాదాపు 37 కోట్ల రూపాయలు వసూలు చేయవలసి వుంటుంది, 1979 వరకు రు. 34 కోట్ల వరకు వసూలు చేశాము. కాని ప్రభుత్వము దానిమీద దాదాపు రు. 35 కోట్ల వరకు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ఆ తరువాత వసూలు లేకపోయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము మాత్రం ఖర్చు పెడుతూనే వచ్చింది. మొన్న మార్చి 1985 వరకు మనము 1968 కోట్ల వరకు దాదాపు దీనిపైన ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. కాంప్రిహెన్సివ్ స్కీమునొకదానిని తయారుచేసి ఆ విధంగా ఖర్చు చేస్తే బాగుంటుందని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. ఆ విధంగానే స్కీమును తయారుచేసి,

దాదాపు రు. 100 కోట్ల వరకు ఖర్చు చేయాలనే ఆలోచన ఒకటి వుంది దాని ప్రకారం వండ్లు విపరీతంగా ఇరిగేషన్ మేజరు ప్రాజెక్టులకు డబ్బు ఎలాట చేస్తున్నాము. కాబట్టి డ్రైనేజీకి ఈవిధంగా రైతు నుండి వసూలుచేసి, ఆ సంబంధించిన ఏరియాలోనే డ్రైనేజీకి ఖర్చు చేయాలని వుంది. ఇప్పుడు కేవలం రు.రీలు మాత్రం యూ.పా.రంగా వసూలు చేశాము. 1968లో వున్న రేటు ప్రకారం వసూలు చేశాము. దీనివల్ల లాదాలు చాలా వున్నాయి గాని, నష్టము మాత్రం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిలోని ముఖ్యాంశాలు ఏమిటంటే ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఆఫ్ కృష్ణా, గోదావరి, పెన్నార్ డ్రైనేజీ బోర్డు. ఈ డ్రైనేజీ బోర్డు వారు చేసిన సూచనలను బట్టి ఈ కార్యక్రమం చేయడం జరుగుచున్నది. ఈ బోర్డు క్రింద ఒక సెన్సు పండు తయారు చేశాము. ఈ సెన్సు పండు గురించి ఇంతకు ముందు చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడారు. మనది మ్యాచింగ్ గ్రాంటు గాని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, కేంద్రము వారు గాని యిచ్చినవి ఈ సెన్సు పండు క్రింద పెట్టేదానికి పొందుపరచాము. ప్రజాకరరావుగారు మాట్లాడుతూ 1979లో అంతకు ముందు వెంకటరావుగారు ఈ హౌస్‌లో అన్యూర్ చేశారని, అందువల్ల మరొకసారి ఎక్స్‌పెన్సెస్‌కు ఈ సెన్స్ బిల్లు రాదని అన్నారురని అన్నారు. ప్రభుత్వాలు మారాయి. 1983లో ఎర్రకాళువకు విపరీతమైన వరద వచ్చిన దృష్ట్యా ఎక్కువ నష్టం జరిగింది. అందువల్ల మేజరు రిపేర్స్ చేపట్టాలని ఈ బిల్లు తీసుకొని రావడం జరిగింది. అమలాపురం, కొత్తపేట తాలూకాలకు నేను పోయినపుడు ససృక్మామలమైన కొన్ని భూములు వరదపాలైనాయి. కాబట్టి దీన్ని నివారించడానికి ఫ్లడ్ కంట్రోల్ వంటి కొన్ని పనులు చేట్టాలని ఆలోచన చేయడం జరిగింది. పాత ఆక్టులో కమిటీ చేసిన స్క్రీము లన్నీ కూడా బ్రాడ్‌ఫోర్ వర్డ్ చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. పీరయ్య చౌదరిగారు నల్లమడ డ్రైనేజీ, నాన్ డెల్టా ఏరియాలో వసూలు చేపట్టలేదని వసూలు ఆలస్యంగా జరిగాయని అన్నారు. నాన్ డెల్టా ఏరియాలో కూడా సెన్స్ వసూలు చేయడం పొందు పరచడం లేదని అన్నారు. ఆ తరువాత నాన్ డెల్టా ఏరియాకు కూడా సెన్సును ఎక్స్‌పెండు చేయటానికి ప్రభుత్వము నిశ్చయించింది. మరొకటి చెబుతూ, అక్కడ ఒక బ్రిడ్జి మంజూరు అయిందని అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షన్ వచ్చిందని, దానిని సత్వరం కంప్లీట్ చేయాలని కోరినారు. తప్పనిసరిగా దాన్ని ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తుంది. వెంకటేశ్వరరావుగారు ఇతోసీయా కార్పొరేషను ప్రభుత్వము డ్రైనేజీలో పెంచుతున్నదని అన్నారు. ప్రభుత్వము పెంచడం లేదు. అది దానంతటదే పెరుగుతున్నది. చక్రపాలు వెంకటరావుగారు ఒక క్లారిఫికేషన్ అడిగారు. క్లాజ్ 2లో 'పాచ్' క్రింద లాండ్ మీన్స్ వెడ్ ఆర్ డ్రై లాండ్ అనేది వారు క్లారిఫికేషన్ అడిగారు. 1968 ఆక్టులో ఏవిధంగా ఉందో దానిని అదే విధంగా రూపొందించడం

జరిగింది. ఏమాత్రము చేంజ్ చేయలేదు. డ్రై లాండ్ అండ్ వెట్ లాండ్ అయినా డెల్టా ఏరియాస్‌లో ఉన్నవారికి టెనిఫీడ్స్ జరుగుతూ ఉన్నాయి కాబట్టి ఈ సెస్ కలక్షన్ అండ్ మెయింటెనెన్స్ మరీ వారికి కూడా చెందుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సీ హెచ్. వెంకట్రావు : లాస్తు ఆక్టులో అలా ఉండవచ్చు. కాని

Nothing has been collected from dry lands. It is only exclusively meant for delta areas and to reduce the problem for delta areas I request the Hon'ble Minister not to collect anything from the delta areas.

Sri K.E. Krishnamurthy : Sir, if it was the practice of last year, this year also it would be continued.

మెయింటెనెన్స్ ఫీడ్ హెచ్చింది దీనికితోడు రైతుల పర్యవేక్షణ కూడా ఉంటే బాగుంటుందని చక్కని సూచన చేశారు. రైతుల పర్యవేక్షణకు ఆ ప్రాంతాలలో ఉండే ఎంఎల్ ఏల. మెయింటెనెన్స్‌కి ఇచ్చినటువంటి వాటితో మేము ఇచ్చే పనులు బేవట్టడం, వారు సూపర్ విజన్ చెస్తే అక్కడ ఏవిధంగాను మిస్ ఎప్రోప్రియేషన్ కాని కంట్రాక్టర్స్ వల్ల బీడింగ్ కాని జరగదు, రైతులకు డెనిఫీడ్ జరుగుతుందని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. నారాయణస్వామిగారు మాట్లాడుతూ ఉప్పుచేరు స్ట్రోయిట్ కట్ యొక్క రిపేర్స్ నేవట్టాలని చెప్పారు. అక్కడ కావలసిన మేజర్ వర్క్స్ ప్రభుత్వం చేపట్టడానికి సిద్ధముగా ఉందని తెలుపుతూ ఇది కేవలం 1988లో మొదట ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు, ఏమాత్రము మార్పు చేయకుండా ఈ పెన్నార్ డెల్టాకు మాత్రమే ఎక్స్టెండ్ చేస్తూ యూనిఫామ్ గా ఒక అయిదు రూపాయలు మాత్రమే పెంచుతూ ఉండడంవల్ల ప్రభుత్వానికి రు. 502 లక్షలు మాత్రమే వస్తుంది మరి దీనికి పెద్ద బారం పడదు. ఓంకార్ గారు సన్నకారు రైతులకు, చిన్నకారు రైతులకు ఏమి కన్సెషన్ ఇస్తున్నారు అన్నారు. నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను. 1988లో అక్కు ఏవిధంగా పెట్టామో అదే విధంగా దీనిని పొందుపరుస్తున్నామని చెప్పాను. ఈ బిల్లు పాస్ చేసే ముందు చిన్న అఫీషియల్ అమెండ్మెంటు మూవ్ చేస్తున్నాను. అది ఏమిటంటే క్లాజ్ 2 సీలో "ది ఆనకట్ నియర్ ధవళేశ్వరం" అని ఉంది. దానికి బదులు "బేరేజ్ ఎట్ ధవళేశ్వరం" అని మూవ్ చేస్తున్నాను, దయచేసి సభ్యులందరూ పాస్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

I may be permitted to move the following official amendment to Clause 2.

Chairman : Yes please.

Sri K. E. Krishnamurthy . Sir, I beg to move

“Instead of “The anicut near Dowaleswaram” it should be “Barrage at Dowaleswaram.”

Chairman : Amendment moved.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : మంత్రిగారు కనీసం రెండున్నర ఎకరాల రైతులకు మినహాయింపాలి అని కోరాము.

చైర్మన్ : మీరు గంటపేపు అడిగినా మంత్రిగారు అదే చెప్పారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : రీ సంవత్సరాల పరిమితి గురించి మీరు ఏమయినా హామీ ఇస్తారా ?

చైర్మన్ : చెప్పేవారు అప్పుడే.

శ్రీ కుడిపాడి ప్రభాకరరావు : డ్రైయిన్ గట్ల మీద ఎంక్రోప్ మెంట్ పెద్ద ప్రాబ్లమ్ అయిపోతోంది. మేజర్ పాడేక్ ప్రాబ్లమ్ అయిపోంది. రాబోయే తరాలకు లేకుండా డ్రైయిన్ గట్లు ఆక్రమణ చేస్తున్నారు. ఈ ఆక్రమణలు తొలగించడానికి డ్రాస్టిక్ స్టెప్స్ తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎం. గోపాలకృష్ణ : ఈ మురుగు కాలువలు మెయిన్ డ్రైయిన్ చేస్తున్నారు బాగానే ఉంది. కాని వట్టణ ప్రాంతాలలో ప్రవహించేటప్పుడు ఆ పోర్ట్స్ మటుకు మాది కాదు. మాకు సంబంధము లేదని ఆ ప్రాంతాలలో అధికారులు అంటున్నారు. వాటిని ఎవరు మెయిన్ డ్రైయిన్ చేయాలి ? చుట్టప్రక్కల లో లయింగ్ ఏరియాస్ దెబ్బతింటున్నాయి. దీని మీద చెప్పాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి : సభ్యులు చేసిన సూచనను పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులను మినహాయించ మన్నాము. రీ సంవత్సరాల పరిమితి గురించి చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి : వారు చెప్పినట్లువంటి రెండవ సూచన అంటే అయిదు సంవత్సరాల తరువాత ఏదైనా కన్సిడర్ చేయడానికి పాస్ బిలిటి ఉండి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను,

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : నేను మాత్రం ఇలాగయితే డివిజన్ కి ప్రెస్ చేస్తున్నాను. కనీసం సన్నకారు రైతులను మినహాయించనందుకు డివిజన్ కి ప్రెస్ చేస్తున్నాను.

Chairman : Let the Bill be put to vote for consideration then you can press for division Mr, Omkar.

Chairman : The Question is :

“That the Andhra Pradesh (Krishna, Godavari and Pennar Delta Area) Drainage Cess Bill, 1985 be taken into consideration.”

Sri M. Omkar : I press for division please.

The House divided thus :

Ayes	...	31
Noes	...	15
Neutrals	...	nil.

The motion was adopted and the Bill was considered.

Chairman : Now I shall put the clauses to vote.

There are no amendments to clauses 3 to 16, Schedule, Clause I, Enacting formula and long title.

The question is :

“That clauses 3 to 16, schedule, Clause I, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(Pause)

The Motion was adopted and Clauses 3 to 16, Schedule, Clause I, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Chairman : There is one amendment to Clause 2, already moved.

The Question is ;

“That in Clause 2, instead of “anicut near Dowleswaram” it should be “Barrage at Dowleswaram.”

(pause)

The Amendment was carried

Chairman : The question is :

“That Clause 2, as amended, do stand part of the Bill”

(Pause)

The Motion was adopted and Clause 2, as amended, was added to the Bill.

Chairman : Now, the Hon'ble Minister, will move the Bill to pass.

Sri K. E. Krishnamurthy : Sir, with your permission, on behalf of the Hon'ble Chief Minister, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh (Krishna, Godavari and Pennar Delta Area) Drainage Cess Bill, 1985 be passed.”

9-30 P.M. శ్రీ సీహెచ్. వెంకట్రావు : డ్రై లాండ్ గురించి మినిష్టర్ గారు చెప్పారు, కన్స్ట్రక్షన్ గా ఉంది, అర్థం అవలేదు. డెల్టానీటి సంబంధము లేకుండా డ్రై లాండ్స్ అట్లా కాకుండా చూడమని కోరుతున్నాను. తమరు రిజర్వాయరు కట్టినందువల్ల రై పేరియన్ రైల్వే లేకుండా 10 వేల ఎకరాలలో రైతులకు స్వల్పము జరుగుచున్నది. దానికి ఆ రైతులకు రక్షణ ఇవ్వాలి. డ్రెయినేజీ బోర్డు అఫీషియల్స్ డిపార్టు మెంటులో అడ్మినిస్ట్రేటివ్ చార్జెస్ ఏవయితే వున్నాయో వాటిని ప్రభుత్వమే జేర్ చేయాలని చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు సూచించినారు. డ్రయిన్ ల్యాండు డెవలప్ మెంట్ గురించి సరిగ్గా డెల్టా ఏరియాలో వున్నదానికే అప్లయ్ చేయాలితప్ప, ఈ బుడమేరు, తమ్మిలేరును డ్రయిన్ ల్యాండులో కట్టిన రిజర్వాయర్ కు అప్లయ్ అవకుండా వుండా లని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి : సభ్యులు చెసిన సూచనలను స్పష్టమంగా పరిశీలన చేసి, వారు చెప్పినట్లుగా డెల్టా ఏరియాకు చెందకపోతే తప్పకుండా దాన్ని డెలిట్ చేస్తాము.

Chairman : The Question is :

“That the Andhra Pradesh (Krishna, Godavari and Pennar Delta Area) Drainage Cess Bill, 1985 be passed.

(pause)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : డ్రెయినేజీ సెన్సు కాబట్టి, అది స్లేటు యొక్క పయిన్ ల్యాండ్ కు సంబంధించింది కాబట్టి తొందరపడి దానిని తీసుకొన్నాము. ఈ హిందూ సర్క్యూల్స్ యాక్టుకి తొందర ఏమీ లేదు. రేపు పెట్టుకొందాము ఇప్పుడు శ్రీ.శిరి గంటలకు పైన అవుతున్నది, రేపు మరల వచ్చేది వుంది. రాత్రి కూడా

చాలా అలస్యంగా చూస్తున్నాము. వచ్చే సెషన్ లో పెట్టమనండి. హై ఏముంది? ఈ సెషన్ లోనే ఇంట్రాడ్యూస్ చేశారు.

చైర్మన్ : మరల పోస్టుపోస్ట్ చేయడం మంచిది కాదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ మతి వై. సీతాదేవి : ఇప్పటికే ఆలస్యం అయింది. ఇప్పుడే పాస్ చేయాలి అధ్యక్షా.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : పయినాన్స్ కు సంబంధించిన చిల్లు గత రాత్రి కూడా ఒంటిగంట వరకు వుండి పాస్ చేసుకొన్నాము. ప్రొద్దుపోయేవరకు వున్నాము. ఈ చిల్లు పేరు మీద ఇప్పటికే చాలా ప్రచారం వచ్చింది. వచ్చే సెషన్ లో తీసుకుంటే ప్రచారాన్ని ఇలాగే కంటిన్యూ చేయవచ్చు.

చైర్మన్ : ఈ చిల్లు సెలెక్టు కమిటీకి కూడా పోయి అక్కడ డిస్కషన్ అయింది.

Now the Minister for Law will move the Bill for consideration.

THE HINDU SUCCESSION (ANDHRA PRADESH AMENDMENT BILL, 1985 (L.A. Bill No. 26 of 1985)

Minister for Law & Courts (Shri G. Rajesham Goud) : Sir, I beg to move :

“That the Hindu Succession (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1985 be taken into consideration.

Chairman ; Motion moved. Now discussion please.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : ఇది హౌస్ ను కండ్లకు చేసే విధానము కాదు. మాకు ఈ చిల్లు సంగతి తెలియదు.

శ్రీ. జి. రాజేశంకర్ : ఈ చిల్లు సెలెక్టు కమిటీకి కూడా వెళ్ళింది. ఇది వరకే డిస్కషన్ చేయడం జరిగింది. కనుక క్లారిఫికేషన్ వుంటే అడిగితే వెలుతాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : పాయింటాఫ్ సబ్మిషన్. నేను బిల్లును గురించి క్లారిఫయి చేయాలని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : ఏ రూలు ప్రకారం చెబుతారు. వారు సంబంధించిన మంత్రిగారు కాదు.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : ఇది చాలా ముఖ్యమైన బిల్లు. కాబట్టి సెలెక్టు కమిటీకి పంపించడం జరిగింది. ఒకసారి హౌస్ లో డిస్కస్ చేయడం జరిగింది. దీనిమీద డిస్కషన్ కు ఆక్కరలేకుండా, చాలా మంది గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri Kudupudi Prabhakar Rao : Sir, you cannot blow hot and cold at the same time

you cannot blow it and throw it out

వెంగళరావుగారు సి.ఎం. గా ఉన్నప్పుడు వారు ప్రామిస్ చేశారు. ఆ కమిటీ మెంట్ అప్పటి ప్రభుత్వముతో పోయిందని..ఇంటరప్షన్స్....దానికి ఏమీ సంబంధము లేదు. (ఇంటరప్షన్స్) పాతవన్నీ ఎప్పుడో అయిపోయినవి. 1983 లో ఆసెంబ్లీ రద్దు అయిపోయింది. అప్పుడు డిస్కషన్ జరిగిందని అంటున్నారు. అప్పుడున్న సభ్యులు కాదు కదా ఇప్పుడున్న సభ్యులు? కనుక డిస్కషన్ కావాలి.

(ఇంటరప్షన్స్).

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు : నేను డిస్కషన్ చేయడం లేదు. ఇందులో చాలా మంది మెంబర్లు ఆపుడున్నవారే ఉన్నారు. రామచంద్రారెడ్డి గారు ఉన్నారు. దాదాపుగా భారత దేశమంతా తిరిగి వచ్చింది అందరికీ తెలుసు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : మాకు ఈ బిల్లు సంగతి తెలియదు, మినిష్టరును ఎక్స్ప్లెయిన్ చేయమనండి.

శ్రీ జి. రాజేశంగౌడు : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు 1983 లో మార్చి 18 న ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది, ఇది సెలెక్టు కమిటీకి రెఫర్ చేశారు. ఆ సెలెక్టు కమిటీ చాలా వరకు ప్రతి జిల్లా తిరిగింది. మొత్తము చాలా ప్రాంతాలు తిరిగి 20 సీటింగ్స్ చేసింది. సెలెక్టు కమిటీ విశాఖపట్టణం, గుంటూరు, తిరుపతి, విజయవాడ, గుంతకల్లు, పినసాడు, సంగారెడ్డి, గనాపూర్, కాకినాడ రాజమండ్రి, త్రివేంద్రం, బెంగుళూరు, న్యూ ఢిల్లీ, మద్రాసు వెళ్లి ఆక్టోబర్ సోషల్ అర్గనైజేషన్స్ను, ఫుమెన్ వెల్ ఫేర్

ఆర్డనెషన్స్ ని కలిసి విచారించడం జరిగింది. ఈ హిందూ సక్సెషన్ యాక్టు 1956 లో అప్పుడు పురుషునికి మాత్రమే ఆస్తి హక్కు కల్పించబడింది. 'ఈ క్వాలిటీ రిపోర్ట్ లా' ప్రతివారికి సమానత్వం వుంది అన్న దాని ప్రకారం, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఆడవారికి కూడా సమాన ఆస్తి హక్కు కల్పించాలని, ముఖ్యంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రామారావుగారు స్త్రీలను ఆస్తిలో సమాన హక్కులు కల్పించాలని తలపెట్టి, యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. సెలెక్ట్ కమిటీ రిపోర్టులో కొన్ని కండిషన్స్ పెట్టింది. అడవానికి ఆస్తి పంచకంలో కొన్ని కండిషన్స్ వుంటే వాటిని తొలగించడం కమిటీ కోరగా, దాన్ని తొలగించడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను,

స్త్రీలకు ఆస్తి హక్కు కల్పిస్తే వరకట్నం తేలేదని స్త్రీలను హిర్యచేయడం స్త్రీలను ఇబ్బందులు పెట్టడంవల్ల వారు హత్యచేసుకోవడం వంటి సంఘటనలు జరగడనే ఉద్దేశంతో ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఇది మంచి బిల్లు, భారత దేశంలోనే ఇలాంటి బిల్లు లేవడం ఇదే మొట్టమొదటిసారి. తెలుగుదేశం పార్టీ మేనిఫెస్టోలో కూడా స్త్రీలకు ఆస్తిలో సమాన హక్కు కల్పిస్తామని పేర్కొనడం జరిగింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తన హామీని నెరవేర్చడానికి ఈ బిల్లు లేవడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది రెట్రోస్పెక్టివ్ ఎవెక్యుతో అమలులోకి రావడానికి అంటే రీవ సెక్షన్లందు, 1985 నుంచి అమలులోనికి రావడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం. ఇది కంకరెన్స్ లిస్టులో ఉంది కాబట్టి ఈ బిల్లు ఫైనల్ తరువాత ప్రెసిడెంట్ గారి ఎనెంట్ కోసం కూడా పంపించడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. స్త్రీల ఆస్తి హక్కుకు సంబంధించిన ఈ బిల్లుకు తప్పనిసరిగా ప్రెసిడెంట్ గారి ఆమోదం లభిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. ఈ బిల్లు ఫైనల్ మొట్టమొదటిసారిగా భారత దేశంలోని ఇలాంటి చరిత్రను సృష్టించిన ఘనత మన అసెంబ్లీకి దక్కుతుంది. కాబట్టి గౌరవ సభ్యులంతా దీనిని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇంతరాత్రి మనం ఆకలితో ఉన్నా ఆడబిడ్డల ఆస్తి హక్కుకు సంబంధించిన బిల్లును పాస్ చేయడానికి తమరు పర్యవేక్షణ ఇచ్చారు. ఇది మంచిదే అనుకుంటాను. భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత రాజకీయ విషయంలోగానీ, ఇతర విషయాలలోగానీ స్త్రీలకు సమాన హక్కులు కల్పిస్తూ వచ్చారు, కాని ఆస్తి విషయంలో మాత్రం 1956 లో హిందూ సక్సెషన్ ఆక్టు వచ్చినప్పటికీ ఆడ పిల్లలకు కొడుకులతో సమానమైన హక్కు లేకుండా పోయింది. అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వంవారు ఇదివరకు అసెంబ్లీలో ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టినప్పుడు ప్రెలిమినరీ డిస్కషన్ తరువాత సెలవు కమిటీకి రిఫర్ చేసారు.

సెలర్లు కమిటివారు తమిళనాడు, కర్ణాటక, కేరళ వంటి ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్లి అక్కడి పరిస్థితులను తెలుసుకొని వచ్చారు. ప్రత్యేకంగా కేరళకు ఎందుకు వెళ్ళ వలసివచ్చిందంటే అక్కడ పూర్వం ఆడ పిల్లలకు హక్కు ఉండింది. కాని హిందూ సర్వెషన్ ఆక్టు వచ్చాక దానిని విత్ డ్రా చేసారు నాయర్ కమ్యూనిటీలోంచి ఉండింది. ఎందుకు తీసివేసారో స్టడీ చేయడానికి పోయారు. ఇక ఈ బిల్లు ప్రావర్టి డివిజన్ లో ఒక రెవెన్యూషనరీ బిల్లు. దీనిని అన్ని చోట్లా వెల్ కం చేసారు. అయితే ఇప్పుడు రాబోయే హిందూ సర్వెషన్ బిల్లు ఉద్దేశం ఏమిటంటే పాలిటికల్ ప్రాంబెల్ లో శ్రీకి ఏ విధంగా అయితే సమాన హక్కు ఉందో ఇతర రంగాలలో కూడా అట్లాగే సమాన హక్కు ఉండాలనేది దీని ఉద్దేశం. అయితే దీనిలో శ్రీ ఆనే బదులు డాటర్ అని మనం వివరించాం, అంటే ఆమెకు హక్కు కల్పిస్తున్నాము కాని శ్రీకి కాదు. ఈ బిల్లు ఇప్పుడు పాస్ అయినా కాకపోయినా దీనిలో ఒక లోపం ఉండిపోతుంది. ఈ విషయం ఇదివరకు డిస్కషన్ లో కూడా వచ్చింది.

ఈ రోజున హిందూ సర్వెషన్ ఆక్టులో ఉన్న లోపం ఏమిటంటే ఒకాయనకు ఒక కొడుకు, కుతూరు ఉంటే తండ్రి జీవించివున్న కాలంలో కొడుకు పేరు కాదలచుకొంటే తండ్రి ఒక భాగం, కొడుకు ఒక భాగం పంచుకొంటారు. కుతూరుకు తండ్రి చనిపోయేవరకూ హక్కు రాదు. ఆయన బ్రతికే వున్నప్పుడు పంచుకొంటే సగం పేరు వస్తుంది. అతను చనిపోయాక అతనికి వచ్చిన సగంలో విడోకు, కుతూరుకు, కొడుకుకు 1/3వ వంతు వస్తుంది. వ్యయంగా చూస్తే విడోకు తన భర్తకు చెందిన పూర్తి ఆస్తిపై హక్కు రావాలి. కాని 1/3 మాత్రమే వస్తోంది. ఇక కొడుకుకు మొదట 1/2 షేర్, తరువాత అదనంగా 1/3 షేర్ వస్తోంది. అలాగే తల్లి చనిపోతే కొడుకుకు అదనంగా ఇంకొక షేర్ వస్తుంది. జాయింట్ ఫ్యామిలీ సిస్టం అబాలిష్ అయిన తరువాత ఈ మోడ్రన్ ఏజ్ లో విడోను అడిగేవాడు లేడు. అందువల్ల శ్రీకి భర్తకు చెందిన ఆస్తి పూర్తిగా అటోమేటిక్ గా రావాలి. ఆమె చనిపోయాకే బిడ్డగాని, కొడుకుగాని పంచుకోవాలి. అది కూడా ఇందులో ఉంటే మీరు ఏ స్పిరిట్ తో ఇది చేస్తున్నారో ఆ స్పిరిట్ సెంట్ పర్సెన్ డ్ కంప్లీడ్ అయ్యేది. ఈ విధంగా చట్టం చేసి శ్రీకి హక్కు కల్పిస్తున్నారు, మంచిదే. అయితే మేము తెలుగావాలిని కొన్ని జిల్లాలలో ఏమాత్రం ప్రాప్యలేకుండా సడన్ గా కొందరు శ్రీలను పిలిచి శ్రీలకు ఆస్తి హక్కు విషయమై వారి ఉద్దేశం అడిగితే మా బిడ్డలకు ఆస్తి అక్కరలేదు, కొడుకులకు కావాలని అన్నారు. మీరు ఈ బిల్లు తెచ్చినప్పటికీ ఇందులో ఒక లోపం ఉండిపోతుంది, దీనివల్ల శ్రీలకు సమాన హక్కు ఇచ్చామని మీరు క్లెయిమ్ చేయలేదు. ఎందుకంటే శ్రీకి సమాన హక్కు రావాలంటే విడోకు భర్త ఆస్తి పూర్తిగా ఇన్ టోటో రావాలి. ఆమె చనిపోయాకే ఆమె కోపార్సినరీ

మెంబర్స్ కు గానీ, సత్వెసర్స్ కు గానీ, ఏగల్ హెయిర్స్ కు గానీ షేర్స్ సోపాలి. అట్లా అయితేనే శ్రీకి సమాన హక్కు లభించినట్లు అవుతుంది. If I am clear on that point I have nothing to say. ఇక దీనిపై ఎవరూ రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం వాడుకోవద్దు. ప్రస్తుత సిస్టంలో ఇదొక రెవెన్యూ షరీర్ బిల్లు. దీనిని అందరం మెచ్చుకోవలసిందే. కానీ నేను చెప్పిన లెక్కానాను ఇప్పటికైనా రెవ్లెజేషన్ ఇది 80 పర్సెంట్ మార్క్కుతో పాస్ అయ్యే ఐదులు సూరు శాతం మార్కులు తీసుకోవచ్చునని చెబుతున్నాను. ఈ బిల్లును పాస్ చేయడమే రాక వేందంలో పర్సూ కూడా చేయండి. కాంగ్రెస్ వారికి ఉన్న భయం ఏమిటంటే ఈ బిల్లును పాస్ చేసాక టెన్సలో ఢిల్లీకి వంపి పార్లమెంట్ చేయడం లేదని రేపు ఉపన్యాసాలు చెప్పవచ్చు. మొట్టమొదటిసారి ఈ రకమైన బిల్లు తెచ్చారు కాబట్టి మీరు ఎం.పి.లను కూడా కాన్సిడెర్నులోకి తీసుకొని వారిలో మాట్లాడి అక్కడ కూడా పాస్ అయ్యేట్లు చూడాలి కానీ కేవలం పోస్టులో పడవేసి ఊరుకొంటే ఇక్కడి మంత్రులే చూడరు, అలాంటప్పుడు అక్కడ ఎవరు చూస్తారు? సోషియల్ రిపాం ఇది, దీనిని ఒక సాంక్తిరీ ఉంది. ఇదివరకు మీరు యాంటి డిఫెక్షన్ బిల్లు ప్రపోజ్ చేసారు, అక్కడ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం డప్పుకొంది, క్షణాలలో పాస్ అయింది, దీనిని చూడా అట్లాగే చేయండి. కాంగ్రెస్ వారిమీ దీనికి వ్యతిరేకంగా లేము కానీ మా మనసులో ఉన్న భయం చెబుతున్నాను. ఇదివరకు రామకృష్ణుడుగారు లా మినిస్టరుగా పున్నప్పుడు ఈ బిల్లు గురించి సెలక్టు కమిటీలో డిస్కస్ చేసాం. ఇదివరకు విడోను నెగ్లెట్ చేసాం, ఇప్పుడు ఉన్న సిస్టంలో చూడా విడోకు అదనంగా వచ్చేది ఏమీ లేదు. కాబట్టి దీనిగురించి నిమైనా చేయగలిగితే చేయండి. ఢిల్లీలో చూడా దీనికి అమోదం లభించేట్లు చూడండి, మమ్మలను ఇన్ సం పొజిషన్ లో పడవేయండి. దీనిని హోల్ హార్డెడ్ గా మేము సపోర్ట్ చేస్తున్నాం. ది ఫెయిర్ అండ్ ది జనరల్.

శ్రీ మతి వై. సీతాదేవి : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును శ్రీలందరం సంఘర్షంగా బలపరుస్తున్నాము. మన రాజ్యాంగ చట్టంలో అందరికీ పాడమెంటల్ రైట్స్ కల్పించడం జరిగింది. అయితే 1956లో హిందూ వారసత్వపు చట్టా చేసాక లింగ దేద కారణంగా సమిప్తి కుటుంబంలో కుమార్తె పాలు వండుకోకుండా చేయడం జరిగింది. నిజంగా ఇలాంటి బిల్లును లేద్ ప్రై మినిస్టర్ మిసెస్ గాంధీగారు కేరవ చేసి ఉంటే It would have been a wonderful thing ఒక రకంగా మారు అన్యాయం జరిగింది. ఈనాడు హిందూ సమాజంలో శ్రీ పరిస్థితి చూస్తే చాలా దారుణంగా ఉంది. అనేక రకాలుగా శ్రీలను కష్టపెట్టడం జరుగుతోంది. కానీ వారికి వందమెంటల్ రైట్స్ ప్రకారం ఈ రోజు వరకూ సమాన హక్కులు ఎవరూ కాపాడలేకపోయారు. ముఖ్యంగా యీ వరకట్న నిషేధం విషయంలో అనేకమంది

యిదివరలో ఉద్యమాలు జరిపారు. సుప్రీమ్ కోర్టువరకూ కూడా వెళ్లి వాదించారు. అయినా ఏ రకంగానూ మార్పులు సమాజంలో తీసుకురాలేకపోయారు. శ్రీమతి శ్రీకాంత్ ముఖర్జీ పార్లమెంటులో చాలా రకాలుగా ప్రచారం చేసి అక్కడ కూడా యీ వరకట్న నిషేధం బిల్లును తీసుకురావాలని కృషి చేస్తున్నది. మన కుటుంబ పరిస్థితులు మిడిల్ క్లాసు ఫామిలీస్‌లో తల్లిదండ్రులు పిల్లలు వీరి డీలింగ్స్‌లో చాలా తేడాలు వస్తున్నాయి. వీర కుటుంబాలలోని అడపిల్లలకు చాలా అన్యాయం జరుగుతోంది. పుట్టినంటినుంచి మెట్టినంటికి వంపడానికి వీర కుటుంబాలలో తల్లిదండ్రులు నానా కష్టాలు పడి అప్పులు చేసి తమ కుమార్తెలకు వివాహం చేసినప్పుడు ఆళ్ళు చేతులలో తమ పిల్లలకు ఏ మాత్రం రక్షణ ఉండడంలేదు. అందుకు యీ ప్రభుత్వాలు చట్టాలు చేస్తున్నాయి కాని సమాజంలో పరిణామాలు మార్పులు రావాలి కాని చట్టాలవల్ల ప్రయోజనాలు ఉండవు. అయినా యిప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రైర్యంతో ముందుకువచ్చి యీ వరకట్న నిషేధ చట్టాన్ని తీసుకువచ్చినందుకు వారిని అభినందిస్తూ నేను ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రి గారికి, హోమ్ శాఖమంత్రిగారికి మనవిచేసింది ఏమిటంటే యిదివరకు జరిగిన పరిణామాలవల్ల ఏమీ ప్రయోజనం కలుగలేదు కాబట్టి యీ బిల్లు పాస్ చేసిన తరువాత అయినా ఖచ్చితంగా చట్టాన్ని అమలు పరిచి వీర తల్లిదండ్రులకు అడపడుపలకు మేలు చేయాలని, ఎవరైనా వరకట్నం తీసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తే చారికి కఠినమైన శిక్ష వేయాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి ప్రతి మణెమ్మ (పెనుగొండ): అద్యక్షా, కుటుంబంలో స్త్రీలు పిల్లలను కని అనేక కష్టనష్టాలు అనుభవించి. భరించి శ్రీ సోమతతో సామర్థ్యంతో మంచి స్త్రీలుగా కుటుంబంలో మెరుగుతూ నాయనమ్మలు, మామ్మలు, అత్తగారలు, అమ్మమ్మలు అయ్యేదాకా కుటుంబాన్ని సదుపుకుంటూ ఎవరైనా డబ్బు అడిగితే తాతయ్య రానివ్వరా డబ్బు ఆయనను అడిగి యిస్తాము అనేవారు. వారికి కనీసం ఒక రూపాయి కూడా ఖర్చు చేసుకునేందుకు యీ మగవారు యిచ్చేవారు కాదు. వారికి భూమి ఉండేది కాదు, ఆస్తి ఉండేది కాదు. కేవలం పని మనుషులుగా వారు సనాతన కుటుంబాలలో ఉండేవారు. కాని నాటికి: నేటికి చాలా తేడా వచ్చింది. ఇందిరా గాంధీగారు ప్రధాన మంత్రిగా ఉండి ఆమె శ్రీ హక్కుల కోసం ప్రపంచం లోనూ, మన దేశంలోనూ కూడా పోరాడి చేసిన త్యాగాలకు యీనాడు కూడా పరితమం లేకుండా పోతున్నది. శ్రీకి సమాన హక్కు యిప్పించి మగవాడి చేతులలో నలిగిపోయే ఈ స్త్రీల వ్యవహారం చూస్తే చాలా సిగ్గుగా ఉంది.

శ్రీ కూడిపూడి ప్రభాకరరావు: తెలుగుదేశంలో ఉన్న మొగ ఎం. ఎల్. ఏ. లకు కూడా సిగ్గుగా ఉందా?

శ్రీమతి ప్రత్తి మణెమ్మ : శ్రీలక్ష్మి మేము అన్ని రంగాలలో ఉండి ప్రగతి పథంలో భారత దేశానికి సేవ చేస్తున్నాము. అయినా యిప్పుడు మగవాడు పంట యింటి కుందేట్లుగా చూస్తున్నారు. స్త్రీలు ధైర్యంగా ఓపికతో, ఇంజనీ చక్ర పెట్టు కుంటూనే రాజకీయాలలోకి కూడా ప్రవేశించి ప్రభుత్వంలో ప్రతినిధులుగా ఉంటున్నందుకు అందరూ సంతోషించాలి.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి : గౌరవనీయులైన మణెమ్మగారు తెలుగుదేశం పార్టీలో ఉన్న మహిళా సభ్యురాలు తొందరగా శ్రీలక్ష్మి సమాన హక్కుల చట్టం బిల్లో యివ్వాలని కోరుకోవలసి వస్తున్నదా :

శ్రీమతి ప్రత్తి మణెమ్మ : బిల్లులే కాదు దీని విషయంలో యాక్చువల్గా ఉంది. 60 వేలు కట్టుం ఇచ్చేసిన తరువాత కూడా ఆ పిల్లను పుట్టింటికి పంపించారు. పిల్లల గతి యిట్లాగు ఉంది. నాకు స్టేటు గవర్నమెంటు విరాళాలు యిస్తే తిరిగి డబ్బు ఇస్తాను అప్పుడు నా పిల్ల జీవితం బాగుపడుతుందని ఆయన వాపోతున్నాడు. అట్లాగే వడం అనే గ్రామంలో ఒక యువకుడు పెళ్ళి చేసుకొని తిరిగి వదలి వేసాడు. అమ్మ అయిన శ్రీకి 100/10 మందికి విషయంలో ఈ విధంగా బాధలు పడుతున్నారు. కాంగ్రెసు టైములో ఈ మహిళలకు ఏమీ ఉపకారం జరగకపోయినా అన్నగారి వరిపాలనలో మేము కృషి చేస్తున్నందుకు సంతోషించవలసిందిగా చెబుతున్నాను.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు : అమ్మ ఇందిర చేసినదే ఈ సమాన హక్కుల బిల్లు. ఆ సంగతి మరచిపోకూడదు.

శ్రీమతి ప్రత్తి మణెమ్మ : ప్రజానీకానికి ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చాక 1983, మార్చి 18 వ తేది ఈ బిల్లును ఎనంట్లీలో ప్రవేశ పెట్టారు. తరువాత సెలవు కమిటీలో షుష్టుగా పరిశీలించారు. ఈ శాసన సభ్యులుగా ఉన్నాము కాబట్టి అనే వారు సమర్థిస్తున్నాను. శ్రీకి సమాన హక్కు యివ్వాలని దానికి ప్రతి పక్షాలవారు కూడా కృషిచేయాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి ఏ. భానుమతి (విశాఖపట్టణం -1) : 1985వ సంవత్సరం హిందూ వారసత్వ బిల్లు ద్వారా ఆడువారికి హక్కు కలిగిస్తే యీ శాసనసభలో ప్రవేశ పెడితే అది చాలా సంతోషకరమైన విషయం. దీనిని అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని, సమర్థించాలని కోరుతున్నాను. ఈ సమాజంలో స్త్రీల ఎన్నో రకాలుగా బాధలు అనుభవిస్తూ ఎటువంటి విప్లవాల నైనా ఎదుర్కొంటూ ఉండడం ద్వారా యీ బిల్లును యీ శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టడం చాలా సంతోషించవలసిన విషయం.

10-00 P.M

చట్టం ఒక్కటే శ్రీ ఉన్నత స్థితికి తీసుకువెళ్లలేదు. అయితే ఈ చట్టాన్ని మనసా, వానా అమలుచేసినప్పుడు ప్రగతికి వెన్నెముకగా నిలబడుతుంది. ఇలాంటి బిల్లు శ్రీలకు ధైర్యం కలిగిస్తుంది. అందువల్ల ఈ బిల్లు తెచ్చినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి, శాసన సభ్యులందరికీ కూడా కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. అయితే ఈ బిల్లులో చేర్చవలసిన అంశాలు కొన్ని ఉన్నాయని అనుకుంటున్నాను. ఇది ఎందుకు మనవి చేస్తున్నానంటే ప్రస్తుత చట్టం ప్రకారం శ్రీ తర్తనుంచి విధాకులు తీసుకొన్నట్లయితే కేవలం 2, 3 సంవత్సరాలవరకే పిల్లల సంరక్షణ బాధ్యత తల్లిపై ఉంటుంది, ఆ తరువాత పిల్లలు తండ్రికే చెందుతారు అందువల్ల పిల్లలపై సంపూర్ణ హక్కు తల్లికే ఉండేట్టుగా తగిన మార్పులు చేసినట్లయితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే వరకట్నపు కారణాలపై ఈనాడు ఢిల్లీలో ప్రతి 12 గంటలకు ఒక హత్య జరుగుతోంది. ఈ బిల్లు మూలంగా వరకట్నపు హత్యలు తగ్గతాయని మేము విశ్వసిస్తున్నాము. ఈ బిల్లువల్ల శ్రీలకు ఎంతో మన స్థయిర్యం కలుగుతోంది. ఎందుకంటే ఈనాడు కొన్ని కుటుంబాలలో కేవలం మగ పిల్లలను మాత్రం చదివించి ఆడ పిల్లలను పై చదువులు చదివించడం లేదు. ఇప్పుడు శ్రీలకు అలాంటి అవకాశం కలిగి వారి భవిష్యత్తుకు కావలసిన మార్గాన్ని ఎన్నుకొనడానికి తోడ్పడుతుందని ఆశిస్తున్నాను. అంతేకాక కులాంతర, మతాంతర వివాహాలకు కూడా ఈ బిల్లు అస్సాగం కలిగిస్తుంది. ఎందుకంటే అస్తి హక్కు వున్నప్పుడు శ్రీలకు ఒక రకమైన ధైర్యం కలిగి స్వతసిద్ధమైన నిర్ణయాలు తీసుకొంటారు. ఇలాంటి దిల్లును నేను మనస్ఫూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి : అధ్యక్షా ఈ బిల్లు విప్లవాత్మకమైన దిల్లు. దీనిని వ్యతిరేకించాలని నేను నిలబడలేదు. కానీ గతసారి ఈ బిల్లును తెచ్చినప్పుడు అన్ని రకాలుగా ఆరోపన చేయాలనే ఉద్దేశంతో జాయింట్ సెలక్షన్ కమిటీకి వచించా. సెలక్షన్ కమిటీ అనేక ప్రాంతాలలో పర్యటిస్తే కొన్ని చోట్ల ఈ బిల్లు పట్ల అనుకూలత, మరి కొన్ని చోట్ల ప్రతికూలత కనిపించింది. యువతులు ఈ బిల్లు సమంజసమైందని అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. అయితే వృద్ధులైన శ్రీలు మాత్రం ఈ బిల్లు సరైంది కాదు, ఇది అనవసరమైన మనస్వర్థాలకు దారితీస్తుంది, దీనివల్ల కుటుంబాలలో తగాదాలు వస్తాయి, ప్రేమ అనేది ఉండదనే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరిచారు. ఇంతకు ముందు ఉన్న హిందూ నెక్సషన్ ఆక్టు ప్రకారం శ్రీలకు అస్తి హక్కు లేదా అంటే వారికి హక్కు ఉందనే నేను చెబుతున్నాను. అయితే అప్పుడు వున్న హక్కుకంటే ఇప్పుడు కొంచెం తగ్గిస్తున్నామా అనిపిస్తోంది. అందువల్ల ఆక్టులో సరైన వంధాలో ఆలోచించి సరైన మార్పులు తీసుకురానట్లయితే అనవసరమైన పేదల సృష్టించే ఆక్టుగా ఇది తయారవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఉదా

హరణకు ఒక వ్యక్తికి ఒక కొడుకు, ఒక కూతురు ఉంటే వారు ఆస్తిని పంచుకొంటే ఆస్తిలో కొడుకుకు 50 రూపాయలు వస్తుంది. తండ్రి చనిపోయాక మళ్ళీ 17 రూపాయలు వస్తుంది ; కూతురుకు 17 రూపాయలు వస్తుంది. కాని ఇప్పుడు మనం తెస్తున్న ఆక్టు ప్రకారం కొడుకుకు 44.4 రూపాయలు, కూతురుకు 11.2 రూపాయలు, విడోకు 11.2 రూపాయలు వస్తుంది. అంటే విడోడు రావలసింది 17 వర్సెంట్ నుంచి 41 వర్సెంట్ కు తగ్గించారు. ఈ రకమైన లక్షణాలు బిల్లులో ఉన్నాయి. అనలే విడోకు సరైన వాటా లేదంటే ఈ ఆక్టుద్వారా ముందగా తగ్గిస్తున్నాం. అందువల్ల దీనిని సరిచేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక స్త్రీకి ఆస్తి హక్కు అనేది నుబాదిని లాలో కూడా ఉండింది, కానీ వారు రెక్టిఫై చేశారు. ఇప్పుడు మనం తిరిగి అక్కడికి వెళుతున్నాం. మన చట్టాలు తెచ్చి కేవలం చట్టాలద్వారానే సోషియల్ ఈవిల్స్ ను కర్వ్ చేయగలుగుతామను కొంటే అది పొరపాటు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు వరకట్నానికి వ్యతిరేకంగా చట్టం తెచ్చారు, అనేక చట్టాలు తెచ్చారు. అట్లాగే అండ్ ప్రాంతంలో భార్య నివాహాలు జరపవద్దని శారదా ఆర్డ్స్ తెస్తే అనాడు నిజాం వీరియాకు వచ్చి పెళ్లి చేసుకొని అక్కడికి తిరిగి వెళ్లి బ్రతికిన వారు ఉన్నారు. అందువల్ల ఈ రకమైన లెకూనాకు అవకాశం ఇవ్వవద్దు. ఈ ఆక్టు ద్వారా రేపు లీగల్ గా డౌరి ఇచ్చి వద్దతి వస్తుంది. ఆస్తి పున్న వ్యక్తి తన కూతురికి పెళ్లిచేసేటప్పుడు లీగల్ గా అమెరు ఇంత ఆస్తి వస్తుంది రాబట్టి నీకు దానిని ఇస్తున్నాను అని అల్లడికి లీగల్ గా డౌరి ఇచ్చే చరిత్ర స్లోగా డెవలప్ అవుతుంది. అంటే డౌరికి లీగల్ సాంక్ష్టి ఏర్పడే అవకాశం ఏర్పడుతుంది. అందువల్ల ఇలాంటి అనుమానాలకు తావులేకుండా బిల్లును తయారుచేయాలి. స్త్రీలకు ఆస్తి హక్కు కల్పించడం సరియైన ఆలోచనే. కాని ఈ బిల్లు మాత్రం సరిగా లేదని మనవిచేస్తూ దీనిని మరొకమారు ఖచ్చితంగా పరిశీలించాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి : అద్యక్షా, ఈ బిల్లును నేను బలపరుస్తున్నాను. కాని దీనివల్ల కూతురుకు న్యాయంగా రావలసిన వాటా రాదనే అనుమానం ఉంది. దీనిని ఒకసారి అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

(అంతరాయము)

శ్రీ యం. శరసింహులు (ఆలేరు) : అనాడు రాజా రామమోహన్ రాయ్ గారు సతీ సహగమనాన్ని మానిపించారు, ఈనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు స్త్రీలకు ఆస్తి హక్కు కల్పించే బిల్లు తెచ్చారు.

శ్రీ సిహెచ్ విరల్ రెడ్డి : ఈ బిల్లును మాపార్టీవారు సేను బలపరుస్తున్నాము. ఇందులో సమగ్రమైన పరిపూర్ణమైన శ్రీ స్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించిన ఆస్తి హక్కుకు సంబంధించిన బిల్లు ఉంది. వేరేవిధంగా అయితే స్త్రీలకు ఈ సమాజంలో ఆస్తి వచ్చే హక్కు లేదు. కొడుకు, కుమారుడు, కూతురు పుట్టిన తరువాత తండ్రి చనిపోయిన తరువాత ఈ బిల్లు ద్వారా తండ్రి ఆస్తిలో హక్కు కుమార్తెకు కూడా వస్తుంది. ధామి ఉంటే అందరూ కలిసి పంచుకునేటపుడు రూతురుకు కూడా ఆస్తి హక్కు ఉంటుంది. మనం ఇప్పుడు పరకట్టునిషేధం బిల్లును పాస్ చేసాము. పరకట్టు అనేది తీసుకోమని యువకులు, తల్లితల్లులు అంటూనే ఆచరణలోకుమారుని వివాహం నమయంలో పరకట్టు తీసుకుంటున్నారు. ఈ ఆస్తి హక్కు కూడా అదేవిధంగా తయారు కాకూడదు. ఈ బిల్లు కూడా యింకా సమగ్రంగా రూపొందించలేదని అనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే స్త్రీలకు, పురుషులకు కొడుకు, కూతురులకు సమానంగా వాటాలు యిచ్చేటట్లు ఉంటేనే యిది సమగ్రంగా రూపొందించినట్లు అవుతుంది. స్త్రీ యిప్పుడు విధవ అయితే భర్త ఆస్తిలో వాటా లేనేలేదు. ఇప్పుడు ఎల్లలో రీట్రాస్పెక్టివ్ గా కూడా ఉంది. స్త్రీలకు ఏదీ గౌరవమని భావిస్తున్నారో ఆ పని ఈ బిల్లు ద్వారా సంక్రమింప చేయడంలేదు. ఇంతవరకూ తండ్రి సంపాదించిన ఆస్తిలో మటుకే స్త్రీలకు, పురుషులకు సమాన హక్కు ఉంది. ఎక్కడయితే సాంఘిక న్యాయం ఉంటుందో ఏ దేశంలో అయితే సోషలిజం ఉంటుందో అక్కడ స్త్రీలకు గౌరవం ఉంటుందని చెబుతున్నాను. పెట్టుబడిదారీ సమాజంలో ఎక్కడా కూడా స్త్రీలకు సమాన హక్కు లేదని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. అప్పలనాయుడు (పరవాడ) : అదృశ్య, ఈ బిల్లును మా ఇండి పెండెంటు పార్టీ తరపునుంచి నూటికి నూరుపాళ్లు సమర్థిస్తున్నాను. స్త్రీకి సమాన హక్కు యివ్వాలనేది యీ బిల్లు ద్వారా సంక్రమింప చేస్తున్నందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. నేను ఇంకొక ముఖ్యవిషయం చెప్పదలచుకొన్నది ఏమిటంటే మహారాష్ట్ర వంటి యితర రాష్ట్రాలనుండి ఎవరైనా ఆడబడుచులను యిక్కడవారు వివాహం చేసుకుంటే ఆ ఆడపడుచులకు అయారాష్ట్రాలలో నివశించే వారి తల్లిదండ్రుల ఆస్తులనుంచి హక్కు వచ్చేలా చూడాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య : అదృశ్య, యీ బిల్లు నిజంగా స్త్రీ జీవితాన్ని బాగు పరిచే యీ సమాన ఆస్తి హక్కు బిల్లును ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోని ఆడపడుచులకు మొదటసారిగా కల్పించడం మదావహమైన విషయం. మన శ్రీలు ఐక్యరాజ్య సమితి దాకా వెళ్లి శ్రీ లోకానికే వన్నె తెస్తున్నారు శ్రీలు పురుషులలో 1/3వ వంతు ఉంటే

వారికి అస్తి హక్కు లేదు. ఈ కుటుంబంలో స్త్రీ ఎక్కువ శ్రమ చేస్తూ ఉంటే వారిని పెనుకకు నెట్టి స్త్రీ లింగం, పుంలింగం పేరుతో ఏదో విధంగా స్త్రీలకు అన్యాయం జరుగుతోంది. అటువంటి యిబ్బందులు ఏమీ యికముందు లేకుండా స్త్రీలను ముందుకు తీసుకువెళ్ళి, వారికి సమాన అస్తి హక్కు నిచ్చే యీ బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ. ఏ. ధర్మరావు : అధ్యక్షా యీ బిల్లును నేను పూర్తిగా ఎలవరుస్తున్నాను. ఆశించినంత ఫలితాలు యీ బిల్లు ద్వారా రావు సరికదా యికా కొన్ని చిక్కులు ఎదురవుతాయి. అయినప్పటికీ ప్రాందవ ఛర్మాశాస్త్రము ప్రకారము బాల్యంలో తండ్రి రక్షణ. యవ్వనంలో భార్య రక్షణ, వృద్ధాప్యంలో కుమారుని రక్షణ తప్ప వేరే విధంగా యిదివరకు ఉండేది కాదు. కాని యిప్పుడు చాలా ఎడ్వాన్సు అయింది యీ సమాజం, కాబట్టి ఆ దృష్టితోనే యీ బిల్లులు నేను పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఈ బిల్లులో, ఆబ్జెక్టివ్ మరియు రీజన్సులో ఉన్న ఉద్దేశ్యానికి బిన్నంగా ఉంది. కాబట్టి ఈ చట్టముద్వారా విడోను ఏమీ ఆభివృద్ధి జరగదు. ధర్మ పోయినపుడు భార్యకు రక్షణ యివ్వడానికి ఈ చట్టము తెచ్చాము అంటున్నారు. ఇదివరకు ఉన్న హిందూ సర్వెషన్ యాక్టులో ఈక్వాలిటీ బిఫోర్ లా ఉండేది. కాని యిప్పుడు తెచ్చిన చట్టం ఈక్వాలిటీ బిఫోర్ లా లేదు. డౌరి సిస్టమ్ను తీసి వేయడం కోసము ఈ బిల్లు తెచ్చాము అంటున్నారు, కాని ఈ డౌరి సిస్టమ్ మరింత అదనంగా ఈ బిల్లు లీగలైజ్ చేస్తున్నది. కాబట్టి ఈ బిల్లు ద్వారా డౌరి సిస్టమ్ పోతుంది అని అనుకోవడం పొరపాటు ఆ ఉద్దేశ్యము నెరవేరుతుందని మణెమ్మ గారు చాలా సంతోషపడుతూ చెప్పారు. మనం అనుకున్న, మణెమ్మగారు అనుకున్న ఫలితాలు రాలాలంటే ఈ బిల్లులో కొంత సమగ్రమైన మార్పులు తేవాలి. ఇప్పుడు సమాజంలో స్త్రీలు ఎన్నో బాధలు పడుతున్నారు; అని మణెమ్మగారు చెప్పారు. ఇప్పుడు స్త్రీలను తండ్రులు తల్లి బాధలు పెట్టడంలేదు. సోదరులు బాధలు పెట్టడంలేదు. కాని పెళ్లి చేసుకున్న భర్తవల్ల వివాహం అయిన స్త్రీలు బాధలు పడుతున్నారు. ఆ బాధలను స్త్రీలకు తొలగించాలంటే స్త్రీకి వివాహం ఆవదంతోనే భర్త ఆస్తిలో భార్యకు కూడా సగం పాలు వచ్చేటట్లు చేస్తే తప్పనిసరిగా స్త్రీకి గౌరవం సుఖం. పెరిగి అన్ని విధాలా సమాజంలో ఆమె నాగరికంగా బ్రతకడానికి ఏలు కలుగుతుంది. కాని అటువంటి రాడికల్ చేంజి ఏమీ ఈ బిల్లు తెచ్చేదిగా కనపడడంలేదు. ఈ బిల్లులో అవసరమైన విషయాలు వదలిపెట్టి అవసరమైన క్లాజులు పెట్టి ఏదో స్త్రీలకు ఉపకారం చేస్తున్నామని ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం దబ్బాలు కొట్టుకోవడం కోసం ఈ బిల్లు తెచ్చినట్లు కనపడుతున్నది తప్ప వేరే ఉపయోగం ఏమీలేదు. ఎందుకంటే ఇంతకుముందు తెలుగుదేశం పార్టీలో స్త్రీలకు

అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చామని చెప్పి యంతకు ముందు కావినెట్లో ఒకే ఒక మిస్ట్రీ శ్రీకి యిచ్చారు కాబట్టి అదే విధంగా ఈ బిల్లుయొక్క ఆశయం నెరవేరుతుందని చెప్పలేము. ఇప్పుడు మిత్రులు రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు మదర్ పొజిషన్ యాక్ట్ ఏ విధో ఈ బిల్లు ద్వారా చాలా యిబ్బంది వశిస్థితి వస్తుందని అన్నారు. ఎందుకంటే ఇదివరకు ఉన్న హిందూ సక్సెషన్ యాక్టు ప్రకారం హిందూ వుమెమ్ విడో అయినపుడు భర్త ఆస్తిలో దాగం జీవిత కాలం అనుభవించే విధంగా హక్కు ఉండేది. అటువంటిది యిప్పుడు జీవితకాలం పూర్తి హక్కు భర్త ఆస్తిలో రాకపోయినా పిల్లల అందరితోబాటు అద, మగ అందరినో ఆవిడను భర్త ఆస్తిలో షేర్ చేసుకోమని చెప్పడంతప్ప ఏమీలేదు. కాబట్టి ఈ బిల్లు ద్వారా లోగడ శ్రీకి భర్తపోయినపుడు వచ్చే ఆస్తి హక్కు కూడా పోగొట్టినట్లు అయింది. కాబట్టి ఆ పోజిషన్ ను అట్టి పెట్టాలంటే యాజ్ ఏ విడో యాక్ట్ ఏ మదర్ రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పిన విధంగా క్లాజును ఈ బిల్లులో పెడితే శ్రీకి ఈ బిల్లు ద్వారా మరింత ఉపయోగం ఉంటుంది. ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఏదో హిస్టారికల్ రివల్యూషన్ తెస్తున్నామని చెప్పి కోపార్సన్ అనే పదానికి అర్థాన్ని వదలిపెట్టి అనవసరమైన క్లాజులు తీసుకువచ్చి కోపార్సన్ అనే పదానికి డెఫినిషన్ చెప్పడంవల్ల అవరణలో యిబ్బందులు రావడం తప్ప అదినంగా వచ్చి ఇరిగేది ఏమీలేదు. అందువల్ల శ్రీలమ ఏమైనా లాభం ఈ బిల్లు ద్వారా కలగకపోయినా ఆ ఆశ ఉంది కాబట్టి ఈ బిల్లును నేను బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ జి. రాజేశ్వరరావు : ఆద్యక్షా, గౌరవనీయులైన రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రముఖ న్యాయవాది. వారికి సంపూర్ణంగా లా తెలుసు. ఈ చాప్టర్ లో ఏవిధంగా నడవాలో బిజినెస్ రూల్సు ఖచ్చితంగా వారికి తెలుసు. వారు నూదించిన ప్రకారం హిందూ సక్సెషన్ యాక్టులో ఉన్న ప్రకారం భర్త చనిపోయిన తరువాత కుమార్తెకు 1/6 ఎంత రావడం తండ్రి ఆస్తితో సమాన హక్కు యీ షేర్ లో 1/6 కొడుకుకు 2 పెర్సెంట్ దాటర్స్ బార్యకు రావడం జరుగుతుంది. మా ఉద్దేశ్యం యీ బిల్లు ద్వారా స్త్రీకి ఆస్తి హక్కు కల్పించడం మాత్రమే. హిందూ సక్సెషన్ యాక్టు ప్రకారంగా భర్త చనిపోయిన బార్యకు భర్త ఆస్తిలో వాటా రాదని యొక్కడ అప్పుడు యీ బిల్లు ప్రకారంగా ఎవరు అయితే దాటరు పుట్టినపుడు తన సోదరుడుతో పాటు ఆమెకు కూడా హక్కు ఆస్తిలో కల్పించడం యీ బిల్లు ద్వారా జరిగింది. ఇది రీ సెలెబ్రెయరు తరువాత ఎవరు అయినా భర్తపోయి విడో అయినపుడు తండ్రి ద్వారా ఆస్తి రావడం కూతురుకు యీ బిల్లు ద్వారా జరుగుతుంది. ఇది రిట్రోస్ పెక్టివ్ ఎఫెక్టు క్రింద పెడితే చాలా లిటిగేషన్స్ రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి అటువంటివి రావడాదని ఎనంటిలో యీ బిల్లు పాస్ అయిన తేదీనుంచి దీని ఎఫెక్టు

ఉంటుందని చెబుతున్నాను. దీని ప్రకారం భర్తపోయి విడో అయినప్పుడు ఆమె వేరొకరిని అర్థింపవలసిన అవసరం లేకుండా యీ బిల్లుద్వారా ఆస్తి సంక్రమించే విధంగా చట్టం రూపొందించబడింది. భర్త సరిగా భార్యను మైన్ టైన్ చేయకపోతే కూడా పి.ఆర్.వి. క్లాజు ద్వారా కోర్టుకు అర్జీ పెట్టుకోవచ్చును. రామచంద్రారెడ్డిగారు కాంగ్రెసు తరపు నుంచి సభ్యుడు అయినా వారు యీ బిల్లును సంపూర్ణంగా బలపరచి సమాజంలో మంచిపేరు తెచ్చే యీ బిల్లుకు దోహదకారిగా ఉంటారని ఆశిస్తున్నాను. తప్పనిసరిగా మా పార్టీ తరపున యీ బిల్లులో ఉన్న క్లాజులన్నీ అమలులోకి లేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. మా పార్లమెంటు సభ్యులందరితోనూ మా రూడా డిల్లీలో మాట్లాడి యీ బిల్లుకు రాష్ట్రపతి ఎనెంటు త్వరలో వచ్చేట్టు కూడా చూస్తాము. ఈ బిల్లును సమర్థించిన ఇండ్రసేనారెడ్డిగారికి చినమల్లయ్యగారికి మొదలైన వారికి నా హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఇండ్రసేనారెడ్డిగారు ఒక అనుమానం లేవనెత్తారు. ఎవరు అయితే ఆడపిల్లలు పుట్టిన వెంటనే వారికి సమాన హక్కు తండ్రి ఆస్తిలో సంక్రమించే విధంగా ఉంటే యిబ్బందులు వస్తాయని అన్నారు. వారి అనుమానం సరైనది కాదని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇండ్రసేనారెడ్డి : సునకు ఉన్న హిందూ యార్జు ప్రకారం స్త్రీ ధనం ఎవరైనా తండ్రి యిస్తే అది వారిపేరనే ఉంటుంది. ఇప్పుడు కొత్తగా తీసుకు వచ్చిన యాక్టుప్రకారం తండ్రి ఆస్తిలో షేర్ కాకుండా స్త్రీ ధనం కూడా అట్లాగే వారికి ఉంటుందా? లేక యిప్పుడు ఉన్న హిందూ సక్సెషన్ యాక్టును చేంజ్ చేయడానికి యీ ప్రభుత్వం ఏమైనా యాక్షన్ తీసుకుంటుందా? తరువాత విడో గురించి మేము అడిగినప్పుడు భర్త చనిపోయిన తరువాత మనోవర్తి వచ్చే చట్టం ఒకటి ఉంది. కాబట్టి మనోవర్తి కూడా యిచ్చే విధంగా చట్టం ఉంటుందా? లేక యీ బిల్లులోని రూల్సుద్వారా మనోవర్తి లేకుండా చేస్తున్నారా?

శ్రీ జి. రాజేషం గౌడ్ : భర్త చనిపోయిన తరువాత కొడుకుకు 1/2 షేర్ మారీడ్ డాటర్ కు 1/6 విడో అయిన తల్లికి 1/6 వంతున వాటాలు రావడా జరుగుతాయి. ఇది రిట్రోస్పెక్టివ్ ఎవెక్టు కాదు. ఏ సెప్టెంబరు 1985 నుంచి యీ బిల్లు యాక్టు అయినప్పుడు ఎవెక్టులోకి వస్తుంది. భర్త పోయినప్పుడు ఎట్లాగయినా తండ్రి వాటాలో ఆస్తి కూతురుకు ఉంటుంది కాబట్టి మనోవర్తి కోసం దావారు చేయడానికి వీలు ఉండదు.

శ్రీ ఎన్. ఇండ్రసేనారెడ్డి : భర్త చనిపోయిన తరువాత విడో అవుతుంది. అప్పుడు మైన్ టెనెన్స్ ఎట్లాగు వస్తుంది?

Sri K. Venkateswara Rao : Chairman, I beg to move

“That the Hindu Succession (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1985 be referred to a Select Committee.”

Chairman : Motion moved

The question is

“That the Hindu Succession (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1985 be referred to a Select Committee.”

The motion was negatived and the amendment was lost.

Chairman : The question is

“That the Hindu Succession (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1985 be taken into consideration.”

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Clauses 2, 1 Enacting Formula and Long Title.

Chairman : There are no amendments to Clauses 2, 1. Enacting Formula and Long Title.

The question is

“That Clauses 2, 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

(pause)

The motion was adopted and Clauses 2, 1. Enacting Formula and Long Title were added to the Bill:

Sri G. Rajesham Goud : Sir, I beg to move

“That the Hindu Succession (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1985 be passed.”

Chairman : Motion moved.

The question is

“That the Hindu Succession (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1985 be passed.”

The motion was adopted and the Bill was passed.

Chairman : Now the House stands adjourned to meet again at 8-30 a.m. to-morrow.

The House then adjourned at 10-30 P.m. to meet again at 8-30 a.m. Wednesday on the 25th September, 1985.

APPENDIX

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance

re : Water Pollution in Saroornagar Area of Malakpet Assembly Constituency Due to The Working of Siris Factory in that area.

The industry is in existence since 1968 and it used to discharge effluents into natural drains over a number of years due to which the Ground Water in the nearby area has become unfit for use. The pollution of Ground Water in the area is likely to persist for a long time. To avoid the drinking water difficulty faced by the nearby dwellers, the industry has paid an amount of Rs. 1.5 Lakhs to the Hyderabad Metro Water Works, Hyderabad to supply protected water. The Hyderabad Metro Water Works has laid pipelines in the area recently and released water.

The main raw material used in the process of the industry are 1) Sodium Bi-sulphate, 2) Hydro Chloric Acid, 3) Sulphuric Acid, 4) Caustic lye etc. The Industry discharges about 50,000 litres per day of waste water. This industry was originally running without the consent of the A.P. Pollution Control Board. The State Pollution Control Board received a complaint against the industry for the first time on 31-10-1983. The Regional Officer of State Pollution Control Board inspected the factory on 21-3-1984. During the inspection, it was observed that the Well water nearby the factory was contaminated, The industry has since constructed solar evaporation ponds. Presently, no effluent is over-flowing or finding its way into drains from these evaporation ponds.

Recently the High Court of Andhra Pradesh has constituted a fact finding committee to enquire into the pollution caused by M/s. Siris Limited and to give a report within fifteen days.

re : Non Execution of Construction of an Anicut Across Surplus vagu of Puturu Tank in Tadipatri Taluk of Anantapur District for Stabilisation of Tailend Ayacut of 10th Distributory of Tadipatri Branch Canal

In G.O. Ms. No. 348, Irrigation Dt. 25-7-84. Government accorded administrative approval for Rs. 26.50 lakhs for construction of an anicut across the surplus vagu of Putluru tank in Tadipatri taluk of Anantapur District. and a link channel thereon to join the 10th Distributory under Tadipatri Branch Canal, H.L.C. Stage-I, Subject to the condition that the expenditure of Rs. 26.50 lakhs is met within the total provision for 1984-85 for "Other Major and Medium Irrigation Schemes" by suitable adjustment.

According to the Superintending Engineer, H.L.C. Circle, Anantapur the provision allotted for 1984-85 to his circle was inadequate. Consequently, funds could not be provided for the work and it could not be taken up in 1984-85. During the current year 1985-86, the provision made by the Chief Engineer under Major works for stabilisation works relating to schemes already completed is only Rs. 48. 30 lakhs. This amount is inadequate to take up any major new scheme like the construction of an anicut across surplus vagu of Putluru tank which is estimated to cost Rs. 26.50 lakhs.

The Municipal Corporation of Hyderabad proposed widening of the road leading from Accountant General's Office to Ravindra Bharathi, Saifabad to 80' from its narrow width. According to the proposals of the Special Officer, Municipal Corporation of Hyderabad prepared in this regard, the land and the building of one Sri Anil Kumar, premises No. 5-9-12/1 opposite to Accountant General's Office would be affected to the extent of 320 Square Yards With the result of that a part of the existing of Sri Anil Kumar would stand demolished.

2. The Special Officer, Municipal Corporation of Hyderabad in his letter No. 248/TPS/84, dated 27-2-1984 has proposed compulsory acquisition of the property of the premises No. 5-9-12/1 belonging to Sri Anil Kumar.

3. The proposals submitted by the Special Officer, Municipal Corporation of Hyderabad was examined by the Government and the Government have directed the Special Officer, Municipal Corporation of Hyderabad to go ahead with the acquisition of Sri Anil Kumar's property to a depth of 12' to 13' of the ground floor building in the total extent of 320 Square Years.

4. Accordingly the Municipal Corporation of Hyderabad initiated the Land Acquisition proceedings. The owner was asked to hand over the advance possession to an extent of 12 ft. to 13ft. so as to complete the road widening work. But Sri Anil Kumar informed the Municipal Corporation of Hyderabad to acquire the entire building instead of portion as the remaining portion will be of no use to him.

5. In view of the above request the Municipal Corporation of Hyderabad has now initiated proceedings for the acquisition of the entire land with the building thereon.

PAPERS LAID ON THE TABLE

1. re: Copy of the Commission of Inquiry Report on the death of Bode Gopal at Vijayawada in police custody.

A copy of the Commission of Inquiry Report on the death of Bode Gopal at Vijayawada on 5.4. 1984 while in Police Custody together with the memorandum of action taken thereon, as required under sub-section (4) of Section 3 of the Commissions of Inquiry Act, 1952

2. re: Commission of Inquiry Report on Police Firing at Allamkhanipalli, Cuddapah dist.

A copy of the Commission of Inquiry Report on Police Firing at Allamkhanipalli, Cuddapah District on 14th February, 1984 together with the memorandum of the action taken thereon, as required under sub-section (4) of Section 3 of the Commission of Inquiry Act, 1952.

3. re: Commission of Inquiry report on the death of Sri Puli Laxmaiah, a Harijan Boy at Tujalpur village in Nizamabad district.

A copy of the Report of the Commission of Inquiry on death of Sri Puli Laxmaiah, a Harijan Boy at Tujalpur village, Nizamabad district on 24th January, 1984 together with the Memorandum of action taken thereon, as required under sub-section (4) of Section 3 of the Commissions of Inquiry Act, 1952.

4. re: Commission of Inquiry report on the incident of opening of fire by Police on 29.3.1984 at Makkikara village, pattikonda taluq, Kurnool district.

A copy of the Commission of Inquiry Report on the incident of opening of fire by Police on 29-3-1984 at Maddikara village, Pattikonda taluq, Kurnool district together with the memorandum of action taken thereon, as required under sub-section (4) of Section 3 of the Commissions of Inquiry Act, 1952.

5. re : Report of the Commission of Inquiry into the opening of fire by Police at Manjulapur, Adilabad dist.

A copy of the Report of the Commission of Inquiry into the opening of fire by police at Manjulapur, Adilabad district on 26th September, 1983 together with the memorandum of the action taken thereon, as required under sub-section (4) of Section 3 of the Commissions of Inquiry Act, 1952.

6. re : Report of the Commission of Inquiry into the death by drowning of Sri Shaik Nagoor Basha at Vakadu.

A copy of the Report of the Commission of Inquiry into the death by drowning of Sri Shaik Nagoor Basha, a 2nd year student in pre-vocational training course in an Educational Institution at Vakadu, Nellore district on 3rd April, 1984 together with the Memorandum of the action taken thereon, as required under sub-section (4) of section 3 of the Commissions of Inquiry Act, 1952.

7. re : Report of the Commission of Inquiry into the incidents near Narketpalli village, Nalgonda dist.

A copy of the Report of the Commission of Inquiry into the incidents near Narketpalli village, Nalgonda district on 14th June, 1984 together with the memorandum of action taken thereon, as required under sub-section (4) of Sec. 3 of the Commission of Inquiry Act, 1952.

8. re : First consolidated Report of the A.P. Lokayukta and Upa-Lokayukta.

A copy of the First Consolidated Report of the Andhra Pradesh Lokayukta and Upa-Lokayukta for the period from 15th November, 1983 to 31st December, 1984 together with memorandum as required under sub-section (6) of Section 12 of the A.P. Lokayukta and Upa-Lokayukta Act, 1983,

9. re : 7th Annual Report of the A.P. State Irrigation Development Corporation Ltd. for 1980-81

A copy of the 7th Annual Report of the A.P. State Irrigation Development Corporation Limited for 1980-81, in accordance with Section 619-A (2) of the Companies Act, 1956.

10. re : Annual Report of A.P Scooters Ltd., for 1983-84.

A copy of the Annual Report of the A.P. Scooters Ltd. for 1983-84 together with the Audit Report and Comments of the Comptroller and Auditor General of India, as required under Section 619-A (3) of the Companies Act, 1956.

11. re ; Orders issued annulling the orders of the A.P. Administrative Tribunal.

Copies of the orders issued in G.O Rt. No. 2527, Home (SC.A) Dept. dt. 6-9-1984 and G.O. Rt. No. 568. Home (Police.A) Dept , dt. 26-2-985 annulling the orders of the A.P. Administrative Tribunal, as required under clause (6) of the Art. 371-D of the Constitution of India.

12. re : Report of the One Man Commission of Inquiry into some aspects of the LIDCAP Ltd.

A copy of the Report of the One Man Commission of Inquiry into some aspects of the LIDCAP Ltd., together with the memorandum of action taken thereon, as required under sub-section (4) of section 3 of the Commission of Inquiry Act, 1952.

13. re Notifications issued by the Ind. & Com. Dept.

Copies of the Notifications issued in G.O.Ms. No. 341 Ind. & Com. dt. 27-7-1984, G.O.Ms. No. 506, Ind. & Com. dt. 20-11-1984, G.O. Ms. No. 134, Ind. & Com. dt. 15-3-1985 and G.O. Ms. No. 135, Ind. & Com. dt. 15-3-1985. as required under section 6 of the A.P. Relief Undertaking (Section Provisions) Act, 1971.

14. re: A.P. (Regulation of Admission of Students into Medical College/Government Dental College) Rnles, 1985.

A Copy of the A.P. (Regulation of Admission of Students into Medical College/Government Dental College) Rules, 1985 issued in G.O. Ms. No. 339. M&H dt. 29-5-1985 as required under section 15 (2) of A.P. Educational Institutions (Regulation of Admissions and Prohibition of Capitation Fee) Act, 1983.

